

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DROBIN

**TOM I
SYNTEZA**

**TOM II
UWARUNKOWANIA**

**TOM III
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

Załącznik Nr 1
do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Drobinie
z dnia

Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Drobin został opracowany przez zespół projektowy:

INTEKPROJEKT
GABRIEL FERLIŃSKI

90-265 ŁÓDŹ, UL. PIOTRKOWSKA 50/5, TEL. 42 630 51 34
PRACOWNIA@INTEKPROJEKT.PL, WWW.INTEKPROJEKT.PL

SPORZĄDZAJĄCY: Burmistrz Miasta i Gminy Drobin
Sławomir Wiśniewski

AUTOR OPRACOWANIA: mgr inż. arch. Gabriel Ferliński
członek Okr. Izby Urbanistów z/s w Warszawie Nr 346

WSPÓŁPRACA: mgr inż. Anna Grzelak - Cylińska
mgr Sylwia Kotecka

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ I SYNTEZA

1.	Wprowadzenie	9
1.1.	Podstawa formalno-prawna opracowania	9
1.2.	Miejsce studium w systemie planowania	9
1.3.	Cel, zakres i metoda opracowania	10
1.4.	Zasoby informacyjne i ich aktualność	10
1.5.	Struktura dokumentu	12
1.6.	Współpraca i uspołecznienie procesu planowania	12
1.7.	Podstawowe dokumenty strategiczne i programowe	13
2.	Podstawowe dane o gminie Drobin	13
3.	Synteza projektu studium	14
3.1.	Synteza uwarunkowań	14
3.2.	Synteza wskazań ochronnych i kierunków przekształceń	15
4.	Interpretacja zapisów ustaleń Studium	17
5.	Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań	18
6.	Słowniczek pojęć i definicji	18

CZĘŚĆ II UWARUNKOWANIA

1.	Uwarunkowania ponadlokalne	20
1.1.	Powiązania funkcjonalno-przestrzenne. Ponadlokalne urządzenia infrastruktury społecznej	20
1.2.	Powiązania przyrodnicze. Obszar Gminy w strukturze przyrodniczej powiatu, województwa, kraju	20
1.3.	Powiązania komunikacyjne i infrastrukturalne	21
2.	Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony	21
2.1.	Struktura funkcjonalno – przestrzenna Gminy i procesy jej przekształceń	21
2.2.	Stan systemu planowania przestrzennego	22
2.3.	Główne problemy i zagrożenia	23
3.	Stan środowiska przyrodniczego	23
3.1.	Ukształtowanie terenu	23
3.2.	Warunki geologiczno-gruntowe. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych	24
3.3.	Zasoby surowcowe. Obszary i tereny górnicze	24
3.4.	Zasoby wodne	24
3.5.	Warunki klimatyczne	26
3.6.	Zbiorowiska roślinne, tereny zieleni urządzonej	27
3.7.	Rolnicza przestrzeń produkcyjna	27
3.8.	Leśna przestrzeń produkcyjna	29
3.9.	Obiekty i obszary przyrodnicze prawnie chronione	30
3.10.	Główne problemy i zagrożenia środowiska przyrodniczego	33
4.	Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	35
4.1.	Rozwój Gminy w ujęciu historycznym	35
4.2.	Identyfikacja i waloryzacja zasobów dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej	37
4.2.1.	Istniejące formy i zakres prawnej ochrony zabytków	37
4.2.2.	Zabytki wpisane do rejestru zabytków	37
4.2.3.	Zabytki wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków	40
4.2.4.	Wartościowe układy przestrzenne	42
4.2.5.	Stanowiska archeologiczne	44
4.2.6.	Dobra kultury współczesnej	50

4.2.7. Miejsca i pomniki pamięci narodowej	51
4.2.8. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych	52
4.3. Krajobraz kulturowy i wymogi jego ochrony. Elementy tożsamości Gminy	52
4.4. Stan dziedzictwa kulturowego. Główne problemy i zagrożenia. Polityka Gminy w zakresie ochrony zabytków	53
5. Sytuacja społeczno-gospodarcza Gminy. Warunki i jakość życia mieszkańców	54
5.1. Tendencje rozwoju demograficznego i gospodarczego	54
5.1.1. Sytuacja demograficzna	54
5.1.2. Struktura działalności gospodarczej	58
5.1.3. Rynek pracy	62
5.2. Zasoby i warunki mieszkaniowe	65
5.3. Edukacja	67
5.4. Ochrona zdrowia	68
5.5. Opieka społeczna	69
5.6. Kultura i sztuka	72
5.7. Turystyka, sport i rekreacja	74
5.8. Potrzeby i możliwości rozwojowe Gminy. Główne problemy i zagrożenia	76
6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	76
6.1. Występujące zagrożenia	76
6.2. Instytucje związane z ochroną ludności i jej mienia	77
7. Stan prawny gruntów	78
8. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych	80
9. Stan systemu komunikacyjnego	80
9.1. Elementy systemu komunikacyjnego o znaczeniu ponadlokalnym	81
9.2. Wewnętrzny układ komunikacyjny	82
9.3. Komunikacja zbiorowa	83
9.4. Główne problemy i zagrożenia	83
10. Stan systemów infrastruktury technicznej	84
10.1. Gospodarka wodno-ściekowa	84
10.1.1. Zaopatrzenie w wodę	84
10.1.2. Odprowadzanie ścieków bytowych i ich oczyszczanie	85
10.1.3. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych	86
10.2. Systemy energetyczne	86
10.2.1. Zaopatrzenie w ciepło	86
10.2.2. Zaopatrzenie w gaz	87
10.2.3. Elektroenergetyka	87
10.2.4. Odnawialne źródła energii	88
10.3. Gospodarka odpadami	88
10.4. Telekomunikacja. Informatyzacja – rozwój społeczeństwa informacyjnego	90
10.5. Główne problemy i możliwości rozwoju systemów infrastruktury technicznej	91
11. Uwarunkowania zawarte w dokumentach i programach i znaczeniu ponadlokalnym	92
11.1 Strategia rozwoju województwa mazowieckiego	92
11.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego	93
12. Główne wnioski z analizy uwarunkowań – analiza S.W.O.T.	95

CZĘŚĆ III KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Założenia i cele rozwoju Gminy	101
2. Kierunki zmian w strukturze funkcjonalno – przestrzennej Gminy	102
3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy	104
3.1. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji	104
3.2. Obszary wyłączone spod zabudowy	104

3.3. Przeznaczenie terenów. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów	104
3.3.1. Tereny wielofunkcyjne centrum – CUM	105
3.3.2. Tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i usług – MNR	105
3.3.3. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług – MNU	106
3.3.4. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej i usług – MWU	106
3.3.5. Tereny zabudowy usługowej – U	107
3.3.6. Tereny sportu i rekreacji – US	107
3.3.7. Tereny usług turystyki i rekreacji – UTR	108
3.3.8. Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług – PU	108
3.3.9. Tereny obiektów produkcyjnych w gospodarstwach rolnych – PR	109
3.3.10. Tereny infrastruktury technicznej – I	109
3.3.11. Tereny eksploatacji powierzchniowej – PG	110
3.3.15. Tereny rolnicze	110
3.3.16. Lasy	112
3.3.17. Grunty rolne zadrzewione i zakrzewione – do zalesienia (RZL)	112
3.3.18. Tereny zieleni urządzonej i place	112
3.3.19. Tereny wód powierzchniowych	114
3.3.20. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	114
3.4. Obszary przestrzeni publicznych	114
3.5. Kształtowanie wielofunkcyjnego rozwoju wsi	115
3.6. Wytyczne określania przeznaczenia terenów oraz wskaźników intensywności wykorzystania terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	115
4. Kierunki oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i uzdrowisk	116
4.1. Kierunki oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów	116
4.2. System obszarów chronionych. Propozycje rozszerzenia ochrony prawnej	119
4.3. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji ze względów przyrodniczych	120
4.4. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	120
4.5. Eksploatacja zasobów naturalnych. Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	122
4.6. Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych	123
4.7. Obszary uzdrowisk	123
4.8. Środowiskowe uwarunkowania realizacji inwestycji	123
4.9. Wytyczne określania ustaleń zasad ochrony środowiska i jego zasobów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	124
5. Kierunki oraz zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	124
5.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego. Potrzeby ochrony i rozwoju wartości kulturowych	124
5.3. Ochrona konserwatorska	126
5.4. Miejsca pamięci narodowej	129
5.5. Ochrona dóbr kultury współczesnej	130
5.6. Wytyczne określania ustaleń zasad ochrony zabytków i dóbr kultury współczesnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	130
6. Kierunki oraz zasady rozwoju systemów komunikacji	130
6.1. Kształtowanie powiązań zewnętrznych	130
6.2. Kształtowanie wewnętrznego układu komunikacyjnego	131
6.3. Komunikacja zbiorowa	131
6.4. Ścieżki rowerowe	131
6.5. Wytyczne określania ustaleń zasad korzystania i rozwoju systemów komunikacji w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	131

7.	Kierunki oraz zasady rozwoju infrastruktury technicznej	132
7.1.	Gospodarka wodno – ściekowa	132
7.1.1.	Zaopatrzenie w wodę	132
7.1.2.	Odprowadzanie ścieków komunalnych i ich oczyszczanie	132
7.1.3.	Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych	133
7.2.	Systemy energetyczne	133
7.2.1.	Zaopatrzenie w ciepło	133
7.2.2.	Zaopatrzenie w energię elektryczną	134
7.2.3.	Zaopatrzenie w gaz	135
7.2.4.	Rozwój odnawialnych źródeł energii	135
7.3.	Telekomunikacja, informatyzacja. Rozwój społeczeństwa informacyjnego	136
7.4.	Gospodarka odpadami	136
7.5.	Wytyczne określania ustaleń zasad korzystania i rozwoju systemów infrastruktury technicznej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	137
8.	Kierunki rozwoju i przekształceń infrastruktury społecznej	137
8.1.	Zaspakajanie potrzeb mieszkaniowych. Polityka mieszkaniowa Gminy	137
8.2.	Rozwój infrastruktury oświatowej	138
8.3.	Rozwój infrastruktury i oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej i turystycznej	138
8.4.	Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia i opieki społecznej	139
8.5.	Targowiska	139
8.6.	Cmentarze	139
9.	Kierunki zabezpieczenia wymogów obronności i bezpieczeństwa państwa	139
10.	Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego	140
10.1	Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym	140
10.2	Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	141
11.	Tereny zamknięte i ich strefy ochronne	141
12.	Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne	141
13.	Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości	141
14.	Zamierzenia i obowiązki planistyczne Gminy	141
14.1.	Tereny, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	141
14.2.	Obszary, dla których Gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	142
14.3.	Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze	142
15.	Wnioski do polityki przestrzennej sąsiednich gmin i województwa	142

SPIS FOTOGRAFII

Fot. 1.	Aleja topolowa wzdłuż drogi powiatowej Drobin – Koziebrody	31
Fot. 2.	Lipa, przy drodze Drobin-Raciąż, w miejscowości Karsy	31
Fot. 3.	Lipa w parku w miejscowości Karsy	31
Fot. 4.	Głaz narzutowy w Kozłowie	31
Fot. 5.	Głaz narzutowy we wsi Warszewka	31
Fot. 6.	Kościół parafialny w Drobinie	39
Fot. 7.	Renesansowy nagrobek rodziny Kryskich w kościele parafialnym w Drobinie	39
Fot. 8.	Dawny zajazd murowany w Drobinie	39
Fot. 9.	Pozostałości dworu w Kowalewie	39
Fot. 10.	Dwór wraz z parkiem krajobrazowym w Kucharach	40
Fot. 11.	Dwór w Kucharach	40
Fot. 12.	Kościół pw. św. Katarzyny w Łęgu Probostwie	40
Fot. 13.	Dzwonnica przy kościele św. Katarzyny w Łęgu Probostwie	40
Fot. 14.	Grodzisko w Mokrzkach	40

SPIS TABEL

Tab. 1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Drobin _____	23
Tab. 2. Struktura użytkowania gruntów w gminie Drobin _____	27
Tab. 3. Grunty meliorowane oraz objęte siecią drenarską w poszczególnych miejscowościach gminy Drobin _____	28
Tab. 4. Pomniki przyrody w gminie Drobin _____	30
Tab. 5. Zewidencjonowane stanowiska archeologiczne _____	45
Tab. 6. Miejsca pamięci narodowej na terenie gminy Drobin _____	51
Tab. 7. Liczba ludności i gęstość zaludnienia w poszczególnych miejscowościach w 2009 r. _____	54
Tab. 8. Ludność gminy Drobin w latach 2007 – 2009 _____	55
Tab. 9. Ludność gminy i miasta Drobin wg ekonomicznych grup wieku w latach 2007- 2009 _____	55
Tab. 10. Ludność Gminy wg wieku i płci w latach 2007-2009 _____	56
Tab. 11. Przyrost naturalny w latach 2007-2009 _____	56
Tab. 12. Saldo migracji w latach 2007-2009 _____	56
Tab. 13. Struktura ludności aktywnej ekonomicznie (powyżej 14 lat) według poziomu wykształcenia i płci w 2002 r. _____	57
Tab. 14. Największe zakłady pracy na terenie gminy Drobin _____	58
Tab. 15. Gospodarstwa rolne w gminie Drobin wg zajmowanej powierzchni _____	60
Tab. 16. Ilość i średnia powierzchnia gospodarstw w poszczególnych miejscowościach gminy Drobin w 2009 r. _____	60
Tab. 17. Użytkowanie gruntów rolnych w gminie Drobin _____	61
Tab. 18. Pogłowie zwierząt gospodarskich _____	61
Tab. 19. Główne źródła utrzymania ludności w gminie Drobin wg sektorów i płci _____	62
Tab. 20. Główne źródła utrzymania gospodarstw domowych w Gminie wg sektorów _____	62
Tab. 21. Główne niezarobkowe źródła utrzymania gospodarstw domowych w gminie Drobin _____	63
Tab. 22. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych w 2009 r. _____	63
Tab. 23. Bezrobotni zarejestrowani w gminie Drobin w latach 2006-2009 wg płci _____	63
Tab. 24. Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci w latach 2008-2009 _____	63
Tab. 25. Bezrobotni w Gminie wg poziomu wykształcenia i płci, stan na koniec 2009 r. _____	64
Tab. 26. Bezrobotni w Gminie wg wieku, stan na koniec 2009 r. _____	64
Tab. 27. Mieszkania na terenie Gminy wg form własności _____	65
Tab. 28. Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno – sanitarne _____	65
Tab. 29. Budynki komunalne stanowiące własność miasta i gminy Drobin _____	66
Tab. 30. Budynki wspólnot mieszkaniowych z lokalami komunalnymi w gminie Drobin _____	66
Tab. 31. Wykaz budynków oświaty, w których są wyodrębnione mieszkania (dla nauczycieli) wg stanu z dnia 30 grudnia 2005 r. _____	67
Tab. 32. Placówki prowadzone przez Gminę w roku szkolnym 2009/2010 _____	67
Tab. 33. Struktura liczby uczniów szkół w gminie Drobin w latach 2007-2009 _____	68
Tab. 34. Wyposażenie szkół na terenie Gminy w komputery _____	68
Tab. 35. Struktura zatrudnionego personelu medycznego w latach 2007 - 2009 _____	69
Tab. 36. Porównanie udzielonych świadczeń w latach 2008–2009 w ramach zadań własnych Gminy _____	70
Tab. 37. Zadania zlecone Gminie _____	70
Tab. 38. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2008 r. i 2009 r. wg rodzaju udzielonej pomocy _____	71
Tab. 39. Czytelniczy Gminnej Biblioteki Publicznej w latach 2006-2009 _____	73

Tab. 40. Wykaz nieruchomości gminy Drobin _____	78
Tab. 41. Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Drobin _____	82
Tab. 42. Wykaz jednostek posiadających zezwolenia na wywóz odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych na terenie Gminy w 2010 r. _____	89

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Obiekty i obszary podlegające ochronie konserwatorskiej - schemat. _____	44
--	----

SPIS RYSUNKÓW

CZĘŚĆ I UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. Istniejąca struktura przestrzenna. Uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe. Stan ładu przestrzennego	1: 20 000
2. Systemy komunikacji i infrastruktury technicznej	1: 20 000

CZĘŚĆ II KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Rysunek Studium stanowi załącznik Nr 2 do uchwały w sprawie uchwalenia Studium

1. Kierunki zagospodarowania przestrzennego	1: 10 000
2. Polityka przestrzenna	1: 10 000

CZĘŚĆ I SYNTEZA

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa formalno-prawna opracowania

Podstawę sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Drobin stanowi uchwała Nr 237/XLV/10 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Drobin. Projekt Studium stanowi realizację ww. uchwały.

Studium sporządza się zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80 poz. 717 z późn. zm.).

Niniejsze Studium zastępuje dotychczas obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Drobin przyjęte uchwałą Nr 212/XXVII/01 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 22 listopada 2001 r.

1.2. Miejsce studium w systemie planowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako element krajowego systemu planowania przestrzennego

Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.) określają jednoznacznie podporządkowanie zapisów studium w zakresie lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zapisom planu województwa lub programom sporządzanym przez ministrów i centralne organy administracji rządowej zawierającym zadania rządowe:

- 1) zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 14 w/w ustawy, w studium uwzględnienia się uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- 2) zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 7 w/w ustawy, w studium wskazuje się obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym;
- 3) zgodnie z art. 11 pkt 4 w/w ustawy, w studium uwzględnia się ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz ustalenia programów służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym (w przypadku planu zagospodarowania przestrzennego województwa lub nie wprowadzenia do planu zagospodarowania przestrzennego województwa zadań rządowych).

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako instrument kształtowania polityki przestrzennej gminy

Rolę i miejsce studium w systemie planowania określa ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.).

Rolą studium jest:

- 1) określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego;
- 2) zdefiniowanie perspektywicznych celów rozwojowych w oparciu o przeprowadzoną diagnozę, obejmujących m.in. zagadnienia w zakresie:
 - a) kształtowania struktury przestrzennej gminy oraz przeznaczenia terenów,
 - b) ochrony przyrody oraz ochrony środowiska i jego zasobów,
 - c) ochrony krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
 - d) komunikacji,
 - e) infrastruktury technicznej,
 - f) rozmieszczenia inwestycji celu publicznego.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DROBIN
INTEKPROJEKT Gabriel Ferliński 90-265 Łódź, ul. Piotrkowska 50/5

Studium jako obligatoryjny dokument planistyczny, stanowi jeden z elementów planowania strategicznego rozwoju gminy i wraz z innymi dokumentami programowymi wyznacza cele i zasady gospodarowania jej zasobami.

Studium nie będące aktem prawa miejscowego realizowane jest poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz gminne plany i programy należące do jej zadań własnych integralnie związane z rozwojem sieci infrastruktury technicznej, rozwojem systemów komunikacji, ochroną środowiska, ochroną ładu przestrzennego, ochroną dóbr kultury oraz gospodarki gruntami.

1.3. Cel, zakres i metoda opracowania

Podstawowymi celami sporządzenia Studium jest identyfikacja uwarunkowań rozwojowych gminy Drobin oraz określenie jej polityki przestrzennej, w tym lokalnych zasad zagospodarowania. Zdefiniowanie czynników wpływających na możliwości rozwoju Gminy obejmuje identyfikację zarówno barier jak i stymulatorów rozwoju, poprzedzone oceną istniejącego zagospodarowania oraz zjawisk i procesów zachodzących w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i gospodarczej.

W Studium wskazuje się działania, w zakresie zagadnień związanych z planowaniem przestrzennym, służące urzeczywistnieniu wizji rozwoju Gminy w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju – rozumianą jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspakajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego (pokolenia), jak i przyszłych pokoleń.

Problematyka opracowania obejmuje zakres określony w art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.)

Zakres przestrzenny Studium obejmuje miasto i gminę Drobin w jej granicach administracyjnych.

Jako kompleksowa aktualizacja wcześniejszego Studium niniejsze opracowanie:

- 1) dostosowuje zapisy Studium do aktualnie obowiązujących przepisów prawnych;
- 2) dostosowuje zapisy Studium do projektów i programów o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym;
- 3) określa kierunki zagospodarowania przestrzennego w dostosowaniu do aktualnego stanu zainwestowania oraz potrzeb i aspiracji rozwojowych Gminy.

Właściwe przygotowanie złożonego opracowania, jakim jest Studium, wymaga zastosowania różnych metod pracy, w tym:

- 1) przeprowadzenia inwentaryzacji fizjograficznej i urbanistycznej obszaru objętego opracowaniem i poddaniu weryfikacji oraz waloryzacji istniejącego zagospodarowania;
- 2) dokonania analizy dostępnych materiałów źródłowych: kartograficznych, statystycznych, planistycznych, historycznych i faktograficznych;
- 3) kartograficznego i matematycznego opracowania pozyskanych danych.

1.4. Zasoby informacyjne i ich aktualność

W toku prac nad przygotowaniem Studium wykorzystano następujące materiały:

- 1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Drobin, uchwała Nr 212/XXVII/01 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 22 listopada 2001 r.;
- 2) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w mieście Drobin*, Uchwała Nr 220/XLI/10 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 11 marca 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2010 r. Nr 100 poz. 1863);

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DROBIN
INTEKPROJEKT Gabriel Ferliński 90-265 Łódź, ul. Piotrkowska 50/5

- 3) *Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Drobin w obszarze działki 628, położonej w Drobinie, Uchwała Nr 81/XII/99 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 18 listopada 1999 r.;*
- 4) *Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Drobin, Uchwała Nr 159/XXIII/97 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 25 marca 1997 r.;*
- 5) *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego; Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego, Płock, 1983r.;*
- 6) *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla terenu miasta i gminy Drobin, oprac. Budowlane i Urbanistyczne Usługi Projektowe Alicja Pejta - Jaworska, 2007 r.;*
- 7) *Aktualizacja opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla terenu miasta i gminy Drobin, oprac. INTEKPROJEKT , Łódź, 2010 r.;*
- 8) *Studium techniczno – ekonomiczno - środowiskowe uwarunkowania rozbudowy drogi krajowej nr 60 do parametrów klasy GP od końca obwodnicy Goślic do początku obwodnicy Raciąża wraz z budową obwodnic miejscowości Bielsk i Drobin, oprac. ARKOM-PROJEKT, 2007r.;*
- 9) *Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Drobin do roku 2020, Uchwała Nr 108/XXIV/08 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 24 kwietnia 2008 r.;*
- 10) *Wytyczne konserwatorskie dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Drobin, oprac. INTEKPROJEKT, Łódź 2008 r.;*
- 11) *Plan gospodarki odpadami miasta i gminy Drobin na lata 2008-2015, oprac. ABRYS Sp. z o.o., załącznik nr 1 do Uchwały Nr 154/XXXIII/08 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 30 grudnia 2008 r.;*
- 12) *Program Ochrony Środowiska dla Związku Gmin Regionu Płockiego Miasto i Gmina Drobin na lata 2004-2011, oprac. Państwowy Instytut Geologiczny, 2004 r.;*
- 13) *Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Drobin na lata 2006/2012, uchwała Nr 255/XXXVI/06 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 29 czerwca 2006 r.;*
- 14) *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta i gminy Drobin, uchwała Nr 241/XXXIII/06 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 16 marca 2006 r.*
- 15) *Uchwała Nr 57/XIV/07 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 28 września 2007 r. w sprawie zaliczenia do kategorii gminnej dróg przebiegających przez teren gminy;*
- 16) *Uchwała nr 77/XVII/07 Rady Miejskiej w Drobinie z dn. 14 listopada 2007r. w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych;*
- 17) *Uchwała nr 75/XXX/88 Rady Miejskiej w Drobinie z dn. 11 lutego 1988r. w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych;*
- 18) *Uchwała Nr 180/XXXVI/09 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 21 maja 2009 roku w sprawie aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Drobin na lata 2007 – 2015;*
- 19) *Plan odnowy miejscowości Łęg Probostwo na lata 2010-2017, uchwała Nr 261/XLVIII/10 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 21 października 2010 r.;*
- 20) *Plan odnowy miejscowości Rogotwórska i Kozłowo na lata 2010-2017, uchwała Nr 269/XLIX/10 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 8 listopada 2010 r.;*
- 21) *Uproszczone plany urządzenia lasów na okres 01.01.2010 – 31.12.2019, oprac. TAXUS SI Sp. z o.o., Warszawa 2009 r.;*
- 22) *Mapa hydrogeologicznej Polski 1:50 000, Arkusz 406 Drobin, Arkusz 407 Raciąż, Arkusz 445 Staroźreby, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2004 r.;*
- 23) *Objaśnienia do mapy hydrogeologicznej Polski 1:50 000, Arkusz 406 Drobin, Arkusz 407 Raciąż, Arkusz 445 Staroźreby, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2004 r.;*
- 24) *Mapa geologiczno-gospodarczej Polski 1:50 000, Arkusz 406 Drobin, Arkusz 407 Raciąż, Arkusz 445 Staroźreby, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2004 r.;*
- 25) *Objaśnienia do mapy geologiczno-gospodarczej Polski 1:50 000, Arkusz 406 Drobin, Arkusz 407 Raciąż, Arkusz 445 Staroźreby, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2004 r.;*
- 26) *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego – uchwała Nr 65/2004 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 czerwca 2004r.;*

- 27) *Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do roku 2020* – uchwała Nr 78/06 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 29 maja 2006 roku;
- 28) *Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami na lata 2006-2009*, uchwała Nr 226/05 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2005 r.;
- 29) *Strategia rozwoju powiatu plockiego* – uchwała Nr 200/XXI/2001 Rady Powiatu z dnia 26 czerwca 2001 r.;
- 30) dane GUS z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań oraz Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r.;
- 31) dane Banku Danych Regionalnych GUS z 2009 r.;
- 32) mapy ewidencyjne gruntów i budynków miasta i gminy Drobin 1:5000,
- 33) mapy topograficzne gminy Drobin 1:10000;
- 34) ortofotomapy.

Zgromadzone na potrzeby opracowania Studium materiały, zawierały najbardziej aktualne, dostępne informacje.

1.5. Struktura dokumentu

Struktura dokumentu w dużym stopniu odzwierciedla wymagany zakres Studium określony w 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.).

Całość składa się z trzech części:

- 1) syntezy Studium;
- 2) uwarunkowań;
- 3) kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Pierwsza z nich ma charakter ogólny, wprowadzający – oprócz informacji dotyczących znaczenia i rangi dokumentu, celów jego sporządzania oraz zakresu, stosowanych metod pracy i wykorzystanych materiałów zawiera również podstawowe dane o gminie oraz syntezę i uzasadnienie ustaleń zawartych w dalszej części Studium.

Część druga, uwarunkowania rozwoju, obejmuje analizę stanu środowiska przyrodniczego, kulturowego, sytuacji społecznej i gospodarczej Gminy oraz istniejącego zagospodarowania. Jako istotne dla rozwoju Gminy w kolejnych latach uwzględnione zostały również ustalenia zawarte w dokumentach i programach o znaczeniu ponadlokalnym.

W ostatniej części określono cele rozwoju Gminy oraz kierunki zagospodarowania przestrzennego w dostosowaniu do aktualnego stanu oraz potrzeb i aspiracji rozwojowych gminy. Dla poszczególnych „typów funkcjonalnych” terenów określone zostało wiodące i uzupełniające przeznaczenie oraz wskaźniki kształtowania zagospodarowania i zabudowy. Ponadto wskazano kierunki i zasady kształtowania środowiska przyrodniczego (w tym leśnej i rolniczej przestrzeni produkcyjnej) i kulturowego, infrastruktury technicznej i społecznej formułując dodatkowo wytyczne określania właściwych ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przedstawiono obowiązki i zamierzenia Gminy w zakresie opracowania planów miejscowych.

1.6. Współpraca i uspołecznienie procesu planowania

Opracowanie studium optymalnego pod względem przyjętych rozwiązań w zakresie przekształceń istniejącej struktury przestrzennej wymagało zaangażowania specjalistów zajmujących się badaniem przyrodniczych, kulturowych, społecznych i gospodarczych aspektów przekształceń struktur przestrzennych miast i wsi. Rozwiązania proponowane przez zespół projektantów poddane zostały społecznej ocenie w toku następujących czynności:

- 1) przyjmowania i rozpatrywania wniosków;
- 2) wyłożenia projektu Studium do publicznego wglądu;
- 3) dyskusji publicznej;

- 4) przyjmowania i rozpatrywania uwag.

1.7. Podstawowe dokumenty strategiczne i programowe

Politykę przestrzenną Gminy sformułowano w sposób zgodny z ustaleniami planów i programów o znaczeniu ponadlokalnym, w tym m.in.:

- 1) zasad określonych w *Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju*;
- 2) ustaleniach *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego*;
- 3) ustaleniach *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego*;
- 4) planach i programach rządowych.

Zakłada się kontynuację oraz weryfikację, w przypadku zmiany uwarunkowań przestrzennych, społeczno-gospodarczych lub prawnych, dotychczasowej polityki przestrzennej zawartej w uchwałach Rady Miejskiej w Drobinie, w szczególności:

- 1) *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Drobin* - Uchwała Nr 212/XXVII/01 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 22 listopada 2001 r.;
- 2) *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Drobin do roku 2020*, uchwała Nr 108/XXIV/08 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 24 kwietnia 2008 r.;
- 3) *Planie gospodarki odpadami miasta i gminy Drobin na lata 2008-2015*, uchwała Nr 154/XXXIII/08 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 30 grudnia 2008 r.;
- 4) *Programie Ochrony Środowiska dla Związku Gmin Regionu Płockiego Miasto i Gmina Drobin na lata 2004-2011*, oprac. Państwowy Instytut Geologiczny, 2004 r.

2. Podstawowe dane o gminie Drobin

Gmina Drobin jest gminą miejsko-wiejską, położoną w środkowej części Polski, w zachodniej części województwa mazowieckiego, w północnej części powiatu płockiego. Graniczy z następującymi gminami:

- 1) od północnego-zachodu z gminą Zawidz (powiat sierpecki);
- 2) od południowego-zachodu z gminą Bielsk (powiat płocki);
- 3) od południowego-wschodu z gminą Staroźreby (powiat płocki);
- 4) od wschodu i północnego-wschodu z gminą Raciąż (powiat płocki).

Siedziba władz gminnych znajduje się w mieście Drobin.

Gmina obejmuje obszar 14 319 ha (143 km²), co stanowi około 7,96% ogólnej powierzchni powiatu płockiego oraz ok. 0,4% powierzchni województwa mazowieckiego. Pod względem obszaru gmina znajduje się na 4 miejscu wśród piętnastu gmin powiatu płockiego. Na strukturę administracyjno – osadniczą Gminy składa się 45 miejscowości obejmujących 48 sołectw: Biskupice, Łęg Kościelny (sołectwa: Łęg Kościelny I i Łęg Kościelny II), Łęg Probstwo, Maliszewko, Małachowo, Mogielnica, Nagórki Dobrskie, Nagórki Olszyny, Niemczewo, Nowa Wieś, Psary, Rogotwórk, Setropie, Siemienie, Siemki, Sokolniki, Stanisławowo, Świerczynek (sołectwa: Świerczynek I i Świerczynek II), Świerczyn, Świerczyn-Bęchy, Tupadły, Warszewka, Wilkęsy, Wrogocin, Borowo, Brełki, Brzechowo, Budkowo, Chudzynek, Chudzyno, Chudzyno Kolonia, Cieszewko, Cieszewo, Cieśle, Dobrosielice I, Dobrosielice II, Dziewanowo, Karsy, Kłaki, Mokrzk i Kostery (sołectwo: Mokrzk-Kostery), Kowalewo, Kozłówko, Kozłowo, Krajkowo, Kuchary, Drobin (sołectwo: Drobin I i Drobin II).

Największymi sołectwami jest Drobin I i II zajmujące łącznie powierzchnię 964,47 ha, co stanowi 6,7% powierzchni Gminy. Najmniejszym natomiast jest Cieszewo, zajmujące jedynie 90,6752 ha – 0,63% powierzchni Gminy.

Obszar Gminy zamieszkiwany jest przez 8 594 osób (stan na 31.XII.2009 r., wg GUS), gęstość zaludnienia wynosi 60 osób na 1 km² (wartość typowa dla gminy miejsko-wiejskiej), przy średniej gęstości zaludnienia 60,1 osób na 1 km² w powiecie płockim i 146,2 osoby na 1 km² w województwie mazowieckim.

Najwięcej ludności zamieszkuje w mieście Drobin (34% ogółu mieszkańców), najmniej we wsi Kozłówko – około 33 osób (0,38% ogółu mieszkańców Gminy).

Gmina Drobin należy do Związku Gmin Regionu Płockiego, do którego przystąpiła w 1994 r. Do zadań ZGRP należy m.in.: reprezentowanie wspólnych interesów oraz promocja gmin wchodzących w skład Związku, restrukturyzacja regionu w celu pełnego wykorzystania potencjału ludzkiego i rzeczowego oraz przeciwdziałania bezrobociu, inicjowanie tworzenia kompleksowej infrastruktury społecznej, gospodarczej i technicznej a w szczególności proekologicznej infrastruktury technicznej a także organizowanie przedsięwzięć i imprez kulturalnych, oświatowych i sportowych o zasięgu ponadgminnym.

3. Synteza projektu studium

3.1. Synteza uwarunkowań

Syntezy uwarunkowań rozwoju obszaru gminy Drobin dokonano poprzez ocenę czynników wpływających na zrównoważony rozwój Gminy a wynikających z poszczególnych sfer tj. przyrodniczo-środowiskowej, kulturowej, społeczno-gospodarczej oraz istniejącego zagospodarowania terenu. Oceny tej dokonano poprzez weryfikowanie w każdej ze stref zagrożeń i wynikających z nich ograniczeń rozwoju oraz atutów i wynikających z nich szans rozwoju.

1. Gmina posiada korzystne położenie pod względem regionalnej i ogólnopolskiej sieci komunikacyjnej – w centralnej Polsce, w sąsiedztwie dużych miast, skrzyżowanie dróg krajowych w centrum miasta Drobin.
2. Istniejąca sieć drogowa zapewnia dobre powiązania komunikacyjne z regionem.
3. W strukturze gospodarki i użytkowania ziemi dominująca rolę odgrywa rolnictwo.
4. Wysoka jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej – korzystne warunki glebowe.
5. Liczba mieszkańców Gminy utrzymuje się na stałym poziomie, mimo obserwowanego już od kilku lat ujemnego przyrostu naturalnego.
6. W Gminie poprawie ulega sytuacja społeczno-gospodarcza: duży udział ludności w wieku produkcyjnym, wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców, wzrost ilości podmiotów gospodarczych.
7. Gmina posiada wysokie walory kulturowe i przyrodniczo-krajobrazowe: obecność obiektów o walorach kulturowych i historycznych tj. historyczny układ przestrzenny miasta Drobin oraz zespoły dworsko-parkowe.
8. Gmina posiada liczne obiekty o walorach zabytkowych, większość wymaga jednak prac remontowych i renowacyjnych.
9. Zasoby przyrodnicze i kulturowe Gminy stwarzają możliwość rozwoju funkcji rekreacyjnych i turystycznych na terenie Gminy.
10. Wyposażenie w infrastrukturę społeczną jest niewystarczające, rozwoju wymaga sieć placówek związanych z ochroną zdrowia oraz infrastruktury oświaty.
11. Sieci infrastruktury technicznej wymagają rozwoju w dostosowaniu do postępujących procesów urbanizacyjnych.
12. Konieczna jest rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz rozwój i modernizacja oczyszczalni ścieków.
13. Istniejące drogi wymagają modernizacji z dostosowaniem do obowiązujących przepisów w zakresie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne.
14. Konieczna jest modernizacja systemu zaopatrzenia w ciepło – rozwój wykorzystania źródeł ciepła wykorzystujących odnawialne źródła energii.
15. Konieczne jest powiązanie planów rozwoju Gminy z systemem planowania krajowego i regionalnego oraz właściwie ukierunkowanie działań władz dla stworzenia warunków rozwoju.

3.2. Synteza wskazań ochronnych i kierunków przekształceń

Ochrona ładu przestrzennego. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej Gminy oraz w przeznaczeniu terenów

Wskazuje się obszary:

- 1) urbanizacji – tereny wskazane do zainwestowania w tym:
 - a) obszary rozwoju urbanizacji,
 - b) obszary kontynuacji urbanizacji;
- 2) elementy systemu ekologicznego – obszary, w których wyklucza się możliwość realizacji zabudowy lub ogranicza ją w sposób istotny;
- 3) obszary wymagające rewitalizacji i rehabilitacji oraz obszary wymagające rekultywacji.

Wyznacza się tereny przeznaczone m.in. pod: zabudowę zagrodową, mieszkaniową jednorodziną i usługi, obiekty produkcyjne, składy i magazyny, infrastrukturę techniczną, sport i rekreację, a także tereny rolnicze, lasy i inne.

Największy rozwój terenów przewiduje się:

- 1) mieszkaniowo-usługowych w mieście Drobin i w miejscowościach: Łęg Probstwo, Setropie, Cieszewo;
- 2) produkcyjno, magazynowo-składowych w mieście Drobin i w miejscowościach: Cieszewo;
- 3) sportowo – rekreacyjnych w mieście Drobin i w miejscowościach: Kowalewo, Mogielnica, Łęg Kościelny, Milice-Kostery, Kozłowo, Setropie, Nagórki Dobrskie, Kuchary oraz Karsy.

Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

W ramach działań ochronnych w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- 1) wskazuje się obszary i obiekty chronione i planowane do objęcia ochroną na podstawie przepisów odrębnych – istniejące użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody;
- 2) ustala się ochronę istniejących kompleksów leśnych i ich rozwój w oparciu o wskazane obszary do zalesienia;
- 3) ustala się ochronę gleb o wysokiej przydatności rolniczej przed zmianą sposobu użytkowania;
- 4) ustala się ochronę korytarzy i powiązań ekologicznych przed zmianą sposobu użytkowania;
- 5) ustala się kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej w celu ograniczenia uciążliwości działalności człowieka dla środowiska;
- 6) rozwój systemów kanalizacji sanitarnej i kanalizacji deszczowej;
- 7) rozwój selektywnej zbiórki odpadów;
- 8) wykorzystanie w indywidualnych systemach grzewczych ekologicznych źródeł ciepła z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii;
- 9) obszar gminy Drobin nie został uznany za obszar uzdrowiskowy.

Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

W ramach działań ochronnych w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

- 1) wskazuje się obiekty chronione na podstawie przepisów odrębnych;
- 2) ustala się konieczność rewaloryzacji i objęcia ochroną wartościowych obiektów zabytkowych;
- 3) wskazuje się warunki ochrony konserwatorskiej dla obiektów i obszarów wpisanych do rejestru i ewidencji zabytków;
- 4) ustala się warunki ochrony stanowisk archeologicznych.

Kierunki i zasady rozwoju systemów komunikacji

W zakresie rozwoju systemów komunikacji:

- 1) ustala się rozwój i modernizację sieci powiązań zewnętrznych i wewnętrznych;
- 2) wskazano przebieg projektowanych obwodnic miasta Drobin w przebiegu dróg krajowych nr 10 i nr 60;
- 3) ustala się konieczność rozwoju wewnętrznych układów komunikacyjnych na nowopowstających terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług;
- 4) ustala się konieczność docelowego dostosowania parametrów technicznych istniejących dróg do obowiązujących przepisów w zakresie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne.

Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Wskazano tereny istniejącej infrastruktury technicznej oraz przebiegi istniejących i projektowanych sieci o znaczeniu ponadlokalnym.

Założono rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej i budowę sieci gazowej oraz rozwój sieci wodociągowej i energetycznej w oparciu o istniejące zasoby.

Postuluje się rozwój infrastruktury teleinformatycznej.

Zakłada się rozwój w obszarze Gminy obiektów i urzędzeń wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych dla produkcji energii elektrycznej oraz wykorzystanie w systemach grzewczych urzędzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego

Wskazuje się lokalizacje inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z programami rządowymi i ponadlokalnymi: przebudowę i modernizację drogi krajowej nr 60, podniesienie kategorii drogi krajowej nr 10 do rangi drogi ekspresowej oraz wyznaczenie nowego przebiegu w obszarze miasta Drobin.

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym realizowane są w miejscach ich dotychczasowej lokalizacji. Nie wyznacza się celowej lokalizacji (poza wybranymi terenami infrastruktury technicznej oraz obszarem rozwoju funkcji usługowych związanych z rekreacją i wypoczynkiem) miejsc lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym. Wskazanie lokalizacji inwestycji może być dokonane w planie miejscowym w terenach, o funkcji zgodnej z planowaną.

Obszary, dla których jest obowiązkowe sporządzenie mpzp

Obszarami, dla których obowiązkowe jest sporządzenie planu miejscowego na terenie Gminy są:

- 1) na podstawie przepisów odrębnych: teren górniczy, tereny lokalizacji cementarzy;
- 2) na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – obszar przestrzeni publicznej.

Obszary, dla których Gmina zamierza sporządzić plan miejscowy

Wskazuje się obszary, dla których Gmina zamierza sporządzić plan miejscowy (dokonać jego zmiany) obejmujące tereny rozwoju urbanizacji, tereny w granicach strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej, obszary wymagające rewitalizacji i rehabilitacji, tereny planowanych zalesień oraz tereny w granicach stref potencjalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Zakłada się utrzymanie funkcji rolniczych na obszarach o dobrej przydatności rolniczej oraz wyłączenie z użytkowania rolniczego terenów o niskiej przydatności rolniczej na rzecz terenów leśnych oraz rozwoju funkcji mieszkaniowych i rekreacyjnych.

W zakresie leśnej przestrzeni produkcyjnej ustala się rozwój istniejących kompleksów leśnych. Wprowadza się ich uzupełnienia, wyznacza się obszary preferowane do realizacji zalesień. Zakłada się pełnienie przez nie funkcji ochronnych, edukacyjnych i rekreacyjnych.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

Przez teren gminy Drobin przepływają dwie niewielkie rzeki – Sierpienica i Karsówka. Rzeki te przy wyższych stanach wód nie powodują zagrożenia powodziowego.

Obszary wzdłuż mniejszych cieków wodnych oraz lokalnych obniżen terenu są obszarami występowania wód hipodermicznych, narażonymi na wystąpienie okresowych podtopień, dla których ustala się ograniczenia w możliwości realizacji zainwestowania.

Na terenie Gminy nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych i narażone na osuwanie się mas ziemnych.

Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na terenie gminy Drobin nie występują obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych

W granicach Gminy nie ustanowiono obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych.

Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Obszary wymagające rewitalizacji i rehabilitacji obejmują obszar historycznego miasta Drobin oraz tereny zabytkowych parków i pozostałości zespołów dworsko – parkowych w miejscowościach: Dobrosielice I, Kowalewo, Dziewanowo, Mogielnica, Świerczynek, Łęg Kościelny, Milice-Kostery, Psary, Mokrzek, Krajkowo, Chudzyno, Kozłowo, Biskupice, Setropie, Nagórki Dobrskie, Karsy oraz Kuchary w granicach oznaczonych na rysunku Studium. Wyznaczono je ze względu na:

- 1) potrzebę ochrony zabytków oraz kształtowania przestrzeni publicznych, w granicach stref ochrony konserwatorskiej;
- 2) konieczność przywrócenia ładu przestrzennego i kształtowania przestrzeni publicznych.

Rewitalizacji i rehabilitacji wymaga również obszar historycznego centrum miasta Drobin – celem działań winno być zahamowanie procesów degradacji struktury zabytkowej oraz kształtowanie układu przestrzennego Miasta poprzez rewaloryzację istniejących zasobów.

Terenami wymagającymi rekultywacji są tereny eksploatacji powierzchniowej i poeksploatacyjne. Rekultywacji wymaga również składowisko odpadów komunalnych w Cieszewie. Składowisko po zakończeniu eksploatacji winno być zrehabilitowane.

Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

W granicach Gminy nie wyznaczono terenów zamkniętych.

4. Interpretacja zapisów ustaleń Studium

Ustalenia zawarte w elaboracie Studium, zarówno w części tekstowej, jak i graficznej, wyrażają kierunki polityki przestrzennej Gminy, nie są ścisłymi przesądzeniami o granicach zainwestowania i użytkowaniu terenów, nie ograniczają możliwości realizacji innych działań, nieprzewidzianych w zapisach Studium, a nie będących z nimi w sprzeczności, służących rozwojowi terenów zgodnie z polityką przestrzenną określoną w Studium.

W Studium przedstawiono zgeneralizowany obraz użytkowania terenów oraz generalne kierunki działań w przestrzeni. Określone na rysunkach przeznaczenie terenów oznacza funkcję dominującą, a nie wyłączną. W granicach wyznaczonych terenów dopuszcza się obok funkcji dominującej lokalizację innych funkcji służących jej obsłudze.

Dopuszczalne jest w planie miejscowym zachowanie istniejącego sposobu użytkowania terenu – np. utrzymanie funkcji rolniczej, dla terenów planowanych do zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze lub zachowanie funkcji zabudowy zagrodowej dla terenów planowanych pod rozwój funkcji produkcyjnych. Zachowanie istniejącego sposobu zagospodarowania terenu należy uznać za zgodne ze Studium.

Przyjęte w planie wskaźniki dotyczące kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu powinny odpowiadać wskaźnikom ustalonym dla określonego przeznaczenia terenu. Mogą wprowadzić bardziej restrykcyjne wymogi w zakresie użytkowania terenów.

Ostateczne ustalenia granic terenów będą dokonywane w ramach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach administracyjnych. W szczególności wyznaczone granice dotyczące przeznaczenia terenów mogą być korygowane w dostosowaniu do granic istniejących własności.

5. Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań

Kształtując rozwiązania, opierając się o rozpoznanie istniejącego stanu zagospodarowania przestrzennego, funkcjonowania środowiska przyrodniczego, stopnia zachowania wartości kulturowych, sytuacji społeczno-gospodarczej, przyjęto za cele podstawowe:

- 1) rozwój miasta Drobin jako obszaru wielofunkcyjnego z wprowadzeniem działań ochronnych i rewitalizacyjnych;
- 2) wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich (konieczne jest stworzenie warunków dla innego typu działalności niż tylko rolnicza);
- 3) zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania, poprawy wyposażenia w usługi, poprawy obsługi i funkcjonowania systemu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej (zakłada się utrzymanie istniejącej liczby mieszkańców oraz poprawę jej warunków mieszkaniowych oraz stworzenie oferty dla ewentualnego napływu mieszkańców);
- 4) wykorzystanie dobrego położenia, istniejących powiązań komunikacyjnych, obszarów wartościowych przyrodniczo i kulturowo;
- 5) poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej;
- 6) wykorzystanie walorów przyrodniczych do budowy pozytywnego wizerunku Gminy i jej tożsamości;
- 7) rozwój turystyki na terenie Gminy;
- 8) stworzenie wizerunku Gminy jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania, co w połączeniu z istnieniem dogodnych połączeń komunikacyjnych daje szansę na rozwój funkcji mieszkaniowo-usługowych i produkcyjno-magazynowych;
- 9) rozwój systemów uzbrojenia terenu i standardów wyposażenia w dostosowaniu do stopnia zaawansowania rozwoju przestrzennego (istniejąca infrastruktura daje solidną podstawę dla dalszej jej rozbudowy);
- 10) rozwój infrastruktury społecznej w oparciu o istniejące zasoby.

6. Słowniczek pojęć i definicji

Ilekczoć w niniejszym opracowaniu jest mowa o:

- 1) **Gminie lub gminie Drobin** – należy przez to rozumieć miasto i gminę Drobin, chyba, że z treści zapisu wynika inaczej;
- 2) **Mieście** – należy przez to rozumieć miasto Drobin, chyba że z treści zapisu wynika inaczej;
- 3) **przepisach odrębnych** – należy przez to rozumieć przepisy ustaw wraz z aktami wykonawczymi oraz prawomocne decyzje administracyjne;
- 4) **rysunku Studium** – należy przez to rozumieć rysunek Studium sporządzony na mapie topograficznej w skali 1 : 10 000, składający się z dwóch arkuszy, stanowiący załącznik do uchwały uchwalającej Studium;
- 5) **Studium** – należy przez to rozumieć niniejsze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, stanowiące dokument planistyczny Gminy, obejmujący obszar w granicach administracyjnych Gminy, o ile z treści przepisu nie wynika inaczej;
- 6) **przeznaczeniu** – należy przez to rozumieć funkcję określającą sposób zagospodarowania i użytkowania terenu;

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DROBIN
INTEKPROJEKT Gabriel Ferliński 90-265 Łódź, ul. Piotrkowska 50/5

- 7) **działce** – należy przez to rozumieć działkę budowlaną w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- 8) **modernizacji** – należy przez to rozumieć działania związane ze zwiększeniem wartości użytkowej lub technicznej istniejącego obiektu lub urządzenia;
- 9) **zrównoważonym rozwoju** – należy przez to rozumieć rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony środowiska;
- 10) **uciażliwości obiektów i urządzeń** – należy przez to rozumieć negatywne ich oddziaływanie na otoczenie, powodowane emisją gazów, pyłów, zapachów, hałasu, promieniowania itp., a także wynikające ze wzmożonego ruchu pojazdów związanego z funkcjonowaniem tych obiektów i urządzeń.
- 11) **korytarzu ekologicznym** – należy przez to rozumieć ciągły, nieprzerwany zabudową lub infrastrukturą techniczną fragment środowiska przyrodniczego z zachowanymi cechami naturalnymi i funkcjonalnymi lub celowo ukształtowany, gwarantujący łączność pomiędzy elementami węzłowymi systemu przyrodniczego, umożliwiającą przemieszczanie się materii i energii w środowisku oraz migrację zwierząt;
- 12) **inwestycji celu publicznego** – należy przez to rozumieć działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), stanowiące realizację celów publicznych, o których mowa w przepisach odrębnych;
- 13) **WKZ** – należy przez to rozumieć właściwe służby ochrony zabytków (Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków).

CZĘŚĆ II

UWARUNKOWANIA

1. Uwarunkowania ponadlokalne

1.1. Powiązania funkcjonalno-przestrzenne. Ponadlokalne urządzenia infrastruktury społecznej

Gmina Drobin położona jest w niewielkiej odległości od ośrodków przemysłowych i usługowych o znaczeniu regionalnym i subregionalnym w granicach województwa mazowieckiego i kujawsko-pomorskiego:

- 1) 10 km od Raciąża;
- 2) 26 km od Sierpca;
- 3) ok. 30 km od Płocka i Płońska;
- 4) ok. 50 km od Gostynina;
- 5) ok. 50 km od Ciechanowa;
- 6) ok. 100 km od stolicy kraju Warszawy.

Na kształtowanie się struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy w dużym stopniu wpływ miał rozwój ośrodka miejskiego – Drobin, który nadal pełni najważniejsze funkcje społeczno-usługowe Gminy. Innym znaczącym czynnikiem było położenie komunikacyjne, na które składały się przechodzące przez obszar Gminy szlaki komunikacyjne:

- 1) łączące Sierpc, Drobin i Płońsk – droga krajowa nr 10;
- 2) łączące Płock, Drobin, Ciechanów i Ostrów Mazowiecką – droga krajowa nr 60.

Współcześnie zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa oraz zabudowa przemysłowo-usługowa skupia się w mieście Drobin oraz wzdłuż ważniejszych ciągów komunikacyjnych. Ukształtowane historycznie centrum Gminy – miasto Drobin nadal pełni swoją funkcję.

Na terenie Gminy mieszkańcy mają możliwość zaspokojenia podstawowych potrzeb w zakresie oświaty na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym, podstawowej opieki zdrowotnej, zakupu podstawowych artykułów żywnościowych i przemysłowych. Bliskość większych miast, tj. Raciąż, Sierpc, Płock czy Płońsk ograniczyła rozwój niektórych elementów infrastruktury społecznej o znaczeniu ponadlokalnym, związanych m.in. z oświatą ponadgimnazjalną szkolnictwem wyższym i rozrywką. Zaspokajanie pozostałych potrzeb, w tym tych „wyższego rzędu”, związanych ze szkolnictwem wyższym, specjalistyczną opieką medyczną oraz kulturą i rozrywką jest realizowane w dalej położonych ośrodkach miejskich.

1.2. Powiązania przyrodnicze. Obszar Gminy w strukturze przyrodniczej powiatu, województwa, kraju

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną niemal cała gmina Drobin położona jest w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Płońska (318.61), należącego do makroregionu Nizina Północnomazowiecka (318.6). Północna część Gminy powyżej miasta Drobin znajduje się w obrębie mezoregionu Równina Raciąska (318.62). Zgodnie z podziałem Polski na krainy i dzielnice przyrodniczo-leśne Gmina położona jest w obrębie IV Krainy Mazowiecko-Podlaskiej w obrębie Dzielnic Niziny Mazowiecko-Podlaskiej.

Gmina Drobin położona jest w dorzeczu rzeki Wisły i Wkry, poza zasięgiem wieloprzestrzennych systemów obszarów chronionych i ciągów ekologicznych o znaczeniu krajowym i regionalnym.

Głównymi przyrodniczymi powiązaniami zewnętrznymi obszaru są doliny rzek: Sierpienicy, łączącej się z Obszarem Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrwy Prawej” i Karsówki

połączonej z Obszarem Chronionego Krajobrazu „Równina Raciążska”. Obszary te tworzą naturalne korytarze ekologiczne umożliwiające migrację w przestrzeni roślin i zwierząt. Przepływ materii, energii i informacji genetycznej pomiędzy elementami systemu przyrodniczego Gminy i obszarami sąsiednimi odbywa się poprzez istniejącą sieć korytarzy i powiązań ekologicznych, które stanowią: doliny rzek Sierpienicy i Karsówki, doliny mniejszych cieków, zbiorowiska leśne, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. Lokalne ciągi przyrodnicze, których główną osią są doliny rzek Sierpienicy i Karsówki, tworzące ciągi przyrodniczo-krajobrazowe, zajmujące odpowiednio południowo-zachodnią i wschodnią część gminy, odgrywają też rolę zasilającą dla regeneracji środowiska Gminy.

1.3. Powiązania komunikacyjne i infrastrukturalne

Powiązania komunikacyjne z obszarami sąsiednimi odbywają się za pośrednictwem dróg krajowych i powiatowych. Istotnym elementem systemu komunikacyjnego Gminy o znaczeniu ponadlokalnym jest skrzyżowanie w mieście Drobin drogi krajowej nr 60 relacji Kutno-Ostrów Mazowiecka i drogi krajowej nr 10 relacji Szczecin – Płońsk predysponowana do kategorii drogi szybkiego ruchu. Połączenia z gminami sąsiednimi zapewniają ponadto drogi powiatowe łączące gminę Drobin z gminami Bielsk, Staroźreby, Raciąż i Zawidz.

Świadczone na terenie Gminy usługi w zakresie transportu zbiorowego zapewniają powiązania komunikacyjne z Płockiem, Ciechanowem, Przasnyszem, Sierpcem, Płońskiem i Warszawą oraz szeregiem mniejszych miejscowości w granicach powiatu płockiego i powiatów sąsiadujących.

Przez teren Gminy nie przebiega żadna linia kolejowa.

W zakresie infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym powiązania Gminy z ośrodkami regionalnymi są dobre. Przez teren Gminy przebiega linia elektroenergetyczna WN 110 kV relacji Golczewo-Raciąż oraz kabel telekomunikacyjny GUTN relacji Bydgoszcz-Warszawa.

2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

2.1. Struktura funkcjonalno – przestrzenna Gminy i procesy jej przekształceń

Na kształtowanie się historycznej struktury przestrzennej gminy Drobin główny wpływ miał rolniczy charakter obszaru. Gminę jak i sąsiednie obszary Mazowsza charakteryzowało:

- 1) wczesne osadnictwo i stąd dość duże zaludnienie;
- 2) zdecydowana dominacja rolnictwa i hodowli;
- 3) mała powierzchnia lasów;
- 4) brak większych centrów miejskich;
- 5) brak wielkich własności ziemskich;
- 6) duża liczba szlachty zagrodowej i spora wolnych włościan;
- 7) późno rozwijające się uprzemysłowienie.

W granicach administracyjnych gmina miejsko–wiejska Drobin zajmuje powierzchnię 143 km² (z czego miasto Drobin zajmuje niecałe 10 km²). Dominującą formę użytkowania gruntów na omawianym terenie stanowią użytki rolne (niemal 90% powierzchni Gminy).

Ze względu na miejsko–wiejski charakter w przestrzeni Gminy można wyróżnić dwie czytelne struktury funkcjonalno-przestrzenne:

- 1) obszar centralny z wyróżniającym się jednym ośrodkiem - miastem Drobin, o charakterze wielofunkcyjnym z dominacją funkcji mieszkaniowej, usługowej i produkcyjno-usługowej;
- 2) pozostały obszar Gminy – układy przestrzenne obszarów wiejskich – z dominacją funkcji rolniczych i przyrodniczych oraz kilkoma wyróżniającymi się niewielkimi ośrodkami w Kozłowie, Łęgu Probostwie i wsi Chudzyno.

Dominującym typem zabudowy w obszarze wiejskim jest zabudowa zagrodowa, często rozproszona, wśród której występują pojedyncze obiekty usługowe. W niektórych miejscowościach zabudowa zagrodowa ustępuje zabudowie wyłącznie mieszkaniowej jednorodzinnej.

Pod względem ukształtowanych struktur przestrzennych, na terenie Gminy występują dwa rodzaje zabudowy charakterystyczne dla obszarów wiejskich: zabudowa liniowa (realizowana jako pasma zabudowy przydrożnej wzdłuż istniejących ciągów komunikacyjnych), zdecydowanie dominująca oraz zabudowa rozproszona.

Bardziej złożone układy przestrzenne reprezentują:

- 1) miasto Drobin o złożonym układzie z ukształtowanym średniowiecznym centrum;
- 2) miejscowość Łęg Probostwo, w której zabudowa koncentruje się przy kilku krzyżujących się ze sobą drogach z kształtującym się centrum.

Pozostały obszar Gminy zainwestowany jest raczej w sposób ekstensywny, z niewielkimi koncentracjami zabudowy i kształtującymi się centrami we wsiach: Kozłowo, Setropie, Chudzyno, Nagórki Dobrskie, Rogotwórsk.

Głównym ośrodkiem administracyjno-usługowym Gminy jest miasto Drobin koncentrujące zabudowę mieszkaniową oraz usługi ponadpodstawowe i podstawowe dla obsługi ludności i rolnictwa. Drobin, pod względem przestrzennym, zachował do dziś cechy średniowiecznego miasteczka z centralnie położonym rynkiem, od którego prostopadle odchodzą ulice. Jest to obszar najprężniej rozwijający się w Gminie, o najwyższej koncentracji zabudowy, gdzie obok współistnieją funkcje mieszkaniowe, usługowe oraz produkcyjne. W jego granicach można wyróżnić obszar centralny z ukształtowanym obszarem przestrzeni publicznej koncentrujący się wokół Rynku i wzdłuż ul. Marszałka Piłsudskiego. Skupiają się tutaj usługi komercyjne, usługi publiczne, jako towarzysząca występuje zabudowa mieszkaniowa. Na południe oraz południowo-zachód od centrum Droбина rozwija się nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Ważnymi ośrodkami w systemie obsługi ludności pozostaje także wieś Łęg Probostwo koncentrująca działalność inwestycyjną i produkcyjną – usługową, a także wieś Świerczynek. Tereny wiejskie w obszarze wsi Świerczynek, Łęg Probostwo, Łęg Kościelny, Cieszewo i Rogotwórsk podlegają urbanizacji ekonomicznej (miejsca pracy w działalności gospodarczej).

Gmina Drobin jest gminą typowo rolniczą. W strukturze użytkowania gruntów dominują użytki rolne, zajmując niemal 90% powierzchni Gminy. Użytki rolne dominują też w strukturze użytkowania w Mieście (965 ha), zajmując ponad 80% jego obszaru.

Z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego Gminy ważna jest rosnąca wielofunkcyjność obszarów wiejskich.

Ważnym elementem dla realizacji celów publicznych i polityki przestrzennej władz samorządowych są zasoby gruntów komunalnych i ich użytkowanie. Na terenie gminy Drobin zasoby gruntów komunalnych są rozlokowane głównie w mieście i w dość dużym rozproszeniu na terenie Gminy (Siemienie, Warszewka, Brełki, Łęg Kościelny, Biskupice) razem ich powierzchnia wynosi około 51 ha (23,7 ha w mieście). Wskaźnik urbanizacji Gminy wynosi około 22,0% i jest dość niski.

2.2. Stan systemu planowania przestrzennego

W granicach Gminy 6,7% powierzchni objęte jest planami miejscowymi. Obszary posiadające obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmują wyłącznie miasto Drobin.

Tab. 1. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Drobin

Granice obszaru objętego planem	Nr uchwały zatwierdzającej plan / data podjęcia	Powierzchnia obszaru objętego planem [ha]	Publikacja
działki o nr ewid. 425/1, 425/4, 426, 428/1	159/XXIII/97 / 25.03.1997 r.	7,40	Dz. Urz. Woj. Płockiego z dn. 26.09.1997 r. Nr 10 poz. 101
działka o nr ewid. 628	81/XII/99 / 18.11.1999 r.	4,83	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 34 poz. 230
granice administracyjne miasta Drobin z wyłączeniem działek o nr ewid. 425/1, 425/4, 426, 428/1, 628	220/XLIII/10 / 11.03.2010 r.	952	Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z dn. 19.03.2010 r. Nr 100 poz. 1863

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji z Urzędu Miasta i Gminy.

Uchwałą Nr 268/XLIX/10 z dnia 8 listopada 2010 r. Rada Miejska w Drobinie przystąpiła do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w obrębach geodezyjnych: Chudzyno, Chudzyno Kolonia i Chudzynek w gminie Drobin (łącznie około 740 ha).

Dla obszaru Gminy w 2001 r. opracowano Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Drobin, przyjęte uchwałą Nr 212/XXVII/01 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 22 listopada 2001 r., poddane obecnie aktualizacji. Ustalenia studium i planów miejscowych są generalnie zbieżne w zakresie delimitacji terenów wg funkcji.

Wnioski złożone do Studium potwierdzają konieczność weryfikacji wskazanego w w/w dokumentach przeznaczenia terenu i dostosowania zapisów Studium do aktualnych potrzeb rozwojowych Gminy i planów inwestycyjnych mieszkańców. Zachodzi uzasadniona potrzeba stworzenia podstawy do opracowania planów miejscowych.

2.3. Główne problemy i zagrożenia

Ład przestrzenny w Gminie zachowany jest w stopniu zadowalającym. Zabudowa mieszkaniowa rozwija się w sposób harmonijny, uporządkowany.

Zagrożeniem dla osiągnięcia i utrzymania ładu przestrzennego w gminie Drobin może stać się postępujący nieplanowo i chaotycznie rozwój zabudowy, szczególnie w miejscowościach najgęściej zaludnionych. Postępująca presja do realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej stanowi potencjalne zagrożenie dla środowiska przyrodniczego obszaru.

Konieczne jest podjęcie szerszych działań związanych z kształtowaniem przestrzeni publicznych – placów, publicznie dostępnych terenów zielonych.

Brak planów miejscowych stanowi zagrożenie dla rozwoju przestrzennego – umożliwia chaotyczny, niekontrolowany rozwój zabudowy niedostosowany do możliwości rozwoju systemów infrastruktury technicznej i komunikacji, zagraża potrzebom ochrony środowiska i zabytków oraz ładu przestrzennego.

3. Stan środowiska przyrodniczego

3.1. Ukształtowanie terenu

Zgodnie z regionalizacją fizyczno-geograficzną J. Kondrackiego niemal cała gmina Drobin położona jest w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Płońska (318.61), należącego do makroregionu Nizina Północnomazowiecka (318.6). Północna część Gminy, powyżej miasta Drobin, znajduje się w zasięgu mezoregionu Równina Raciąska (318.62), położonego na przedpolu ostatniego zlodowacenia, na drodze odpływu wód glacialnych.

Rzeźba terenu jest mało urozmaicona, główne jej rysy powstały w okresie zlodowacenia środkowopolskiego. Główną jednostką morfologiczną stanowi wysoczyzna polodowcowa, pochylona w kierunku północnym. Płaską i zdenudowaną powierzchnię wysoczyzny miejscami

urozmaicając łańcuchy kemów i moren, wzniesienia wydmy, zagłębienia bezodpływowe (powytopiskowe) oraz rynny lodowcowe, wykorzystywane przez współczesną sieć hydrograficzną.

Najwyżej wyniesiona nad poziom morza jest południowa i południowo-wschodnia część Gminy, w rejonie wsi Maliszewko, wysokości osiągają 145,8 m n.p.m. Najniższe położone są tereny północno-wschodniej i północnej części Gminy, ok. 110,0 – 115,0 m n.p.m. Deniwelacje terenu kształtują się na poziomie 30,0 – 35,0 m.

Formy związane z działalnością procesów erozyjno-denudacyjnych oraz z działalnością erozyjno-akumulacyjną rzek najliczniej występują we wschodniej części wysoczyzny. Są to głównie niewielkie dolinki rzeczne i obniżenia powytopiskowe oraz suche dolinki erozyjno-denudacyjne.

3.2. Warunki geologiczno-gruntowe. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych

Pod względem geologiczno-strukturalnym gmina Drobin położona jest w obrębie synklinorium warszawskiego w obrębie niecki brzeżnej.

Podstawowe znaczenie w budowie geologicznej Gminy odgrywają utwory trzeciorzędowe i czwartorzędowe. Trzeciorzędowe osady wykształcone są w postaci ilów pstrych, piasków i pyłów. Osady te, których strop zalega na głębokości ok. 70–60 m stanowią bezpośrednie podłoże osadów czwartorzędowych. Utwory czwartorzędu reprezentują gliny zwałowe oraz piaski, żwiry i głązy lodowcowe zalegające na glinie, głównie we wschodniej i środkowej części Gminy. Eluvia glin zwałowych występują na powierzchni w południowo-wschodniej części Gminy oraz na północ do miasta Drobin. Na uwagę zasługują nawiercone w Drobinie torfy kopalne zalegające na głębokości około 30–35 m pod przykryciem gliny zwałowej. Budujące wysoczyznę polodowcową gliny zwałowe są na ogół piaszczyste, twaroplastyczne i plastyczne, miąższość ich wynosi od kilku do kilkudziesięciu metrów. Z punktu widzenia przydatności dla budownictwa charakteryzują się korzystnymi warunkami wodnymi, są to z reguły grunty nośne, skonsolidowane.

Doliny rzeczne, obniżenia powytopiskowe i zagłębienia bezodpływowe wypełniają utwory akumulacji rzeczno-bagiennej, holocenijskie namuły (dolina Sierpienicy) oraz piaski, żwiry i mułki rzeczne (dolina Karsówki). Są to grunty słabonośne, nieskonsolidowane o dużej ścisłości.

Na terenie gminy Drobin nie występują obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

3.3. Zasoby surowcowe. Obszary i tereny górnicze

Z budową geologiczną bezpośrednio powiązane jest występowanie surowców mineralnych. Na obszarze Gminy występują udokumentowane złoża surowców mineralnych o znaczeniu lokalnym wykorzystywane przez miejscową ludność na potrzeby budownictwa.

Obecnie w granicach Gminy ustanowiony jest jeden obszar i teren górniczy „Cieszewo” – wyznaczony w koncesji Starosty Płockiego z dnia 26.07.2005 r. nr OŚ.IV.7510/19/2005, na wydobycie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego (piasku), o powierzchni 1,1336 ha, którego przewidywane roczne wydobycie nie przekroczy 20000 m³ kopaliny, ważnej do 31.07.2015 r.

Perspektywicznymi terenami eksploatacji są obszary występowania złóż surowców naturalnych (kruszywa naturalnego piaskowo-żwirowego) w rejonie Brelek, Chudzyna i Wrogocina.

3.4. Zasoby wodne

Wody podziemne

Według podziału Polski na regiony zwykłych wód podziemnych, gmina Drobin leży w zasięgu regionu mazowieckiego (I) (wg B. Paczyńskiego). Główny użytkowy poziom wodonośny na analizowanym obszarze związany jest z piętrzem osadów czwartorzędowych, o czym

zdecydowały największe zasoby wód, najłatwiejsza ich odnawialność oraz niewielka głębokość ok. 40-60 m p.p.t., sprzyjająca budowie ujęć.

Czwartorzędowy poziom wodonośny charakteryzuje się dużą zmiennością. Najbardziej zasobne są warstwy w północno-zachodniej i środkowej części Gminy o wydajności potencjalnego ujęcia 30-120m³/h, najmniej zasobny jest rejon Miasta i północno – wschodnia część Gminy. Są to na ogół wody pod ciśnieniem hydrostatycznym. Na terenie Gminy funkcjonują również ujęcia wód pochodzących z utworów trzeciorzędowych (np. w Drobinie), z głębokości około 70-80 m p.p.t.

Waloryzacja wód podziemnych głównego użytkowego czwartorzędowego poziomu wodonośnego wskazuje, że są to wody dobrej jakości, wymagające jedynie prostego uzdatnienia przez ich wykorzystaniem do celów socjalno-bytowych.

Na terenie gminy Drobin funkcjonuje 6 ujęć wód podziemnych w miejscowościach: Maliszewko, Drobin, Łęg Probostwo, Karsy, Wrogocin i Psary.

Gmina Drobin znajduje się w granicach GZWP – Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 – Subniecka Warszawska. Jest to zbiornik wód w ośrodku porowym występujących w osadach trzeciorzędowych. Średnia głębokość ujęć czerpiących wodę z tej jednostki wynosi około 160-180 m. Znaczna głębokość zbiorników decyduje o stosunkowo dobrej izolacyjności wód od powierzchni i ich dużej waloryzacji - mała wrażliwość na wpływ czynników antropogenicznych - struktury hydrogeologiczne są dobrze izolowane (wysoczyzna).

Występowanie pierwszego poziomu zwierciadła wód gruntowych uzależnione jest od ukształtowania terenu oraz od stopnia przepuszczalności warstw gruntu. Doliny rzeczne i zagłębienia terenu charakteryzują się płytkim występowaniem wód gruntowych do głębokości 1,0 m p.p.t. Na powierzchni wysoczyzny polodowcowej zbudowanej z osadów trudniej przepuszczalnych, zwierciadło wód gruntowych wody gruntowe występują na głębokości około 2,0 – 3,0 m p.p.t. i głębiej. Wyższe partie wysoczyzny polodowcowej zbudowane z osadów łatwiej przepuszczalnych (piaski) charakteryzują się występowaniem wód gruntowych na znacznej głębokości. Głębokość występowania wód uzależniona jest w znacznym stopniu od miąższości osadów przepuszczalnych. Tereny z wodami gruntowymi występującymi głębiej niż 2,0 m p.p.t. są korzystne dla realizacji zabudowy.

Wody powierzchniowe

Gmina Drobin położona jest w dorzeczu Wisły. Centralna i wschodnią część Gminy odwadnia rzeka Karsówka – dopływ Raciążnicy. Część południową i zachodnią Gminy wraz z systemem dopływów odwadnia rzeka Sierpienica – dopływ Skrwy Prawej. Wzdłuż południowo-wschodniej granicy Gminy przepływa niewielka rzeka Dobrzyca – prawy dopływ Raciążnicy. Rzeki te są ciekami typowo nizinnymi, charakteryzują się niewielkim spadkiem. Charakteryzują się śnieżno-deszczowym reżimem zasilania z wezbrzeniami przypadającymi na okres od marca do kwietnia i niżówkami w lecie i na jesieni. Rzeki te przy wyższych stanach wód nie powodują zagrożenia powodziowego, w czasie wiosennych roztopów nie obserwuje się wylewów rzek poza obszar ich dolin.

Woda w środowisku przyrodniczym spełnia wiele funkcji, do których należy zaliczyć kształtowanie elementów biologicznych, jest czynnikiem zachowania walorów przyrodniczych a także stanowi podstawowy czynnik rozwoju gospodarczego. Retencja wody umożliwia zmagazynowanie części odpływu wody w okresach jej nadmiaru oraz wykorzystanie nagromadzonej wody w okresach suszy, zwiększając w ten sposób zasoby wodne poprawia bilans wodny obszaru. W gminie Drobin podstawowym elementem małej retencji są naturalne i sztuczne zbiorniki wodne. Na terenie Gminy brak jest budowli piętrzących służących celom rolniczym i przeciwozryjnym. Ważnym elementem małej retencji są jeziora i stawy, w tym stawy wykorzystywane do hodowli ryb. Na terenie Gminy w miejscowości Łęg Kościelny i Chudzynek zlokalizowane są stawy hodowlane o łącznej powierzchni 2,51 ha.

Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi

Na terenie gminy Drobin nie wyznaczono obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Rzeki występujące na terenie Gminy nie stwarzają większego zagrożenia powodziowego. Posiadają śnieżno-deszczowy reżim zasilania z wezbraniem przypadającymi na okres marzec–kwiecień (wiosenne roztopy) i niżówkami w lecie i na jesieni (intensywne parowanie). W okresie wezbrań obszary położone w bezpośrednim sąsiedztwie i w obniżeniach dolinnych narażone są na okresowe podtopienia.

W obniżeniach dolin rzecznych występują obszary okresowego lub trwałego występowania wód przypowierzchniowych, lokalnie tworzących zabagnienia. Okresowo mogą powodować ryzyko wystąpienia podtopień.

Obszary wilgotnych łąk w bezpośrednim sąsiedztwie cieków obecnie nie są zainwestowane. Konieczna jest ich ochrona przed ewentualnym niekontrolowanym rozwojem zainwestowania dla ograniczenia skutków podtopień.

3.5. Warunki klimatyczne

Położenie niemal całej Gminy na terenie Wysoczyzny Płońskiej ma zasadniczy wpływ na kształtowanie się warunków klimatycznych tego obszaru. Według podziału Polski na regiony klimatyczne A. Wosia gmina Drobin położona jest w środkowo – mazowieckim regionie klimatycznym. Klimat tego terenu nie wykazuje dużego zróżnicowania przestrzennego i ma charakter przejściowy między morskim a kontynentalnym.

Klimat lokalny kształtowany jest głównie przez wilgotne masy powietrza polarno – morskiego. Brak większych przeszkód orograficznych zapewnia swobodny przepływ mas powietrza, obszar Gminy odznacza się zdecydowaną dominacją wiatrów z kierunku północno–zachodniego (w okresie letnim) i południowo–zachodniego (w okresie zimowym).

Średnia temperatura roczna wynosi około 7,5°C. W najcieplejszym miesiącu, w lipcu, średnia temperatura wynosi około 18,5°C, w najzimniejszym zaś, styczniu, około -3,5°C.

Obszar Gminy charakteryzuje się najniższymi w Polsce opadami (w skali wielolecia kształtują się one na poziomie poniżej 550 mm rocznie). Najobfitsze opady notowane są w okresie letnim, najmniej opadów występuje od stycznia do kwietnia i w październiku.

Okres wegetacyjny trwa około 200 – 220 dni. Średnia temperatura powietrza przekracza wówczas 5°C. Zjawiskiem istotnym, wpływającym na gospodarkę rolną jest występowanie przymrozków w okresie wegetacyjnym. Występują one na ogół od drugiej dekady października do trzeciej dekady kwietnia.

Wpływ na przemieszczanie się mas powietrza wpływa ukształtowanie terenu. Na obszarze Gminy płaskie doliny rzeczne o południkowym układzie, w niewielkim stopniu wcięte w powierzchnię wysoczyzny polodowcowej, przy największym udziale wiatrów z sektora zachodniego nie odgrywają większej roli w przewietrzaniu obszaru. Generalnie warunki klimatu lokalnego należą do korzystnych zarówno z punktu widzenia osadnictwa jak i upraw rolnych. Niekorzystne warunki termiczno – wilgotnościowe posiadają doliny rzeczne i obniżenia terenu, które charakteryzują się też zwiększoną częstotliwością występowania mgieł. Także obszary przyległe do dolin rzecznych z płytko występującą wodą gruntową posiadają zwiększoną wilgotność względną powietrza.

Na modyfikację klimatu na terenach zurbanizowanych wpływają:

- 1) zmiana charakterystyki termicznej podłoża;
- 2) obniżenie wielkości parowania powierzchni biologicznie czynnych;
- 3) emisja ciepła antropogenicznego (ciepło uwalniane do atmosfery w procesie spalania);
- 4) zanieczyszczenie gazowe i pyłowe atmosfery.

3.6. Zbiorowiska roślinne, tereny zieleni urządzonej

Szata roślinna jest dość zróżnicowana – obok roślinności antropogenicznej, spotykanej na polach uprawnych, w monokulturach leśnych, przy drogach i wśród zabudowań, występują tu zbiorowiska naturalne i półnaturalne lasów, zarośli, łąk oraz roślinności wodnej i szuwarowej.

Gmina Drobin jest jedną z najmniej zalesionych gmin powiatu płockiego. Do XIX w. głównym elementem środowiska przyrodniczego rejonu Drobin były lasy. Obecnie zajmują one jedynie 4% powierzchni Gminy, koncentrując się w centralnej, południowo-wschodniej i południowo-zachodniej części Gminy, rejonach wsi Brełki, Dziewanowo, Kozłowo, Mokrzak, Psary, Nagórki Olszyny, Stropie, Łęg Probstowo, Kozłówek i Maliszewko. Kompleksy leśne znajdują się najczęściej na siedliskach borowych z domieszką dębu i brzozy.

Poza terenami leśnymi godne uwagi są zbiorowiska roślinności wodnej, bagiennej i łąkowej, towarzyszącej strugom, rowom i rzekom. Przeważają tu siedliska olsowe z domieszką brzozy oraz rozległe obszary łąk z licznymi przecinkami w postaci zieleni krzewiastej. Na uwagę zasługują również pojedyncze egzemplarze drzew pomnikowych. Stanowią one cenny element krajobrazu otwartej przestrzeni gminy Drobin.

Na terenie Gminy funkcjonują ponadto mniejsze ekosystemy w formie terenów zieleni urządzonej. Ważniejsze skupiska zieleni urządzonej to:

- 1) parki podworskie w miejscowościach: Karsy, Setropie, Kuchary Kryski, Kowalewo, Mogielnica, Biskupice, Tupadły, Nagórki Judyce, Nagórki Dobrskie, Sokolniki, Chudzyno, Łęg Kasztelański, Psary, Mokrzak, Krajkowo, Świerczynek, Dobrosielice, Dziewanowo, Kozłowo;
- 2) parki w mieście Drobin;
- 3) przydrożne szpalery drzew;
- 4) pasy zieleni wzdłuż ścieżek i między polami;
- 5) zbiorowiska zieleni urządzonej wokół szkół, kościołów i cmentarzy;
- 6) ogrody i sady przydomowe.

3.7. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Gmina Drobin jest gminą typowo rolniczą. W strukturze użytkowania gruntów dominują użytki rolne, zajmując 89% powierzchni Gminy. Wśród użytków rolnych przeważają grunty orne, stanowiące 82% użytków rolnych, łąki i pastwiska zajmują 17% powierzchni użytków rolnych. Gleby o wysokiej przydatności rolniczej (II-IV klasy bonitacyjnej), stanowią 87% areалу gruntów ornych.

Tab. 2. Struktura użytkowania gruntów w gminie Drobin

Rodzaj użytkowania		Gmina Drobin				Gmina razem	
		obszar wiejski		miasto Drobin			
		ha	%	ha	%	ha	%
użytki rolne	grunty orne	9 778	82,1	695	85,3	10 473	82,3
	łąki	1 223	10,3	69	8,6	1 292	10,2
	pastwiska	862	7,2	39	4,8	901	7,1
	sady	45	0,4	11	1,3	56	0,4
użytki rolne razem		11 908	89,2	815	84,5	12 722	88,9
lasy		618	4,6	-	-	618	4,3
pozostałe, w tym grunty zabudowane i nieużytki		828	6,2	150	15,5	979	6,8
razem		13 354	100	965	100	14 319	100

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Obszar Gminy posiada zróżnicowane warunki glebowe dla rozwoju produkcji rolniczej. Średni wskaźnik bonitacyjny gleb wynosi w Gminie 1.03. Około 3/4 powierzchni gruntów rolnych

stanowią gleby utworzone z utworów pyłowych i pylastych pochodzenia wodnego. W procesie glebotwórczym na znacznym obszarze Gminy wykształciły się gleby bielcowe, brunatne wylugowane, a także sporadycznie występujące czarne ziemie zdegradowane. Są to głównie gleby kompleksu pszennego dobrego i bardzo dobrego oraz żytniego dobrego i bardzo dobrego. Niewielkie powierzchnie czarnych ziem zdegradowanych występują lokalnie i zaliczane są do kompleksu żytniego dobrego i słabego. Rozlewiska dolin rzecznych, cieków oraz zagłębienia terenowe wypełniają gleby glejowe, mułowo- torfowe, piaski murszaste, zajęte przez użytki zielone głównie średniej jakości (udział III i IV klasy wynosi około 80%). Grunty rolne w dużym stopniu pozwalają na wszechstronną produkcję rolniczą, zwłaszcza uprawy zbóż, istnieją duże możliwości dla uprawy warzyw i rozwoju sadownictwa.

Najlepsze gleby, zaliczane do kompleksu pszennego dobrego, w klasach bonitacyjnych IIIa i IIIb, o właściwych stosunkach wodnych najliczniej występują w północnej i zachodniej części Gminy w okolicach miasta Drobin i wsi: Kłaki, Biskupice, Dobrosielice, Kuchary, Cieśle, Kowalewo, Łęg Kasztelański, Mlice oraz Krajkowo. Grunty dobrej i średniej wartości zaliczane do kompleksów żytniego bardzo dobrego i dobrego oraz zbożowo-pastewnego (klasa IIIb-IVa) wymagające często poprawy struktury i warunków wodnych (gleby bielcowe, brunatne wylugowane) powszechnie występują na terenie całej Gminy. Wyżej wymienione grunty podlegają ochronie przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze. Gleby o niskiej przydatności dla produkcji rolniczej, zaliczane do kompleksów żytniego słabego, zbożowo-pastewnego i żytnio-łubinowego, występują w rejonie wsi: Chudzynek, Nagórki Dobrskie, Karsy i Brelki.

Odporność gleb na degradację jest średnia na całym obszarze Gminy. Ze względu na udział gruntów klas V – VI w wysokości ok. 13%, stopień techniczno-rolniczej degradacji struktury ekologicznej jest niski.

Udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych w ogólnej powierzchni gruntów kształtuje się w przedziale od 41 do 70%. Proces zakwaszenia gleb w znacznym stopniu przyspiesza nieracjonalne nawożenie oraz imisja związków siarki i azotu z zanieczyszczeń atmosfery. Następstwem tego procesu jest zubożenie gleby w jony zasadowe oraz wzrost dostępności dla roślin niektórych metali ciężkich, takich jak : kadm, ołów, cynk.

Melioracje to zabiegi techniczne polegające na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby, ułatwienia jej uprawy oraz ochronie użytków rolnych przed powodzią. Na obszarze gminy Drobin, wg informacji ze Starostwa Powiatowego w Płocku, 9486 ha powierzchni jest zmeliorowana, co zaspokaja w 88,2% potrzeb w tym zakresie. Stopień zmeliorowania obszaru Gminy jest wysoki – 74,6% użytków rolnych zmeliorowana jest urządzeniami szczegółowymi i podstawowymi. Systemy odwadniające i nawadniające przyspieszają obieg związków mineralnych w glebie i zlewni, ale niewłaściwe ich wykonanie i zła eksploatacja zmniejsza zasoby wodne. Inwestycje melioracyjne na przedmiotowym obszarze wykonane były w latach 1962-1963 jako zadanie inwestycyjne Drobin I, II, III, Świerczynek oraz Budkowo I – rok wykonania 1988-89, Budkowo III – rok wykonania 1991, Budkowo IIIA – rok wykonania 1994 oraz stare drenowanie, które działa jednak brak jest dokumentacji powykonawczej.

Tab. 3. Grunty meliorowane oraz objęte siecią drenarską w poszczególnych miejscowościach gminy Drobin

Lp.	Obręb	Powierzchnia gruntów zmeliorowanych urządzeniami szczegółowymi i podstawowymi (ha)	Długość rowów (m)
1	Biskupice	57	1600
2	Brelki	242	6600
3	Budkowo	222	4312
4	Borowo	115	3471
5	Brzechowo	185	6791
6	Cieszewo	65	570
7	Cieszewko	73	8136
8	Cieśle	180	6227

9	Chudzyńno	127	4208
10	Chudzynek	144	8141
11	Dobrosielice II	190	3650
12	Dobrosielice I	165	4900
13	Drobin	524	11047
14	Dziewanowo	133	2240
15	Dziewanowo ALP	12	1060
16	Kowalewo	323	3000
17	Kozłowo	282	5620
18	Kozłówko	98	2875
19	Karsy	295	5475
20	Kuchary-Kryski	303	5618
21	Kłaki	109	2195
22	Krajkowo	271	4045
23	Łęg Probostwo	334	6412
24	Łęg Kościelny	341	11125
25	Maliszewko	229	9378
26	Mogielnica	421	8070
27	Mokrzek	141	4775
28	Mlice-Kostery	124	3150
29	Małachowo	164	1680
30	Nowa Wieś	352	5550
31	Niemczewo	258	2115
32	Nagórki Dobrskie	343	4200
33	PGR Nagórki Dobrskie	178	1125
34	Psary	47	1428
35	PGR Psary	185	2490
36	Rogotwórk	151	1560
37	Świerczyn Bęchy	149	5950
38	Świerczynek	205	3135
39	Stropie	71	6655
40	Sokolniki	195	1670
41	Siemienie	329	1995
42	Stanisławowo	105	4505
43	Tupały	202	3590
44	Wilkęsy	187	2690
45	Warszewka	113	1730
46	Wrogocin Srebrny	306	5225
47	Nagórki Olszyny	156	2005
Ogółem		9486	205534

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie Oddział w Płocku.

3.8. Leśna przestrzeń produkcyjna

Lasy w granicach Gminy położone są w IV Mazowiecko-Podlaskiej Krainie Przyrodniczej 1 Dzielnicy Niziny Północno-Mazowieckiej.

Lesistość Gminy kształtuje się na poziomie 4,0%, przy średniej krajowej 29% (wg danych GUS z 2009 r.). Lasy w Gminie nie tworzą większych kompleksów, są rozdrobnione i nierównomiernie rozmieszczone na terenie Gminy. Lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię ok. 579,3 ha, z czego ponad połowę (57,7%) stanowią lasy państwowe skupione w kompleksach: Brełki, Dziewanowo, Kozłowo, Mokrzek, Psary, Nagórki Olszyny, Stropie i Maliszewko. Administracyjnie podlegają Nadleśnictwu Płock i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi. Pozostałe lasy należą do prywatnych właścicieli, największe ich kompleksy występują we wsiach: Łęg Probostwo, Mokrzek, Psary, Świerczynek i Kozłówko. Nadzór nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa w powiecie płockim sprawuje Starosta Płocki.

Na terenie Gminy przeważają: bór mieszany świeży, las mieszany, ols właściwy i olsjesionowy. Dominują drzewostany sosnowe, przeciętnie 40 – letnie z domieszką dębu i brzozy.

Na siedliskach olsowych występuje las olsowy z domieszką brzozy, o średnim wieku do 40 lat. Stan sanitarny lasów jest zadowalający, sporadycznie występuje posusz.

3.9. Obiekty i obszary przyrodnicze prawnie chronione

Ochrona środowiska realizowana jest poprzez respektowanie wymogów przepisów ustaw oraz ich aktów wykonawczych. Obszary i obiekty o szczególnych walorach przyrodniczych mogą zostać objęte ochroną poprzez ustanowienie dla nich ochrony prawnej w formie: parku krajobrazowego, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, rezerwatu przyrody, użytku ekologicznego, pomnika przyrody.

Gmina Drobin położona jest poza wielkoprzestrzennymi obszarami chronionymi, tj. parkami krajobrazowymi i obszarami chronionego krajobrazu. Najcenniejsze obiekty i obszary na terenie Gminy objęte są ochroną jako pomniki przyrody i użytki ekologiczne.

Pomniki przyrody to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej, odznaczające się indywidualnymi cechami. Na terenie Gminy 5 obiektów uznano za pomniki przyrody (tab.3).

Tab. 4. Pomniki przyrody w gminie Drobin

Położenie / bliższa lokalizacja	Obiekt poddany ochronie	Gatunek		Obwód na wys. 1,3 m [cm]	Wysokość [m]	Rodzaj skały / minerału	Inne
		Nazwa polska	Nazwa łacińska				
Drobin / po obu stronach drogi powiatowej nr 2924W	aleja	topola	Populus sp	248 - 339	30,0	-	Grupa 165 drzew. Wiek szacuje się na ok. 80 lat.
Karsy / przy drodze Drobin – Raciąż	drzewo	lipa drobnolistna	Tilia cordata	525	25,0	-	Posiada dwa grube rozgałęzienia.
Karsy / w parku podworskim z połowy XIX w.	drzewo	lipa drobnolistna	Tilia cordata	520	22,0	-	Ma widoczne odłamanie jednego rozgałęzienia prawdopodobnie po uderzeniu piorunem oraz dość znaczny ubytek w pniu (spróchniały środek)
Kozłowo / teren prywatny	Głaz narzutowy	-	-	1300	1,2	granit z pegmatytem	-
Warszewka / teren prywatny	Głaz narzutowy	-	-	960	1,2	granit średnioziarnisty	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UMiG w Drobinie oraz Rozporządzenia Nr 18 i 19 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 maja 2007 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu plockiego (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 89 poz. 2101 i 2102).

Fot. 1. Aleja topolowa wzdłuż drogi powiatowej Drobin – Koziebrody
Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Drobinie.

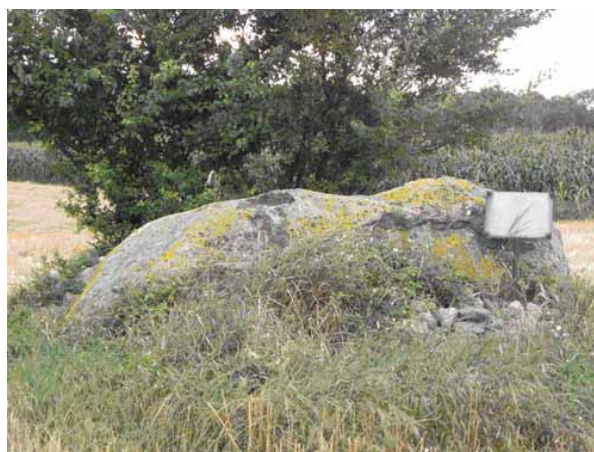
Fot. 2. Lipa, przy drodze Drobin-Raciaż, w miejscowości Karsy
Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Drobinie.

Fot. 3. Lipa w parku w miejscowości Karsy
Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Drobinie.

Fot. 4. Głaz narzutowy w Kozłowie
Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Drobinie.

Fot. 5. Głaz narzutowy we wsi Warszewka
Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Drobinie.

Użytki ekologiczne to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej np. naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna czy torfowiska. Na terenie Gminy znajduje się 6 użytków ekologicznych, o łącznej powierzchni 6,1 ha. Znajdują się w miejscowościach:

- 1) Dziewanowo – użytki 663, 664, 667, 668. Użytki ekologiczne zlokalizowane są na terenie lasu Państwowego, przy drodze powiatowej Nr 6914W. Użytki te, potocznie nazwane „moczydlami” położone są w sąsiedztwie dwóch stawów z bujną roślinnością typu tatarak i trzcina. Teren ten jest bardzo osobliwą ostają dla wielu gatunków ptaków. Można tu spotkać, m.in. czapłę siwą, żurawie, dzikie kaczki, łyski, kruki, dzięcioły, myszołowy, sowy oraz błotniaka stawowego. Poza tym można również spotkać wiele gatunków innych zwierząt m.in. dzika, sarnę, lisa, borsuka, kunę leśną, jeża oraz drobną zwierzynę leśną. Dodatkową atrakcją zwłaszcza w okresie wiosennym - są gody żab moczarowych. Za sprawą tych godów bagna charakterystycznie "bulgoczą". Efekt ten wywołuje głucho szczekanie tysięcy żab moczarowych. Największe wrażenie jednak robi chór żab wśród rozlewisk podczas bezwietrznych, ciepłych nocy;
- 2) Kuchary – użytki 665, 666. Na terenie użytków ekologicznych nie występują zastoiska wody. W lasach tych nastąpiło znaczne osuszenie terenu, być może spowodowane spadkiem wód gruntowych bądź melioracjami wodnymi. Występuje nieliczna roślinność charakterystyczna dla terenów podmokłych, tj. olsza czarna, wierzba lwa. Runo jest ubogie, porośnięte głównie mchem i porostami. Tereny te stanowią naturalną ostoję dla zwierząt i ptaków.

Parki podworskie stanowią pozostałość parków i ogrodów zakładanych w przeszłości wokół dworów szlacheckich. Na terenie Gminy jest 6 parków wpisanych do rejestru zabytków:

- 1) Biskupice (pow. 2,6 ha) powstały w II poł. XIX w., nr rej. 598/88;
- 2) Karsy (pow. 4,5 ha) powstały ok. poł. XIX w., nr rej. 560/87;
- 3) Kowalewo (pow. 7,5 ha) powstały ok. poł. XIX w., nr rej. 575/87;
- 4) Kuchary Kryski (pow. 6,7 ha) powstały ok. poł. XIX w., nr rej. 487/79;
- 5) Mogielnica (pow. 3,8 ha) powstały w XIX w., nr rej. 555/86;
- 6) Setropie (pow. 3,8 ha) powstały w poł. XIX w., nr rej. 561/86.

Gmina Drobin położona jest w sąsiedztwie Brudzeńskiego Parku Krajobrazowego, położonego w całości na terenie gmin Stara Biała i Brudzeń Duży, na zachód od Gminy. Park, zajmujący powierzchnię 34,52 km² (otulina 40,60 km²), utworzony został na mocy uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Płocku nr 163/XXVI/88 z dnia 9 czerwca 1988 r. Swoim zasięgiem obejmuje dolinę dolnego biegu Skrwy Prawej wraz z przyległymi kompleksami leśnymi Brwilno, Brudzeń, Sikórz oraz w północnej części Parku polodowcową rynnę Karwosiecko-Cholewicką z jeziorami Józefowskimi. Ponadto gmina Drobin położona jest w sąsiedztwie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Przyrzecze Skrwy Prawej” oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu „Równina Raciańska”.

Natura 2000

Obszar Gminy nie znajduje się w granicach istniejącego lub projektowanego obszaru Natura 2000. Najbliżej położone obszary Natura 2000 to:

- 1) Specjalny Obszar Ochrony Ptaków „Dolina Środkowej Wisły” położony w odległości około 30 km na południe i południowy-zachód od granic Gminy;
- 2) Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk „Kampinoska Dolina Wisły” położony w odległości około 30 km na południe i południowy-zachód od granic Gminy;
- 3) Specjalny Obszar Ochrony Ptaków „Dolina Wkry i Mławki” położony w odległości około 25 km na północ od granic Gminy.

3.10. Główne problemy i zagrożenia środowiska przyrodniczego

Główne problemy i zagrożenia środowiska przyrodniczego wynikają niewłaściwie prowadzonej działalności gospodarczej, związanej zarówno z produkcją rolną jak i niezwiązanej z rolnictwem, najczęściej bardzo intensywnej i niedostosowanej do stopnia odporności środowiska na degradację.

Na terenie gminy Drobin system zbiorczej kanalizacji sanitarnej jest słabo rozwinięty. Tylko miasto Drobin posiada układ kanalizacji sanitarnej, który zakończony jest biologiczno-mechaniczną oczyszczalnią ścieków, zlokalizowaną w południowo-wschodniej części Miasta. Na pozostałych obszarach odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych (szamb). Brak kanalizacji zbiorczej na pozostałym obszarze Gminy sprzyja niekontrolowanemu wylewaniu ścieków do wód powierzchniowych i do gruntu.

Jednym ze skutków działalności człowieka jest powstawanie barier przegradzających naturalne korytarze ekologiczne, zakłócających łączność przestrzenną pomiędzy obszarami węzłowymi. Utrudnia to przepływ materii, energii i informacji genetycznej pomiędzy węzłami, co zakłóca równowagę ekologiczną i prowadzi do obniżenia sprawności funkcjonowania całego systemu przyrodniczego. Najczęściej występującymi barierami są liniowe elementy infrastruktury technicznej oraz zwarta zabudowa.

Niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców oraz wysokie koszty inwestycji prośrodowiskowych prowadzą do intensyfikacji zagrożeń.

Zanieczyszczenie powietrza

Ze względu na rolniczy charakter Gminy największy wpływ na stan czystości powietrza ma emisja powierzchniowa związana z tzw. niską emisją. Zanieczyszczenia te emitowane są głównie z kotłowni osiedlowych, zakładowych i indywidualnych źródeł ciepła, elektrowni grzewczych odprowadzających gazowe produkty spalania paliw konwencjonalnych (głównie węgla), a także źródeł komunikacyjnych i przemysłowych.

Niewątpliwym problemem jest spalanie w domowych piecach odpadów, w tym tworzyw sztucznych, gumy oraz tekstyliów. Domowe paleniska nie wytwarzają wystarczająco wysokiej temperatury do ich całkowitego spalania w związku z czym do atmosfery przedostają się duże ilości sadzy, węglowodorów aromatycznych, merkaptanów i innych szkodliwych dla zdrowia ludzi związków chemicznych.

Na stan powietrza oddziałują także źródła komunikacyjne. Substancje pochodzące ze spalania paliw w silnikach pojazdów występuje głównie przy trasach komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu biegnących przez gminę (droga krajowa nr 10 Warszawa - Toruń oraz droga krajowa nr 60 Płock-Ciechanów).

Oprócz lokalnych źródeł zanieczyszczeń wpływ na jakość powietrza mają ponadregionalne zanieczyszczenia gazowe i pyłowe pochodzące z położonych w pobliżu dużych ośrodków przemysłowych, przede wszystkim z Płocka. Istotne znaczenie dla czystości powietrza na terenie gminy Drobin ma bliskość kombinatu rafineryjno – petrochemicznego PKN Orlen w Płocku, który należy do głównych emitorów zanieczyszczeń do atmosfery na terenie powiatu płockiego. Emisja zanieczyszczeń wprowadzonych do powietrza ze źródeł zakładowych PKN Orlen wpływa na poziom substancji w powietrzu, występujących w bezpośrednim rejonie oddziaływania zakładu (emisja z niskich emitorów technologicznych i emisja niezorganizowana), jak również w pewnej odległości (emisja z wysokich emitorów elektrociepłowni i instalacji technologicznych).

Hałas

Ważną rolę w kształtowaniu klimatu akustycznego odgrywają szlaki komunikacyjne przebiegające przez obszar Gminy, krzyżujące się w centrum Drobina – droga krajowa nr 10 oraz droga krajowa nr 60.

Na terenie Miasta Drobina klimat akustyczny był badany w 1997 r. Prace pomiarowe prowadzone przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Płocku polegały na wykonaniu pomiarów poziomu hałasu

komunikacyjnego w wyznaczonych punktach na terenie Miasta oraz na przetworzeniu otrzymanych wyników oraz wykreśleniu planu akustycznego Miasta. Zgodnie z „Mapą akustyczną dla Miasta Drobina” stwierdzono iż dla Miasta na ulicach w ciągu dróg krajowych (ul. Płocka, Sierpecka, Marszałka J. Piłsudskiego, Płońska) występuje hałas dokuczliwy na poziomie 70 – 75 dB. Na żadnej z ulic nie stwierdzono występowania hałasu powyżej 75 dB, czyli hałasu nieznośnego. Średni poziom hałasu, określony na poziomie 66,7 dB, występuje na ponad połowie ulic w Mieście. Hałas motoryzacyjny występujący na terenie miasta Drobina, należy uznać za ponadnormatywny i kwalifikujący klimat akustyczny Miasta jako uciążliwy dla mieszkańców. Niewątpliwie dodatkową uciążliwość stanowi ciągłość jego występowania, zwłaszcza w ciągu dnia. Ruch prowadzony na pozostałych drogach jest niewielki i nie powoduje przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu. Źródło emisji ponadnormatywnego hałasu może stanowić działalność prowadzona na terenach produkcyjno-usługowych i terenach eksploatacji powierzchniowej.

Hałas przemysłowy w obrębie gminy Drobina ma marginalne znaczenie, z uwagi na niski stopień uprzemysłowienia. Stanowi on zagrożenie o charakterze lokalnym, występujące głównie na terenach sąsiadujących z zakładami rzemieślniczymi i usługowymi. Do zakładów takich należą najczęściej warsztaty mechaniki pojazdowej oraz blacharskie, ślusarskie i stolarskie.

Zanieczyszczenie wód

Do głównych źródeł zanieczyszczeń wód w Gminie należą:

- 1) oczyszczalnia ścieków w Drobiniu, z której ścieki po oczyszczeniu odprowadzane są odpowiednio do rzeki Karsówki;
- 2) zakłady przemysłu mięsnego i przetwórstwa spożywczego;
- 3) wody z kanalizacji deszczowej;
- 4) nieuporządkowana gospodarka ściekowa na terenach zainwestowanych;
- 5) ścieki z miejscowości leżących w zlewniach rzek odprowadzane bezpośrednio do wód bądź do gruntu i następnie do wód;
- 6) spływy powierzchniowe z pól.

Na terenie gminy Drobina jakość wód powierzchniowych jest badana w ramach regionalnego monitoringu powierzchniowych wód płynących na rzece Karsówce oraz Sierpienicy przez MWIOŚ Delegatura w Płocku. Rzekę Karsówkę według badań przeprowadzonych w 2006 r. charakteryzują zanieczyszczenia klasyfikujące jej wody w V ogólnej klasie czystości, głównie ze względu na wysokie wartości stężeń średniorocznych: ChZT, BZT₅, azotu ogólnego, azotanów, fenoli lotnych i fosforanów. Jakość wody w rzece badana była w punkcie pomiarowym powyżej i poniżej miasta Drobina, w 11,1 km i 8,0 km biegu rzeki i wykazała pogorszenie jakości wody w punkcie poniżej Miasta. Według oceny jakości wód płynących wykorzystywanych do bytowania ryb w warunkach naturalnych rzeka prowadziła wody w klasie non (pozaklasowe), o niskiej jakości decydowały wysokie stężenia azotu amonowego, azotynów, fosforu ogólnego.

Wody rzeki Sierpienicy były badane w czterech punktach pomiarowych (poza gminą Drobina) na długości 51,2 km, w 1999 r. Ich klasyfikacja przedstawiała się następująco:

- 1) fizykochemiczna - II – 0 km, III -14,2km, non - 37,0 km;
- 2) bakteriologiczna - II – 0 km, III -11,2km, non - 40,0 km;
- 3) hydrobiologiczna - II – 0 km, III - 45,0 km, non - 0 km;
- 4) ogólna - II – 0 km, III -11,2 non - 40,0 km.

Natomiast badanie wody w rzece przeprowadzone w 2003 r. w punktach poniżej i powyżej Sierpca wykazało klasę odpowiednio III i V. W tym ostatnim przypadku o złej jakości wody decydowały wskaźniki bakteriologiczne (miano coli) i biogenne (fosfor ogólny, azot amonowy). Za stan jakości wód na terenie Gminy odpowiadają przede wszystkim zanieczyszczenia rolnicze spływające z pól oraz zrzuty ścieków komunalnych.

Wody podziemne narażone są na zanieczyszczenie poprzez infiltrację zanieczyszczeń. Główne poziomy wodonośne są generalnie dobrze izolowane, jednak ich izolacja stropowa jest nieciągła. Wody głównego poziomu wodonośnego zostały sklasyfikowane jako wody

o średniej jakości, wymagające uzdatniania przed wykorzystaniem ich do celów bytowych i gospodarczych.

Elektroenergetyczne promieniowanie niejonizujące

Przez obszar gminy Drobin przebiega w kierunku z północnego-wschodu na południowo-zachód elektroenergetyczna napowietrzna linia o napięciu 110 kV będąca źródłem pola elektromagnetycznego o różnym natężeniu. Ochrona przed negatywnym oddziaływaniem pola elektromagnetycznego polega na ograniczeniu przebywania w jego zasięgu, co wiąże się z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy z pomieszczeniami przeznaczonymi na stałe przebywanie ludzi w obszarach znajdujących się strefach ochronnych o określonej szerokości, gdzie oś linii stanowi oś strefy – dla linii 110 kV strefa o szerokości 30,0 m.

Źródłem emisji pól elektromagnetycznych są także dwie stacje bazowe telefonii komórkowej zlokalizowane w mieście Drobin przy ul. Tupadzkiej 10 oraz ul. Padlewskiego 5.

Należy mieć na uwadze, że oddziaływanie promieniowania niejonizującego na środowisko będzie stale wzrastać, co związane jest z postępem cywilizacyjnym. Wpływ na wzrost promieniowania ma przede wszystkim rozwój telefonii komórkowej, powstawanie coraz większej liczby stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych oraz stacji bazowych telefonii komórkowej, itp., pokrywających coraz gęstsza siecią obszary dużych skupisk ludności. Przedstawiony rozwój źródeł pól elektromagnetycznych powoduje zarówno ogólny wzrost poziomu tła promieniowania elektromagnetycznego w środowisku, jak też zwiększenie liczby i powierzchni obszarów o podwyższonym poziomie natężenia promieniowania. Zagrożenie promieniowaniem niejonizującym może być stosunkowo łatwo wyeliminowane lub ograniczone pod warunkiem zapewnienia odpowiedniej separacji przestrzennej człowieka od pól przekraczających określone wartości graniczne.

Zagrożenia nadzwyczajne

Poza zagrożeniami naturalnymi (pożary, wichury, podtopienia) na terenie Gminy występują zagrożenia cywilizacyjne, związane m.in. z transportem materiałów niebezpiecznych, awariami urządzeń przemysłowych oraz infrastruktury technicznej, tj. linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia. Podstawowym źródłem zagrożeń nadzwyczajnych związanych z ryzykiem wystąpienia awarii jest na terenie Gminy transport ładunków niebezpiecznych prowadzony drogami o randze krajowej.

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

4.1. Rozwój Gminy w ujęciu historycznym

Drobin, wieś do XVI wieku zwana Drobnino, była własnością Prawdziwców. Za datę otrzymania praw miejskich uważa się rok 1487, ponieważ wówczas Drobin wzmiankowany był jako miasto. Jednak formalna lokacja Miasta miała miejsce dopiero w 1511 r. Na mocy decyzji władz zaborczych, aktem prawnym z 1 czerwca 1869 r., Drobin utracił prawa miejskie i dnia 1 stycznia 1870 r. stał się osadą. Podobny los spotkał także Raciąż, Bielsk, Bodzanów i wiele innych miast w regionie. Na skutek wzrastającego w XVI w. zapotrzebowania w Europie na towary pochodzące z Polski nastąpił znaczny rozwój polskich miast, w tym również Drobin. Okres pomyślnego ożywienia handlowego trwał w Drobinie i na całym Mazowszu do początku XVII w. Na skutek kryzysu na wsiach, w okresie najazdu szwedzkiego i późniejszych wojen, klęsk żywiołowych oraz zaraz w XVII w. nastąpiło załamanie gospodarcze. Miasto znajdowało się we władaniu rodu Kryskich od połowy XV do schyłku XVII w., następnie przeszło w posiadanie Kępskich, Jeżewskich, Tyszkiewiczów i Skarbków. W XVIII w. nastąpił regres miasta, spowodowany między innymi pożarem w 1724 r. Począwszy od okresu zaborów do Drobin sukcesywnie napływała ludność żydowska. W 1785 r. pojawia się w Mieście kahał (gmina żydowska), zaś na przełomie XIX i XX wieku dynamicznie rozwijała się dzielnica żydowska, w obrębie której znajdowały się dwie bożnice i mykwa (łaźnia rytualna). Społeczność żydowska

stanowiła wówczas znaczący odsetek ludności Miasta. Z początkiem XIX w. obserwowano pewne ożywienie gospodarcze. W 1810 r. Drobin liczył 773 mieszkańców, w 1860 r. liczba ta wzrosła do 1352 osób. Na terenie Miasta znajdowało się wówczas 87 domów, w większości drewnianych. Drobin utracił prawa miejskie na mocy decyzji władz zaborczych aktem prawnym z dnia 1 czerwca 1869 r. (ukaz carski uznający, i wiele ówczesnych miast „z powodu niewielkiej liczby mieszkańców, małego rozwoju przemysłu i niedostatku dochodu w rzeczywistości nie ma znaczenia miast” i należy je przemianować na osady) stając się od dnia 1 stycznia 1870 r. osadą. Stan gospodarczy poprawił się w 1881 r., Drobin zamieszkiwało wówczas 2625 osób, zaś w jego obrębie znajdowały się następujące obiekty: kościół, kaplica, synagoga, 38 sklepów, 145 domów, kilka jatek, 7 szynków, karczma, skład spirytusu, 4 wiatraki i farbiarnia. Sześć razy do roku odbywały się jarmarki, a co tydzień targi. Na początku XX wieku w Drobinie wybudowano szkołę. W 1910 r. w Drobinie mieszkało 4200 osób. Liczba ludności znacząco spadła po I wojnie światowej, osiągając w 1921 r. wartość 2435 mieszkańców. Lata międzywojenne również nie przyniosły większego zaludnienia. Przyczyna takiego stanu tkwi prawdopodobnie w ograniczeniu możliwości rozwojowych Miasta na skutek budowy linii kolejowej relacji Nasielsk – Sierpc (1924 r.), która omijała osadę. W dniu wybuchu II wojny światowej osada liczyła 2500 mieszkańców. W 1939 roku znajdowało się w Drobinie 270 domów. W wyniku działań wojennych liczba mieszkańców spadła, miała miejsce eksterminacja ludności żydowskiej. Miasto Drobin w prywatnym posiadaniu pozostało do 1945 roku, w 1958 roku liczba ludności wyniosła 1998 osób. W 1975 r., w wyniku reformy administracyjnej, miejscowość stała się siedzibą władz gminnych. Do początku roku 1999, kiedy to wprowadzono nowy podział administracyjny kraju, Miasto było częścią województwa płockiego. Ponowne przyznanie praw miejskich nastąpiło w 1994 r. W chwili obecnej Drobin wchodzi w skład województwa mazowieckiego.

Miasto Drobin posiada ciekawy układ urbanistyczny, w którym obecne są przetworzone relikty kilku faz osadnictwa średniowiecznego:

- 1) faza przedlokacyjna, wczesnośredniowieczna – nieregularne w układzie osiedle w rejonie krzywoliniowych ulic: Gospodarczej i Zaleskiej, pochodzące prawdopodobnie z XIII w.;
- 2) prawidłowe osiedle targowe, obejmujące obszar wydłużonego, regularnie ukształtowanego placu targowego usytuowanego u zbiegu dawnych traktów komunikacyjnych do Płocka, Sierpca i Raciąża. Pośrodku placu stał najprawdopodobniej drewniany kościół. Zachodnią granicę tego osiedla może stanowić ulica Szkolna. Teren pomiędzy ulicą Szkolną i kościołem oraz ulicą Przyszłość jest interpretowany jako obszar nakładania się tej fazy osadnictwa z późniejszą - lokacyjną. W 1477 r. w miejscu kościoła drewnianego wybudowano murowaną świątynię w stylu gotyckim;
- 3) miasto lokacyjne, późnośredniowieczne, pochodzące z 1511 r., ze względnie regularnymi blokami zabudowy, które powstały między innymi z przekształcenia części placu targowego. Zamieniono wówczas część zachodnią placu w średniowieczny rynek i blok zabudowy. Utworzono typowy dla lokacyjnego miasta średniowiecznego blok południowy, obejmujący południową pierzeję Rynku obecnie ulicami Płocką i Przyszłość, zakończoną ulicami Bożniczą i Targową. Układ ten swoim zasięgiem obejmuje również wcześniejsze osiedle przedlokacyjne.

Teoria spójnej lokacji miasta jest logiczna, jednak jej częściowe zakłócenie powoduje plan Drobina z 1858 roku, z którego wynika, że w rejonie obecnych ulic: Zaleskiej i Gospodarskiej zidentyfikowano najwcześniejszą, XIII-wieczną wczesnośredniowieczną fazę przedlokacyjną układu urbanistycznego. W połowie XIX wieku obszar pozostaje jeszcze niezabudowany i prawdopodobnie nierozplanowany. Nieregularności w układzie tych ulic są prawdopodobnie skutkiem zabudowywania obszaru w sposób przypadkowy bez planu regulacyjnego. Od końca XVIII wieku, powstaje w Drobinie dzielnica żydowska, obejmująca obszar pomiędzy ulicami Szkolną, Bożniczą i Sierpecką. Co najmniej od XIX wieku postępuje rozwój zainwestowania w otoczeniu miasta lokacyjnego. Wówczas po stronie południowej ulokowano zespół dworsko - parkowo – folwarczny a po stronie północnej powstała zabudowa kościelna z plebanią i kaplicą cmentarną.

Drobin w strefie konserwatorskiej posiada zabudowę XIX-wieczną, zarówno murowaną jak i drewnianą o konstrukcji szkieletowej odeskowanej, wypieraną przez współczesne domy mieszkalne. Najwartościowsza zabudowa zwarta występuje w północnej pierzei rynkowej. Pierzeję wschodnią rynku stanowi długi parterowy budynek dawnego zajazdu. Wzdłuż ulic odchodzących od rynku występuje zabudowa indywidualna i siedliskowa świadcząca głównie o rolniczym charakterze Miasta. Zabudowa wzdłuż ulic wylotowych reprezentuje małomiasteczkowy charakter typowy dla zabudowy z przełomu XIX i XX wieku.

4.2. Identyfikacja i waloryzacja zasobów dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej

4.2.1. Istniejące formy i zakres prawnej ochrony zabytków

Elementy dziedzictwa kulturowego o wartości zabytkowej, zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r. Nr 162 poz. 1568) podlegają ochronie. Ustanowione na terenie miasta i gminy Drobin formy ochrony obejmują:

- 1) 14 obiektów i obszarów wpisanych do Rejestru Zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- 2) 46 obiektów i obszarów wpisanych do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków;
- 3) ochronę stanowisk archeologicznych.

Ponadto w granicach miasta Drobin ustanowione w planie miejscowym są następujące formy ochrony: strefa ochrony krajobrazu, strefa ochrony ekspozycji, krajobraz kulturowych, wglądy i powiązania widokowe, układy zwartej zabudowy.

Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz stanowisk archeologicznych realizowana jest poprzez respektowanie zasad ich ochrony zgodnie z wymogami ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.).

4.2.2. Zabytki wpisane do rejestru zabytków

Część elementów dziedzictwa kulturowego na terenie Gminy podlega ochronie konserwatorskiej poprzez wpis do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków. Są nimi:

- 1) **Biskupice** – park dworski krajobrazowy o powierzchni 2,6 ha, założony w 2 poł. XIX, wpisany do rejestru zabytków dawnego województwa płockiego pod numerem: 598 w dniu 29 grudnia 1988 roku wraz ze strefą ochrony konserwatorskiej w odległości 100 m od granic parku;
- 2) **Drobin:**
 - a) historyczny układ przestrzenny miasta Drobin, wpisany do rejestru zabytków nieruchomości województwa mazowieckiego na mocy decyzji nr A-662 z dnia 26 listopada 2005 r. W skład zabytkowego układu urbanistycznego wchodzi:
 - późnośredniowieczne założenie miejskie z placem rynkowym i wychodzącymi z niego ulicami i historyczną zabudową,
 - otoczenie,
 - oś widokowa (ulica Przyszłość) łącząca plac rynkowy z dawnym zespołem dworskim,
 - b) kościół parafialny p.w. św. Stanisława Biskupa w Drobinie. Pochodzący z XV w. wraz z wyposażeniem ołtarza oraz otoczeniem w obrębie murów cmentarza przykościelnego, dzwonnica z XIX w. oraz ogrodzenie murowane z XIX w. Wpisany do rejestru zabytków dawnego województwa płockiego na mocy decyzji nr 81/369/62W z dnia 5 marca 1962 r.;

- c) dawny zajazd murowany w Drobinie. Pochodzący z II poł. XVIII w. (przebudowany w XIX w.). Obecnie dom mieszkalny. Wpisany do rejestru zabytków dawnego województwa płockiego na mocy decyzji nr 229/1434/75W z dnia 22 maja 1975 r.;
- 3) **Karsy** – park dworski krajobrazowy, pochodzący z przełomu XVIII/XIX o pow. 4,5 ha wraz ze strefą ochrony konserwatorskiej w odległości 150 m od granic parku. Wpisany do rejestru zabytków dawnego województwa płockiego na mocy decyzji nr 560 z 31 sierpnia 1987 roku;
- 4) **Kowalewo**:
- a) zespół dworski, pochodzący z 2 poł. XIX wieku, na który składają się:
- ruina dworu, wzniesionego przed 1859 r. dla Antoniego Jabłońskiego. Dwór murowany z cegły, otynkowany. Parterowy, z mieszkalnym poddaszem. Na planie prostokąta, częściowo podpiwniczony. Dziewięcioosiowy, o układzie wewnątrz dwutraktowym, z sienią na osi. Od frontu trzyosiowy drewniany ganek, nad którym facjata zwieńczona trójkątnym szczytem. Dach dwuspadowy z naczółkami, kryty dachówką. Wpisany do rejestru zabytków dawnego województwa płockiego na mocy decyzji nr 235/1441/75W w dniu 22 maja 1975 roku,
 - park dworski krajobrazowy o pow. 7,5 ha, w tym 0,9 ha wód wraz ze strefą ochrony konserwatorskiej w odległości 100 m od granic parku; Wpisany do rejestru zabytków dawnego województwa płockiego na mocy decyzji nr 575 z dnia 8 września 1987 roku;
- 2) **Kuchary**:
- a) zespół dworski, pochodzący z 2 poł. XIX wieku. Wpisany do rejestru zabytków dawnego województwa płockiego na mocy decyzji nr 487 z 9 kwietnia 1979 roku, wraz ze strefą ochrony konserwatorskiej w odległości 150 m od granic parku,
- b) dwór murowany, wzniesiony w 1859 r. dla rodziny Gorzechowskich. Obecnie siedziba Stowarzyszenia Buddyjskiego Karma Kagyu w Polsce. Eklektyczny. Zwrócony frontem ku zachodowi. Murowany z cegły, otynkowany. Częściowo podpiwniczony. Na planie prostokąta, parterowy, z piętrową trzyosiową wystawką, jednoosiowymi ryzalitami bocznymi i gankiem o czterech filarach, nad którym taras. Układ wewnątrz dwutraktowy, przedzielony korytarzem. Dach dwuspadowy, kryty blachą,
- c) park krajobrazowy o pow. 6,5 ha, założony w poł. XIX w., przekomponowany w XX w. Na osi dworu wjazd po grobli między prostokątnymi stawami. Od południa aleja kasztanowcowi, od wschodu lipowa. Wśród drzew okazy klonu, jaworu, czerwonego buka;
- 3) **Łęg Probostwo**:
- a) kościół par. p.w. św. Katarzyny Aleksandryjskiej, z 1409 r., XVI, wraz z wyposażeniem wnętrza oraz otoczeniem w obrębie murów cmentarza przykościelnego wpisany do rejestru zabytków dawnego województwa płockiego na mocy decyzji nr 82/370/62W z dnia 5 marca 1962 roku,
- b) dzwonnica, murowana, poł. XIX w. wpisana do rejestru zabytków pod nr rej.: 82/370/62W decyzją z dnia 5 marca 1962 roku,
- c) cmentarzysko ciałopalne z okresu lateńskiego (IV-I w. p.n.e.) – wpisane do rejestru zabytków dawnego województwa płockiego na mocy decyzji nr 431/793W z 16 grudnia 1968 roku. Stanowisko: AZP 46-56: na obszarze nr 87: w miejscowości nr 6;
- 4) **Mogielnica** – park dworski krajobrazowy, założony z ok. poł. XIX w. przy drewnianym dworze rozebrany ok. 1960 r. Powierzchnia parku 3,8 ha. Z trzema stawami oraz okazami starodrzewu (jesiony, lipy, jawory, dęby) w części południowej oraz na obrzeżach parku. Od wschodu szpaler grabowy. Wpisany do rejestru zabytków dawnego województwa płockiego na mocy decyzji nr 555 z 19 marca 1986 roku wraz ze strefą ochrony konserwatorskiej w odległości 100 m od granic parku;
- 5) **Mokrzk** – grodzisko pierścieniowate z okresu wczesnego średniowiecza (X-XI w.). Wpisane do rejestru zabytków dawnego województwa płockiego na mocy decyzji nr 429/757W z 22 lutego 1967 roku; Stanowisko AZP 47-55/4/1;

6) **Setropie :**

- a) park dworski krajobrazowy, założony w poł. XIX o powierzchni 3,8 ha wraz ze strefą ochrony konserwatorskiej w promieniu 150 m od granic parku. Wpisany do rejestru zabytków dawnego województwa płockiego na mocy decyzji nr 561 z 19 marca 1986 roku,
- b) cmentarzysko szkieletowe z okresu wczesnego średniowiecza (XI w.) Wpisane do rejestru zabytków dawnego województwa płockiego na mocy decyzji nr 432/794W z 16 grudnia 1968 roku. Stanowisko AZP 47-56/4/3.

Fot. 6. Kościół parafialny w Drobinie

Fot. 7. Renesansowy nagrobek rodziny Kryskich w kościele parafialnym w Drobinie

Źródło: „Wytoczne konserwatorskie (...)”, oprac. INTEKPROJEKT, 2008 r.

Fot. 8. Dawny zajazd murowany w Drobinie

Źródło: „Wytoczne konserwatorskie (...)”, oprac. INTEKPROJEKT, 2008 r.

Fot. 9. Pozostałości dworu w Kowalewie

Źródło: www.pl.chopin.nifc.pl

Fot. 10. Dwór wraz z parkiem
krajobrazowym w Kucharach
Źródło: www.kuchary.pl

Fot. 11. Dwór w Kucharach
Źródło: www.kuchary.pl

Fot. 12. Kościół pw. św. Katarzyny w Łęgu
Probstwie
Źródło: www.plock24.pl

Fot. 13. Dzwonnica przy kościele św.
Katarzyny w Łęgu Probstwie
Źródło: www.plock24.pl

Fot. 14. Grodzisko w Mokrzku
Fot. E. Buczek. (1959-1960r.)

4.2.3. Zabytki wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków

Gminna ewidencja zabytków, zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 162 poz. 1568 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 14 maja 2004 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz. U. Nr 124, poz. 1305 z późn. zm.), jest prowadzona w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy Drobin.

Ewidencją objęte są obiekty użyteczności publicznej, sakralne, obiekty techniki oraz nekropolie i parki. Karta ewidencyjna zabytku zawiera w szczególności dane umożliwiające

określenie zabytku, jego miejsce położenia lub przechowywania, zwięzły opis cech i wartości kulturowych oraz wskazanie właściciela i posiadacza zabytku.

Gminna ewidencja zabytków stanowiąca część wojewódzkiej ewidencji, jest podstawą do sporządzania programów opieki nad zabytkami przez samorząd gminny.

Do **Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków** z terenu gminy Drobin wpisane zostały następujące obiekty i obszary:

- 1) **Brzechowo** – wiatrak paltrak, ob. młyn elektryczny, drewniany, zbudowany ok. 1890 r.;
- 2) **Dobrosielice:**
 - a) dwór z II połowy XIX wieku, parterowy, na planie prostokąta, otynkowany, kryty papą, przybudówki z lat 50-tych,
 - b) park dworski w stylu krajobrazowym o powierzchni 2,7 ha w tym wód 0,4 ha, pochodzący z II połowy XIX wieku;
- 3) **Drobin:**
 - a) zespół plebani pochodzącej z XIX i XX wieku. W skład zespołu wchodzi również:
 - pozostałości ogrodu parafialnego,
 - plebania murowana. „Nowa”, neobarokowa przy ul. Rynek róg Targowej,
 - plebania drewniana. „Stara”, przy ul. Rynek 39;
 - b) cmentarz rzymsko-katolicki. W obrębie cmentarza ochronie podlegają:
 - kaplica cmentarna, murowana, z II poł. XIX wieku,
 - układ alei i kwater, zieleń, przedwojenne nagrobki;
 - c) cmentarz wyznania mojżeszowego. Powstały w I poł. XIX wieku;
 - d) cmentarz wojenny niemiecki. Założony w 1915 r., usytuowany przy ul. Marszałka Piłsudskiego,
 - e) zespół dworsko – parkowo – folwarczny. Powstały w I połowie XIX w., dla Piwnickich, usytuowany przy ul. Przyszłość. W skład zespołu wchodzi:
 - dwór drewniany,
 - budynek gospodarczy dawnych założeń dworskich;
 - f) wiatrak koźlak, drewniany z 1910 roku, ul. Marszałka Piłsudskiego;
 - g) dom przy ulicy Rynek 1,
 - h) dom przy ulicy Rynek 2,
 - i) dom mieszkalny, ul. Rynek 14,
 - j) dom mieszkalny, ul. Rynek 23,
 - k) dom mieszkalny, ul. Rynek 24,
 - l) dom mieszkalny, ul. Rynek 25,
 - m) dom mieszkalny, ul. Rynek 26,
 - n) dom mieszkalny, ul. Rynek 27,
 - o) dom mieszkalny, ul. Rynek 28,
 - p) dom mieszkalny, ul. Rynek 29,
 - q) dom mieszkalny, ul. Rynek 30,
 - r) dom mieszkalny, ul. Rynek 38,
 - s) dom mieszkalny, ul. Raciązska 2,
 - t) dom mieszkalny, ul. Raciązska 8,
 - u) dom mieszkalny, ul. Raciązska 10,
 - v) dom mieszkalny, ul. Sierpecka 1,
 - w) dom mieszkalny, ul. Sierpecka 3,
 - x) dom mieszkalny, ul. Sierpecka 19,
 - y) dom mieszkalny, ul. Sierpecka 27,
 - z) budynek straży pożarnej, ul. Sierpeckiej,
 - aa) budynek dawnej łaźni żydowskiej, ul. Szkolna 8,
 - bb) dom mieszkalny, ul. Tylna 7,
 - cc) dom mieszkalny, ul. Zaleska 35,
 - dd) dom mieszkalny, ul. Zaleska róg Szkolnej;
- 4) **Karsy** – dwór drewn.-mur. z końca XIX w.;

- 5) **Kozłowo:**
 - a) park dworski o pow. 3,0 ha, założony w 2 poł. XIX w. dla Władysława Kozłowskiego. Okazy dębów, jesionów oraz prostokątny staw,
 - b) cmentarz wojenny z czasów II wojny światowej;
- 6) **Łęg Kasztelański** – dwór murowany z końca XIX w.;
- 7) **Łęg Probostwo** – cmentarz rzymskokatolicki parafialny, założony w 2 poł. XIX w.;
- 8) **Milice Kostery:**
 - a) dwór, mur. z 2 poł. XIX w.,
 - b) pozostałości parku z końca XIX w.;
- 9) **Rogotwórk:**
 - a) kościół mur. p.w. św. Wawrzyńca, zbudowany w latach 1935-38, wg projektu Stanisława Marzyńskiego,
 - b) cmentarz przykościelny z nagrobkami i drzewostanem,
 - c) cmentarz rzymskokatolicki parafialny, 4 ćw. XIX w.

Zgodnie z informacją uzyskaną w WSOZ na terenie gminy Drobin znajdują się zdegradowane tereny po byłych zespołach dworsko-parkowych nie objęte żadną z form ochrony konserwatorskiej. Są to pozostałości parków w miejscowościach:

- 1) **Krajkowo**, gdzie znajdował się dwór wzniesiony w I połowie XIX wieku dla rodziny Kozłowskich. Drewniany, konstrukcji zrębowej, oszalowany z pozornymi boniami, na podmurówce. Parterowy z mieszkalnym poddaszem, pięcioosiowy. Od frontu ganek, od tyłu nowsza przybudówka. Układ wewnątrz dwutraktowy, przekształcony. Gzyms podokapowy kostkowy. Dach dwuspadowy z naczółkami, kryty papą. Park dworski założony został w połowie XIX wieku ze stawem, aleją dojazdową od wschodu, okazem dębu, jesionów, klonów oraz lip;
- 2) **Łęg Kasztelański**, park dworski krajobrazowy z połowy XIX w. o powierzchni 4,0ha. W skład zespołu wchodzi obecnie dwór parterowy murowany, na planie prostokąta, kryty papą. Wejście do dworu od strony wschodniej przez ganek w formie tympanonu wspartego na 6 kolumnach. W parku zachowały się pojedyncze egzemplarze drzew: klonów, grabów, jesionów, buków, lip, wiązów, srebrnych świerków. Park jest zaniedbany, zachwaszczony i zdegradowany. Ze względu na zabytkowy dwór i resztki cennego drzewostanu należałoby objąć park ochroną konserwatorską.
- 3) **Nagórki Dobrskie**, park dworski z XIX w.
- 4) **Mokrzek**, park dworski krajobrazowy pochodzący z XIX w.
- 5) **Psary**, zespół dworsko-parkowy z XIX w. (dworu nie ma, na nieruchomości zlokalizowano nowy budynek),
- 6) **Tupadły**, resztki parku dworskiego,
- 7) **Dziewanowo**, resztki parku krajobrazowego, prawdopodobnie z XIX wieku. o powierzchni ok. 4,0 ha.
- 8) **Świerczynek**, park krajobrazowy.
- 9) **Chudzyno**.

Zalecana jest ochrona na podstawie ustawy o ochronie przyrody bądź objęcie Gminną Ewidencją Zabytków.

4.2.4. Wartościowe układy przestrzenne

Miasto Drobin posiada interesujący układ urbanistyczny, w którym obecne są przetworzone relikty kilku faz osadnictwa średniowiecznego:

- 1) faza przedlokacyjna, wczesnośredniowieczna:
 - a) nieregularne w układzie osiedle w rejonie krzywoliniowych ulic: Gospodarczej i Zaleskiej, pochodzące prawdopodobnie z XIII wieku,
 - b) prawidłowe osiedle targowe, obejmujące obszar wydłużonego, regularnie ukształtowanego placu targowego usytuowanego u zbiegu dawnych traktów

komunikacyjnych do Płocka, Sierpca i Raciaża. Pośrodku placu stał najprawdopodobniej drewniany kościół. Zachodnią granicę tego osiedla może stanowić ulica Szkolna. Teren pomiędzy ul. Szkolną i kościołem oraz ul. Przyszłość jest interpretowany jako obszar nakładania się tej fazy osadnictwa z późniejszą - lokacyjną. W 1477 r. w miejscu kościoła drewnianego wybudowano murowaną świątynię w stylu gotyckim;

- 2) miasto lokacyjne, późnośredniowieczne, pochodzące z 1511 r., ze względnie regularnymi blokami zabudowy, które powstały między innymi z przekształcenia części placu targowego. Zamieniono wówczas część zachodnią placu w średniowieczny rynek i blok zabudowy. Utworzono typowy dla lokacyjnego miasta średniowiecznego blok południowy, obejmujący południową pierzeję Rynku obecnie ulicami Płocką i Przyszłość, zakończoną ulicami Bożniczą i Targową. Układ ten swoim zasięgiem obejmuje również wcześniejsze osiedle przedlokacyjne.

Obecność różnorodnych i wartościowych elementów dziedzictwa kulturowego oraz konieczność ich zachowania i ochrony warunkują zakres zmian zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Drobin.

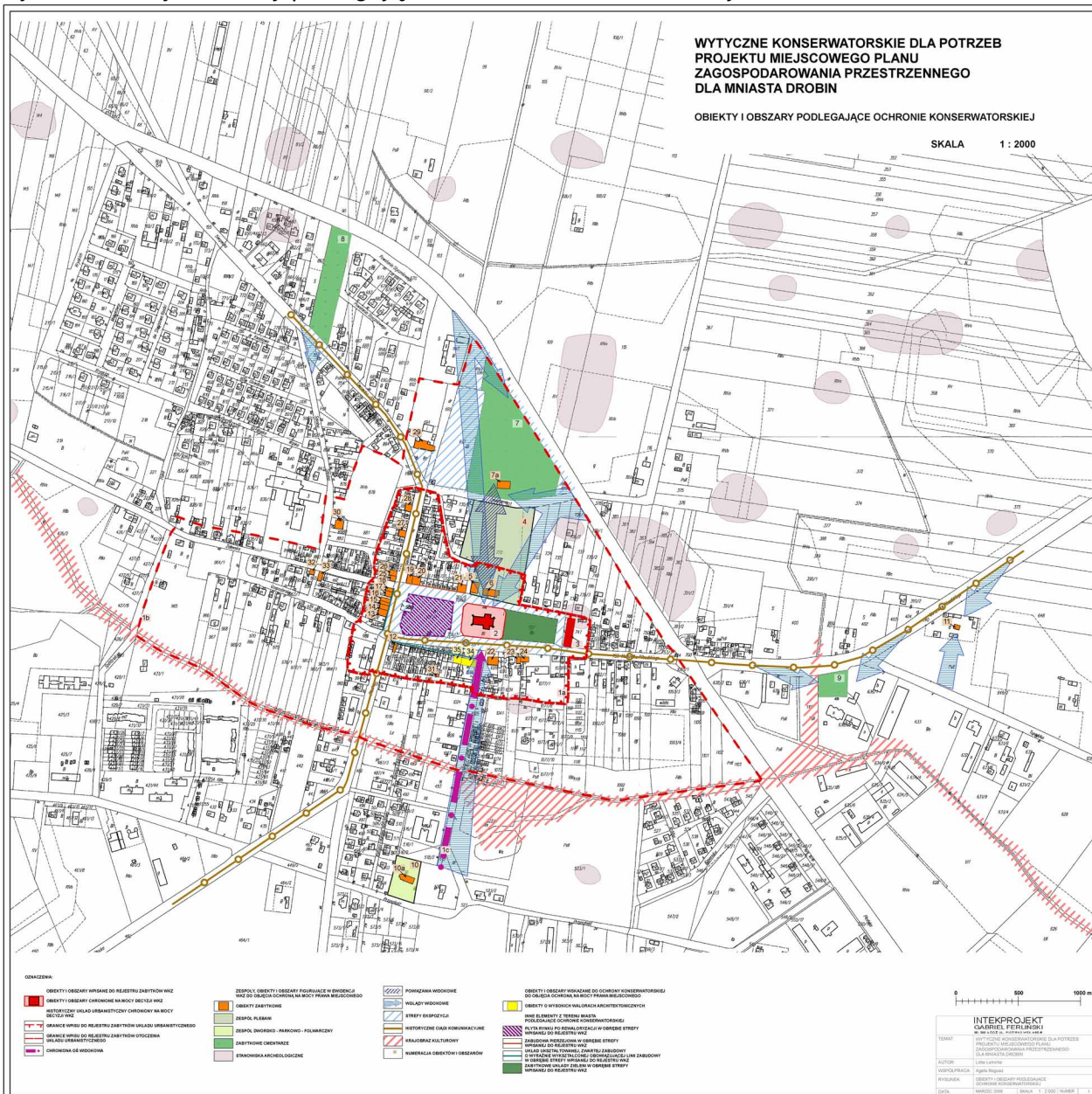
Analiza wartości historycznych, kulturowych i zabytkowych wykazała istnienie na terenie Miasta obiektów, obszarów, oraz zespołów obiektów podlegających ochronie w różnym zakresie, a także pewnych elementów dysharmonijnych, które należałoby wyeliminować.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Drobin objęto ochroną historyczny układ przestrzenny wraz z otoczeniem chroniąc:

- 1) przestrzeń Rynku w obrębie strefy wpisanej do rejestru WKZ;
- 2) wartościową zabudowę pierzejowa w obrębie Rynku
- 3) zabytkowe układy zieleni;
- 4) powiązania i wglądy widokowe oraz strefy ekspozycji;
- 5) historyczne ciągi komunikacyjne.

Gmina opracowała Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Drobin na lata 2007-2015, w którym postuluje się by rewitalizacji poddane zostały obiekty i obszary w granicach wyznaczonych stref ochrony konserwatorskiej (renowacja budynków, modernizacja przestrzeni publicznej poprzez odnowę rynku w Drobinie).

Ryc. 1. Obiekty i obszary podlegające ochronie konserwatorskiej - schemat.

Źródło: Wytyczne Konserwatorskie dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta Drobin, wyk. INTEKPROJEKT Gabriel Ferliński.

4.2.5. Stanowiska archeologiczne

Badania archeologiczne ujawniły początki osadnictwa na terenach Gminy pochodzące ze środkowego okresu epoki kamienia – mezolitu (ok. 8000 – 5000 lat p.n.e.). Odkryte zostały na stanowiskach archeologicznych, określanych jako obozowiska we wsi Wrogocin. Pierwsze większe skupiska osadnictwa na terenie dzisiejszej gminy Drobin powstały dopiero w czasie obecności ludności kultury łużyckiej (koniec II tysiąclecia p.n.e.) oraz lateńskiej i z okresu wpływów rzymskich (Psary, Setopie, Mokrzk). Ich reprezentanci zakładali stałe osiedla mieszkalne i prowadzili osiadły tryb życia w oparciu o gospodarkę rolną, hodowlę zwierząt domowych, oraz wytwarzanie naczyń glinianych. Około VII wieku n.e., we wczesnym średniowieczu, ziemie Mazowsza dostały się pod wpływ plemion słowiańskich. W okresie od IX

do XI wieku przypada największy rozwój osadnictwa na terenie Gminy (rozwinęły się dzisiejsze wsie Cieszewko, Brzechowo, Sary, Mokrzek).

Do Krajowej Ewidencji Stanowisk Archeologicznych (KESA) wpisanych jest 345 stanowisk archeologicznych, zlokalizowanych na terenie miasta i gminy Drobin. Stanowiska te zaewidencjonowane zostały w ramach ogólnopolskiego programu Archeologiczne Zdjęcie Polski (AZP) i jako takie podlegają ochronie konserwatorskiej na mocy art. 6 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.).

Tab. 5. Zewidencjonowane stanowiska archeologiczne

Lp.	Nr obszaru AZP	Nr stanowiska na obszarze	Miejscowość	Nr stanowiska w miejscowości	Funkcja	Chronologia
1	46-56	57	Biskupice	1	So, O, O	EB, WŚR, ŚR
2	46-56	60	Biskupice	2	O, So	WŚR, PŚR
3	46-56	73	Biskupice	3	O, So	WŚR, STAR
4	46-56	74	Biskupice	4	So, So	ŚR, STAR
5	46-56	75	Biskupice	5	So, O	PŚR, STAR
6	46-56	43	Brelki	1	So	STAR
7	46-56	44	Brelki	2	O	ŚR
8	46-56	45	Brelki	3	So	ŚR
9	46-56	46	Brelki	4	So	ŚR
10	46-56	47	Brelki	5	So	STAR
11	46-56	48	Brelki	6	O	WŚR
12	46-56	49	Brelki	7	So	WŚR
13	46-57	1	Budkowo	1	L	PŚR/NOW
14	46-57	2	Budkowo	2	O	WŚR
15	46-57	3	Budkowo	3	O	PŚR
16	46-57	4	Budkowo	4	O	PŚR
17	46-57	5	Budkowo	5	O	PŚR
18	46-57	6	Budkowo	6	So, O	PRADZ, PŚR
19	46-57	7	Budkowo	7	O	PŚR
20	46-57	8	Budkowo	8	So, O	PRADZ, PŚR
21	46-57	9	Budkowo	9	O, O	WŚR, PŚR
22	46-57	10	Budkowo	10	So, So, O	PRADZ, WŚR, PŚR
23	46-57	11	Budkowo	11	L	PRADZ
24	47-56	43	Brzechowo	1	O	WŚR
25	47-56	44	Brzechowo	2	O	WŚR
26	47-56	1	Cieszewko	1	Sa	EB
27	47-56	39	Cieszewko	2	O	WŚR
28	47-56	40	Cieszewko	3	O	ŚR
29	47-56	41	Cieszewko	4	O, O	WŚR, ŚR
30	47-56	42	Cieszewko	5	So, O	WEŻ, WŚR
31	47-56	56	Cieszewko	6	So, So, So	P/M, EB, ŚR
32	47-56	57	Cieszewko	7	So, O	P/M, ŚR
33	47-56	58	Cieszewko	8	O, So, O	N, EB, ŚR
34	47-56	65	Cieszewo	1	Oa	ŚR (brak lokalizacji)
35	47-56	38	Cieszewo	2	So, O	EB, WŚR/ŚR
36	47-56	5	Chudzyno	1	Ca	WŚR
37	47-56	9	Chudzyno	2	So, O	OWR, WŚR
38	47-56	21	Chudzyno	3	So, So	P/M, ŚR
39	47-56	25	Chudzyno	4	So, So, O, O	EB, WEŻ, OWR, ŚR
40	47-56	26	Chudzyno	5	O	WŚR
41	47-56	14	Chudzyno	6	O	WŚR, ŚR
42	47-56	18	Chudzyno	7	O	WŚR
43	47-56	67	Chudzynek	1	Oa	STAR (brak lokalizacji)
44	47-56	33	Chudzynek	2	O, C, O	N, EB, WŚR
45	47-56	45	Chudzynek	3	O, So, O	EB, OWR, ŚR
46	47-56	46	Chudzynek	4	O, O	EB, WŚR
47	47-56	47	Chudzynek	5	O, So	EB, WŚR
48	47-56	48	Chudzynek	6	So	OWR
49	47-56	7	Chudzynek	7	O	ŚR
50	46-56	39	Dobrosielice I	1	O	ŚR
51	46-56	78	Dobrosielice I	2	C	La
52	46-56	79	Dobrosielice I	3	So, O, So	WŚR, ŚR, STAR
53	46-56	80	Dobrosielice I	4	O, So	WŚR, ŚR
54	45-56	29	Dobrosielice I	1	So, So, So	EK, ŚR, PEADZ
55	45-56	30	Dobrosielice I	2	So	EK

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DROBIN
INTEKPROJEKT Gabriel Ferliński 90-265 Łódź, ul. Piotrkowska 50/5

56	45-56	31	Dobrosielice I	3	So	EK
57	45-56	32	Dobrosielice I	4	So, So, So	EK, ŚR, NOW
58	45-56	33	Dobrosielice I	5	So	ŚR
59	45-56	34	Dobrosielice I	6	So, So, So	ŚR, NOW
60	45-56	35	Dobrosielice I	7	So, O, So, So	EK, ŚR, NOW, PEADZ
61	45-56	36	Dobrosielice I	8	So, So, So	WŚR, ŚR, NOW
62	45-56	37	Dobrosielice I	9	So, So	EK, PEADZ
63	45-56	38	Dobrosielice I	10	So	ŚR
64	45-56	56	Dobrosielice I	11	So, So	EK, ŚR
65	45-56	58	Dobrosielice I	12	So, So, So	EK, WŚR, NOW
66	46-56	22	Dobrosielice II	1	So	ŚR
67	45-56	39	Dobrosielice II-Zalesie	1	O	ŚR
68	45-56	40	Dobrosielice II-Zalesie	2	So, O, So	WŚR, ŚR, NOW
69	45-56	55	Dobrosielice II-Zalesie	3	So	ŚR
70	45-56	57	Dobrosielice II-Zalesie	4	So, So	EK, ŚR
71	45-56	59	Dobrosielice II-Zalesie	5	So, So, So	WŚR, ŚR, NOW
72	45-56	60	Dobrosielice II-Zalesie	6	So, So	WŚR, ŚR
73	45-56	61	Dobrosielice II-Zalesie	7	So, O, So	WŚR, ŚR, NOW
74	45-56	62	Dobrosielice II-Zalesie	8	So, So	ŚR, NOW
75	45-56	63	Dobrosielice II-Zalesie	9	O, O, So	ŚR, NOW, PRADZ
76	45-56	64	Dobrosielice II-Zalesie	10	So	ŚR
77	45-56	65	Dobrosielice II-Zalesie	11	So	ŚR
78	45-56	66	Dobrosielice II-Zalesie	12	So, So	WŚR, ŚR
79	45-56	68	Dobrosielice II-Zalesie	13	So, So	EK, ŚR
80	45-56	69	Dobrosielice II-Zalesie	14	O, So, So	ŚR, NOW, Nieokreślone
81	45-56	70	Dobrosielice II-Zalesie	15	So, So	EK, ŚR
82	45-56	71	Dobrosielice II-Zalesie	16	So, So, So	EK, ŚR, NOW
83	45-56	72	Dobrosielice II-Zalesie	17	So	ŚR
84	45-56	74	Dobrosielice II-Zalesie	18	So, So	EK, NOW
85	45-56	75	Dobrosielice II-Zalesie	19	So, So, So	ŚR, NOW, PRADZ
86	45-56	172	Dobrosielice II-Zalesie	20	So, So	EK, ŚR
87	46-56	88	Drobin	1	Ca	EB
88	46-56	89	Drobin	1	La, La	N, PŚR/NOW
89	45-56	192	Drobin	1	So, So	EK, WŚR
90	45-56	211	Drobin-Kunklewo	2	O, So, So	ŚR, NOW, PRADZ
91	46-56	81	Drobin	2	La	EB
92	46-56	6	Drobin	3	O	ŚR
93	46-56	7	Drobin	4	O	ŚR
94	46-56	8	Drobin	5	O	ŚR
95	46-56	9	Drobin	6	O	ŚR
96	46-56	10	Drobin	7	O	ŚR
97	46-56	11	Drobin	8	O	ŚR
98	46-56	12	Drobin	9	O, So	ŚR, STAR
99	46-56	13	Drobin	10	O, So	ŚR, STAR
100	46-56	14	Drobin	11	O	ŚR
101	46-56	15	Drobin	12	O	ŚR
102	46-56	16	Drobin	13	So, O	WŚR, ŚR
103	46-56	17	Drobin	14	So, O, So	WŚR, ŚR, STAR
104	46-56	18	Drobin	15	O	ŚR
105	46-56	19	Drobin	16	So, O	EK, ŚR
106	46-56	20	Drobin	17	So	ŚR
107	46-56	23	Drobin	18	So, So	ŚR, STAR
108	46-56	24	Drobin	19	So	ŚR
109	46-56	25	Drobin	20	So, So	WŚR, ŚR
110	46-56	26	Drobin	21	O	WŚR
111	46-56	27	Drobin	22	So	PŚR/NOW
112	46-56	28	Drobin	23	O	ŚR
113	46-56	58	Drobin	24	So	STAR
114	46-56	65	Drobin	25	So	WŚR
115	46-56	66	Drobin	26	So, So	WŚR, PŚR
116	46-56	90	Drobin	27	Pa	NOW
117	46-56	91	Drobin	28	O	PŚR/NOW
118	46-57	12	Drobin	29	O	PŚR
119	46-57	13	Drobin	30	O	PŚR
120	46-57	14	Drobin	31	So, O	PRADZ, PŚR
121	46-57	15	Drobin	32	O	PŚR
122	46-57	16	Drobin	33	So, O	PRADZ, PŚR
123	46-57	17	Drobin	34	O	PŚR
124	46-57	18	Drobin	35	O	PŚR

125	46-57	19	Drobin	36	So, O	PRADZ, PŚR
126	46-57	20	Drobin	37	So, So, O	PRADZ, WŚR, PŚR
127	46-57	21	Drobin	38	So, O	PRADZ, PŚR
128	46-57	22	Drobin	39	So, O	PRADZ, PŚR
129	46-57	23	Drobin	40	So, O	PRADZ, PŚR
130	46-57	24	Drobin	41	So	PŚR
131	46-57	25	Drobin	42	O	PŚR
132	46-57	26	Drobin	43	O	WŚR
133	46-57	27	Drobin	44	So	WŚR
134	46-57	28	Drobin	45	So, So	WŚR, PŚR
135	46-57	29	Drobin	46	So, So	PRADZ, PŚR
136	46-56	41	Dziewanowo	1	O	ŚR
137	46-56	42	Dziewanowo	2	O	ŚR
138	46-56	50	Dziewanowo	3	O	ŚR
139	46-57	30	Karsy	1	O	PRADZ
140	46-57	31	Karsy	2	So, So, So, o	PRADZ, H, WŚR, PŚR
141	46-57	32	Karsy	3	So	PRADZ
142	46-57	33	Karsy	4	So	WŚR
143	46-57	34	Karsy	5	So, So	PRADZ, PŚR
144	46-57	35	Karsy	6	So, O	WŚR, PŚR
145	46-57	36	Karsy	7	O	WŚR
146	46-57	37	Karsy	8	O, O	PRADZ, PŚR
147	46-57	38	Karsy	9	So, So	PRADZ, PŚR
148	46-57	39	Karsy	10	So	WŚR
149	46-57	40	Karsy	11	O, O	PRADZ, PŚR
150	46-57	41	Karsy	12	So	PŚR
151	46-55	17	Kowalewo	1	O	ŚR
152	46-55	18	Kowalewo	2	O	ŚR
153	46-56	51	Kozłowo	1	So	PŚR/NOW
154	46-56	52	Kozłowo	2	So, So	WŚR, ŚR
155	46-56	69	Kozłowo	3	O	ŚR
156	46-56	70	Kozłowo	4	So, So	WŚR, PŚR
157	46-56	71	Kozłowo	5	So, So	ŚR, STAR
158	46-56	71	Kozłowo	6	O, O	WŚR, ŚR
159	46-56	76	Kozłowo	7	So, O, O	EK, WŚR, ŚR
160	46-56	53	Kozłówko	1	So	ŚR
161	46-56	56	Kozłówko	2	O	ŚR
162	46-56	62	Kłaki	1	So, So	ŚR, STAR
163	46-56	63	Kłaki	2	O, O	WŚR, ŚR
164	46-56	64	Kłaki	3	So, So	PŚR, STAR
165	46-57	42	Kłaki	4	So	PRADZ
166	46-57	43	Kłaki	5	So	PRADZ
167	46-57	44	Kłaki	6	O	WŚR
168	47-56	8	Krajkowo	1	O, So	WŚR, STAR
169	47-56	30	Krajkowo	2	So, O	P/M, ŚR
170	47-56	31	Krajkowo	3	So, So	EB, STAR
171	47-55	43	Krajkowo	4	So	ŚR
172	47-55	46	Krajkowo	5	So	STAR
173	45-56	180	Kuchary Kryskie	1	So, O, O, So	EK, WŚR, ŚR, NOW
174	45-56	181	Kuchary Kryskie	2	So, So, O	EK, WŚR, ŚR
175	45-56	182	Kuchary Kryskie	3	So, So, So	EK, WŚR, ŚR
176	45-56	183	Kuchary Kryskie	4	So, So, So, So	EK, WŚR, ŚR, NOW
177	45-56	184	Kuchary Kryskie	5	So, So, So	EK, ŚR, NOW
178	45-56	185	Kuchary Kryskie	6	So, So, So, So	EK, WŚR, ŚR, NOW
179	45-56	187	Kuchary Kryskie	7	So, So, So, So	EK, WŚR, ŚR, NOW
180	45-56	188	Kuchary Kryskie	8	So, So, So, So	EK, WŚR, ŚR, NOW
181	45-56	189	Kuchary Kryskie	9	So, So, O	EK, WŚR, ŚR
182	45-56	190	Kuchary Kryskie	10	So, So, O, So	EK, WŚR, ŚR, NOW
183	45-56	191	Kuchary Kryskie	11	So, So, So	EK, NOW, Nieokreślone
184	45-56	195	Kuchary Kryskie	12	So, O, So	EK, ŚR, NOW
185	45-56	196	Kuchary Kryskie	13	So, So	EK, ŚR
186	46-55	4	Łęg Kościelny	1	O	ŚR
187	46-55	6	Łęg Kościelny	2	O, So	WŚR, ŚR
188	46-55	7	Łęg Kościelny	3	O, So	WŚR, ŚR
189	46-55	14	Łęg Kościelny	4	O	EB
190	46-55	15	Łęg Kościelny	5	O	ŚR
191	46-55	45	Łęg	1	C z kwerendy	WŚR
192	46-56	83	Łęg Probstwo	2	La	WŚR
193	46-56	84	Łęg Probstwo	3	Oa	WEZ

194	46-56	85	Łęg Probostwo	4	Oa, Oa	WŚR, ŚR
195	46-56	86	Łęg Probostwo	5	dwór	NOW
196	46-56	87	Łęg Probostwo	6	Ca	p. okr Ha/w. La Dec. nr 431/793W z dn. 16.12.1968r.
197	46-56	1	Łęg Probostwo	9	O	ŚR
198	46-55	5	Łęg Probostwo	9 spis (2 karta)	O	ŚR
199	46-56	2	Łęg Probostwo	10	O, So	ŚR, STAR
200	46-55	8	Łęg Probostwo	10 spis (3 karta)	O	ŚR
201	46-56	3	Łęg Probostwo	11	O, So	ŚR, STAR
202	46-56	4	Łęg Probostwo	12	O	ŚR
203	46-56	5	Łęg Probostwo	13	O, So	ŚR, STAR
204	46-56	54	Łęg Probostwo	14	So	WŚR
205	46-56	55	Łęg Probostwo	15	So, So	EK, STAR
206	46-56	61	Łęg Probostwo	16	So	PŚR
207	47-56	50	Maliszewko	1	O, O	ŚR, NOW
208	47-56	63	Maliszewko	2	O	ŚR
209	47-57	28	Małachowo	3	So	ŚR
210	47-57	29	Małachowo	4	C, O	OWR, WŚR
211	47-57	41	Małachowo	5	So, So, So	WEŻ, OWR, WŚR
212	47-55	7	Milice Kostery	1	So	WŚR
213	47-55	36	Milice Kostery	2	O, So	OWR, ŚR
214	47-55	37	Milice Kostery	3	So	P/M
215	47-55	38	Milice Kostery	4	So, O	P/M, ŚR
216	47-55	39	Milice Kostery	5	So	P/M
217	47-55	40	Milice Kostery	6	So, So	ŚR, STAR
218	46-55	48	Mogielnica	1	O, O z kwerendy	ŚR, NOW
219	46-55	1	Mogielnica	2	O	WŚR
220	46-55	2	Mogielnica	3	O	ŚR
221	46-55	3	Mogielnica	4	O	ŚR
222	46-55	4	Mogielnica	5	So, So, So, O	N, EB, WŚR, ŚR
223	46-55	13	Mogielnica	6	O	ŚR
224	46-55	16	Mogielnica	7	So, So	EB, H/L
225	46-55	19	Mogielnica	8	O	ŚR
226	46-55	20	Mogielnica	9	So, So	N, EB
227	46-55	29	Mogielnica	10	So, So, O	N, EB, ŚR
228	47-55	4	Mokrzek	1	G	WŚR
229	47-55	41	Mokrzek	2	O	WŚR
230	47-55	44	Mokrzek	3	So, O, O	P/M, OWR, WŚR
231	47-55	45	Mokrzek	4	O	ŚR
232	47-55	48	Mokrzek	5	So, So	ŚR, STAR
233	46-57	45	Nagórki Dobrskie	1	So, O	PRADZ, PŚR
234	46-57	46	Nagórki Dobrskie	2	O	PŚR
235	46-57	47	Nagórki Olszyny	1	O, O	WŚR, PŚR
236	46-57	48	Nagórki Olszyny	2	So, O, So	WŚR, PŚR, NOW
237	46-57	49	Nagórki Olszyny	3	L	PRADZ
238	46-57	50	Nagórki Olszyny	4	So	PRADZ
239	46-57	51	Nagórki Olszyny	5	So	PRADZ
240	46-57	52	Nagórki Olszyny	6	So	PRADZ
241	46-57	53	Niemczewo	1	O, O	L, WŚR
242	46-57	54	Niemczewo	2	So, So	PRADZ, PŚR
243	46-57	55	Niemczewo	3	So	PRADZ
244	46-57	56	Niemczewo	4	So, So	N, PRADZ
245	46-57	57	Niemczewo	5	O	PŚR/NOW
246	46-57	58	Niemczewo	6	O	PŚR
247	46-57	59	Niemczewo	7	So, So	PRADZ, PŚR
248	46-57	60	Niemczewo	8	So, So	EK, PRADZ
249	46-57	61	Niemczewo	9	So, O	PRADZ, PŚR/NOW
250	45-56	154	Nowa Wieś	2	So, So, So	WŚ, ŚR, NOW
251	45-56	155	Nowa Wieś	3	So, O, O	EK, WŚ, ŚR
252	45-56	156	Nowa Wieś	4	So, So	ŚR, NOW
253	45-56	157	Nowa Wieś	5	So, So	ŚR, NOW
254	45-56	165	Nowa Wieś	6	So, O	EK, ŚR
255	45-56	166	Nowa Wieś	7	So, O, So	EK, ŚR, NOW
256	45-56	167	Nowa Wieś	8	So	ŚR
257	45-56	168	Nowa Wieś	9	So, So, So	EK, ŚR, NOW
258	45-56	169	Nowa Wieś	10	So, So	ŚR, NOW
259	45-56	170	Nowa Wieś	11	O, So	ŚR, NOW
260	45-56	171	Nowa Wieś	12	So, So	EK, NOW
261	45-56	173	Nowa Wieś	13	So, So, O, So	EK, WŚR, ŚR, NOW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DROBIN
INTEKPROJEKT Gabriel Ferliński 90-265 Łódź, ul. Piotrkowska 50/5

262	45-56	176	Nowa Wieś	14	So, So, So	EK, ŚR, NOW
263	45-56	177	Nowa Wieś	15	So, So	ŚR, NOW
264	45-56	178	Nowa Wieś	16	So, O, So	WŚR, ŚR, NOW
265	45-56	179	Nowa Wieś	17	So, So	ŚR, NOW
266	45-56	193	Nowa Wieś	18	So, So, So	EK, ŚR, NOW
267	45-56	194	Nowa Wieś	19	O, O, O	EK, ŚR, NOW
268	45-56	205	Nowa Wieś	20	So, So	EK, NOW
269	45-56	206	Nowa Wieś	21	So, So	EK, ŚR
270	45-56	207	Nowa Wieś	22	So, So, So, So	EK, WŚR, ŚR, NOW
271	45-56	208	Nowa Wieś	23	O, So	ŚR, NOW
272	45-56	209	Nowa Wieś	24	So, So	ŚR, NOW
273	45-56	210	Nowa Wieś	25	So, So, So	EK, ŚR, NOW
274	47-56	66	Psary	1	La	EB (brak lokalizacji)
275	47-56	32	Psary	2	C, C, O	EB, OWR, WŚR
276	47-56	34	Psary	3	So, O, O	N, EB, WŚR
277	47-56	35	Psary	4	O, O, O	N, EB, ŚR
278	47-56	36	Psary	5	So, So	EB, OWR
279	47-56	37	Psary	6	O	WŚR
280	47-56	22	Psary	7	O, O, So, O	WEŻ, OWR, WŚR, ŚR
281	47-57	33	Rogotwórk	1	So, O	WŚR, NOW
282	47-57	35	Rogotwórk	2	So, O	EB, ŚR
283	46-55	46	Siemienie	1	C z kwerendy	H/L
284	46-55	47	Siemienie	2	C z kwerendy	WŚR
285	46-55	10	Siemienie	3	O, O, O, So	EB, H/L, WŚR, ŚR
286	46-55	11	Siemienie	4	So	WŚR
287	46-55	12	Siemienie	5	O, O	WŚR, ŚR
288	46-55	30	Siemienie	6	O, So, O	OWR, WŚR, ŚR
289	46-55	31	Siemienie	7	O, O, O, O	EB, H/L, WŚR, ŚR
290	46-55	33	Siemienie	8	So, So, So, O, So, So	N, EB, OWR, WŚR, ŚR, NOW
291	47-56	2	Setpie	1	Ca	OWR
292	47-56	3	Setpie	2	La	EB
293	47-56	4	Setpie	3	Ca	WŚR Dec. 432/794W z 16.12.1968r.
294	47-56	20	Setpie	4	So, C, So, So	P/M, WEŻ, OWR, WŚR
295	47-56	24	Setpie	5	O	WŚR
296	47-56	64	Setpie	6	So, O, O	P/M, ŚR, NOW
297	47-57	46	Setpie	7	O, O	WEŻ, ŚR
298	47-57	47	Setpie	8	O, O	WEŻ, WŚR
299	46-56	67	Setpie	9	So	STAR
300	46-56	68	Setpie	10	O	La
301	46-56	77	Setpie	11	So, O, O, So	EK, WŚR, ŚR, STAR
302	46-57	62	Setpie	12	So, So	PRADZ, PŚR
303	46-57	63	Setpie	13	C, So	EB/H, L
304	47-56	23	Stanisławowo	1	So	P/M
305	47-56	54	Stanisławowo	2	So	WŚR
306	47-57	12	Sokolniki	2	So, So	WŚR, Ca
307	47-57	32	Sokolniki	3	O	ŚR
308	47-57	10	Sokolniki (Bromierzyk)	8	O,O,O,O	N, EB, OWR, WŚR
309	46-56	82	Świerczyn	1	Ca	WEZ
310	46-56	21	Świerczyn	2	So, So	ŚR, STAR
311	46-56	29	Świerczyn	3	O	ŚR
312	46-56	30	Świerczyn	4	O	ŚR
313	46-56	31	Świerczyn	5	O	ŚR
314	46-56	32	Świerczyn	6	O	ŚR
315	46-56	33	Świerczyn	7	O	ŚR
316	46-56	34	Świerczyn	8	O	ŚR
317	46-56	36	Świerczyn	9	O	ŚR
318	46-56	37	Świerczyn	10	O	ŚR
319	46-56	38	Świerczyn	11	O	ŚR
320	46-56	40	Świerczyn	12	O, So	WŚR, ŚR
321	46-56	35	Świerczynek	1	O	ŚR
322	46-56	59	Świerczynek	2	So, So	EK, STAR
323	46-57	64	Tupadły	1	L	N
324	46-57	65	Tupadły	2	L	EK
325	46-57	66	Tupadły	3	O	WŚR
326	46-57	67	Tupadły	4	So	WŚR
327	47-57	45	Warszewka	1	C/So, O	OWR, WŚR
328	57-57	48	Warszewka	2	So, O, O	EB, OWR, ŚR

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DROBIN
INTEKPROJEKT Gabriel Ferliński 90-265 Łódź, ul. Piotrkowska 50/5

329	46-57	68	Warszewka	3	So, So	PRADZ, PŚR
330	46-57	69	Warszewka	4	So, So, O	EK, PRADZ, PŚR
331	45-56	27	Wilkęsy	1	So	EK
332	45-56	28	Wilkęsy	2	So	EK
333	47-57	30	Wrogocin	1	So, O, So	EB, OWR, WŚR
334	47-57	31	Wrogocin	2	So, So, O, O	P/M, N, OWR, ŚR
335	47-57	34	Wrogocin	3	So, So, So	EB, WEŻ, OWR
336	47-57	36	Wrogocin	4	So, So	P/M, ŚR
337	47-57	37	Wrogocin	5	So	OWR
338	47-57	38	Wrogocin	6	So, So, O, O, O	P/M, EB, OWR, WŚR, ŚR
339	47-57	39	Wrogocin	7	O	WŚR
340	47-57	40	Wrogocin	8	So, So	ŚR, STAR
341	47-57	42	Wrogocin	9	C	WŚR
342	47-57	43	Wrogocin	10	O, C	WŚR, STAR
343	47-57	44	Wrogocin	11	O, So	ŚR, STAR
344	47-57	49	Wrogocin	12	So, O, O	WEŻ, OWR, WŚR
345	47-57	50	Wrogocin	13	So, O	OWR, ŚR

Oznaczenia chronologii:

P/M – PALEOLIT/MEZOLIT

EK – EPOKA KAMIENIA

N – NEOLIT

WEŻ – WCZESNA EPOKA ŻELAZA

WEB – WCZESNA EPOKA BRĄZU

EB – EPOKA BRĄZU

OWR – OKRES WPŁYWÓW RZYMSKICH

H/L – OKRES HALSZTACKI/OKRES LATENSKI

KULTURA PUCHARKÓW LEJKOWATYCH

KULTURA PRZEWORSKA

WŚR – WCZESNE ŚREDNIOWIECZE

ŚR – ŚREDNIOWIECZE

PŚR – PÓŹNE ŚREDNIOWIECZE

NOW – NOWOŻYTNOŚĆ

STAR – STAROŻYTNOŚĆ

PRADZ - PRADZIEJE

Oznaczenia funkcji:

So – ślad osadnictwa

O – Osada

C – cmentarzysko

G - grodzisko

S – skarb

L – znalezisko luźne

P – palenisko

Dwór – dwór na kopcu

a – informacja jedynie z archiwum

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz danych z e-ARCHEO.

4.2.6. Dobra kultury współczesnej

Dobra kultury, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.), to nie będące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna.

Dla gminy Drobin nie został sporządzony spis dóbr kultury współczesnej. Dla potrzeb Studium dokonano próby określenia gminnego zasobu dóbr kultury współczesnej. Jako wymóg dla włączenia obiektu lub zespołu obiektów do zbioru dóbr kultury współczesnej przyjęto następujące kryteria:

- 1) nowatorstwo w zakresie rozwiązań architektonicznych, urbanistycznych i technicznych;
- 2) tworzenie wartości przestrzennej samodzielnie lub poprzez współistnienie z innymi obiektami lub tworzenie warunków dla dalszego wartościowego rozwoju miejsca lokalizacji;
- 3) budowanie „tradycji miejsca” – funkcjonowanie jako obiekt szczególny, rozpoznawalny, dostrzegany przez społeczeństwo;
- 4) wartość służąca budowaniu korzystnego wizerunku Gminy – dbającej o zabytki i środowisko;
- 5) wartość artystyczna lub historyczna;
- 6) uznanie – wyróżnienia, nagrody.

Przeprowadzona analiza nie wykazała na obszarze Gminy obiektów kwalifikujących się do wpisania do gminnego spisu dóbr kultury współczesnej.

4.2.7. Miejsca i pomniki pamięci narodowej

Na terenie Gminy istnieją obiekty będące miejscami pamięci narodowej, upamiętniające ofiary I i II wojny światowej.

Tab. 6. Miejsca pamięci narodowej na terenie gminy Drobin

Miejscowość	Obiekt
Drobin	<ol style="list-style-type: none"> 1) cmentarz wojenny założony przez władze niemieckie w 1915 r. W tym miejscu przebiegała linia frontu. Na pobliskiej łące nastąpiło starcie wojsk niemieckich i rosyjskich. Pochowano tu 171 żołnierzy niemieckich, 3 austriackich, 962 rosyjskich i jak wskazują ustne przekazy połowa poległych i pochowanych tu żołnierzy jest narodowości polskiej. W centralnej części cmentarza znajduje się zabytkowy obelisk, mogiły ziemne oraz tablice nagrobne; 2) cmentarz żydowski w Drobinie przy ul. Sierpeckiej, gdzie pochowani są zmarli – z założonego w Drobinie przez hitlerowców obozu pracy w 1940 roku – pochodzenia żydowskiego. W tym miejscu składowane są płyty nagrobne ze starego cmentarza żydowskiego zniszczonego przez okupanta przy ul. Bożniczej. [Warto tu zaznaczyć, że np. w 1808 roku Drobin liczył 1.717 osób w tym 110 mieszkańców to Polacy a 1.607 to Żydzi]; 3) mogiły żołnierzy WP poległych w obronie ojczyzny na cmentarzu rzymsko-katolickim w Drobinie. Tu znajduje się również mogiła zbiorowa pomordowanych w obozie przymusowej pracy w Drobinie w latach 1941 – 1943. Liczba osób pochowanych i ich nazwiska są nieznanne. W obozie zorganizowanym przez hitlerowców w remizie strażackiej w Drobinie przebywali Polacy i Żydzi. Przez obóz przewinęło się około 7.000 osób. Pracowali przy tłuczeniu kamieni na drogi oraz przy regulacji koryta rzeki Karsówki; 4) na cmentarzu znajdują się również mogiły: <ol style="list-style-type: none"> a) Teodora Karczewskiego, który brał czynny udział w Powstaniu Styczniowym 1863 roku w stopniu porucznika, b) Antoniego Konstantego Kwiatkowskiego, zamordowanego w Katyniu, c) Ludwika Stefana Kwiatkowskiego, który zginął w Powstaniu Warszawskim, d) Stanisława Witkowskiego i Zenona Witkowskiego, zamordowanych przez Niemców w Halle i Mauthausen, e) Ignacego Biernata, więźnia Oświęcimia, zamordowanego przez hitlerowców w 1943 roku, f) Rodziny Borowskich, którzy walczyli w obronie syna, który miał być wywieziony na przymusowe roboty do Niemiec. Rodzina nie poddała się, została spalona we własnym gospodarstwie najprawdopodobniej po uprzednim odebraniu sobie życia; 5) tablica pamiątkowa w kościele w Drobinie – Michała Tomczka ps „Jędrrek”, „Bończa” ufundowana przez kolegów ze Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Rozstrzelany 09.01.1946 r. spoczywa na cmentarzu w Rogotwórsku.
Łęg Probostwo	<ol style="list-style-type: none"> 1) mogiły poległych w latach 1939 – 45 na cmentarzu w Łęgu Probostwie: <ol style="list-style-type: none"> a) bombardiera Józefa Sulkowskiego, który zginął w obronie Modlina, b) Franciszka Osowskiego, zamordowanego przez hitlerowców w 1942 roku, c) Stefana i Kazimierzy Pokorskich, aresztowanych przez gestapo, którzy zginęli w obozach koncentracyjnych; 2) tablica pamiątkowa w kościele parafialnym w Łęgu – Stanisława Gujskiego ps. „Stef” i jego dzielnych żołnierzy, którzy zginęli w latach okupacji hitlerowskiej oraz zostali zamordowani w czasach stalinizmu.
Kozłowo	<p>Mogiła zbiorowa żołnierzy WP poległych we wrześniu 1939 roku w Kozłowie. 03 września 1939 roku odbywał się przemarsz żołnierzy z Ciechanowa w kierunku Płocka. W czasie postoju wojsk w Kozłowie samoloty wroga dokonały zbombardowania biwakujących żołnierzy. Poległo około 64 żołnierzy. Nikogo nie zidentyfikowano. Dla upamiętnienia tego wydarzenia każdego roku 1 września w godzinach popołudniowych w Olszynie Kozłowskiej odbywa się uroczysta msza polowa.</p>
Rogotwórsk	<p>Mogiła na cmentarzu rzymsko-katolickim w Rogotwórsku ks. Leona Radwańskiego, proboszcza parafii, uczestnika powstania 1863 roku.</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Drobinie.

4.2.8. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych

W granicach Gminy nie ma zlokalizowanych Pomników Zagłady, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 1999 r. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.).

4.3. Krajobraz kulturowy i wymogi jego ochrony. Elementy tożsamości Gminy

Krajobraz kulturowy, jako historycznie ukształtowany w wyniku działalności człowieka przestrzeń zawierająca wytwory cywilizacji ludzkiej i elementy przyrodnicze, wymaga właściwego kształtowania, w tym ochrony oraz ekspozycji jego walorów.

Ze względu na intensyfikację procesów urbanizacyjnych, np. realizację zainwestowania na terenach dotychczas użytkowanych rolniczo, zachodzi konieczność podjęcia działań prowadzących do utrzymania wysokiej jakości krajobrazu kulturowego, powstrzymania procesu jego niepożądanych przekształceń i eliminacji elementów dysharmonijnych.

Ochrona krajobrazu kulturowego może być realizowana poprzez ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, ustanowienie w formie uchwały rady gminy lub rozporządzenia wojewody zespołu przyrodniczo-krajobrazowego lub parku kulturowego, wpis do rejestru zabytków.

Rynek w Drobinie z monumentalnym kościołem p.w. św. Stanisława Biskupa Męczennika posiada wyjątkowe znaczenie kulturowe i przestrzenne dla miasta. Jest świadectwem jego wielowiekowej historii i centralnym punktem, w którym powinny krzyżować się najistotniejsze funkcje miasta i koncentrować życie miejscowej społeczności.

Teren wokół kościoła i dzwonnicy otoczony jest murem z kamieni. Wśród obiektów zabytkowych na uwagę zasługuje stary zajazd – karczma tzw. „długi dom” zlokalizowany w rynku na osi kościoła, zbudowany w drugiej połowie XVIII wieku, murowany, parterowy. W 1410 r. wojska króla Władysława Jagiełły odpoczywały pod Drobinem w drodze do Grunwaldu, a w 1812 r. biwakowały tu wojska Napoleona. Legenda głosi, że w karczmie odpoczywał sam Napoleon. Również ciekawym obiektem zabytkowym jest dawny dwór Piwnickich zbudowany w połowie XIX wieku, pozostałość po Justynie z Karnkowskich Piwnickiej, właścicielce Drobiną od 1833 do 1844 r. Dwór ten, wraz z zabudowaniami gospodarczymi oraz parkiem krajobrazowym, urozmaiconym stawami, sadem i ogrodem warzywnym, stanowił zespół dworski. Obecnie, park został całkowicie zniszczony, ocalała tylko aleja kasztanowa i kępa starodrzewu, a dwór znajduje się w bardzo złym stanie technicznym.

Miasto Drobin posiada ciekawy układ urbanistyczny, w którym obecne są przetworzone relikty kilku faz osadnictwa średniowiecznego:

- 1) faza przedlokacyjna, wczesnośredniowieczna:
 - a) nieregularne w układzie osiedle w rejonie krzywoliniowych ulic: Gospodarczej i Zaleskiej, pochodzące prawdopodobnie z XIII wieku,
 - b) prawidłowe osiedle targowe, obejmujące obszar wydłużonego, regularnie ukształtowanego placu targowego usytuowanego u zbiegu dawnych traktów komunikacyjnych do Płocka, Sierpca i Raciaża. Pośrodku placu stał najprawdopodobniej drewniany kościół. Zachodnią granicę tego osiedla może stanowić ulica Szkolna. Teren pomiędzy ul. Szkolną i kościołem oraz ul. Przyszłość jest interpretowany jako obszar nakładania się tej fazy osadnictwa z późniejszą - lokacyjną. W 1477 r. w miejscu kościoła drewnianego wybudowano murowaną świątynię w stylu gotyckim;
- 2) miasto lokacyjne, późnośredniowieczne, pochodzące z 1511 r., ze względnie regularnymi blokami zabudowy, które powstały między innymi z przekształcenia części placu targowego. Zamieniono wówczas część zachodnią placu w średniowieczny rynek i blok zabudowy. Utworzono typowy dla lokacyjnego miasta średniowiecznego blok południowy, obejmujący południową pierzeję Rynku obecnie ulicami Płocką i Przyszłość, zakończoną

ulicami Bożniczą i Targową. Układ ten swoim zasięgiem obejmuje również wcześniejsze osiedle przedlokacyjne.

Drobin w strefie konserwatorskiej posiada zabudowę XIX wieczną zarówno murowaną jak i drewnianą o konstrukcji szkieletowej odeskowanej, uzupełnioną przez współczesne domy mieszkalne. Najwartościowsza, zwarta zabudowa występuje w północnej pierzei rynkowej. Pierzeję wschodnią Rynku stanowi drugi parterowy budynek dawnego zajazdu. Wzdłuż ulic odchodzących od rynku występuje zabudowa indywidualna i siedliskowa świadcząca o rolniczym charakterze miasta. Zabudowa wzdłuż ulic wylotowych reprezentuje małomiasteczkowy charakter typowy dla przełomu XIX i XX wieku.

Obecność różnorodnych i wartościowych elementów dziedzictwa kulturowego oraz konieczność ich zachowania i ochrony warunkują zakres zmian zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Drobin.

Analiza wartości historycznych, kulturowych i zabytkowych wykazała istnienie na terenie miasta obiektów, obszarów, oraz zespołów obiektów podlegających ochronie w różnym zakresie, a także pewnych elementów dysharmonijnych, które należałoby wyeliminować. Niemniej jednak konieczne jest zachowanie tożsamości Gminy poprzez rewitalizację obiektów i obszarów związanych z historią lokacji miasta.

Elementy dysharmonijne zlokalizowane w mieście Drobin:

- 1) obiekty silosów w strefie ekspozycji cmentarza niemieckiego;
- 2) obcy kulturowo obiekt stacji paliw w obrębie zabytkowego rynku;
- 3) ogrodzenie z prefabrykatów betonowych w strefie wglądów widokowych na cmentarz rzymsko-katolicki;
- 4) obiekty w złym stanie technicznym - w pierzei ulicy Rynek, m.in. dom nr 33.

Stosownie do obowiązujących uwarunkowań prawnych, wszelkie działania w obiektach i na obszarach wpisanych do rejestru zabytków wymagają wydania indywidualnych wytycznych konserwatorskich i uzyskania pisemnej zgody WKZ. Ponadto, zamierzenia inwestycyjne powinny być projektowane ze szczególną starannością, nie powodując pogorszenia stanu środowiska kulturowego, z koncentracją na pracach zmierzających do rewitalizacji, rewaloryzacji i konserwacji. Dla utrzymania ciągłości historycznej użytkowania obiektów wpisanych do rejestru zabytków i objętych ochroną konserwatorską najbardziej właściwe jest ustalenie dla nich funkcji nawiązujących do pierwotnego przeznaczenia.

Występujące na terenie Miasta obiekty dysharmonijne, powinny podlegać stopniowej likwidacji lub przebudowie, ewentualnie winny zostać zastąpione obiektami o odpowiedniej formie i gabarytach.

4.4. Stan dziedzictwa kulturowego. Główne problemy i zagrożenia. Polityka Gminy w zakresie ochrony zabytków

Podstawowym zagrożeniem dla dziedzictwa kulturowego Gminy jest brak faktycznej opieki nad obiektami zabytkowymi. Zarówno zabytki wpisane do rejestru jak i te ujęte w wojewódzkiej ewidencji znajdują się w złym stanie pod względem zachowania wartości zabytkowych, wymagają przeprowadzenia działań remontowych i rewaloryzacyjnych. Brak gminnej ewidencji zabytków oraz gminnego programu opieki nad zabytkami a także ustanowionej ochrony prawnej niektórych cennych obiektów skutkuje zatraceniem ich wartości zabytkowej i kulturowej w wyniku podejmowanych niekontrolowanych działań budowlanych (przebudowy, rozbudowy) czy bezplanowej wycinki drzew, w przypadku parków krajobrazowych.

Ponadto, problemem jest brak jakiegokolwiek informacji umieszczonej na obiektach zabytkowych, co powoduje, iż ich wartość historyczna i kulturowa jest niedostrzegana i niedoceniana.

Zagrożeniem dla krajobrazu kulturowego Gminy, zwłaszcza historycznych układów przestrzennych jest silna presja realizacji nowej współczesnej zabudowy, pozbawionej historycznej formy i skali.

Realizując wymagania ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) Gmina Drobin winna sporządzić Gminną Ewidencję Zabytków. Konieczne jest opracowanie z jej wykorzystaniem gminnego programu opieki nad zabytkami.

W ramach działań Gminy w zakresie ochrony zabytków opracowano Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Drobin na lata 2007-2015, w którym postuluje się by rewitalizacji poddane zostały obiekty i obszary w granicach wyznaczonych stref ochrony konserwatorskiej (renowacja budynków, modernizacja przestrzeni publicznej poprzez odnowę rynku w Drobinie).

W ramach realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Gmina opracowała w 2010 r. *Plany odnowy* na lata 2010-2017 dla miejscowości:

- 1) Łęg Probostwo (uchwała Nr 261/XLVIII/10 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 21 października 2010 r.);
- 2) Rogotwórk i Kozłowo (uchwała Nr 269/XLIX/10 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 8 listopada 2010 r.).

W *Planach odnowy miejscowości* wskazano szereg działań mających na celu ochronę wykształconego na przestrzeni wieków charakteru miejscowości oraz aktywizację społeczności lokalnej.

5. Sytuacja społeczno-gospodarcza Gminy. Warunki i jakość życia mieszkańców

5.1. Tendencje rozwoju demograficznego i gospodarczego

5.1.1. Sytuacja demograficzna

Gminę i Miasto Drobin zamieszkuje 8594 osób, w tym 4265 mężczyzn i 4329 kobiet (stan na koniec 2009 r. wg danych GUS). Średnia gęstość zaludnienia Gminy wynosi 60 osób/km², co jest wartością identyczną w porównaniu do gęstości zaludnienia w powiecie plockim (60 osób/km²) i niską w porównaniu do gęstości zaludnienia w województwie mazowieckim (146 osób/km²).

Tab. 7. Liczba ludności i gęstość zaludnienia w poszczególnych miejscowościach w 2009 r.

Lp.	Wsie wchodzące w skład sołectw	Liczba ludności w 2009r.	% ogólnej liczby ludności	Powierzchnia sołectwa [km ²]	Gęstość zaludnienia (l. mieszk/km ²) w 2009 r.
1	Biskupice	90	1,05	2,773094	32,45
2	Borowo	83	0,97	1,3687	60,64
3	Brelki	51	0,59	3,521806	14,48
4	Brzechowo	162	1,89	2,45382	66,02
5	Budkowo	117	1,36	2,720422	43,01
6	Chudzynek	95	1,11	2,905711	32,69
7	Chudzno	235	2,73	4,534286	51,83
8	Cieszewko	131	1,52	2,740319	47,80
9	Cieszewo	100	1,16	0,906752	110,28
10	Cieśle	98	1,14	2,64597	37,04
11	Dobrosielice I	134	1,56	3,399963	39,41
12	Dobrosielice II	103	1,20	3,153372	32,66
13	Drobin	2 958	34,42	9,6447	306,70
14	Dziewanowo	54	0,63	2,600123	20,77
15	Karsy	208	2,42	4,114502	50,55
16	Kłaki	89	1,04	2,553313	34,86
17	Kowalewo	139	1,62	3,487323	39,86
18	Kozłowo	303	3,53	5,707901	53,08
19	Kozłówko	33	0,38	1,933121	17,07
20	Krajkowo	112	1,30	3,289521	34,05
21	Kuchary	179	2,08	5,321620	33,64
22	Łęg Kościelny	163	1,90	3,881848	41,99
23	Łęg Probostwo	263	3,06	4,297744	61,19

24	Maliszewko	122	1,42	3,766194	32,39
25	Małachowo	118	1,37	1,988666	59,34
26	Mlice-Kostery	51	0,59	1,8577	27,45
27	Mogielnica	199	2,32	4,736263	42,02
28	Mokrz	104	1,21	2,920667	35,61
29	Nagórki Dobrskie	235	2,73	5,326709	44,12
30	Nagórki Olszyny	68	0,79	1,578345	43,08
31	Niemczewo	109	1,27	2,525554	43,16
32	Nowa Wieś	147	1,71	3,870505	37,98
33	Psary	251	2,92	3,777622	66,44
34	Rogotwórk	61	0,71	1,788897	34,10
35	Setropie	170	1,98	4,160369	40,86
36	Siemienie	110	1,28	4,485265	24,52
37	Sokolniki	154	1,79	2,011589	76,56
38	Stanisławowo	55	0,64	1,460266	37,66
39	Świerczyn	58	0,67	bd	bd
40	Świerczyn Bęchy	40	0,47	2,4761	16,15
41	Świerczynek	249	2,90	4,537468	54,88
42	Tupadły	114	1,33	2,540961	44,86
43	Warszewka	71	0,83	1,6975	41,83
44	Wilkęsy	71	0,83	1,906088	37,25
45	Wrogocin	137	1,59	4,058886	33,75
Ogółem		8 594	100	143,19	60,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Drobinie.

Najwięcej ludności zamieszkuje miasto Drobin oraz wsie: Chudzyno, Łęg Probstwo, Świerczynek, Kozłowo, Karsy, Nagórki Dobrskie, a najmniej: Brelki, Dziewanowo, Mlice-Kostery, Świerczyn Bęchy. Największą gęstością zaludnienia odznacza się miasto Drobin - 307 os./km², i wieś Cieszewo 110 os./km². Gęstość zaludnienia pozostałych miejscowości jest zdecydowanie mniejsza, osiągając wartości min. 14 os./km² we wsi Brelki oraz 16 os./km² we wsi Świerczyn Bęchy.

Porównując lata ubiegłe z danymi z 2009 r. gęstość zaludnienia przypadająca na 1 km² nieznacznie spada.

Tab. 8. Ludność gminy Drobin w latach 2007 – 2009

	Lata		
	2007	2008	2009
Liczba ludności ogółem	8 600 osób	8 535 osób	8 492 osób
Gęstość zaludnienia	60,0 os./km ²	59,6 os./km ²	59,3 os./km ²

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS. Dane te mogą nieznacznie się różnić od danych uzyskanych w UMiG Drobin.

Tab. 9. Ludność gminy i miasta Drobin wg ekonomicznych grup wieku w latach 2007- 2009

Wiek	2007 rok			2008 rok			2009 rok		
	ogółem	gmina	miasto	ogółem	gmina	miasto	ogółem	gmina	miasto
przedprodukcyjny (≤17 lat)	8600	5627	2973	8535	5562	2973	8492	5541	2951
2044	1405	639	1981	1341	640	1898	1293	605	
produkcyjny (M 18-64 lat / K 18-59 lat)	5073	3174	1899	5083	3186	1897	5086	3206	1880
poprodukcyjny (M ≥65 lat / K ≥ 59 lat)	1371	959	412	1347	946	401	1367	952	415
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (%)	67,3	74,5	55,3	65,5	71,8	54,9	64,2	70,0	54,3

Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (%)	27,0	30,2	21,7	26,5	29,7	21,1	26,9	29,7	22,1
--	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS. Dane te mogą nieznacznie się różnić od danych uzyskanych w UMiG Drobin. Różnice wynikają m.in. z liczby osób zameldowanych i faktycznie zamieszkujących.

Liczba mieszkańców gminy Drobin ma tendencję spadkową. Należy przypuszczać, że za pojawienie się tego niesprzyjającego trendu odpowiada migracja młodzieży za pracą, głównie do Płocka i Warszawy, jak i poza granice Polski.

Najliczniejszą grupę stanowi ludność w wieku produkcyjnym i stanowiła ona w 2009 r. około 60% ludności, zaś najmniej liczną – w wieku poprodukcyjnym. W ostatnich latach zauważalny jest spadek osób w wieku przedprodukcyjnym i nieznaczny wzrost w wieku produkcyjnym. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym utrzymuje się na stałym poziomie. Utrzymująca się wzrostowa tendencja przedziału produkcyjnego jest korzystna dla mieszkańców Gminy z punktu widzenia ekonomicznego, choć jest ona nieznaczna.

Zauważalna jest duża dysproporcja w wieku poprodukcyjnym pomiędzy ilością mężczyzn i kobiet. Wynika ona z wcześniejszego uprawnienia kobiet do wieku emerytalnego oraz większej długości życia kobiet.

Na przestrzeni lat utrzymuje się również przewaga nieznaczna liczby kobiet nad liczbą mężczyzn.

Tab. 10. Ludność Gminy wg wieku i płci w latach 2007-2009

lata	0 - 4 lat		5 - 9 lat		10 - 14 lat		15 - 19 lat		20 - 59 lat		60-64 lat		pow. 65 lat		Ogółem	
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
2007	291	241	255	254	314	279	354	334	2388	2241	166	186	720	1311	4203	4285
	532		509		593		688		4629		352		2031		8488	
2008	283	254	241	241	292	278	368	319	2383	2223	182	206	623	1257	4172	4239
	537		482		570		687		4606		388		1880		8411	
2009	271	252	239	234	269	276	347	291	2402	2216	187	225	722	1267	4143	4208
	523		473		545		638		4618		412		1989		8351	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Tab. 11. Przyrost naturalny w latach 2007-2009

Rok	Małżeństwa	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
	W liczbach bezwzględnych				Na 1000 mieszkańców			
2007 r.	76	116	93	23	8,8	13,5	10,8	2,7
2008 r.	58	111	127	-16	6,8	13	14,9	-1,9
2009 r.	63	94	87	7	7,4	11	10,2	0,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W ciągu ostatnich trzech lat przyrost naturalny ulegał wahaniom. Dodatni przyrost naturalny odnotowano w 2007 r. i 2009 r. Niekorzystnym zjawiskiem jest ujemny przyrost naturalny. Jako przyczyny tak niskiego przyrostu naturalnego wskazuje się obok siebie: pogorszenie się sytuacji ekonomicznej społeczeństwa, rozwijający się konsumpcyjny styl życia oraz zmiana stylu życia ludzi młodych. Wzrasta jednak wskaźnik zawieranych małżeństw, co może być dobrym prognozą na przyrost naturalny.

Tab. 12. Saldo migracji w latach 2007-2009

Saldo migracji wewnętrznych [wartości bezwzględne]			
lata	2007	2008	2009
ogółem	-66	-49	-50
zameldowani	147	109	70
wymeldowani	213	158	120

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DROBIN
INTEKPROJEKT Gabriel Ferliński 90-265 Łódź, ul. Piotrkowska 50/5

Od 2000 r. liczba zameldowanych i wymeldowanych na terenie Gminy w zależności od różnych czynników społeczno – ekonomicznych kształtowała się na zróżnicowanym poziomie, lecz saldo migracji było ujemne, co jest niekorzystnym zjawiskiem z punktu widzenia możliwości rozwoju Gminy. W 2007 r. zarysował się większy odpływ osób. Mógł być spowodowany wyjazdem osób do pracy w krajach Unii Europejskiej (problem dostrzegany w skali kraju). Cechą charakterystyczną jest utrzymująca się od kilku lat większa mobilność mężczyzn niż kobiet.

Zmniejsza się również ilość zameldowań z miast w stosunku do zameldowań z terenów wiejskich. Na przestrzeni lat 2007 – 2009 ilość osób zameldowanych z miast ciągle spada. Podobnie ilość osób, które wymeldowały się do miast ciągle spada. Zjawiska owe mogły być spowodowane wyhamowaniem wzrostu gospodarczego w Polsce i ogólnosiwiatowym kryzysem gospodarczym.

Tab. 13. Struktura ludności aktywnej ekonomicznie (powyżej 14 lat) według poziomu wykształcenia i płci w 2002 r.

Wyszczególnienie	Ogółem		Wykształcenie													
			Wyższe		Policealne		Średnie						Zasadnicze zawodowe		Podstawowe ukończone, nieukończone, bez wykształcenia	
							Razem		Ogólnokształcące		Zawodowe					
szt.	%	szt.	%	szt.	%	szt.	%	szt.	%	szt.	%	szt.	%	szt.	%	
Ogółem	8732	100	219	2,5	120	1,4	1134	13	319	3,7	815	9,3	1930	22,1	3703	42,4
Mężczyźni	4319	49,5	78	0,9	29	0,3	471	5,4	89	1	382	4,4	1185	13,6	1708	19,6
Kobiety	4413	50,5	141	1,6	91	1,1	663	7,6	230	2,7	433	4,9	745	8,5	1995	22,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności 2002 r.

Najliczniejszą grupę mieszkańców Gminy stanowią osoby posiadające najniższe kwalifikacje zawodowe. Grupa ta obejmuje łącznie, ponad 64% społeczeństwa Gminy, tj. osoby, które ukończyły jedynie szkołę podstawową oraz osoby, które uzyskały wykształcenie zasadnicze zawodowe lub pozostają bez żadnego wykształcenia (tj. nie ukończyły szkoły podstawowej). Wykształceniem wyższym legitymuje się jedynie 2,5% mieszkańców gminy i miasta Drobin.

Biorąc pod uwagę płeć, cechą charakterystyczną, jest ogólny, wyższy poziom wykształcenia kobiet niż mężczyzn. Przy wyrównanej liczbie kobiet i mężczyzn, dwukrotnie wyższy jest odsetek kobiet z wykształceniem wyższym i policealnym w stosunku do liczby mężczyzn z takim samym poziomem wykształcenia. Różnice w poziomie wykształcenia pomiędzy kobietami, a mężczyznami zaznaczają się na korzyść kobiet, które stanowią 68% osób z wykształceniem wyższym i policealnym. Liczebność mężczyzn jest wyższa jedynie w grupie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 61%. Wytlumaczeniem takiego stanu może być silna na terenach wiejskich tradycja kontynuacji pracy w rodzinnym gospodarstwie rolnym przez mężczyzn, co nie wiąże się z koniecznością kształcenia.

Niski poziom wykształcenia mieszkańców opisywanej Gminy przekłada się bezpośrednio na ich małą elastyczność na rynku pracy oraz na trudności ze zmianą kwalifikacji. W konsekwencji może to prowadzić do wzrostu bezrobocia i obniżenia standardu życia.

Prognoza zmian w strukturze ludności

Gęstość zaludnienia w gminie Drobin jest jedną z najwyższych spośród sąsiednich gmin. Najnowsza prognoza demograficzna GUS wskazuje, że przyrost ludności w województwie mazowieckim będzie systematycznie narastał. Obszary wiejskie będą nadal wskazywały stały ubytek liczby mieszkańców. Liczebność roczników w wieku szkolnym, tak w miastach jak i na wsi, ulegnie bardzo szybkiemu zmniejszeniu osiągając w okresie 2010-2015 około 2/3-3/4 stanu z 1998 r. Do 2010 r. odczuwalnie zwiększy się liczebność grupy w wieku produkcyjnym osiągając

w miastach 105%, a na wsi 110% stanu z 1998 r. Z kolei liczebność grupy w wieku poprodukcyjnym zwiększy się do 2015 r. w miastach o około 40%, a na wsi zmaleje w mniejszym stopniu niżby to mogło wynikać z ogólnego spadku liczby ludności wiejskiej. Starzenie się społeczeństwa zwiększy zapotrzebowanie na opiekę medyczną, a ponadto może pogorszyć kondycję ekonomiczną mieszkańców.

Ze względu na dużą w ostatnich latach zmienność wskaźników demograficznych (przyrostu naturalnego, salda migracji), prognozowanie tendencji zmian struktury ludności Gminy przysparza dużo trudności. Biorąc jednak pod uwagę trendy ogólnopolskie, w zakresie prawdopodobnych zmian struktury ludności można się spodziewać:

- 1) spadku, ewentualnie utrzymywania się na podobnym poziomie liczby dzieci i młodzieży w wieku przedszkolnym i szkolnym;
- 2) utrzymania trendu wzrostu liczby ludności w wieku produkcyjnym;
- 3) utrzymania liczby ludności w wieku emerytalnym;
- 4) wzrostu ogólnego poziomu wykształcenia ludności.

Prognozowane zmiany demograficzne, wraz z zakładanym wzrostem poziomu życia, najprawdopodobniej pociągną za sobą:

- 1) wzrost zapotrzebowania na nowe tereny pod rozwój budownictwa mieszkaniowego i usługowego;
- 2) wzrost zapotrzebowania na nowe miejsca pracy;
- 3) wzrost popytu na usługi dla osób starszych.

5.1.2. Struktura działalności gospodarczej

Podmioty gospodarcze, działalność usługowa

Na dzień koniec 2009 r. w ewidencji działalności gospodarczej na terenie gminy Drobin zarejestrowanych było 269 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z sektora prywatnego, przy czym przedsiębiorstw produkcyjno-wytwórczych – 26 jednostek, usług – 153 jednostki, przedsiębiorstw handlowych - 90 jednostek. Przedsiębiorstwa zatrudniające największą liczbę osób prowadzą działalność głównie w branży budowlanej. Na terenie Gminy działa również 12 spółek handlowych, 1 spółka handlowa z udziałem kapitału zagranicznego, 5 spółdzielni oraz 16 stowarzyszeń i organizacji społecznych.

Tab. 14. Największe zakłady pracy na terenie gminy Drobin

Nazwa firmy	Liczba osób zatrudnionych w 2009 roku	Lokalizacja
OLEWNIK-BIS sp. z o.o.	405	Świerczynek
REMONDIS Drobin komunalna spółka sp. z o.o.	25	Drobin
AGROCHEM	19	Drobin
Zespół Szkół w Drobinie	60	Drobin
Liceum Ogólnokształcące w Drobinie	13	Drobin
Zespół Szkół w Łęgu Probstwie	40	Łęg Probstwo
Szkoła Podstawowa w Cieszewie	15	Cieszewo
Szkoła Podstawowa w Rogotwórsku	19	Rogotwórsk
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	6	Drobin
Urząd Miasta i Gminy	49	Drobin
P-SERWIS Sp. z o.o.	25	Drobin
JERONIMO MARTINS DYSTRYBUCJA SA	12	Drobin
Fundacja Praca dla Niewidomych	100	Stanisławowo
Bank Spółdzielczy Mazowsze	13	Drobin
ELEWAR Sp z o.o.	4	Drobin
NZOZ „SAN-MED.”	20	Drobin
PKO BP	3	Drobin

Towarzystwo Inicjatyw Lokalnych	10	Łęg Kościelny
Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	8	Drobin
Alicja i Ryszard Kobielscy	8	Drobin
Piekarnia Tadeusz Guzowski	20	Drobin
Sklep Spożywczo-przemysłowy Joanna Guzowska	1	Drobin/Łęg
Apteka Prywatna ul. Płocka	1	Drobin
Apteka Prywatna ul. Marszałka Piłsudskiego	1	Drobin
Sklep Wielobranżowy „KEMOR” MAXFRESH s. c. R. Wiśniewski	13	Drobin
„DRZEWIARZ” Produkcja i sprzedaż Edward Wiśniewski	12	Drobin
Przedsiębiorstwo usługowo-handlowe Elżbieta i Remigiusz Morawscy	40	Drobin
Bar Kebab	1	Drobin
Desiderio Pizzeria And Cafe	2	Drobin
OLEWNIK SERWIS L. Mikołajewski	50	Świerczynek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Drobinie.

Zdecydowana większość funkcjonujących na terenie Gminy podmiotów gospodarczych to niewielkie firmy z branży usługowej i handlowej. Istnieje tu około 90 punktów handlowych, oferujących zarówno podstawowe artykuły spożywcze i przemysłowe, jak również towary bardziej specjalistyczne tj. rolnicze. Znaczną część handlu na terenie Gminy stanowią firmy preferujące handel obwoźny – 24 jednostki.

Wśród podmiotów świadczących usługi dla ludności, największe znaczenie mają te oferujące usługi budowlane, elektryczne, tapicerskie, instalacyjne (63 firmy) oraz firmy transportowe (17 firm).

Największa liczba podmiotów gospodarczych w ostatnich latach na terenie gminy Drobin funkcjonowała w 2003 r., było ich aż 399. Począwszy od 2004 r. liczba podmiotów gospodarczych systematycznie spada. W 2009 r. osiągnęła wartość 269. Za taki stan odpowiada przede wszystkim zmniejszająca się liczba mieszkańców, zwłaszcza osób młodych, które wolą zatrudnić się u pracodawcy w większym mieście, tj. Warszawie lub Płocku, lub też w tych miejscowościach otworzyć własne firmy. Część placówek handlowo-usługowych została zamknięta ze względu na pojawienie się w centrum miasta marketu spożywczego. Gmina Drobin jest jednak bardzo pozytywnie postrzegana przez inwestorów, jako nowoczesna i rozwijająca się, a przy tym bardzo przychylna nowym inwestycjom.

Największa koncentracja obiektów usługowych, o znaczeniu ogólnogminnym występuje w mieście Drobin. Znajduje się tutaj m.in.: Urząd Gminy, Bank Spółdzielczy, Bank PKO BP kościół, Ośrodek Zdrowia, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, Towarzystwo Inicjatyw Lokalnych, Urząd Pocztowy, Posterunek Policji oraz obiekty handlowe.

Gospodarka rolna

Obecnie w gminie Drobin znajduje się 1242 gospodarstw rolnych, wszystkie są gospodarstwami indywidualnymi. Średnia wielkości gospodarstwa wynosi 11,99 ha, co jest wartością wyższą od średniej dla całego kraju (9,91 w 2007 r.). Dominują wśród nich gospodarstwa małe, o powierzchni 1-5 ha (32% ogółu gospodarstw) oraz średnie od 7-15 ha – 32% ogółu gospodarstw. Gospodarstwa największe, tj. o powierzchni powyżej 50 ha, stanowią znikomy odsetek 0,4%. Udział gospodarstw dużych, o powierzchni 20-50 ha wynosi 13,5%. Dość dużo, bo blisko 1/6 wszystkich gospodarstw ma powierzchnię mniejszą niż 1ha.

Struktura wielkości gospodarstw z dominacją jednostek małych i bardzo małych jest wielce niekorzystna, stanowiąc barierę dla rozwoju efektywnej i intensywnej produkcji rolnej. Małe gospodarstwa rolne są w stanie produkować jedynie na własne potrzeby, ewentualne nadwyżki żywności trafiają na lokalny rynek.

Tab. 15. Gospodarstwa rolne w gminie Drobin wg zajmowanej powierzchni

Powierzchnia [ha]	Ilość gospodarstw [szt.]	Ilość gospodarstw [%]
0,0 – 1,0	182	17,7
pow. 1,0 – 2,0	53	5,2
2,0 – 4,999	102	9,9
5,0 – 6,999	101	9,8
7,0 – 9,999	147	14,3
10,0 – 14,999	187	18,2
15,0 – 19,999	101	9,8
20,0 – 49,999	139	13,5
50,0 – 99,999	13	1,3
100,0 i więcej	4	0,4
ogółem	1029 z czego 1028 to gosp. indywidualne	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego w 2002 roku.

Największe gospodarstwa na obszarze Gminy zlokalizowane są w miejscowościach Krajkowo (średnia 71 ha) i Mogielnica Kolonia (średnia 21 ha). Główną rolę odgrywają gospodarstwa, które prowadzą wyłącznie działalność rolniczą (stanowią one 68% ogółu). Wyróżniają się również gospodarstwa, które nie prowadzą ani działalności rolniczej ani pozarolniczej, (stanowią one 25% ogółu).

Gospodarstwa, które utrzymują się wyłącznie z działalności rolniczej stanowią najbardziej liczną grupę obejmującą 546 gospodarstwa (53%). Działalność zarówno rolniczą i pozarolniczą prowadzą 44 gospodarstwa (4,3%), liczną grupą bo aż 295 gospodarstw utrzymuje się z pracy najemnej, emerytur i rent, co stanowi 28,7% ogółu gospodarstw w Gminie. Gospodarstwa utrzymujące się wyłącznie z działalności pozarolniczej to 41 gospodarstw. Na terenie Gminy są 102 gospodarstwa (7,3%), które nie prowadzą żadnej działalności gospodarczej bądź utrzymują się z niezarobkowych źródeł utrzymania (wg danych GUS z Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r.).

Tab. 16. Ilość i średnia powierzchnia gospodarstw w poszczególnych miejscowościach gminy Drobin w 2009 r.

Miejscowość	Liczba gospodarstw	Średnia powierzchnia gospodarstwa (ha)
Biskupice	18	11,4378
Borowa	15	9,3195
Brelki	11	17,5859
Brzechowo	30	13,8496
Budkowo	26	9,4164
Chudzynek	23	11,9055
Chudzyno	62	6,3775
Cieszewko	15	8,5433
Cieszewo	8	11,5131
Cieśle	23	10,3790
Dobrosielice I	26	10,5159
Dobrosielice II	21	10,1840
Dziewanowo	8	12,7944
Karsy	41	9,8120
Kłaki	22	10,7499
Kowalewo	24	9,2856
Kozłowo	43	9,4329
Kozłówko	12	17,0009
Krajkowo	4	71,1519
Kuchary	44	11,0837
Łęg Kościelny I	13	12,3526
Łęg Kościelny II	28	5,3996
Łęg Probostwo	50	11,7096
Maliszewko	37	9,5883

Małachowo	24	8,7690
Mlice-Kostery	15	7,1786
Mogielnica	25	8,4900
Mogielnica Kolonia	13	21,3329
Mokrzek	15	16,3759
Nagórki Dobrskie	38	11,4005
Nagórki Olszyny	18	8,1223
Niemczewo	21	15,5097
Nowa Wieś	32	8,5396
Psary	29	12,5014
Rogotwórk	12	14,7786
Setropie	22	10,6015
Siemienie	29	14,7596
Siemki	14	5,7342
Sokolniki	32	5,5233
Stanisławowo	14	8,3430
Świerczyn	18	10,3618
Świerczyn Bęchy	12	7,4830
Świerczynek I	21	12,0281
Świerczynek II	24	9,8873
Tupadły	20	10,4561
Warszewka	19	10,3751
Wilkęsy	16	15,8219
Wrogocin	36	9,8050
Drobin I	77	7,3588
Drobin II	42	6,8446
Ogółem	1 242	11,99

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta w Drobinie.

Struktura upraw

Powierzchnia gruntów ornych wykorzystywana pod zasiewy i zasadzenia obejmuje 8 725 ha, co stanowi ponad 81,6% powierzchni gruntów ornych. Pozostałe, niecałe 2% to grunty orne odłogi i ugory. W strukturze zasiewów wyraźnie dominują zboża (żyto, pszenica, jęczmień i mieszanki zbożowe), z udziałem ok. 76%. Duże znaczenie w produkcji roślinnej Gminy odgrywają również, rośliny okopowe (ok. 14%). W niewielkim stopniu rozwinęła się produkcja owocowo-warzywnicza.

Tab. 17. Użytkowanie gruntów rolnych w gminie Drobin

Powierzchnia ogółem w ha	Użytki rolne w ha							Lasy (ha)	Pozostałe użytki rolne (ha)
	Razem	grunty orne			sady	łąki trwałe	pastwiska		
		pod zasiewami	odłogi	ugory					
13226,87	12613,63	10185,80	126,0	46,67	56,16	1308,12	890,88	252,14	376,46

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego w 2002 roku.

Zwierzęta w gospodarstwach rolnych

Wśród zwierząt gospodarskich hodowanych na terenie gminy Drobin wyraźnie dominuje drób. Prowadzona hodowla nie ma jednak przemysłowego charakteru. W chowie większych zwierząt największe znaczenie odgrywa chów bydła i trzody chlewnej, rozwinięty głównie w miejscowościach Kowalewo, Karsy, Kłaki, Wilkęsy i Świerczynek. Marginalną rolę odgrywa hodowla koni, kóz.

Tab. 18. Pogłowie zwierząt gospodarskich

Wyszczególnienie	Ilość (szt.)	Wyszczególnienie	Ilość (szt.)
bydło	7312	kozy	68
krowy	3904	konie	28
trzoda chlewna	11924	drób	30369

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powszechnego Spisu Rolnego w 2002 roku .

5.1.3. Rynek pracy

Gmina Drobin leży w granicach regionu o podstawowej funkcji rolniczej, w związku z tym podstawową funkcją Gminy jest obsługa rolnictwa i ludności oraz obsługa ludności gmin sąsiednich. Aktywizacja gospodarcza obszarów miasta i gminy wynika z istnienia dwóch szlaków komunikacyjnych w kategorii dróg krajowych Nr 10 i Nr 60, stwarzających korzystne powiązanie z regionem. Gmina znajduje się w strefie aktywizacji gospodarczej związanej z restrukturyzacją rolnictwa z preferencją dla jej intensyfikacji oraz intensyfikacji procesów urbanistycznych związanych z miastem Drobin.

W 2002 r. własne źródło utrzymania posiadało 2743 osób, co oznacza, że 68,6% mieszkańców Gminy pozostawało na utrzymaniu innych (są to przede wszystkim dzieci i młodzież, oraz inni członkowie rodzin). Około 31,4% osób utrzymywało się ze źródeł zarobkowych. Praca w rolnictwie była wówczas podstawowym źródłem dochodów dla jedynie 14% uwzględnionych osób. Największe znaczenie jako główne źródło utrzymania ma najemna praca poza rolnictwem (17%).

Głównym źródłem utrzymania dla pozostałych uwzględnionych osób są źródła nie zarobkowe, tj. renty, emerytury i zasiłki, z czego największe znaczenie ma otrzymywana emerytura.

W Gminie w 2002 r. zarejestrowano 2626 gospodarstw domowych. Głównym źródłem utrzymania dla 42% z pośród wszystkich uwzględnionych gospodarstw domowych są źródła nie zarobkowe, tj. renty, emerytury i zasiłki. Pozostałe 58% gospodarstw domowych utrzymuje się z pracy własnej lub najemnej, przy czym praca w rolnictwie jest podstawowym źródłem dochodów dla 25% wszystkich uwzględnionych gospodarstw domowych. Wiąże się to z rolniczym charakterem Gminy.

Tab. 19. Główne źródła utrzymania ludności w gminie Drobin wg sektorów i płci

płeć	zarobkowe źródło utrzymania			niezarobkowe źródło utrzymania		
	praca poza rolnictwem		praca w rolnictwie	renta	emerytura	pozostałe
	najemna	na rachunek własny				
kobiety	532	51	522	358	869	183
mężczyźni	821	87	730	245	513	193
ogółem	1353	138	1252	603	1382	376

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r.

Tab. 20. Główne źródła utrzymania gospodarstw domowych w Gminie wg sektorów

Praca własna			Praca najemna			
W rolnictwie		Poza rolnictwem	W rolnictwie		Poza rolnictwem	
We własnym gosp. rolnym	Poza własnym gosp. rolnym		sektor publiczny	sektor prywatny	sektor publiczny	sektor prywatny
614	5	85	0	47	223	499

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r.

Tab. 21. Główne niezarobkowe źródła utrzymania gospodarstw domowych w gminie Drobin

Emerytura		Renta			Zasiłek		Inne
Pracownicza, kombatancka i pochodne	Rolna	z tytułu niezdolności do pracy	Socjalna	Rodzinna	Dla bezrobotnych	Z pomocy społecznej	
255	401		158	14	84	65	36

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS ze Spisu Powszechnego z 2002 r.

Tab. 22. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych w 2009 r.

Sektor publiczny		Sektor prywatny			
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	Podmioty gospodarki narodowej ogółem	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	Spółki handlowe	Spółdzielnie i stowarzyszenia
23	13	335	271	13	16

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2008 r.

Mieszkańcy Gminy znajdują zatrudnienie przede wszystkim w sektorze prywatnym, stanowiącym 94% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów. Najwięcej podmiotów zarejestrowanych w sektorze prywatnym wg Polskiej Klasyfikacji Działalności odnotowano w handlu i budownictwie.

Bezrobocie

Bezrobocie stanowi jeden z problemów, z jakim borykają się mieszkańcy i władze Gminy, mimo iż nigdy jego poziom nie osiągnął bardzo dużych rozmiarów. Od 2006 r. obserwuje się jego systematyczny spadek. Największa zmiana miała miejsce na przełomie 2007-2008 r., kiedy to liczba osób pozostających bez pracy spadła w stosunku do 2006 r. o 40%. Niestety w 2009 r. odnotowano wzrost liczby osób bezrobotnych. Na koniec 2009 r. zanotowano blisko 7% bezrobocie i jest ono nadal jednym z wyższych wśród gmin powiatu płockiego. Więcej odnotowano tylko w gminie Gąbin, Wyszogród i Stara Biała.

Tab. 23. Bezrobotni zarejestrowani w gminie Drobin w latach 2006-2009 wg płci

Lata	2006		2008		2009	
	l.b	%	l.b	%	l.b	%
kobiety	468	57	297	61	295	49,7
mężczyźni	352	43	190	39	299	50,3
ogółem	820	100	487	100	594	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku.

Tab. 24. Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci w latach 2008-2009

Lata	2008	2009
kobiety	5,8	5,8
mężczyźni	3,7	5,9
ogółem	9,5	11,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku.

W strukturze bezrobotnych wyraźnie widać dominację bezrobotnych kobiet, co jest zgodne z ogólnopolskimi danymi. Interesującym jest fakt, iż w 2009 r. zrównała się liczba mężczyzn i kobiet pozostających bez pracy.

Bezrobocie w największym stopniu dotyczy osób legitymujących się wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym. Najmniej liczną grupą osób

bezrobotnych są osoby z wykształceniem wyższym i średnim ogólnokształcącym, co może wynikać z ich większej elastyczności, większej gotowości do ewentualnej zmiany kwalifikacji zawodowych i chęci poszerzania swoich umiejętności, a także ofert rynku pracy. Najdłużej bez pracy pozostają bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym.

Tab. 25. Bezrobotni w Gminie wg poziomu wykształcenia i płci, stan na koniec 2009 r.

Wykształcenie	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Ogółem
Wyższe	13	5	18
Policealne i średnie zawodowe	56	42	98
Średnie ogólnokształcące	37	14	51
Zasadnicze zawodowe	75	98	173
Gimnazjalne i poniżej	114	140	254
Ogółem	295	299	594

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku.

Liczba osób pozostających bez pracy nie jest bardzo zróżnicowana w poszczególnych grupach wiekowych. Największe trudności ze znalezieniem pracy mogą mieć osoby w średnim wieku tj 45-54 lat oraz osoby młode, tj 25-34 letnie. Niechęć pracodawców do zatrudniania bezrobotnych z drugiej grupy wynikać może z ich zbyt krótkiego stażu pracy lub jego braku. Upředzenia w stosunku do starszych bezrobotnych związane być mogą z ich wiekiem lub niskimi kwalifikacjami. Nieco zaskakujące jest, iż najmniej liczna grupa wiekowa bezrobotnych to osoby w wieku przedemerytalnym, tj powyżej 55 roku życia.

Tab. 26. Bezrobotni w Gminie wg wieku, stan na koniec 2009 r.

Wiek w latach	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Ogółem
18 – 24	74	70	144
25 – 34	72	65	137
35 – 44	73	57	130
45 – 54	58	79	137
powyżej 55	18	28	46
Ogółem	295	299	594

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku.

Najważniejszą z przyczyn bezrobocia jest likwidacja istniejących zakładów pracy. Kolejną przyczyną są zwolnienia pracowników oraz brak miejsc pracy na wsi i w sektorze rolniczym. Te czynniki zaliczyć można do zjawisk spowodowanych niekorzystnymi procesami ekonomicznymi zachodzącymi w przemyśle i podczas prowadzonej restrukturyzacji, która w większości przypadków oparta jest na ograniczaniu zatrudnienia. Jest to wynikiem złego przygotowania do działalności na wolnym rynku m.in. zbyt wolnej reakcji na potrzeby konsumentów, w tym zmianami profilu produkcji lub asortymentu oraz brakiem środków finansowych. Struktura gospodarcza danego obszaru w znacznym stopniu determinuje poziom bezrobocia, w szczególności dotyczy to obszarów rolniczych województwa, a także gminy. Potwierdza obiegowe opinie, że rolnictwo w Polsce jest zaniedbanym sektorem gospodarki, wymagającym restrukturyzacji. Gospodarstwa indywidualne są z reguły małe, mało efektywne, zaspakajające jedynie własne potrzeby. Ponadto w rolnictwie zatrudnionych jest około 30% ogółu czynnych zawodowo, co powoduje zjawisko ukrytego bezrobocia na wsi. Jako kolejne przyczyny można podać małą ilość pracodawców, brak dostępności do rynku pracy, zbyt niskie kwalifikacje i umiejętności potencjalnych pracowników, złą sytuację finansową zakładów pracy i niedostateczną ilość miejsc pracy. Niekorzystna infrastruktura gospodarcza powoduje likwidację wielu zakładów pracy. Lokalny rynek pracy praktycznie nie istnieje. Znaczna większość ofert pracy która pojawia się na rynku dotyczy Płocka lub Warszawy, ponieważ tam mieszczą się duże

zakłady pracy. Na terenie gminy Drobin poza zakładami pracy sfery budżetowej tj. Urzędu Miasta i Gminy, szkół i przedszkoli, istnieją dwa zakłady, które zatrudniają znaczną liczbę pracowników. Są to Zakłady Przetwórstwa Mięsa „Olewnik” w Świerczynku oraz P.P.H.U. „Drobinex” Sp. z o.o. w Drobinie. Pozostałe zakłady pracy to mali i średni przedsiębiorcy, którzy nie są w stanie rozwiązać problemu bezrobocia w Gminie. Potrzeba jest przede wszystkim rozwoju nowych przedsięwzięć dających szansę stworzenia nowych miejsc pracy.

5.2. Zasoby i warunki mieszkaniowe

Od 2002 r. w Gminie obserwuje się stały wzrost liczby mieszkań, wynikający z intensywnego rozwoju indywidualnego budownictwa mieszkaniowego. W roku 2002, liczba mieszkań wynosiła ponad 2298, zaś w roku 2007 osiągnęła wartość 2392. W strukturze własności lokali dominują prywatne mieszkania osób fizycznych (88%). Pozostałe mieszkania są własnością zakładów pracy, gminy, spółdzielni i pozostałych podmiotów gospodarczych.

Gminny zasób mieszkaniowy obejmuje 154 mieszkania (wg GUS 2009 r.). Utrzymujący się od kilku lat przyrost liczby mieszkań dotyczy głównie budownictwa indywidualnego.

Ośrodki zamieszkania są dosyć równomiernie rozmieszczone na obszarze całej Gminy. Ośrodkiem dominującym w układzie zabudowy gminy jest miasto Drobin oraz miejscowości Chudzyńno, Łęg Probostwo, Świerczynek, Kozłowo, Karsy, Nagórki Dobrskie.

Tab. 27. Mieszkania na terenie Gminy wg form własności

Forma własności	Liczba mieszkań	Powierzchnia użytkowa mieszkań – w m ²
Osób fizycznych	2101	165839
Spółdzielni mieszkaniowych	66	3731
Gminy	185	6781
Zakładów pracy	30	1329
Pozostałych podmiotów	10	1302
ogółem	2392	178982

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2007 r.

Wzrostowi liczby mieszkań towarzyszył spadek ich średniej powierzchni: z 75,12 do 74,8 m². Na jednego mieszkańca Gminy w 2009 r. przypadło ok. 21,7 m² mieszkania. Najczęściej spotykaną formą budownictwa mieszkaniowego na terenie Gminy jest budownictwo zagrodowe i jednorodzinne, na terenie Miasta natomiast zdecydowanie dominuje budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne.

Tab. 28. Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno – sanitarne

Wodociąg		Ustęp splukiwany		Łazienka		Centralne ogrzewanie	
mieszk.	%	mieszk.	%	mieszk.	%	mieszk.	%
2127	88,5	1593	66,3	1562	64,9	1508	62,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2009.

Oceny warunków mieszkaniowych dokonano w oparciu o dane dotyczące wyposażenia mieszkań w podstawowe instalacje techniczno-sanitarne. Zjawiskiem pozytywnym jest wysoki odsetek mieszkań (ponad 88%) posiadających dostęp do bieżącej wody z wodociągu, przy czym należy zaznaczyć że obecnie jest to niemal 100%. Gorzej sytuacja przedstawia się pod względem wyposażenia w ustęp splukiwany, z którego korzystają lokatorzy około 66% mieszkań. Wskaźnik ten nie świadczy o dobrym rozwoju sieci kanalizacji zbiorczej. Z systemu ogrzewania centralnego korzystają lokatorzy blisko 63% wszystkich mieszkań na terenie gminy.

Mieszkaniowy zasób Gminy

Mieszkaniowy zasób gminy utworzony został poprzez:

- 1) przejęcie nieruchomości mieszkalnych na rzecz gminy Drobin na podstawie przepisów art. 44 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 ,Nr142, poz.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DROBIN
INTEKPROJEKT Gabriel Ferliński 90-265 Łódź, ul. Piotrkowska 50/5

- 1591 z późn. zm.), oraz ustawy z dnia 10maja 1990r. – przepisy wprowadzające o samorządzie gminnym i ustawę o pracownikach samorządowych(Dz. U. z 1990r. nr 32 poz. 190 z późn. zm.) o nabyciu mienia komunalnego;
- 2) wybudowanie lokali mieszkalnych przez gminę bądź pozyskanie w drodze adaptacji lub przebudowy innych pomieszczeń;
 - 3) przebudowę pomieszczeń niemieszkalnych;
 - 4) nabywanie odpłatne.

Tab. 29. Budynki komunalne stanowiące własność miasta i gminy Drobin

Lp.	Nazwa / Lokalizacja	Ilość lokali	Pow. użytkowa [m ²]	Wyposażenie
1.	Budynek komunalny, Drobin ul. Piłsudskiego 5	3	117,9	ee, wod -kan
2.	Budynek komunalny, Drobin ul. Piłsudskiego 10	4	140,1	ee, wod -kan,
3.	Budynek komunalny, Drobin ul. Piłsudskiego 12	4	70,2	ee, wod -kan,
4.	Budynek komunalny, Drobin ul. Piłsudskiego 16	1	48	ee, wod -kan,
5.	Budynek komunalny, Drobin ul. Rynek 1a	1	49,95	ee, wod -kan,
6.	Budynek komunalny, Drobin ul. Rynek 13	2	48	ee, wod -kan,
7.	Budynek komunalny, Drobin ul. Rynek 32	7	187,7	ee, wod -kan,
8.	Budynek komunalny, Drobin ul. Rynek 34	3	83,66	ee, wod -kan,
9.	Budynek komunalny, Drobin ul. Rynek 35	5	121,3	ee, wod -kan,
10.	Budynek komunalny, Drobin ul. Przyszłość 18	9	189,55	ee, wod
11.	Budynek komunalny, Drobin ul. Sierpecka 6	4	105,8	ee, wod -kan,
12.	Budynek komunalny, Drobin ul. Sierpecka 58	5	167,1	ee, wod -kan,
13.	Budynek komunalny, Drobin ul. Sierpecka 1	4	96,15	ee, wod -kan,
14.	Budynek komunalny, Drobin ul. Zaleska 7	3	92,2	ee, wod -kan,
15.	Budynek komunalny, Drobin ul. Zaleska 18	4	87,3	ee, wod -kan,
16.	Budynek komunalny, Drobin ul. Zaleska 58a	4	149,44	ee, wod -kan,
17.	Budynek komunalny, Drobin ul. Spółdzielcza 1	1	111,7	ee, wod -kan,co
18.	Budynek komunalny, Drobin ul. Tupadzka 8/1	6	211,61	ee, wod -kan,co
19.	Budynek komunalny, Drobin ul. Tupadzka 8	4	157,69	ee, wod -kan,co
20.	Budynek komunalny, Biskupice	5	190,09	ee, wod
21.	Budynek komunalny, Mogielnica Dworek	6	209,36	ee, wod
22.	Budynek komunalny, Mogielnica 37	5	149,47	ee, wod
23.	Budynek komunalny, Dobrosielice	1	54,04	ee, wod
24.	Budynek komunalny, Dobrosielice Dworek	4	201,2	ee, wod
25.	Budynek komunalny, Łęg Kościelny	4	218,07	ee, wod
26.	Budynek komunalny, Łęg Probostwo	4	167,87	ee, wod - kan

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy w Drobinie.

Tab. 30. Budynki wspólnot mieszkaniowych z lokalami komunalnymi w gminie Drobin

Lp.	Nazwa	Ilość lokali komunalnych	Pow. użytkowa [m ²]	Wyposażenie
1.	Wspól. Mieszk. Drobin, ul. Płocka 3	10	374,94	ee, wod –kan
2.	Wspól. Mieszk. Drobin, ul. Płocka 22	7	204,05	ee, wod –kan
3.	Wspól. Mieszk. Drobin, ul. Płocka 4/16	2	87,01	ee, wod -kan,co
4.	Wspól. Mieszk. Drobin, ul. Rynek 1	2	184,96	ee, wod -kan,co
5.	Wspól. Mieszk. Drobin, ul. Rynek 12	1	32,2	ee, wod -kan,

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DROBIN
INTEKPROJEKT Gabriel Ferliński 90-265 Łódź, ul. Piotrkowska 50/5

6.	Wspól. Mieszk. Drobin, ul. Rynek 23	4	97,92	ee, wod -kan,
7.	Wspól. Mieszk. Drobin, ul. Rynek 24	3	97,02	ee, wod -kan,
8.	Wspól. Mieszk. Drobin, ul. Rynek 26	2	82,5	ee, wod -kan,
9.	Wspól. Mieszk. Drobin, ul. Rynek 31	1	37,9	ee, wod -kan,
10.	Wspól. Mieszk. Drobin, ul. Rynek 38	2	50,8	ee, wod -kan,
11.	Wspól. Mieszk. Drobin, ul. Sierpecka 3	4	71,7	ee, wod -kan,
12.	Wspól. Mieszk. Drobin, ul. Zaleska 23/31	3	83,21	ee, wod -kan,co

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy w Drobinie.

Tab. 31. Wykaz budynków oświaty, w których są wyodrębnione mieszkania (dla nauczycieli) wg stanu z dnia 30 grudnia 2005 r.

Lp.	Rok budowy	Adres	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	Ilość mieszkań
1.	1977	Cieszewo 14	240	4
2.	1975	Łęg Probostwo	55	1
3.	1950	Rogotwórk	125	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy w Drobinie.

Gmina posiadała 26 budynków komunalnych mieszkalnych, w tym w samym Drobinie znajduje się 19 budynków oraz 12 budynków ze wspólnotami mieszkaniowymi, w których Gmina posiada 41 lokali mieszkalnych. W Gminie ogółem są 154 lokale mieszkalne komunalnych o łącznej powierzchni użytkowej 5 124 m², z czego na wsiach znajduje się 38 lokali mieszkalnych o powierzchni użytkowej 1 610 m². Pozostałe lokale mieszkalne są zlokalizowane w mieście Drobin. Część budynków zostało wybudowanych przed 1900 r., stanowią one 36% mieszkaniowego zasobu Gminy. W latach 1970-1975 powstało 8 budynków, które stanowią 24% ogółu budynków komunalnych.

Zasoby mieszkaniowe gminy Drobin należy określić jako zaawansowane wiekowo, 64% to budynki wybudowane w pierwszej połowie XX wieku, a pozostałe w na początku drugiej połowy XX wieku. Wszystkie mieszkania komunalne posiadają dostęp do wody z wodociągu sieciowego, zaś 60% z nich wyposażona jest w sieć kanalizacyjną, pozostałe mieszkania są wyposażone w bezodpływowe zbiorniki na nieczystości płynne (tzw. szamba). Około 30% lokali mieszkalnych jest podłączonych do centralnego ogrzewania z lokalnej kotłowni w pozostałych lokalach znajduje się tradycyjne ogrzewanie piecowe. Stan techniczny mieszkaniowego zasobu Gminy jest zróżnicowany, większości budynków i lokali wymaga znacznych nakładów remontowych.

Wskazuje Ti, iż konieczne będzie podjęcie działań inwestycyjnych w zakresie budownictwa mieszkaniowego polegających na wybudowaniu nowych budynków komunalnych.

5.3. Edukacja

W zakresie kompetencji Gminy jest prowadzenie i finansowanie przedszkoli oraz szkół podstawowych oraz gimnazjów.

Tab. 32. Placówki prowadzone przez Gminę w roku szkolnym 2009/2010

Szkoła	Ilość nauczycieli / etatów	Ilość uczniów	Ilość oddziałów	Sala gimnastyczna
Zespół Szkół im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Drobinie	56/53,05	592 w tym 338-SP, 254-G	28 w tym 16-SP, 12-G	17,9m * 5,5m (mała sala) 21m * 11,5m (duża sala) Uczniowie korzystają z hali Miejskiego Ośrodka sportu i Rekreacji w Drobinie
Zespół Szkół w Łęgu Probostwie	28/24,28	254 w tym 156-SP, 98-G	13 w tym 8-SP, 5-G	11,25m * 23,70m sala gimnastyczna

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DROBIN
INTEKPROJEKT Gabriel Ferliński 90-265 Łódź, ul. Piotrkowska 50/5

Szkoła Podstawowa im. Miry Ziemińskiej-Sygetyńskiej w Cieszewie	12/11,16	50	6	brak
Szkoła Podstawowa w Rogotwórsku	13/10,51	69	6	8,85m * 5,05m sala gimnastyczna
Liceum Ogólnokształcące w Drobinie	14/4,96	59	3	Uczniowie korzystają z hali Miejskiego Ośrodka sportu i Rekreacji w Drobinie
Miejsko-Gminne Przedszkole w Drobinie	8/7,14	117	5	13m * 12m sala rekreacyjno-sportowa)
Gminne Przedszkole w Łęgu Probstwie	4/3,05	51	2	brak
„0” w Cieszewie	1/1	7	1	brak
„0” w Rogotwórsku	1/1	12	1	Korzysta z sali gimnazjum
RAZEM	137/116,15	1211	65	-

SP – szkoła podstawowa, G - gimnazjum

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Drobinie.

Tab. 33. Struktura liczby uczniów szkół w gminie Drobin w latach 2007-2009

LATA	Liceum Ogólnokształcące			Szkoły Podstawowe			Gimnazja		
	Liczba pomieszczeń szkolonych	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba pomieszczeń szkolonych	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba pomieszczeń szkolonych	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
2007	6	3	54	61	38	675	22	17	381
2008	4	3	62	61	36	642	22	17	363
2009	4	3	59	61	36	612	22	17	351

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Od końca lat 90-tych, we wszystkich szkołach podstawowych na terenie Gminy obserwuje się spadek liczby uczniów. Jest to ściśle związane z zachodzącymi zmianami demograficznymi polegającymi m.in. na spadku przyrostu naturalnego. Liczba gimnazjalistów z roku na rok jest również coraz niższa.

Odmienną tendencję zauważa się w drobińskich przedszkolach. Wzrost liczby przedszkolaków o 16% w roku 2009 w stosunku do roku 2006 oznacza poprawę sytuacji materialnej wielu rodzin.

Na terenie Miasta i Gminy Drobin jest jedno Liceum Ogólnokształcące. Osoby pragnące kontynuować kształcenie korzystają również z placówek edukacyjnych w Płocku.

Wszystkie szkoły wyposażone są w pracownie komputerowe. Średnio, na 1 komputer w szkołach podstawowych przypada 8,4 uczniów, podobnie sytuacja przedstawia się w przypadku szkół gimnazjalnych, gdzie wskaźnik ten osiąga wartość 8,5 uczniów na 1 komputer.

Tab. 34. Wyposażenie szkół na terenie Gminy w komputery

Komputeryzacja	Ogółem	Szkoły podstawowe	Gimnazja
Komputery w szkole	82	52	30
pracownie komputerowe	6	4	2
komputery z dostępem do Internetu	65	41	24

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS z 2009 r.

Wyposażenia szkół w urządzenia i tereny sportowe nie jest najlepsze. Mimo iż wszystkie placówki dysponują salami lub boiskami (małymi i dużymi), większość z nich wymaga zagospodarowania. Własną salę gimnastyczną posiada 6 placówek.

5.4. Ochrona zdrowia

Świadczone na terenie Gminy usługi z zakresu opieki zdrowotnej zaspokajają potrzeby mieszkańców wyłącznie w zakresie opieki podstawowej. Uzyskanie porady lekarza specjalisty jest w dużej mierze ograniczone.

W ramach opieki ambulatoryjnej na terenie Gminy działa Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej SAN-MED. s.c. w Drobinie zlokalizowany przy ulicy Przyszłość 18 z:

- 1) przychodnią w Drobinie, ul. Przyszłość 18;

- 2) gabinetem rehabilitacyjnym w Drobinie, ul Przyszłość 14;
- 3) gabinetem stomatologicznym w Zespole Szkół w Drobinie, ul. Szkolna 3;
- 4) przychodnią w Łęgu Probostwie, która obsługuje wsie: Łęg Probostwo, Łęg Kościelny, Mokrzek, Brełki, Siemienie, Brzechowo, Psary, Krajkowo, Dziewanowo, Chudzynek, Chudzyno, Mogielnica, Kowalewo, Kozłowo, Kozłówko, Mlice-Kostery.

Opieka zdrowotna świadczona przez w/w zakład obejmuje opiekę: lekarza POZ, pielęgniarską, pediatryczną, ginekologiczno-położniczą, diagnostyki laboratoryjnej, stomatologiczną oraz rehabilitacyjną.

W dni wolne od pracy świadczeń ambulatoryjnych i pomocy wyjazdowej pacjentom NZOZ SAN-MED s.c. w Drobinie udziela: Ambulatoryjny Punkt Opieki Całodobowej i Pomocy Wyjazdowej w Sierpcu lub Ambulatoryjny Punkt Opieki Całodobowej i Pomocy Wyjazdowej w Płocku.

Rozmieszczenie ośrodków zdrowia na terytorium Gminy jest nierównomierne, wszystkie obiekty, w których świadczone są usługi medyczne koncentrują się w najbardziej zaludnionych jednostkach osadniczych. Oznacza to, że mieszkańcy pozostałych miejscowości mają bardzo utrudniony dostęp do usług służby zdrowia. Ponadto, w granicach Gminy funkcjonują dwie prywatne apteki. Na 1 aptekę ogólnodostępną przypadają ponad 4 tys. osób.

Tab. 35. Struktura zatrudnionego personelu medycznego w latach 2007 - 2009

Specjaliści	2007r.	2008r.	2009r.
Lekarz ginekolog	1	1	2
Lekarz medycyny rodzinnej	3	3	3
Lekarz stomatolog	2	2	2
Fizykoterapeuta/rehabilitant	1	1	1
Pielęgniarki/położne	8	8	8
Technik analityki medycznej	1	1	1
Asystentka stomatologa	2	2	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Drobinie.

W zakresie lecznictwa zamkniętego mieszkańców z obszaru Gminy obsługuje Wojewódzki Szpital w Płocku.

5.5. Opieka społeczna

Na terenie Gminy działa Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drobinie. Realizuje on głównie zadania własne Gminy, finansowane z jej budżetu (m.in. wypłacanie zasiłków celowych, zakup leków) oraz udziela świadczeń w ramach zadań zleconych, finansowanych z otrzymanej dotacji celowej z budżetu państwa (wypłata zasiłków stałych i okresowych, dożywianie dzieci w szkołach).

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie w/w sytuacjom przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

W 2009 r. w ramach zadań własnych Gminy udzielono pomocy 1 354 osobom w 390 rodzinach, z tego 241 rodzin na wsi. Są to rodziny lub osoby pozostające bez pracy (bezrobotne), gdzie zasiłek z pomocy społecznej jest jedynym dochodem. Około 80% tych rodzin żyje na granicy ubóstwa. Zasiłki okresowe to zadanie własne gminy. W 2009 r. objęto tą formą

pomocy 150 rodzin (liczba osób w tych rodzinach 458) na łączną kwotę 74 900 zł. – cała kwota to dotacja otrzymana od Wojewody.

Pomoc w zakresie zadań własnych przyznawana była w formie pieniężnej oraz rzeczowej. Pomoc rzeczowa to opał i talony na zakup żywności - ta forma pomocy stosowana była w okresie zimowym i była przyznawana tam, gdzie istniało niebezpieczeństwo marnotrawienia przyznanej pomocy.

Tab. 36. Porównanie udzielonych świadczeń w latach 2008–2009 w ramach zadań własnych Gminy

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie		Liczba świadczeń		Kwota świadczeń w PLN	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Zasiłki okresowe - ogółem	138	150	439	329	103 927	74 900
Schronienie	0	0	0	0	0	0
Posiłek	426	389	60812	55 280	114 117	123 563
w tym: dla dzieci	426	389	60812	55 280	114 117	123 563
Usługi opiekuńcze – ogółem	10	12	4 772	4 526	47 720	49 023
W tym: specjalistyczne	0	0	0	0	0	0
Świadczenia zdrowotne	0	0	0	0	0	0
w tym: osoby bezdomne	0	0	0	0	0	0
Zasiłki celowe na wydatki powstałe w wyniku zdarzenia losowego	0	0	0	0	0	0
Sprawienie pogrzebu,	2	2	2	2	4 579	3 311
w tym: osoby bezdomne	0	0	0	0	0	0
Inne zasiłki celowe i w naturze,	580	541	580	541	93 975	57 785
w tym: zasiłki celowe specjalne	56	61	79	83	14 030	12 560
Odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	0	0	0	0	0	0

Źródło: na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Drobinie.

Tab. 37. Zadania zlecone Gminie

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie		Liczba świadczeń		Kwota świadczeń w PLN	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Zasiłki stałe – ogółem	50	50	509	524	177 575	180 614
w tym dla osoby:						
- samotnie gospodarującej	36	37	377	377	151 857	151 562
- pozostającej w rodzinie	18	14	132	147	25 718	29 052
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0	0	0

Źródło: na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Drobinie.

Ogółem w 2009 r. udzielono pomocy finansowej, tak w ramach zadań własnych jak i zleconych na kwotę – 555 697,35 zł. z tego środki własne Gminy - 133 686,78 zł. i środki wojewody – 422 010,57 zł.

Środki własne Gminy zostały wydatkowane na: dożywianie dzieci, doposażenie stołówek, środki z profilaktyki alkoholowej na dożywianie, zasiłki celowe, usługi opiekuńcze, sprawienie pogrzebu. Natomiast środki wojewody zostały wykorzystane na: świadczenia stałe – obywatelskie, świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, składka na ubezpieczenie społeczne, składka na ubezpieczenie zdrowotne, zasiłki okresowe, dożywianie dzieci z zas. celowymi na żywność, doposażenie stołówek.

Tab. 38. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2008 r. i 2009 r. wg rodzaju udzielonej pomocy

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie		Liczba rodzin-ogółem		Liczba osób w rodzinach	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	727	690	398	401	1 411	1 366
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych (bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę)	50	50	49	49	83	74
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę)	707	676	383	390	1 386	1 354
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej, w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	0 0	0 0	383 42	390 26	1 386 76	1 354 70

Źródło: na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Drobinie.

Według statystyk Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku liczba bezrobotnych wzrosła w 2009 r. o 107 osób, tj. o 18%. Liczba rodzin korzystających z pomocy nieznacznie się zwiększyła w stosunku do roku poprzedzającego, przy czym liczba osób korzystających z pomocy tylko nieznacznie spadła. Dane te wskazują na stopniowe ubożenie mieszkańców gminy.

Ośrodek zajmuje się udzielaniem pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji finansowej, w następującej formie:

- 1) pomocy finansowej w ramach zadań własnych i zleconych;
- 2) pomocy rzeczowej - zakup opału, odzieży, obuwia i leków;
- 3) pomocy w postaci usług opiekuńczych dla osób w podeszłym wieku, samotnych i niepełnosprawnych, umieszczanie osób w Domach Pomocy Społecznej;
- 4) pracy socjalnej - pomoc przy załatwianiu spraw urzędowych.

Aktualnie, główne problemy, z jakimi borykają się mieszkańcy Gminy, korzystający ze wsparcia ośrodka to: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała i przewlekła choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa, sieroctwo, alkoholizm czy przystosowanie po opuszczeniu zakładu karnego. Dużą grupę podopiecznych stanowią rolnicy, którzy zaniechali działalności rolniczej i swoje gospodarstwa oddali w dzierżawę, często prawie bez żadnych korzyści z tego tytułu, co spowodowało, iż teraz znajdują się w bardzo trudnej sytuacji i szukają pomocy.

Ponadto na terenie Gminy swoją działalność prowadzi:

- 1) Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym i Ich Rodzinom Filadelfia. Cele Stowarzyszenia realizowane są poprzez, m.in.: organizowanie spotkań edukacyjno-formacyjnych, prowadzenie działalności naukowej, wydawniczej i kolportażowej, prowadzenie świetlic dla dzieci i młodzieży, organizowanie obozów i kolonii letnich dla dzieci oraz wczasów dla rodzin, współdziałanie z placówkami leczenia odwykowego i środowiskami wzajemnej pomocy, podejmowanie i wspieranie wszelkich inicjatyw służących szerzeniu trzeźwości, prowadzenie ścisłej współpracy z Diecezjalnym Duszpasterstwem Trzeźwości;
- 2) Fundacja Praca Dla Niewidomych - Rolniczy Zakład Aktywności Zawodowej w Stanisławowie (gmina Drobin). Do zadań należy prowadzenie kompleksowych działań w kierunku usamodzielniania zawodowego, społecznego i życiowego zatrudnionych pracowników niepełnosprawnych.

5.6. Kultura i sztuka

Transformacja ustrojowa państwa, powstanie samorządów miało bardzo istotny wpływ na organizację życia kulturalnego w gminie Drobin. Kultura przestała być utożsamiana wyłącznie ze zjawiskami z dziedziny kultury artystycznej. Jej ważnym zadaniem stało się wzmacnianie więzi społecznych i promowanie aktywnych postaw obywateli. Kultura decyduje o istnieniu wspólnoty, dlatego aktywność kulturalna z chwilą zawieszenia działalności Miejsko – Gminnego Ośrodka Kultury w 1996 r. zaczęła się skupiać wokół szkół, Kościoła, bibliotek, stowarzyszeń i organizacji działających na terenie Gminy. Funkcję koordynatora wszystkich działań kulturalno – oświatowych na terenie Gminy przejął Urząd Miasta i Gminy w Drobinie – Referat Zdrowia, Oświaty i Kultury. Realizuje zadania w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury. Prowadzi wielokierunkową działalność zgodną ze regulaminem oraz możliwościami kadrowymi i finansowymi. Najważniejszymi celami działalności są:

- 1) edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę;
- 2) tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką;
- 3) rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych;
- 4) tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła artystycznego i ludowego.

Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Drobinie

Biblioteka Publiczna w Drobinie działała już przed 1939 r., prowadziła ją wówczas Pani Krystyna Bułakowska. W czasie wojny mieszkańcy Drobin i okolic wymieniali między sobą książki ze zbiorów własnych. Biblioteka Publiczna w Drobinie rozpoczęła swoją działalność w 1948 r., początkowo, jako Biblioteka Gromadzka, następnie Gminna Biblioteka Publiczna, a od 1 lipca 1994 r., po nadaniu Drobinowi praw miejskich, przyjęła nazwę Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Drobinie.

W początkowym okresie działania, obok biblioteki w Drobinie, w wioskach powstawały punkty biblioteczne. Taki punkt działał w każdej większej wsi a mieścił się w szkole, klubie bądź w domu prywatnym i za wypożyczanie książek w Punkcie nikt nie pobierał opłat. Na terenie Gminy było 12 takich punktów. Wymiana książek odbywała się raz na kwartał. Ostatni taki punkt został zlikwidowany w 1991 r. Dziś mieszkańcy mogą korzystać ze zbiorów bibliotek w Drobinie i w Łęgu Probostwie. Do dyspozycji mają 30 729 książek. Przystępując do Programu Operacyjnego „Promocja Czytelnictwa” biblioteka zakupiła w 2007 r. 337 książek. Ze zbiorów biblioteki korzysta 942 czytelników, którzy do tego czasu wypożyczyli 26 355 książek (dane na koniec sierpnia 2007 r.). W Drobinie od 2005 r. czytelnicy mogą korzystać z bezpłatnego dostępu do Internetu, w ramach programu IKONKA biblioteka otrzymała trzy komputery. W 2007 r. biblioteka w Drobinie udostępniła czytelnikom dodatkowe wyremontowane pomieszczenia o pow. 40 m² do prowadzenia szerszej działalności kulturalno-oświatowej. Z dodatkowych pomieszczeń mogą korzystać członkowie stowarzyszeń i organizacji działających na terenie Gminy w uzgodnieniu z kierownikiem biblioteki.

Biblioteka, obok wypożyczeń książek, organizuje również:

- 1) spotkania autorskie;
- 2) konkursy literackie i plastyczne;
- 3) spotkania z bajką dla najmłodszych;
- 4) kiermasze książek.

W czerwcu 2007 r. biblioteka w Drobinie była współorganizatorem „Regionalnych Targów Czytelnictwa”, które odbyły się w Mieście, a których głównym organizatorem było Stowarzyszenie Rozwoju Ziemi Płockiej. Na Festynie Sztuki Lokalnej w Staroźrebach - 18 sierpnia 2010 r. - Drobin zaprezentował hafty Pani Genowefy Milewskiej i Pani Anny Wujcik z Chudzyna oraz obrazy Pani Bożeny Marszałek.

Publiczna Biblioteka Gromadzka w Łęgu Probstwie

Publiczna Biblioteka Gromadzka w Łęgu Probstwie utworzona została w 1948 r. Początkowo mieściła się w lokalu Prezydium GRN zajmując 2 izby 5,0 x 6,0 m z kąciakiem czytelnicy (obecnie mieści się tam NZOZ SAN-MED s.c.). Księgozbiór liczył wówczas 2 139 książek (na jednego czytelnika przypadało 13,45 książki). Nowości kupował powiat, jeżeli zapotrzebowanie złożyła wcześniej biblioteka. Nie było katalogu. Książki ustawiano alfabetycznie. W 1958 r. czytelnicy mieli do swojej dyspozycji 7 punktów bibliotecznych, w 1985 r. – było jeszcze 7 punktów a do końca 1991 r. zostały zlikwidowane wszystkie punkty.

Od 1973 r. biblioteka w Łęgu jest Filią Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Drobinie. Obecnie biblioteka, od 1 lipca 2002 r., mieści się w Domu Parafialnym, gdzie zajmuje pomieszczenia o pow. 30 m². W 2008 r. księgozbiór powiększył się o 252 woluminy, bo Filia otrzymała dary z wydawnictw, od czytelników i zakupiła książki ze środków gminnych. Dzięki temu księgozbiór w Łęgu liczy obecnie 11 400 woluminów.

Podstawowym zadaniem wymienionych placówek jest gromadzenie, opracowanie, udostępnianie zbiorów i działalność kulturalna służąca upowszechnianiu czytelnictwa. Od 2008 r. obserwuje się nieznaczny spadek liczby czytelników.

Tab. 39. Czytelnicy Gminnej Biblioteki Publicznej w latach 2006-2009

Lata	2006	2007	2008	2009
Liczba zarejestrowanych czytelników	1 192	1 201	1 218	1 201

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Obecnie księgozbiór obu bibliotek liczy 28 793 woluminy i zmniejszył się o 1 701 pozycji w stosunku do 2006 r.. Na jedną placówkę biblioteczną przypadło w 2009 r. 4 176 osób, na 1 czytelnika 34,6 woluminów.

W bibliotekach spotykają się członkowie Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Drobińskiej, organizowane są spotkania z bajką, spotkania autorskie, kiermasze książek, wystawy okolicznościowe, konkursy czytelnicze i in.

Władze samorządowe kładą duży nacisk na zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży przeznaczając dodatkowe środki na działalność kół zainteresowań w szkołach i powstające zespoły artystyczne, które szybko zdobyły sympatię i uznanie nie tylko widzów, ale i jurorów wielu ogólnopolskich konkursów. Obecnie Zespół Szkół w Łęgu Probstwie posiada radiowęzeł, a Zespół Szkół w Drobinie ma radiowęzeł i studio nagrań muzycznych, a o zespole wokalnym ZAWSZE RAZEM głośno nie tylko w powiecie. Zespołu mieszkańcy mogą posłuchać na każdej uroczystości szkolnej i gminnej.

Orkiestra Dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Drobinie

W Drobinie działa jedna z najlepszych orkiestr dętych w powiecie plockim, o czym świadczą zdobyte puchary na Powiatowych Przeglądach Orkiestr Dętych. Orkiestra Dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Drobinie powstała w 1970 r. z inicjatywy ówczesnego Zarządu OSP w Drobinie, którego Prezesem był dh Lucjan Pudlik. Pierwszym kapelmistrzem został dh Jakub Mroczek, a opiekunem ze strony Zarządu OSP dh Jan Nowak. Orkiestra liczyła wówczas 24 członków w tym 2 panie. Dziś Orkiestra Dęta OSP w Drobinie liczy 38 muzyków w tym 8 pań. Orkiestra ma w swoim repertuarze marsze, pieśni kościelne, patriotyczne i rozrywkowe. Z orkiestrą występują też soliści. Każdego roku orkiestra bierze udział w wielu uroczystościach świeckich i kościelnych, koncertach i przeglądach orkiestr dętych.

Szkolny Zespół Ludowy "Karolinki"

Zespół Karolinki działa przy Szkole Podstawowej im. Miry Zimińskiej-Sygietyńskiej w Cieszewie od września 2001 r. Tworzą go dwie grupy: uczniowie z kl. I-III oraz kl. IV-V. Założycielkami i opiekunkami zespołu są Panie: Joanna Jeziak i Danuta Drażkiewicz. Bezpośrednią przesłanką utworzenia zespołu o charakterze ludowym było podjęcie przez

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DROBIN
INTEKPROJEKT Gabriel Ferliński 90-265 Łódź, ul. Piotrkowska 50/5

dyrekcję szkoły, nauczycieli i rodziców decyzji o nadaniu szkole imienia Miry Zimińskiej-Sygietyńskiej. Ta „Honorowa Obywatelka Miasta Płocka” stała się przewodnikiem szkolnej społeczności, patronką w poznawaniu kultury regionu. Nazwa zespołu nie jest przypadkowa. Aby przybliżyć uczniom dorobek zawodowej patronki szkoły dzieci wraz z opiekunami wybrały się do Karolina - siedziby członków Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze”. Niezapomniane wrażenia wywarł na dzieciach próbny występ zespołu. To właśnie wizerunek sceniczny „Mazowsza” i magia Karolina, zainspirowały dyrekcję, dzieci i opiekunów do stworzenia grupy folklorystycznej i nazwania jej Szkolnym Zespołem Ludowym Karolinki. Panie, które podjęły się prowadzenia zespołu ukończyły szkolenia: „Narodowe tańce polskie w wersji dziecięcej” i „Oprawa choreograficzna i muzyczna imprez szkolnych”. Zespół stara się kultywować tradycje kultury regionalnej. W związku z tym, repertuar zespołu obejmuje głównie polskie tańce narodowe i tańce ludowe różnych regionów Polski. Przygotowując występy, Karolinki starają się promować swoją niewielką szkołę ale i gminę, uczestnicząc w uroczystościach i imprezach.

Na terenie Gminy istnieją również dwa zespoły wokalne: „Nie do wiary” oraz „Zawsze razem”.

Mieszkańcy korzystają również z placówek kulturalnych w Płocku i Warszawie. Kalendarz imprez gminnych daje możliwość wszystkim mieszkańcom do uczestnictwa w życiu kulturalno-społecznym Gminy.

Na terenie gminy Drobin funkcjonują również:

- 1) Akcja Katolicka,
- 2) Koło Gospodyń Wiejskich,
- 3) Liga Ochrony Przyrody – koła w szkole,
- 4) Ochotnicze Straże Pożarne,
- 5) Polski Czerwony Krzyż – Klub Honorowych Dawców Krwi Dar krwi w Drobinie,
- 6) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – koło nr 7 w Drobinie,
- 7) Polski Związek Hodowców Gołębi – sekcja w Drobinie,
- 8) Stowarzyszenie Kultury i Sportu PEGAZ w Drobinie przy ZS w Drobinie,
- 9) Towarzystwo Inicjatyw Lokalnych,
- 10) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – koło w Zespole Szkół w Drobinie,
- 11) Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Drobińskiej,
- 12) Związek Buddyjski KARMA KAGYU – Ogólnopolski Ośrodek Medytacyjny w Kucharach,
- 13) Związek Harcerstwa Polskiego - drużyny w szkołach,
- 14) Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych,
- 15) Związek Represjonowanych Politycznie Żołnierzy - Górników – koło w Drobinie.

5.7. Turystyka, sport i rekreacja

Działalność sportowo-rekreacyjna na terenie Gminy prowadzona jest przede wszystkim przez Kluby Sportowe:

- 1) TĘCZA w Zespole Szkół w Drobinie;
- 2) ISKRA w Zespole Szkół w Łęgu Probostwie;
- 3) JUTRZENKA w Szkole Podstawowej w Rogotwórsku;
- 4) WICHER Ludowy Klub Sportowy w Cieszewie;

oraz przez:

- 5) Stowarzyszenie Kultury i Sportu „PEGAZ” w Drobinie;
- 6) Ludowy klub Sportowy SKRA w Drobinie.

Skupiona w UKS młodzież odnosi sukcesy w biegach, w piłce siatkowej, ręcznej, koszykówce oraz piłce nożnej. Dwie drużyny TĘCZY rozgrywają systematycznie mecze zgodnie z ustalonym terminarzem rozgrywek ŻAKÓW. Członkowie UKS biorą udział w halowym turnieju w skoku wzwyż, biegach ulicznych, turnieju piłki nożnej, turnieju dekanalnym w koszykówce i tenisie

stołowym, powiatowym turnieju koszykówki, w gimnazjum, turniejach, igrzyskach młodzieży szkolnej oraz w imprezach ogólnopolskich. Od wielu lat prężnie działa LKS SKRA DROBIN z sekcją piłki nożnej juniorów i seniorów. Zimą trenują w sali gimnastycznej Zespołu Szkół w Drobinie a z chwilą gdy zaczyna się sezon trenują na terenie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Drobinie.

LKS WICHER CIESZEWO trenuje na własnym boisku i rozgrywa mecze zgodnie z kalendarzem OZPN. Klub liczy 24 zawodników i 15 działaczy.

Wszystkie kluby sportowe na terenie gminy Drobin skupiają 231 członków w tym 313 osób to młodzież do lat 18. W piłkę nożną gra 231 zawodników. LKS-y zatrudniają 3 trenerów. Korzystają z 4 boisk do gier zespołowych i piłki nożnej, 1 do koszykówki i 1 do piłki ręcznej. Na terenie Gminy są 3 duże sale gimnastyczne. Wszystkie kluby sportowe otrzymują każdego roku z budżetu Gminy dofinansowanie na realizację zadań statutowych. Jednak z całą pewnością nie są to środki wystarczające.

Imprezy kulturalne, oświatowe i rekreacyjno – sportowe odbywające się każdego roku na terenie gminy Drobin:

- 1) Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy;
- 2) Gminny Turniej Wiedzy Pożarniczej;
- 3) Dzień Ziemi;
- 4) Dni Kultury, Oświaty, Książki i Prasy;
- 5) Dni Drobin;
- 6) Gminne Zawody Sportowo – Pożarnicze OSP;
- 7) Dożynki Gminne;
- 8) Dzień Seniora;
- 9) Spotkanie Klubu Honorowych Dawców Krwi DAR KRWI;
- 10) Festiwal Piosenki Angielskiej;
- 11) spotkania wigilijne władz samorządowych z zaproszonymi gośćmi;
- 12) imprezy okolicznościowe w placówkach oświatowych i świetlicy środowiskowej;
- 13) organizowane przez strażaków zabawy taneczne i dyskoteki w remizach OSP;
- 14) organizowane przez szkoły i organizacje pozaszkolne wycieczki turystyczno – krajoznawcze i pielgrzymki do sanktuariów Maryjnych. Wyjazdy dzieci na kolonie, obozy krajowe i zagraniczne;
- 15) uroczystości o charakterze religijnym.

Turystyka

Miasto i Gmina Drobin nie posiada tradycji turystycznych. Zachowane dziedzictwo kulturowe, bogata historia, stanowiska archeologiczne, dobre położenie komunikacyjne oraz walory przyrodnicze z zachowanymi naturalnymi krajobrazami i zespołami podworskimi, stanowią doskonałe warunki do rozwoju wszelkich form wypoczynku oraz rekreacji.

Do najwartościowszych obiektów na terenie gminy Drobin należy zabytkowy, gotycko – neobarokowy kościół parafialny p.w. Św. Stanisława Biskupa Męczennika, oraz dzwonnica przy kościele, murowana, wybudowana w końcu XIX wieku.

Na uwagę zasługuje stary zajazd – karczma tzw. „długi dom” zlokalizowany w rynku na osi kościoła, zbudowany w drugiej połowie XVIII wieku. W 1410 r. wojska króla Władysława Jagiełły odpoczywały pod Drobinem w drodze do Grunwaldu, a w 1812 r. biwakowały tu wojska Napoleona. Legenda głosi, że w karczmie odpoczywał sam Napoleon Bonaparte.

Ciekawym obiektem jest także dawny dwór Piwnickich w Drobinie, zbudowany w połowie XIX w. Najlepiej zachowały się do dziś:

- 1) Zespół dworski – parkowy w Kucharach;
- 2) Kościół parafialny z 1409 r. pw. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Łęgu Probostwie;
- 3) Kościół parafialny w Drobinie.

Na terenie Gminy zachowały się także dwa wiatraki w Drobinie i Brzechowie.

Szczególnie wartościowe do zwiedzania jest najstarsze grodzisko wczesnośredniowieczne z XI wieku w miejscowości Mokrzak nad rzeką Sierpienią.

5.8. Potrzeby i możliwości rozwojowe Gminy. Główne problemy i zagrożenia

Sytuacja społeczno-gospodarcza, w jakiej znajduje Gmina jest trudna. Dla poprawy warunków życia mieszkańców konieczne jest podjęcie wieloaspektowych działań zmierzających do wyprowadzenia Gminy z sytuacji kryzysowej.

Jednym z poważniejszych problemów jest zauważalna tendencja „starzenia się” ludności. Przyrost liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym utrzymywaniu się ujemnego przyrostu naturalnego ma wpływ na wzrost obciążenia ekonomicznego społeczeństwa i związane z nim zagrożenie ubożenia ludności i migracji w celach zarobkowych. W konsekwencji może to prowadzić do wzrostu bezrobocia, obniżenia standardu życia.

Mało korzystne z punktu widzenia możliwości rozwoju gospodarczego Gminy są również:

- 1) niski poziom wykształcenia mieszkańców, który przekłada się bezpośrednio na ich małą elastyczność na rynku pracy, trudności ze zmianą kwalifikacji;
- 2) mało zróżnicowana struktura podmiotów gospodarczych;
- 3) duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych;
- 4) brak specjalizacji gospodarstw rolnych;
- 5) niski poziom kultury rolnej, niedoinwestowanie i słaba mechanizacja rolnictwa.

Jednocześnie warto wspomnieć, że Gmina posiada dobre warunki dla rozwoju rolnictwa. W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego gmina Drobin została wskazana jako obszar o korzystnych warunkach dla rozwoju tego sektora gospodarki.

Konieczne jest podjęcie działań mających na celu stworzenie korzystnych warunków dla rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw, wzmocnienie otoczenia rolnictwa oraz stworzenie dogodnych warunków dla inwestycji, głównie poprzez rozbudowę infrastruktury i promocję.

Infrastruktura społeczna również wymaga doinwestowania. Najgorzej sytuacja kształtuje się w dziedzinie usług sportu i rekreacji. Istniejące boiska są niewystarczające, wymagają remontu bądź przebudowy. Na terenie Gminy brakuje urządzeń sportowych innych niż boiska przyszkolne oraz miejsc do aktywnego spędzania czasu wolnego. Słabo rozwinięta jest podstawowa infrastruktura turystyczna w postaci obiektów noclegowych i gastronomicznych. Korzystną inwestycją dla gminy może być również wytyczenie ścieżek rowerowych i ścieżek krajoznawczo-dydaktycznych, prezentujących m.in. szczególne walory terenu, interesujące stanowiska historyczne.

W zakresie edukacji potrzeby mieszkańców są zaspokajane przez ośrodki gminne i powiatowe.

Funkcjonujące na terenie Gminy ośrodki zdrowia pozwalają na zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie podstawowej opieki medycznej. Słabo rozwinięte natomiast są specjalistyczne usługi medyczne.

6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

6.1. Występujące zagrożenia

Degradacja środowiska jest nieodłącznym elementem gospodarki człowieka. Na terenie miasta Drobin brak jest obiektów szczególnie szkodliwych lub uciążliwych dla środowiska i zdrowia mieszkańców. Źródła zanieczyszczeń poszczególnych komponentów środowiska (powietrza, wody, gleb) są identyczne jak na wszystkich terenach rolniczych i zurbanizowanych. Warunki klimatu lokalnego i higieny atmosfery, średnioroczne stężenia zanieczyszczeń kształtują się poniżej wartości dopuszczalnych. Niekorzystnymi warunkami akustycznymi odznaczają się pasy terenów wzdłuż dróg krajowych nr 10 i 60.

Podstawowe zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia, a także zdrowia, mogące wystąpić w obszarze Gminy obejmują zagrożenia naturalne (pożary, wichury, podtopienia i powodzie) oraz związane z funkcjonowaniem systemów transportowych (tzw. zagrożenia komunikacyjne obejmujące wypadki drogowe, kolizje i inne).

Szczególnym zagrożeniem dla środowiska jest niebezpieczeństwo zaistnienia sytuacji awaryjnej w związku z przewozem materiałów niebezpiecznych i substancji chemicznych drogami krajowymi nr 10 i 60, a także eksploatacja następujących obiektów: stacji paliw płynnych, ujęcia wód podziemnych, oczyszczalni ścieków. Obecność wymienionych obiektów ogranicza w pewnym stopniu możliwości zagospodarowania terenów w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Lokalizacja funkcji mieszkaniowych jest właściwa jedynie z zachowaniem odpowiednich stref ochronnych.

W celu ograniczenia zagrożeń środowiska, projektując zagospodarowanie terenu miasta i gminy Drobin należy:

- 1) postulować stosowanie najlepszych dostępnych technik, technologii i metod ograniczających emisje zanieczyszczeń i hałasu;
- 2) wprowadzać zalesienia gruntów nieprzydatnych dla rolnictwa, pozostawiając jednak trwale użytki zielone w dotychczasowej formie użytkowania;
- 3) zapewnić swobodny przepływ powietrza w dolinach cieków;
- 4) dążyć do tworzenia nowych terenów biologicznie czynnych, a także do uporządkowania i ochrony przed zabudową istniejących terenów zieleni;
- 5) dążyć do ograniczenia i eliminacji szczególnych zagrożeń poprzez m.in. dostosowanie dróg do wymogów technicznych określonych w przepisach odrębnych;
- 6) dążyć do podłączenia wszystkich budynków do zbiorczych systemów kanalizacji i utylizacji ścieków;
- 7) ograniczać „rozpraszanie” zabudowy;
- 8) dążyć do utrzymania właściwych proporcji terenów zurbanizowanych oraz terenów otwartych.

Za zapewnienie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, ochronę przeciwpożarową i zapobieganie innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska odpowiada Starosta Płocki, Burmistrz Miasta i Gminy Drobin, Komendant Powiatowy Policji oraz Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej. Odpowiedzialność ponoszą: Komendanci Policji – za porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli i Komendant Państwowej Straży Pożarnej oraz jednostka OSP w Drobinie, które decyzją Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie z dnia 15 kwietnia 1997 r. włączone zostały do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego – za ochronę przeciwpożarową i zapobieganie innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska.

6.2. Instytucje związane z ochroną ludności i jej mienia

W Gminie funkcjonuje 7 jednostek OSP. W latach 2007-2009 odnotowano ponad 400 interwencji. Wszystkie jednostki OSP na terenie Gminy liczą około 300 czynnych członków. Wszystkie strażnice posiadają wozy strażackie.

Prowadzą działalność mającą na celu zapobieganie pożarom i innym zagrożeniom. Biorą udział w akcjach ratowniczych w tym również w ramach krajowego systemu ratownictwa. Strażacy wykonują różne prace na rzecz środowiska, są współorganizatorami imprez i uroczystości gminnych, organizatorami zabaw tanecznych i min.

Na terenie Gminy działa 6 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, w mieście Drobin oraz w miejscowościach: Łęg Probostwo, Rogotwórk, Wrogocin, Setropie i Chudzyno. Wszystkie jednostki posiadają własne remizy.

W granicach Gminy funkcjonuje jeden Posterunek Policji zlokalizowany w mieście Drobin przy ul. Marszałka Piłsudskiego 12. Najwięcej interwencji notuje się w sprawach kradzieży

i włamań, przypadki rozbojów i bójek należą do rzadkości. Najczęściej popełniane są jednak przestępstwa drogowe, głównie polegające na prowadzeniu pojazdu w stanie nietrzeźwym.

Obrona cywilna ma na celu ochronę ludności, zakładów pracy i urzędzeń użyteczności publicznej, dóbr kultury, ratowanie i udzielanie pomocy poszkodowanym w czasie wojny oraz współdziałanie w zwalczaniu klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz usuwaniu ich skutków.

Zadania obrony cywilnej w czasie pokoju obejmują:

- 1) współdziałanie w zwalczaniu klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska oraz usuwaniu ich skutków;
- 2) działalność planistyczna i prace organizacyjne;
- 3) działalność szkoleniowa i upowszechniająca w zakresie problematyki obrony cywilnej;
- 4) przygotowanie ludności do uczestnictwa w powszechnej samoobronie.

W gminie Drobin zostały utworzone następujące formacje obrony cywilnej:

- 1) formacje przeznaczone do zadań ogólnych;
- 2) formacje przeznaczone do zadań specjalnych.

7. Stan prawny gruntów

Właścicielem większości gruntów w Gminie są osoby fizyczne. Pozostałe grunty stanowią własność: Skarbu Państwa, Gminy, kościołów i związków wyznaniowych, a także innych podmiotów.

Gminny zasób nieruchomości

Dotychczas, na podstawie decyzji komunalizacyjnych oraz aktów notarialnych Gmina nabyła prawo własności nieruchomości gruntowych o łącznej powierzchni około 53 ha, z czego 37% przekazano w użytkowanie wieczyste. Proces przejmowania przez Gminę nieruchomości Skarbu Państwa (na mocy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym, tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) trwa nadal.

Tab. 40. Wykaz nieruchomości gminy Drobin

Miejscowość	Nr działki	Powierzchnia [ha]
Biskupice	68/1, 69/2	1,9200
Brzechowo	86	0,3300
Cieszewo	11/4, 37, 40	0,7100
	98	0,70
Dobrosielice I	38/1	2,17
	64	1,5800
Dobrosielice Zalesie	104/1	0,18
	104/3	0,84
	73/2	0,05
	74/2	0,06
	55/2	0,10
	48/8	0,26
Drobin	759/1	0,4300
	877	0,0300
	916	0,2000
	944	0,0200
	1015/7	0,0214
	1015/14	0,0077
	662/1, 662/2	0,2800
	515, 518/1, 518/2	0,4637
	1077/1	0,4402
	1077/8	0,0866
	1077/9	0,0580
	1077/10	0,1141
	1077/11	0,2913
	459, 460	2,5200

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY DROBIN
INTEKPROJEKT Gabriel Ferliński 90-265 Łódź, ul. Piotrkowska 50/5

	925	0,0265
	880	0,0612
	714	0,0432
	927	0,0305
	726	0,0611
	903/1	0,0110
	722	0,0270
	912, 913	0,0121
	945	0,0167
	906	0,0076
	904	0,0327
	520	0,4412
	630	0,3630
	1017	0,0761
	948/1	0,0990
	996	0,2148
	721	0,0370
	926	0,0182
	719	0,0437
	727	0,0270
	900/2	0,0118
	458	0,6939
	928	0,0371
	986	0,0621
	914	0,0380
	1079	0,0244
	631/5, 631/9	0,3884
	976/2, 977/2, 981/2, 982/2, 983/2, 985/2, 984/2	0,0820
	219, 221	1,3260
	431/29, 431/30, 431/33	0,3922
	431/31, 431/26, 431/74, 431/89, 431/96, 431/97	0,5715
	425/6	0,3139
	426/3	0,3234
	426/20	0,2659
	1014	0,0848
	697	0,8545
	844	1,0000
	425/3	0,4835
	561	0,5111
	493/1, 517/1, 517/2	0,7158
Karsy	83/3	5,1200
Kowalewo	50, 52	0,7600
Kozłowo	75	0,2200
	77	0,2629
Łęg Kościelny	47, 48, 49, 50, 51, 52, 53	1,1200
Łęg Probostwo	211	0,2900
	104	0,4300
	106	0,0600
	105	0,0600
	108	0,0600
	40	0,0700
Mogielnica	92	0,2200
	135, 150	0,6800
Niemczewo	5	0,3100
Rogotwórsk	78/2	1,7026
	78/3	4,0271
Setropie	181	1,1100
	101	0,5500
	181	1,1100
	109	0,1900

	102	0,1000
	109	0,1900
	110	0,2200
	132	1,89
	151	0,11
Siemienie	30	1,4300
Sokolniki	52	0,4000
Świerczyn Bęchy	131/1	1,39
Warszewka	35	0,75
Wilkęsy	37	0,71
	57	0,50
Wrogocin	124,171	0,5300
	100/2	1,70
Razem Gmina		51,2455

Źródło: opracowanie na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Drobinie.

Częścią gminnego zasobu oprócz nieruchomości gruntowych są także budynki i lokale. W dyspozycji Gminy znajduje się 144 mieszkań, o łącznej powierzchni użytkowej ok. 4831m².

Projektując przyszłe zagospodarowanie terenu, w tym również wszelkiego rodzaju inwestycje warto uwzględnić również strukturę własności gruntów, która pozostaje nie bez znaczenia jeśli chodzi o terminowość i koszty realizacji zamierzeń planistycznych. Najkorzystniejsza sytuacja ma miejsce wówczas gdy grunty mają uregulowany stan prawny, znany jest ich właściciel.

8. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych

Tereny zamknięte

Na terenie gminy Drobin nie ustanowiono terenów zamkniętych ze względu na bezpieczeństwo i obronność państwa zgodnie z ustawą z dnia 17 maja 1989 r. prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 1989 r. Nr 30 poz. 163 z późn. zm.).

Pozostałe obiekty i tereny chronione

Ochroną na terenie Gminy objęte są:

- 1) obiekty wpisane do rejestru zabytków – na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) opisane w rozdz. 4.2.2;
- 2) pomniki przyrody - na mocy ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.), opisane w rozdz. 3.9.;
- 3) grunty rolne – na mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 października 1995 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.);
- 4) lasy – na mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 października 1995 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.) oraz ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. (Dz. U. 1991 Nr 101 poz. 444 z późn. zm.);
- 5) tereny i obszary górnicze wyznaczone na terenie gminy – na mocy ustawy z dnia 04.02.1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 z późn. zm.).

9. Stan systemu komunikacyjnego

Układ komunikacyjny gminy Drobin tworzą drogi krajowe, powiatowe i gminne, a także sieć innych ciągów komunikacyjnych nie zakwalifikowanych do żadnej z powyższych kategorii. Przez terytorium Gminy nie przebiegają drogi rangi wojewódzkiej oraz żadne linie kolejowe.

9.1. Elementy systemu komunikacyjnego o znaczeniu ponadlokalnym

Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć komunikacyjną zapewniającą powiązania zewnętrzne jak i wewnętrzne. Wśród dróg krajowych przebiegających przez Gminę, znaczenie ponadlokalne mają drogi krajowe, krzyżujące się w centrum Miasta:

- 1) droga krajowa nr 60 relacji Łęczyca–Płock–Ciechanów–Ostrów Mazowiecka, na odcinku 12,635 km. Jest drogą o dużym nasileniu ruchu samochodowego, w tym ciężarowego. Pilnym rozwiązaniem ze względu na utrudniony przejazd przez miasto Drobin i przebieg drogi przez zabytkowe centrum oraz konfigurację terenu jest konieczność budowy obwodnicy (zadanie budżetu centralnego Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie);
- 2) droga krajowa nr 10 relacji Szczecin–Lubieszyn–Toruń–Płońsk, na odcinku 15,402 km. Jest drogą o dużym nasileniu ruchu samochodowego, w tym ciężarowego. Odcinek drogi nr 10 pełni funkcję obwodnicy miasta, projektowana jest jego przebudowa w związku z potrzebą dostosowania jej do parametrów do parametrów drogi ekspresowej.

Fot. 15. Skrzyżowanie ul. Płockiej (DK nr 10) z ul. Marsz. Piłsudskiego (DK nr 60)
Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Drobinie.

Znaczenie ponadlokalne posiadają również drogi powiatowe, o łącznej długości 50,703 km w granicach Gminy:

- 1) Nr 3759W relacji Szumanie-Słupia-Bielsk;
- 2) Nr 6914W relacji Drobin-Gutowo-Lelice;
- 3) Nr 2994W relacji Drobin-Koziebrody-Pijawnia;
- 4) Nr 2996W relacji Mogielnica-Brzechowo;
- 5) Nr 2998W relacji Drobin-Gralewo-Mystkowo;
- 6) Nr 2911W relacji Goślice-Smolino-Sędek-Kłaki-Drobin;
- 7) Nr 2913W relacji Jaroszewo Biskupie-Brzechowo;
- 8) Nr 2914W relacji Kłaki-Staroźreby;
- 9) Nr 2917W relacji Rogotwórska-Bromierzyk;
- 10) Nr 2921W relacji Smolino-Psary.

Drogi powiatowe pozostają w zarządzie Powiatowego Zarządu Dróg w Płocku. Stan dróg powiatowych jest średni, prawie 45% dróg ma nawierzchnię utwardzoną. Wymagają one modernizacji i dostosowania do standardów określonych dla tego rodzaju dróg. Szczególną uwagę należy zwrócić na mosty i przepusty na drogach powiatowych. Drogi powiatowe

rozmieszczone są poza zurbanizowaną częścią miasta Drobin, rozchodząc się promieniście poza granice Gminy.

9.2. Wewnętrzny układ komunikacyjny

Komunikacja wewnątrz gminna jest zapewniana przede wszystkim przez istniejącą sieć dróg gminnych oraz dróg wewnętrznych. Przebieg dróg zaliczonych do kategorii dróg gminnych określony został w:

- 1) uchwale Nr 75/XXX/88 Gminnej Rady Narodowej w Drobinie z dnia 11 lutego 1988 roku w sprawie zaopiniowania projektu zakwalifikowania dróg do kategorii dróg gminnych;
- 2) uchwale Nr 57/XIV/07 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 28 września 2007 roku w sprawie zaliczenia do kategorii gminnej dróg przebiegających przez teren gminy;
- 3) uchwale Nr 77/XVII/07 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 14 listopada 2007 roku w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych.

Łączna długość dróg gminnych wynosi 119,552 km, w tym utwardzonych jest 32,070 km.

Tab. 41. Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Drobin

Numer drogi	Lokalizacja drogi nazwa drogi	Długość drogi (m)
290501W	Siemienie-dr.powiatowa nr 3759W	2158
290502W	Mogielnica-Kowalewo-Kisielew	4137
290503W	(Kosmaczewo)-gr.gminy-dr.powiatowa nr 2993W	900
290504W	gr.gminy-Dobrosielice Pierwsze	1475
290505W	Dobrosielice-Zalesie-droga krajowa nr10	1200
290506W	Dziewanowo-Dobrosielice	1608
290507W	Dobrosielice Pierwsze-Świerczynek	2300
290508W	Świerczynek-Świerczyn	895
290509W	dr.krajowa nr10-Nowa wieś-Drobin	3176
290510W	gr.gminy-Siemki-Nowa Wieś	1837
290511W	Nowa Wieś-Kuchary-Budkowo-droga krajowa nr60	5042
290512W	Drobin-Cieśle-gr.gminy-(Żukowo-Strusie)	4445
290513W	Budkowo-Niemczewo	2200
290514W	Tupadły-Niemczewo-Karsy	3186
290515W	Karsy-gr.gminy-(Bogucin)	1332
290516W	Niemczewo-gr.gminy-(Młodochowo)	1736
290517W	Łęg Kasztelański-Mokrz	2814
290518W	Kowalewo-Łęg Probostwo-Mokrz	6193
290519W	Łęg Probostwo-Psary	1422
290520W	Dziewanowo-Brelki-Łęg Probostwo	3354
290521W	Brelki-Gawrony-Świerczynek	3375
290522W	Świerczyn przez wieś-(dr.krajowa nr60)	1225
290523W	Świerczynek-Kłaki	2600
290524W	Brelki-Kozłówek	1449
290525W	Łęg Probostwo-Kozłowo-Biskupice	5750
290526W	Psary-Brzechowo-Setropie-Tupadły	8834
290527W	Kozłowo-Cieszewko	2350
290528W	Nagórki-Tupały	1335
290529W	(Nowe Młodochowo)-gr.gminy-Nagórki Dobrawskie-Warszewka	2000
290530W	Wrogocin-Rogotwórk	1093
290531W	Rogotwórk-gr.gminy-(Wępiły)	3283
290532W	Rogotwórk-Stare Sokolniki	2145
290533W	Setropie-Wrogocin	1670
290534W	Wrogocin-Małachowo Górne	2037
290535W	Brzechowo-Cieszewo-Maliszewko-dr.powiatowa nr2914W	5341
290536W	Borowo-gr.gminy-(Przeciszewo)	1300
290537W	Mlice-Kostery-Mokrz-Krajkowo	2700
290538W	Chudzynek-gr.gminy-dr.powiatowa nr2911W	1900

290539W	(Dziedzice)-gr.gminy-Krajkowo-Chudzyno	3781
290540W	Chudzyno-gr.gminy	1300
290541W	(Kleniewo)-gr.gminy-Chudzyno	900
290542W	gr. gm. Drobin - dr. kr. nr 10	3410
290543W	Drobin - Dobrosielice - Kowalewo	7224
290544W	Drobin ul. Kryskich	790
290545W	Drobin ul. Św. Stanisława Kostki	175
290546W	Drobin ul. Heleny Mniszkówny	175
RAZEM		119 552

Źródło: opracowanie na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Drobinie.

Ogólny stan dróg gminnych oceniono jako średni. Drogi gminne zapewniają bezpośrednią obsługę komunikacyjną terenów przyległych, w obszarach zabudowanych są ulicami lokalnymi. Większość odcinków dróg wymaga urządzenia (budowy chodników lub utwardzenia), remontu nawierzchni i doprowadzenia do parametrów wymaganych w przepisach odrębnych dotyczących dróg publicznych.

Uzupełnieniem układu komunikacji jest sieć dróg wewnętrznych – głównie dojazdowych do gospodarstw rolnych, pól i lasów.

9.3. Komunikacja zbiorowa

Komunikacja zbiorowa, zapewniająca mieszkańcom połączenia w obrębie Gminy oraz regionu realizowana jest przez spółki PKS oraz prywatne linie BUS. Na terenie Gminy brak jest dworca autobusowego. PKS poprzez kilka linii autobusowych daje połączenie Drobiną z Płockiem, Sierpcem, Raciążem oraz sąsiednimi gminami.

Świadczone na terenie Gminy usługi w zakresie transportu zbiorowego (połączenia autobusowe z Płockiem, Ciechanowem, Sierpcem, Raciążem, Płońskiem oraz szeregiem mniejszych miejscowości i wsi położonych na terenie powiatu płockiego i powiatów sąsiednich) umożliwiają mieszkańcom Gminy dojazd do pracy i szkół, w wystarczającym stopniu zaspakajając potrzeby mieszkańców.

9.4. Główne problemy i zagrożenia

Potencjalnym źródłem zagrożeń dla Gminy jest transport drogowy związany z dostawą surowców oraz tranzytem materiałów niebezpiecznych. Na ryzyko wystąpienia skażenia chemicznego podczas transportu składa się kilka czynników m.in.: stan techniczny dróg, stan techniczny pojazdów przewożących substancje niebezpieczne, nieprzewidywalność miejsca awarii, brak wydzielonych i oznakowanych tras przewozu materiałów niebezpiecznych i skutecznej kontroli, duże ilości kolizji drogowych i duża ilość transportowanych substancji.

Jednym z podstawowych problemów Gminy w zakresie komunikacji jest zły stan techniczny dróg przebiegających przez jej teren. Większość dróg ma niewłaściwe parametry techniczne, niedostosowane do swojej rangi. Liczba dróg o nawierzchni asfaltowej i utwardzonej jest niewystarczająca. Zupełny brak ścieżek rowerowych stwarza niebezpieczeństwo zaistnienia wypadków z udziałem rowerzystów, zaś niewystarczająca liczba chodników – wypadków z udziałem pieszych.

Po drogach krajowych i powiatowych odbywa się ruch tranzytowy, będący często źródłem zbyt wysokich obciążeń dla nieprzystosowanych dróg. Skutkuje to szybszym pojawianiem się odkształceń nawierzchni oraz ubytków w jezdni, co z kolei wpływa negatywnie na komfort i bezpieczeństwo przemieszczeń.

Szansą na poprawę sytuacji dróg tranzytowych w Gminie jest przebudowa dróg krajowych nr 60 i 10. Zmiana szczególnie przebiegu drogi nr 60 spowoduje znaczący spadek natężenia ruchu m.in. w centrum Drobin. Odcinek drogi nr 10 pełni funkcję obwodnicy Miasta, projektowana jest jego przebudowa w związku z potrzebą dostosowania jej do parametrów do parametrów drogi ekspresowej. Zupełnie inne znaczenie w układzie komunikacyjnym miasta ma

droga krajowa nr 60, która przebiega przez jego centrum, prowadząc ruch w kierunku południowo-zachodnim i północno-wschodnim. Droga ta nie spełnia wymogów techniczno-użytkowych ulicy głównej (nie jest zachowana linia zabudowy 30,0 m od krawędzi jezdni, szerokość w liniach rozgraniczających i obsługa terenu w sposób bezpośredni), charakteryzuje się dużym natężeniem ruchu (w tym również transportu ładunków niebezpiecznych), przekładającym się na wysoki poziom hałasu. W związku z tym konieczna jest przebudowa wspomnianej drogi, a właściwie wyznaczenie jej nowej trasy. W istniejących studiach i projektach słusznie proponuje się jej przebieg ok. 1 km na wschód od zabudowań miasta.

Obecność na terenie Gminy dróg o randze krajowej, a zwłaszcza ich skrzyżowania, jest stymulatorem rozwoju Miasta, podnosi jego atrakcyjność inwestycyjną. Dla terenów graniczących z drogami takiej rangi najwłaściwszą i najbardziej uzasadnioną ekonomicznie formą zagospodarowania jest zainwestowanie związane z prowadzeniem działalności produkcyjnej, usługowej, składowaniem. Lokalizacja funkcji mieszkaniowych jest mniej korzystna.

Po drogach tych prowadzony jest transport ładunków niebezpiecznych, stwarzających ryzyko wystąpienia awarii. Konieczne jest zwiększenie bezpieczeństwa na drogach oraz ograniczenie ich uciążliwości m.in. poprzez przebudowę układu oraz realizację zabezpieczeń akustycznych.

10. Stan systemów infrastruktury technicznej

Infrastruktura techniczna wywiera znaczny wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy i przestrzenny Gminy, inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej często przesądzają na długi okres kierunki i tempo rozwoju gminy. Infrastruktura spełnia funkcję zaopatrzeniową, lokalizacyjną jak również aktywizuje działania społeczno-gospodarcze.

10.1. Gospodarka wodno-ściekowa

10.1.1. Zaopatrzenie w wodę

Na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców gminy Drobin oraz działalności gospodarczych korzysta się głównie z wód zalegających w utworach poziomu czwartorzędowego, a sporadycznie tylko z wód występujących w poziomach starszych, pobierając ich łącznie ok. 1200 m³/dobę. Suma zasobów eksploatacyjnych na terenie Gminy wynosi 433,2 m³/h. Wody podziemne z poziomu czwartorzędowego charakteryzują się zwiększoną zawartością żelaza i manganu, jak również podwyższoną barwą, zwiększoną zawartością amoniaku i utleniałością, a czasem także obecnością azotanów, siarczanów i chlorków. Wschodnia część Gminy i Miasto należą do obszarów o małym module zasobów dyspozycyjnych – poniżej 20-50 m³/d*km², zachodnia część ma wskaźnik 50-100 m³/d*km². Najbardziej zasobne są okolice Łęgu Probostwa, Mogielnicy, Siemienia - 100-200 m³/d*km².

Gmina Drobin jest w całości objęta siecią wodociągową. Łączna długość sieci wodociągowej wynosi 207,55 km, przy czym długość przyłączy wynosi 48,17 km. Ilość przyłączy wodociągowych wyniosła na koniec 2009 r. 1 646 szt. Stan techniczny sieci wodociągowej oceniono jako dobry.

Teren Gminy zaopatrywany jest w wodę z sześciu ujęć wód podziemnych:

- 1) ujęcia lokalnego we wsi Maliszewko opartego na 3 studniach o zdolności produkcyjnej średniej 687 m³/d i max. 1100 m³/d. Zaopatruje w wodę m.in. wsie: Biskupice, Borowo, Brelki, Brzechowo, Cieszewko, Cieszewo, Dobrosielice I i II, Dziewanowo, Kostery, Kowalewo, Kozłówko, Kozłowo, Łęg Probostwo, Łęg Kościelny, Maliszewko, Mogielnica, Setropie, Siemienie, Stanisławowo, Świerczyn, Świerczynek, Wilkęsy oraz miasto Drobin. Woda ze studni głębinowych poddawana jest procesowi odżelaziania;
- 2) ujęcia lokalnego w mieście Drobin, opartego na 3 studniach o zdolności produkcyjnej średniej 488 m³/d i max. 639 m³/d. Zaopatruje w wodę miasto Drobin. Ze względu jednak na złą jakość wody (ponadnormatywna zawartość żelaza) i wiążące się z tym wysokie

koszty uzdatniania, planowane jest wykorzystanie możliwości poborowych ujęcia jedynie w 30 %. Pozostałe zapotrzebowanie na wodę pokrywane jest za pośrednictwem ujęcia w Maliszewku i Wrogocinie. Woda ze studni głębinowych poddawana jest procesowi odmanganiania i odżelaziania;

- 3) ujęcia lokalnego we wsi Łęg Probstwo opartego na 2 studniach o zdolności produkcyjnej średniej 290 m³/d i max. 405 m³/d. Zaopatruje w wodę m.in. wsie: Kostery, Łęg Kościelny, Łęg Probstwo, Mogielnica, Siemienie. Woda ze studni głębinowych poddawana jest procesowi odmanganiania i odżelaziania;
- 4) ujęcia lokalnego we wsi Karsy opartego na 2 studniach o zdolności produkcyjnej średniej 430 m³/d i max. 600 m³/d. Zaopatruje w wodę m.in. wsie: Budkowo, Karsy, Kuchary, Nagórki Dobrskie, Nagórki Olszyny, Niemczewo, Nowa Wieś, Siemki. Woda ze studni głębinowych poddawana jest procesowi odmanganiania i odżelaziania;
- 5) ujęcia lokalnego we wsi Wrogocin opartego na 1 studni o zdolności produkcyjnej średniej 565 m³/d i max. 735 m³/d. Zaopatruje w wodę m.in. wsie: Małachowo, Niemczewo, Rogotwórsk, Sokolniki, Tupadły, Warszewka, Wrogocin oraz miasto Drobin. Woda nie jest uzdatniana;
- 6) ujęcia lokalnego we wsi Psary opartego na 2 studniach o zdolności produkcyjnej średniej 360 m³/d i max. 450 m³/d. Zaopatruje w wodę m.in. wsie: Chudzynek, Chudzyno, Brzechowo, Cieśle, Krajkowo, Mokrzak, Psary. Woda ze studni głębinowych poddawana jest procesowi odmanganiania i odżelaziania..

Stacje wodociągowe posiadają znaczne rezerwy przepustowości.

10.1.2. Odprowadzanie ścieków bytowych i ich oczyszczanie

Uporządkowaną gospodarkę ściekową reprezentuje obecnie jedna biologiczno-mechaniczna oczyszczalnia ścieków w Drobinie, o przepustowości docelowej 400 m³/d typu BIOBLOK, przy czym wykorzystanie jej wynosi 280 m³/d. Oczyszczalnia posiada punkt zlewny, co umożliwi dowóz ścieków z terenów zainwestowanych nie skanalizowanych. Miasto Drobin jest prawie w 100% skanalizowane. Przewiduje się również modernizację punktu zlewnego. Podstawowe parametry oczyszczalni są następujące:

- 1) projektowane obciążenie oczyszczalni wyrażone równoważną liczbą mieszkańców RLM: 2000;
- 2) średnia ilość oczyszczanych ścieków, w okresach bezopadowych – 210 m³/dobę, w okresach opadów – 300 m³/dobę;
- 3) maksymalna ilość oczyszczanych ścieków: 400 m³/dobę;
- 4) ilość osadów pościelowych – 0,5m³/d.

W ciągu roku oczyszczalnia oczyszcza około 71,6 tys. m³/r. Do oczyszczalni odprowadzane są ścieki przemysłowe, stanowiące ok. 5% ogólnej ilości ścieków. Ścieki oczyszczone odprowadzane są bezpośrednio do rowu melioracyjnego B uchodzącego do rzeki Karsówki.

Na terenie Gminy funkcjonują ponadto:

- 1) hydroponiczna oczyszczalnia ścieków EKOPAN wraz z kanalizacją sanitarną w miejscowości Krajkowo o wydajności 15 m³/d, przy czym wykorzystanie jej wynosi 12 m³/d. Wybudowana w 2009 roku. Do czyszczalni dostarczane są ścieki z okolicznych budynków wielorodzinnych i budynków jednorodzinnych. Oczyszczalnia obsługuje 130 mieszkańców. Ścieki oczyszczone odprowadzane są do ziemi poprzez oczko wodne.
- 2) hydroponiczna oczyszczalnia ścieków EKOPAN wraz z kanalizacją sanitarną w miejscowości Łęg Probstwo o wydajności 11,7 m³/d, przy czym wykorzystanie jej wynosi 4 m³/d. Wybudowana w 2003 roku. Do czyszczalni dostarczane są ścieki z Zespołu Szkół w Łęgu Probstwie. Ścieki oczyszczone odprowadzane są do rowu melioracyjnego uchodzącego do rzeki Sierpienicy.
- 3) poletko filtracyjne dla osiedla mieszkaniowego w Psarach o przepustowości 172 m³/d, obecne wykorzystanie to 10 m³/d,

- 4) oczyszczalnia ścieków technologicznych mechaniczno – biologiczna na terenie zakładów OLEWNIK w Świerczynku o przepustowości 260 m³/d,
- 5) oczyszczalnia ścieków przy Gorzelni Setropie.

Długość sieci kanalizacji bytowo-gospodarczej na terenie Gminy na koniec 2009 r. wyniosła 11,9 km, przy czym ilość podłączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zamieszkania zbiorowego wyniosła 571 szt. Jest to kanalizacja grawitacyjno-pompowa. Stan techniczny sieci oceniono jako dobry, wykonana jest w całości z PCV.

Niestety tylko mieszkańcy miasta Drobin oraz miejscowości Krajkowo i częściowo wsi Psary posiadają zbiorczy system odprowadzenia ścieków bytowych. Na terenie zabudowy rozproszonej ścieki gromadzone są w bezodpływowych zbiornikach na nieczystości ciekłe, nie zawsze jednak szczelnych. Pozytywnym zjawiskiem, jest obserwowany w ostatnich latach wzrost ilości szczelnych zbiorników asenizacyjnych i liczby przydomowych oczyszczalni ścieków. Na obszarze Gminy jest ok. 760 szt. bezodpływowych zbiorników ścieków.

Do 2015 r. Gmina planuje przy współudziale środków własnych i pozyskanych z funduszy europejskich dalszą rozbudowę kanalizacji sanitarnej w mieście Drobin, w dalszej perspektywie budowę oczyszczalni ścieków w większych aglomeracjach, obejmujących m.in. miejscowości Łęg Probstwo, Łęg Kościelny, Cieszewo, Rogotwórk.

10.1.3. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych

Większość wód opadowych z terytorium miasta Drobin jest odprowadzana bezpośrednio do gruntu poprzez infiltrację. Mimo, iż w granicach Miasta istnieje sieć kanalizacji deszczowej, większość terenów jest jej pozbawiona. Istniejąca sieć obejmuje północno-zachodnie oraz zachodnie fragmenty Miasta omijając zupełnie obszary starszej zabudowy w centrum.

Na pozostałym terenie Gminy brak jest zbiorczego systemu odprowadzania wód opadowych i roztopowych. Z terenów dróg i placów wody odprowadzane są do rowów przydrożnych. Wody na terenach zabudowy zagospodarowywane są w granicach własnej działki. Przy dużych opadach spływają powierzchniowo do lokalnych cieków i rowów przydrożnych, a następnie do rzek. Problemy z odprowadzaniem wód opadowych i roztopowych jest szczególnie uciążliwy w granicach terenów silnie zurbanizowanych ze znacznym udziałem powierzchni utwardzonych.

10.2. Systemy energetyczne

10.2.1. Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy Drobin brak jest centralnych systemów zaopatrzenia w ciepło. Zaopatrzenie w ciepło realizowane jest z lokalnych źródeł ciepła opalanych najczęściej węglem lub miałem węglowym. Lokalne kotłownie węglowe posiadają: osiedle SM Drobinianka, zakład Drobinex. Na terenie Gminy przeprowadzono modernizację sieci centralnego ogrzewania i wymianę kotłowni na olejową w Zespole Szkół w Łęgu Probstwie, Urzędzie Miasta i Gminy w Drobinie, Zespole Szkół w Drobinie i Rogotwórsku, Miejsko-Gminnym Przedszkolu w Drobinie oraz na kotłownię opalaną biomasą (słoma) w Szkole Podstawowej w Cieszewie.

W 2004 r. zamontowano na budynku Miejsko-Gminnego Przedszkola w Drobinie kolektory słoneczne, które służą do podgrzewania wody użytkowej. W 2005 r. zamontowano kolektory słoneczne na budynku szatni przy Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Drobinie.

Stopniowo rośnie udział bezpieczniejszych ekologicznie źródeł ciepła – kotłowni wykorzystujących jako opał „eko – groszek”, olej, gaz propan-butan. Coraz częstszym zjawiskiem jest wykorzystanie energii cieplnej z wykorzystaniem promieniowania słonecznego przez kolektory cieczowe lub próżniowe.

10.2.2. Zaopatrzenie w gaz

W gminie Drobin nie występuje sieć gazowa przewodowa. Zaopatrzenie w gaz dla potrzeb bytowych realizowane jest z butli gazowych dostępnych w punktach wymiany lub dowożonych do odbiorców. Zaopatrzenie w gaz dla potrzeb bytowych i celów grzewczych zaspakajane jest poprzez dowóz cysternami przez wyspecjalizowane firmy.

Projektowane jest zaopatrzenie Gminy w gaz przewodowy poprzez budowę sieci gazociągowej wysokiego ciśnienia i wybudowaniu stacji redukcyjno-pomiarowej I stopnia na obszarach miasta Drobin. Preferowany kierunek zasilania od istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Rembelszczyzna-Włocławek od strony południowo-wschodniej.

Przez teren Gminy nie przebiegają gazociągi wysokiego i średniego ciśnienia. Gazyfikacja obszaru Gminy będzie możliwa, jeśli zaistnieją techniczne i ekonomiczne warunki budowy odcinków sieci gazowych.

10.2.3. Elektroenergetyka

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Sieć energetyczna w Gminie jest dobrze rozwinięta, zapewniając elektryfikację Gminy w 100%. Energia elektryczna dostarczana jest użytkownikom napowietrznymi liniami średniego i niskiego napięcia 0,4kV wyprowadzonymi ze stacji 15/0,4kV. Przez omawiany teren przebiegają dwie linie 15kV, relacji GPZ 110/15kV Płock - GPZ 110/15kV Raciąż oraz GPZ 110/15 kV Starożreby – GPZ 110/15 kV Raciąż.

W celu zapewnienia właściwych warunków akustycznych oraz bezpieczeństwa funkcjonowania linii, wymagane jest wyznaczenie zasięgu stref bezpieczeństwa dla napowietrznych linii elektroenergetycznych 15 kV oraz 0,4 kV. Strefy bezpieczeństwa powinny pozostać wolne od zabudowy oraz wysokiej roślinności (drzew i krzewów).

Elektroenergetyczne sieci przesyłowe

Przez terytorium Gminy przebiega napowietrzna linia wysokiego napięcia 110 kV relacji Płock-Kruszczewo-Raciąż wraz ze strefą bezpieczeństwao szerokości 2x15,0 m, po obu stronach osi linii.

Linie ta nie jest bezpośrednim źródłem zaopatrzenia mieszkańców Gminy w energię elektryczną, lecz częścią krajowego systemu elektroenergetycznych sieci przesyłowych.

W przepisach odrębnych, dotyczących pola elektromagnetycznego, uwzględnianego przy napięciach 110 kV i wyższych, zasięgi stref nie są określane przy pomocy wymiarów geometrycznych, lecz poziomem dopuszczalnego natężenia pola elektromagnetycznego. Zatem najpewniejszą metodą wyznaczenia natężenia pola, a zarazem określenia zasięgu strefy, jest pomiar natężenia pola elektromagnetycznego w terenie.

Podane wielkości w przypadku linii 110 kV i wyższym należy, więc traktować jako orientacyjne, bowiem dokładny rozmiar strefy technicznej linii napowietrznej o określonym napięciu znamionowym (strefy ograniczonego użytkowania terenu) zależy od szeregu czynników, takich jak przekrój przewodu, odległość przewodu linii od planowanej zabudowy, wysokość i konstrukcja słupa linii, obciążenie linii i temperatura otoczenia. Zarówno wysokość zawieszenia przewodu nad poziomem terenu, jak i rodzaj słupa są zmienne na trasie linii elektroenergetycznych.

W napowietrznych sieciach elektroenergetycznych o napięciach poniżej 110 kV czynnikami decydującymi o rozmiarze strefy bezpieczeństwa są wymagania eksploatacyjne (np. konieczność dostępu do linii podczas remontu), względy bezpieczeństwa przed porażeniem prądem elektrycznym i skutkami awarii mechanicznych linii – a nie oddziaływanie pola elektromagnetycznego – jak w przypadku linii o napięciu 110 kV i wyższym.

W konsekwencji, należy przyjąć, jako zasadę, że ewentualne zagospodarowywanie podanych powyżej stref bezpieczeństwa powinno być każdorazowo uzgadniane z właściwym operatorem sieci.

Zagospodarowanie terenów w granicach strefy bezpieczeństwa wymaga uwzględnienia następujących ograniczeń:

- 1) zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi. W indywidualnych przypadkach, odstępstwa od tej zasady może udzielić właściciel linii, na warunkach przez siebie określonych;
- 2) konieczność uzgodnienia warunków lokalizacji wszelkich obiektów i prowadzenia robót budowlanych z właścicielem linii;
- 3) zakaz sadzenia roślinności wysokiej pod linią;
- 4) konieczność uzgodnienia z właścicielem linii ewentualnych zalesień terenów rolnych;
- 5) teren w pasie technologicznym linii nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową;
- 6) konieczność uzyskania opinii i uzgodnień właściciela linii w przypadku jakichkolwiek zmian w kwalifikacji terenu w obrębie strefy i w jej bezpośrednim sąsiedztwie.

10.2.4. Odnawialne źródła energii

Gmina posiada korzystne warunki dla rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii, tj. energii wiatru czy produkcji biomasy. Potencjał Gminy jest obecnie niewykorzystywany w pełnym zakresie.

W 2004 r. gmina Drobin przystąpiła do realizacji Pilotażowego Ogólnopolskiego Programu „SIĘGNIJ PO SŁOŃCE” za pośrednictwem Związku Gmin Regionu Płockiego współpracującego z Regionalnym Centrum Edukacji Ekologicznej z siedzibą w Płocku oraz Europejskim Centrum Energii Odnawialnej ECBREC/IBMER w Warszawie. Głównym celem programu jest upowszechnianie w społecznościach lokalnych gmin działań związanych z wykorzystaniem alternatywnych źródeł energii. W wyniku realizacji programu na budynku Miejsko – Gminnego Przedszkola w Drobinie zostały zainstalowane kolektory słoneczne wodne służące do podgrzania wody użytkowej.

Na terenie miejscowości Cieśle wydano decyzję lokalizacyjną na realizację elektrowni wiatrowej o mocy 1,5 MW wraz z niezbędną infrastrukturą. Inwestycja obecnie jest na etapie uzyskiwania niezbędnych pozwoleń na jej realizację.

10.3. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Drobin znajduje się składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne we wsi Cieszewo. Właścicielem i zarządcą składowiska jest REMONDIS DROBIN Komunalna Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Tupadzkiej 7, 09-210 Drobin. Jest to jedyne wykorzystywane przez miasto i gminę Drobin składowisko odpadów, na które trafia całość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy. Ponadto, na w/w składowisko są przywożone odpady komunalne z gmin: Raciąż, Bielsk, Zawidz oraz Staroźreby. Składowisko posiada 3 kwatery:

- 1) I kwatera A – o powierzchni 0,6000 ha (zamknięcie, przeznaczona do rekultywacji);
- 2) II kwatera B – o powierzchni 0,8570 ha (obecnie eksploatowana);
- 3) III kwatera C – zagospodarowana jako stacja segregacji odpadów.

oraz zaplecze składowiska.

W części „B” obiektu zlokalizowana jest niecka przeznaczona do składowania odpadów, których ze względu na skład fizyczny lub ze względów ekonomicznych nie można poddać odzyskowi. Kwatera wyposażona jest w instalację odgazowującą (bierną), składającą się z trzech studni odgazowujących. Studnie odgazowujące docelowo umożliwiają gospodarkę gazem wysypiskowym (biogazem) w dwojaki sposób: poprzez spalanie gazu w postaci pochodni oraz

poprzez energetyczne wykorzystanie biogazu. Wybór metody zagospodarowania biogazu zależy od ilości i jakości (przede wszystkim zawartości metanu) powstającego biogazu.

W części "C" obiektu zlokalizowana jest stacja segregacji odpadów wraz z zapleczem socjalno-technicznym. W tej części obiektu zlokalizowana jest: stacja segregacji odpadów komunalnych suchych, detonator do czasowego magazynowania odpadów niebezpiecznych, waga samochodowa oraz budynek socjalny. Odpowiedni sposób urządzenia i eksploatacji obiektu minimalizuje presję odpadów na środowisko – składowisko posiada zainstalowane piezometry pozwalające na stałą kontrolę wpływu obiektu na środowisko.

Zakłada się, że system gospodarki osadami ściekowymi w gminie Drobin oparty będzie w dalszym ciągu na dowożeniu odwodnionych osadów na składowisko odpadów komunalnych w Cieszewie i wykorzystywaniu ich do rekultywacji niecki A składowiska. Z uwagi na rolnicze zagospodarowanie terenu, mniejszy udział terenów zdegradowanych oraz lepszą jakość wytwarzanych osadów preferowanymi kierunkami postępowania z osadami ściekowymi w regionie będzie ich wykorzystanie w celach przyrodniczych (rolnictwo i rekultywacja terenów), po uprzedniej obróbce nadającej osadom cechy produktu łatwego do zastosowania. Wyjątkiem są tereny, na których zakłada się rozwój rolnictwa ekologicznego, turystyki, o charakterze uzdrowskim lub chronione w jakikolwiek inny sposób. Zakłada się kompostowanie osadów razem z innymi odpadami organicznymi (słoma, trociny, itp.). Możliwe będzie kompostowanie osadów ściekowych wraz z frakcją organiczną odpadów komunalnych lub kompostem z tych odpadów. Ilość oczyszczanych w gminie Drobin ścieków systematycznie wzrasta, co łączy się z rozbudową sieci kanalizacyjnej. Wymiernym efektem jest wzrastający odsetek mieszkańców obsługiwanych przez oczyszczalnię oraz ciągły wzrost ilości komunalnych osadów ściekowych. W perspektywie do 2015 r. strategię w gospodarce osadami ściekowymi wyznaczać będą działania zmierzające do wyeliminowania składowania osadów, bezpieczne stosowanie osadów w środowisku oraz bezpieczne ich unieszkodliwianie (w tym rozwój metod termicznego przekształcania).

Tab. 42. Wykaz jednostek posiadających zezwolenia na wywóz odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych na terenie Gminy w 2010 r.

Lp.	Nazwa jednostki	Adres	Rodzaj wywożonych odpadów
1.	WYWÓZ NIECZYSTOŚCI PŁYNNYCH EDWARD ŻELECHOWSKI	ŚWIERCZYN 5 09-210 DROBIN	nieczystości ciekłe
2.	REMONDIS DROBIN KOMUNALNA SPÓŁKA Z O.O.	UL. TUPADZKA 7 09-210 DROBIN	nieczystości ciekłe, odpady komunalne
3.	SITA PŁOCKA GOSPODARKA KOMUNALNA SP. Z O.O.	UL. PRZEMYSŁOWA 31 09-400 PŁOCK	odpady komunalne
4.	TOWARZYSTWO INICJATYW LOKALNYCH W ŁĘGU KOŚCIELNYM	ŁĘG KOŚCIELNY 09-210 DROBIN	nieczystości ciekłe
5.	REMONDIS SP. Z O.O. W WARSZAWIE ODDZIAŁ PŁOCK	UL. PRZEMYSŁOWA 32 09-400 PŁOCK	odpady komunalne

Źródło: opracowanie na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Drobinie.

Mieszkańcy Gminy sukcesywnie wyposażają swoje nieruchomości w kosze na śmieci. Obecnie, wg danych Urzędu Miasta i Gminy Drobin, ok. 95% Gminy jest objęte uregulowaną zbiórką odpadów zmieszanych (59% nieruchomości jest wyposażonych w kosze na odpady) a ok. 90% objętych jest zbiórką selektywną. Cyklicznie organizowane są zbiórki odpadów wielkogabarytowych i elektrycznych. W Gminie funkcjonuje system zbiórki surowców wtórnych metodą pojemnikową „u źródła”. Pojemniki o pojemności 1,1 m³ ustawione są na osiedla mieszkaniowych oraz na terenie szkół, przedszkoli itp.

Na terenie gminy Drobin dzięki współpracy selektywnego Organizacją Odzysku REBA S.A. w Warszawie wdrożono system selektywnego zbierania zużytych baterii i akumulatorów małogabarytowych oparciu o system małych pojemników ustawionych w obiektach użyteczności publicznej tj. Urząd Miasta i Gminy, szkoły, przedszkola. Opakowania po lekach oraz przeterminowane leki można oddać do apteki funkcjonującej na terenie miasta Drobin.

Opakowania po środkach ochrony roślin można oddać w punktach sprzedaży środków ochrony roślin. Na terenie Gminy nie ma mogilników z przeterminowanymi środkami ochrony roślin.

Na terenie Gminy nie ma firm uprawnionych do demontażu wyeksploatowanych samochodów, mieszkańcy mogą zużyte pojazdy przekazywać do stacji demontażu na terenie gmin sąsiednich. Pojedyncze zużyte elementy blacharki aut np. (stare drzwi po wymianie, błotniki itp.) mieszkańcy mogą przekazywać do Punktów skupu złomu, zlokalizowanych na terenie gminy Drobin. System zbiórki złomu elektrycznego i elektronicznego odbywa się za pośrednictwem sklepów. System zbiórki zużytych opon od mieszkańców odbywa się za pośrednictwem przedsiębiorstw, prowadzących działalność w zakresie wulkanizacji. Na terenie gminy brak jest selektywnego systemu zbierania zużytych opon w celu ich odzysku i recyklingu.

Bezpośredni odbiór padłych zwierząt następuje przez uprawnioną firmę zewnętrzną po zgłoszeniu telefonicznym: firma: PPH HETMAN Sp. z o.o. z/s Florianów 24, 99-311 Bedlno. Umowa z ww. podmiotem na odbiór i unieszkodliwianie padłych sztuk zwierząt gospodarskich jest podpisywana corocznie (bezpłatnie). Umowa z ww. podmiotem na odbiór i unieszkodliwianie padłych zwierząt: ptactwo, koty, psy - podpisana jest na czas nieokreślony. – miesięczna opłata ryczałtowa (Budżet gminy). Pałde dzikie ptactwo magazynowane jest w szczelnym zbiorniku. Najczęściej jednak, padłe zwierzęta są zakopywane bezpośrednio w ziemi.

W 2004 r. opracowano koncepcję budowy składowiska odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Po przeprowadzeniu w 2008 r. inwentaryzacji obiektów pokrytych azbestem opracowano program usuwania azbestu, który przyjęto Uchwałą Nr 159/XXXIV/09 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Drobin na lata 2008-2032”

Niski poziom obsługi mieszkańców w zakresie zorganizowanego systemu zbiórki odpadów czasem skutkuje brakiem kontroli nad sposobem utylizacji odpadów oraz powstawaniem dzikich wysypisk. Mieszkańcy często wywożą odpady komunalne do lasów, zagłębień terenów oraz w inne miejsca. Odpady przemysłowe wytworzone przez największe zakłady są przekazywane do unieszkodliwienia i odzysku w instalacjach poza granicami Gminy. Podobnie odpady medyczne unieszkodliwiane są w spalarni Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Płocku.

Gmina Drobin działalność w zakresie gospodarki odpadami prowadzi przy współpracy ze Związkiem Gmin Regionu Płockiego. Priorytetowym zadaniem Związku jest rozwiązywanie problemu utylizacji odpadów o zasięgu ponadgminnym – wspólna budowa systemu odbioru, gromadzenia i utylizacji odpadów komunalnych, w tym systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

10.4. Telekomunikacja. Informatyzacja – rozwój społeczeństwa informacyjnego

Mieszkańcy Gminy posiadają dostęp do sieci telefonicznej stacjonarnej oraz komórkowej. Możliwość korzystania z ogólnopolskiej, przewodowej sieci telefonicznej dają mieszkańcom miasta Drobin automatyczne centrale telefoniczne typu RISLU zlokalizowane w Drobinie i w Łęgu Probstwie. Centrale te zaspokajają obecne potrzeby w granicach istniejącej sieci, posiadając jednocześnie możliwości rozbudowy. Ograniczenia w dostępie do przewodowej sieci telefonicznej nie występują. Ponadto, Gmina jest w całości objęta zasięgiem sieci telefonii komórkowej funkcjonujących na rynku operatorów. W miejscowościach Drobin i Łęg Probstwo zlokalizowane są maszty telefonii komórkowych. Przez teren Gminy przebiega kabel telekomunikacyjny GUTN relacji Bydgoszcz – Warszawa.

Mieszkańcy Gminy mają możliwość korzystania z Internetu. Dzieci i młodzież mogą z niego korzystać m.in. w szkołach. Dla zwiększenia dostępności do Internetu planowana jest rozbudowa radiowej sieci internetowej.

10.5. Główne problemy i możliwości rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Jednym z podstawowych problemów Gminy jest bardzo słabo rozwinięta sieć kanalizacji sanitarnej i niewielka liczba przydomowych oczyszczalni ścieków (w 2008 r. było ich tylko 7 szt.). Ilość mieszkańców korzystających z wodociągu z 2009 roku wyniosła 81,8% natomiast z sieci kanalizacyjnej niewiele ponad 21%. Zwodociągowanie terenu Gminy (niemal 100%) jest ponad 16 krotnie wyższe od skanalizowania (ok. 6%). Ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, byłych studniach kopanych lub dołach chłonnych. Często wylewane są do cieków, odprowadzane do drenowań, wylewane na pola i do lasów. Efektem niewłaściwej gospodarki ściekowej jest zły stan czystości rzek i zbiorników wodnych w Gminie.

Z niedostatecznym rozwojem sieci infrastruktury, a zwłaszcza z brakiem kanalizacji deszczowej związany jest problem zagospodarowania wód opadowych w granicach terenów silnie zurbanizowanych.

Niebezpieczeństwo dla środowiska stwarza nie w pełni kontrolowany sposób gospodarowania odpadami przez mieszkańców. Zbiórka odpadów zwierzęcych nie jest właściwie zorganizowana. Padłe zwierzęta są często grzebane w przypadkowych miejscach przez ich właścicieli. W niewłaściwy sposób są unieszkodliwiane odpady niebezpieczne, w tym odpady azbestowe (eternit). Dominuje unieszkodliwianie odpadów komunalnych poprzez składowanie. Konieczne jest uporządkowanie systemu zbiórki odpadów w tym rozbudowa systemu zbiórki selektywnej.

W Planie Gospodarki Odpadami na lata 2008-2015, przyjętym uchwałą Nr 154/XXXIII/08 Rady Miejskiej w Drobinie z 30 grudnia 2008 roku, zidentyfikowano problemy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, które są po części zbieżne z problemami wynikającymi z „Krajowego planu gospodarki odpadami 2010”, Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego a także Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Płockiego. Problemy te są następujące:

- 1) brak dokładnych danych dotyczących ilości wytwarzanych odpadów komunalnych i ich selektywnej zbiórki. Informacje podawane w różnych sprawozdaniach wykonywanych przez gminy znacznie różnią się od siebie;
- 2) problem z objęciem 100% mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów;
- 3) problem z objęciem 100% mieszkańców selektywną zbiórką odpadów komunalnych (system pojemnikowy i workowy);
- 4) nie udało się stworzyć międzygminnego systemu segregacji, kompostowania i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Można przyjąć, że ZUOK w Kobiernikach oraz REMONDIS Drobin Komunalna Sp. z o.o. w Cieszewie przejęły rolę międzygminnych centrów gospodarki odpadami;
- 5) nie istnieje system zbierania i unieszkodliwiania odpadów biodegradowalnych oraz odpadów budowlanych;
- 6) nie udało się stworzyć spójnego systemu zbiórki i odzysku odpadów wielkogabarytowych,
- 7) nadal na składowiska odpadów trafiają odpady niebezpieczne;
- 8) funkcjonujący system zbierania odpadów opakowaniowych nie w pełni pozwala na zrealizowanie zakładanych poziomów odzysku;
- 9) na terenie powiatu brak zorganizowanych punktów zbierania odpadów niebezpiecznych wysegregowanych z odpadów komunalnych oraz opon samochodowych;
- 10) nie rozwiązana jest gospodarka osadami ściekowymi;
- 11) brak badań składu odpadów.

Dobrze rozwiniętym, systematycznie rozbudowywanym i modernizowanym elementem infrastruktury jest sieć wodociągowa. Problemem o nieco mniejszym znaczeniu jest brak rozdzielczej sieci gazociągowej na terenie Gminy. Zapewnienie mieszkańcom gminy i miasta zaopatrzenia w gaz z sieci służyć będzie ograniczeniu emisji szkodliwych substancji pochodzących ze spalania „brudnych” paliw w przydomowych kotłowniach. Barię może być

w tym przypadku aspekt ekonomiczny – stosunkowo wysoki koszt eksploatacji kotłowni gazowej przy niskim poziomie zamożności mieszkańców.

11. Uwarunkowania zawarte w dokumentach i programach i znaczeniu ponadlokalnym

W Studium uwzględnia się zadania rządowe służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych oraz zadania samorządowe zawarte w dokumentach i programach wojewódzkich i powiatowych.

Rządowymi dokumentami programowymi, w których zdefiniowano Politykę przestrzenną państwa, oraz polityki regionalne i lokalne są m.in.:

- 1) „Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju”;
- 2) „Narodowa strategia rozwoju regionalnego”;
- 3) „Polska 2025. Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju”;
- 4) plany i strategie, w zakresie zróżnicowanych dziedzin rozwoju dotyczące:
 - a) ochrony środowiska,
 - b) dróg i transportu,
 - c) infrastruktury technicznej.

Nadrzędnym celem rozwoju, zdefiniowanym we wszystkich powyższych opracowaniach jest realizacja zasad zrównoważonego rozwoju, umożliwiająca likwidację dysproporcji rozwojowych i poziomu życia mieszkańców.

11.1 Strategia rozwoju województwa mazowieckiego

Uchwałą Nr 78/06 w dniu 29 maja 2006 roku Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwalił Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020, stanowiącą aktualizację Strategii z 2001 r. Strategia przedstawia uwarunkowania oraz określa cele i kierunki świadomego i systemowego sterowania długookresowym rozwojem regionu. Ma jednak charakter ogólny, jest podstawą do opracowania szczegółowych programów wojewódzkich.

Za nadrzędny cel rozwoju Mazowsza przyjmuje się wzrost konkurencyjności gospodarki i zrównoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego w regionie jako podstawa poprawy jakości życia mieszkańców. Rozwój konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy przyczyni się do szybszego wzrostu gospodarczego regionu. Jego osiągnięcie, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, będzie implikowało poprawę warunków życia ludności. Przestrzenne równoważenie rozwoju społeczno-gospodarczego złagodzi różnice w poziomie i warunkach życia mieszkańców pomiędzy centrum regionu i jego obszarami peryferyjnymi.

W dokumencie określono trzy cele strategiczne, a w ich obrębie cele pośrednie, dla których zdefiniowano kierunki działań. Jako strategiczne cele wskazano:

- 1) w sferze społecznej: *budowę społeczeństwa informacyjnego i poprawę jakości życia mieszkańców województwa;*
- 2) w sferze ekonomicznej: *zwiększenie konkurencyjności regionu w układzie międzynarodowym;*
- 3) w sferze funkcjonalno – przestrzennej: *poprawę spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w warunkach zrównoważonego rozwoju.*

Warunkiem prawidłowej realizacji postawionych celów strategicznych jest m.in. zdefiniowanie 5 celów pośrednich, wyznaczających jednocześnie kierunki działań w poszczególnych obszarach:

- 1) rozwój kapitału społecznego w tym kierunki działań:
 - a) rozwój społeczeństwa informacyjnego i teleinformatyzacji,
 - b) wzrost poziomu wykształcenia i poprawa jakości kadr,
 - c) wzrost zatrudnienia w regionie i przeciwdziałanie bezrobociu,
 - d) podniesienie standardów ochrony zdrowia i zmniejszenie różnic w dostępie do świadczeń zdrowotnych,

- e) dążenie do poprawy warunków i zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych,
- f) intensyfikacja działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych,
- g) poprawa bezpieczeństwa publicznego;
- 2) wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu:
 - a) rozwój małych i średnich przedsiębiorstw oraz wzrost ich innowacyjności i konkurencyjności,
 - b) wspieranie instytucji otoczenia biznesu,
 - c) rozwój nowoczesnych technologii z wykorzystaniem własnego potencjału,
 - d) rozwój regionalnych sieci kooperacyjnych i przepływu nowoczesnych technologii,
 - e) budowa systemu innowacyjnego w regionie;
- 3) stymulowanie rozwoju funkcji metropolitalnych Warszawy:
 - a) wzmocnienie powiązań Warszawy z otoczeniem regionalnym, krajowym i międzynarodowym,
 - b) rozwój i poprawa standardów infrastruktury technicznej,
 - c) przeciwdziałanie degradacji krajobrazu i środowiska przyrodniczego,
 - d) zahamowanie narastania chaosu w przestrzennym zagospodarowaniu stolicy i jej otoczeniu,
 - e) stymulowanie rozwoju stolicy i obszaru metropolitalnego poprzez policentryczny rozwój przestrzenny i ożywienie funkcji centrowych;
- 4) aktywizacja i modernizacja obszarów pozametropolitalnych:
 - a) poprawa dostępności komunikacyjnej i transportu w regionie, w tym lotnictwa cywilnego,
 - b) wzmocnienie potencjału rozwojowego ośrodków subregionalnych i małych miast,
 - c) wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich,
 - d) budowa i rozwój infrastruktury społecznej,
 - e) ochrona i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego dla zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju,
 - f) wykorzystanie potencjału ośrodka metropolitalnego stolicy do stymulowania rozwoju całego regionu;
- 5) rozwój społeczeństwa obywatelskiego oraz kształtowanie wizerunku regionu:
 - a) rozwój społeczeństwa obywatelskiego i integracji regionalnej,
 - b) poprawa i promocja atrakcyjności inwestycyjnej w regionie,
 - c) promocja i zwiększanie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej regionu w oparciu o walory środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego,
 - d) kształtowanie tożsamości regionu oraz kreowanie i promocja jego produktu,
 - e) współpraca międzyregionalna i międzynarodowa.

Kierunki działań zapisane w „Strategii ...”, odnoszące się do zagospodarowania przestrzeni sprecyzowano w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego”.

11.2. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego

Cele i kierunki struktury przestrzennej województwa mazowieckiego na poziomie regionalnym zostały przełożone ze strategii na układ przestrzenny w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, zatwierdzonym uchwałą nr 65/2004 Sejmiku Województwa Mazowieckiego w dniu 7 czerwca 2004 roku.

Generalnym celem planu jest stwarzanie warunków do osiągnięcia trwałego zrównoważonego rozwoju województwa mazowieckiego, poprawy warunków życia jego mieszkańców oraz do stałego zwiększania efektywności procesów gospodarczych i konkurencyjności regionu.

Jest on uszczegółowiony poprzez sformułowanie trzech celów głównych:

- 1) zapewnienie większej spójności województwa i stwarzanie warunków do wyrównania dysproporcji rozwojowych, który będzie realizowany poprzez:
 - a) rozbudowę i modernizację infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej,

- b) wskazanie obszarów problemowych dla polityki regionalnej oraz określenie kierunków ich restrukturyzacji,
 - c) wzmocnienie oddziaływania aglomeracji warszawskiej i regionalnych ośrodków równoważenia rozwoju (byłych miast wojewódzkich) na ich otoczenie,
 - d) wskazanie miejscowości predestynowanych do pełnienia roli wielofunkcyjnych ośrodków obsługi rolnictwa;
- 2) zapewnienie zrównoważonego i harmonijnego rozwoju województwa poprzez zachowanie właściwych relacji pomiędzy poszczególnymi systemami i elementami zagospodarowania przestrzennego, który realizowany będzie poprzez:
- a) ochronę i racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi,
 - b) ochronę dziedzictwa kulturowego, krajobrazu i kształtowania ładu przestrzennego,
 - c) wzmocnianie wielofunkcyjności struktur przestrzennych,
 - d) wzrost bezpieczeństwa ekologicznego;
- 3) zwiększenie konkurencyjności regionu i poprawa warunków życia, który realizowany będzie poprzez:
- a) likwidację barier infrastrukturalnych oraz wzmocnianie międzynarodowych i krajowych korytarzy transportowych,
 - b) wzmocnienie funkcji metropolitalnych stolicy,
 - c) koncentrację infrastruktury społecznej w wybranych ośrodkach osadniczych,
 - d) wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych dla celów turystyczno-rekreacyjnych.

Zapisy „Planu...” są zgodne z celami i kierunkami rozwoju określonymi w „Strategii...”. Realizacja ustaleń „Planu...” odbywa się poprzez realizację programów zadań rządowych i samorządowych, w związku z tym konieczne jest, aby zapisy Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględniały ustalenia zawarte w „Planie...”.

Główny cel rozwoju województwa zapisany w „Strategii...” jest zbieżny z podstawowym celem stawianym w „Planie...”.

W w/w dokumencie, w części dotyczącej kierunków zagospodarowania i polityki przestrzennej, obszar gminy i miasta Drobin wskazany został jako:

- 1) wielofunkcyjny ośrodek aktywizacji rejonów - miasto Drobin. Wspomagane tych ośrodków powinno dotyczyć działań wskazanych przez właściwe samorządy lokalne, prowadzących do aktywizacji gospodarczej danego rejonu, rewitalizacji terenów przemysłowych i poprawy poziomu obsługi ludności, zwłaszcza w zakresie oświaty i ochrony zdrowia. Miasta te powinny uzyskać wsparcie w pełnieniu roli aktywizacji społecznej rejonu w zakresie działań na rzecz osób i obszarów zagrożonych bezrobociem i kształcenia zawodowego dostosowującego zasoby ludzkie do potrzeb rynku pracy;
- 2) otwarte tereny wielofunkcyjne, w szczególności, tereny towarowego rolnictwa wielokierunkowego, w tym ukształtowanej specjalizacji sadowniczej.

Koncepcja systemu transportowego przyjęta w *Planie* uwzględnia fakt przebiegu przez Mazowsze trzech ustanowionych i jednego postulowanego europejskich korytarzy transportowych z międzynarodowym węzłem drogowo-kolejowym i lotniczym w Warszawie. Korytarzem obejmującym omawiany obszar jest korytarz KA (postulowany) Gdańsk-Warszawa-Kowel-Konstanca/Odessa. Potencjalne jego wypełnienie obejmować będzie fragment autostrady A1 i drogi nr 10 oraz drogę krajową nr 17 i linię kolejową E28.

W „Planie...” uwzględnione zostały zadania rządowe i zadania samorządu województwa, służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych zawarte w programach (rządowych i samorządowych województwa).

Najważniejsze zadania i działania warunkujące rozwój ponadlokalnych systemów transportowych to:

- 1) budowa/przebudowa drogi krajowej nr 60, w tym: wzmocnienie nawierzchni i dostosowanie do nacisków 115kN/oś;
- 2) budowa obejść w ciągach dróg krajowych na obszarach zurbanizowanych dla zmniejszenia uciążliwości ruchu tranzytowego, m.in. w mieście Drobin;
- 3) dostosowanie do standardu klasy GP (główna ruchu przyspieszonego) dróg tworzących „Wielką Obwodnicę Mazowsza” z wykorzystaniem m.in. drogi krajowej nr 60 przebiegającej przez obszar gminy i miasta Drobin;
- 4) podniesienie kategorii drogi krajowej nr 10 do rangi drogi ekspresowej oraz wyznaczenie nowego przebiegu w obszarze miasta Drobin;
- 5) poprawa bezpieczeństwa ruchu na drogach poprzez m.in. modernizację niebezpiecznych skrzyżowań, uspokajanie ruchu w obszarach zurbanizowanych, oddzielenie ruchu pieszego i kołowego;
- 6) wykorzystanie nowoczesnych technik zarządzania ruchem dla sprawniejszego funkcjonowania istniejącej i tworzonej infrastruktury drogowej;
- 7) modernizacja i rozwój regionalnego systemu transportu publicznego poprzez wspomaganie restrukturyzacji głównych przewoźników i stworzenie spójnych systemów transportowych, wzajemnie się uzupełniających.

Projektowana droga szybkiego ruchu nr 10 stanowi trasę nie wzbogacającą powiązań komunikacyjnych Gminy, jest to droga tranzytowa, eksterytorialna w stosunku do układu komunikacyjnego Gminy i stanowi zadanie rządowe.

12. Główne wnioski z analizy uwarunkowań – analiza S.W.O.T.

Syntezy uwarunkowań dokonano metodą S.W.O.T., identyfikując silne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia rozwoju Gminy. W sposób syntetyczny ujęte zostały istniejące i przewidywane uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne rzutujące na możliwości rozwoju Gminy.

Analiza ta daje możliwość określenia optymalnych kierunków działań w zakresie instrumentów dostępnych w gospodarce przestrzennej służących społeczno-gospodarczemu rozwojowi Gminy w poszanowaniu walorów przyrodniczych, kulturowych i ekonomicznych przestrzeni.

S - strength – siła, W - weakness – słabość, O - opportunity – szansa, T - threat – zagrożenie

Analiza zbiorcza

SIŁY	SŁABOŚCI
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoka jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej. 2. Dobre położenie względem regionalnej i ogólnopolskiej sieci komunikacyjnej. 3. Duża aktywność społeczna i gospodarcza mieszkańców. 4. Walory kulturowe i przyrodniczo-krajobrazowe. 5. Funkcjonowanie rozwijających się przedsiębiorstw. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niski poziom lesistości Gminy i duży stopień ich rozdrobnienia. 2. Niezagospodarowane centrum miasta Drobin. 3. Niska świadomość mieszkańców w zakresie utrzymania czystości, selektywnej zbiórki odpadów. 4. Niski stopień wykorzystania zasobów wód podziemnych. 5. Niedorozwój sieci kanalizacji sanitarnej i przydomowych oczyszczalni ścieków. 6. Brak sieci ciepłej i gazociągowej na terenie Gminy. 7. Zły stan techniczny istniejących dróg. 8. Niedorozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i turystycznej. 9. Niewielka liczba podmiotów gospodarczych poza obszarem miasta Drobin. 10. Duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych. 11. Niedorozwój podstawowej infrastruktury na terenach działalności rolniczej. 12. Niska specjalizacja produkcji towarowej w indywidualnych gospodarstwach rolnych.

	13. Niedostosowanie budynków oświatowych i kulturalnych do potrzeb osób niepełnosprawnych. 14. Wysokie ukryte bezrobocie. 15. Mała liczba aktów prawa miejscowego (miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) chroniących i kształtujących tereny wartościowe przyrodniczo i kulturowo.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Położenie geograficzne i bliskość dużych miast Płocka, Warszawy. 2. Pozyskanie środków unijnych na rozwój Gminy. 3. Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa. 4. Wzrost popularności aktywnych form wypoczynku (rozwój agroturystyki). 5. Stworzenie i realizacja programu ochrony układów i obiektów wartościowych kulturowo. 6. Rozwój budownictwa mieszkaniowego. 7. Kreowanie wizerunku Gminy jako miejsca atrakcyjnego dla inwestowania i zamieszkania. 8. Korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego.	1. Starzenie się społeczeństwa. 2. Odływ wykwalifikowanych kadr do ośrodków o większej atrakcyjności rynku pracy. 3. Brak działań mających na celu ochronę i rewitalizację środowiska kulturowego i przyrodniczego. 4. Ubożenie naturalnych siedlisk roślinnych. 5. Niska opłacalność produkcji rolnej. 6. Brak preferencyjnych kredytów na branżowe sektory rozwoju rolnictwa. 7. Brak skutecznego programu przeciwdziałania bezrobociu. 8. Duża konkurencyjność produktów rolnych pochodzenia zagranicznego.

Analiza sektorowa

Środowisko przyrodnicze i kulturowe

SIŁY	SŁABOŚCI
1. Korzystne warunki glebowe. 2. Obecność obiektów o walorach kulturowych i historycznych, tj. historyczny układ przestrzenny miasta Drobin oraz zespoły dworsko-parkowe. 3. Brak uciążliwych obiektów przemysłowych silnie zanieczyszczających środowisko. 4. Niskie zanieczyszczenie środowiskowe. 5. Korzystne warunki środowiska w zakresie czystości gleb, dające możliwości rozwoju produkcji zdrowej żywności. 6. Liczne zadrzewienia śródpolne wzdłuż cieków i rzek.	1. Niski stopień lesistości i znaczny stopień fragmentacji lasów na terenie Gminy. 2. Brak dużych zespołów przyrodniczych stwarzających możliwość rozwoju turystyki. 3. Brak naturalnych zbiorników wodnych. 4. Słabo rozwinięty system selektywnej zbiórki odpadów. 5. Wzrost zanieczyszczenia powietrza poprzez stosowanie tradycyjnych substancji opałowych (m.in. węgla) oraz spalanie odpadów w kotłowniach lokalnych. 6. Mała liczba form ochrony przyrody. 7. Występowanie obszarów szczególnego zagrożenia hałasem w obszarach zurbanizowanych. 8. Niezadowolający stan techniczny części zespołów zabytkowych wymagających odnowy i przystosowania do współczesnych standardów użytkowych. 9. Niska retencja naturalna – zaniedbane obiekty małej retencji. 10. Niezadowolający stan czystości wód powierzchniowych, zagrożenie przenikaniem zanieczyszczeń do wód podziemnych. 11. Nie w pełni rozwiązane problemy w zakresie gospodarki odpadami na terenie Gminy. 12. Niska estetyka Miasta.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Objęcie ochroną prawną form przyrodniczych – użytki ekologiczne. 2. Wzrost popularności aktywnych form wypoczynku wykorzystujących walory przyrodnicze i kulturowe. 3. Rozwój funkcji turystycznej w oparciu o istniejące zespoły i obiekty zabytkowe. 4. Stworzenie kompleksowego, informacyjno - promocyjnego serwisu internetowego. 5. Rozwój rolnictwa ekologicznego.	1. Brak działań mających na celu ochronę i rewitalizację środowiska kulturowego i przyrodniczego. 2. Brak wsparcia finansowego dla działań na rzecz ochrony zabytków. 3. Nieuporządkowana gospodarka wodno – ściekowa. 4. Niewystarczające nakłady na promocję kultury i sportu. 5. Wzrost ruch pojazdów. 6. Brak wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców. 7. Istnienie dzikich wysypisk odpadów. 8. Transport przez Gminę ładunków niebezpiecznych – ryzyko wystąpienia zagrożeń nadzwyczajnych. 9. Intensywny rozwój zainwestowania na terenach nie

	<p>wyposażonych w systemy infrastruktury zwłaszcza kanalizacyjnej.</p> <ol style="list-style-type: none"> 10. Ograniczenia dla zabudowy wynikające z ochrony stanowisk archeologicznych. 11. Obszary dolin rzek i cieków wymagające ochrony przed erozją oraz zanieczyszczeniem wód, jak również odbudowy ciągłości ekosystemów, w tym realizacji zadań małej retencji. 12. Obszary zagrożone przenikaniem zanieczyszczeń z powierzchni ziemi do warstwy wodonośnej wymagające ochrony w realizowanych inwestycjach i rozwiązaniach gospodarki wodno – ściekowej. 13. Zagrożenia ekologiczne ze strony Płocka - pomimo że w ostatnich latach nie stwierdza się (zbyt często) przekroczeń norm zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, to jednak potencjalne zagrożenie pogorszenia stanu środowiska nadal występuje. 14. Obszar zagrożony stepowaniem, a posiadający korzystne dla rolnictwa warunki glebowe (wschodnia część Gminy). 15. Konieczność zachowania zasobów kulturowych i walorów krajobrazowych objętych ochroną prawną przy jednoczesnym zagrożeniu wynikającym z małej wartości użytkowej i technicznej pozostałych obiektów zabytkowych a także brak środków na ich rewitalizację. 16. Zanieczyszczanie rzek przez rodzime zakłady jak i położone poza granicami Gminy.
--	---

Sytuacja społeczno – gospodarcza

SIŁY	SŁABOŚCI
<ol style="list-style-type: none"> 1. Korzystne położenie Gminy względem regionalnej i ogólnopolskiej sieci komunikacyjnej. 2. Potencjalne obszary aktywizacji gospodarczej kształtujące się w strefie oddziaływania miasta Płocka i szlaku tranzytowego drogi krajowej Nr 60 Kutno - Płock - Ciechanów – Ostrowia Mazowiecka i Nr 10 Płońsk-Toruń-Szczecin-gr. Państwa. 3. Istnienie dużych rynków zbytu w bezpośrednim sąsiedztwie Gminy. 4. Duży udział ludności w wieku produkcyjnym. 5. Istnienie rezerwy siły roboczej powstałej na skutek bezrobocia, która może być wykorzystana w aktywizacji społeczno - gospodarczej Gminy. 6. Istnienie wolnych terenów pod inwestycje. 7. Wzrost poziomu wykształcenia mieszkańców. 8. Silne powiązanie z m. Płockiem m. innymi w zakresie dojazdów do szkół szczebla ponadpodstawowego. 9. Istnienie zaplecza do przemysłu przetwórstwa rolno – spożywczego. 10. Działania samorządu na rzecz wspierania inwestycji 11. Wysoki poziom rozwoju rolnictwa. 12. Rozwijający się przemysł drobny (przetwórstwo mięsne). 13. Przewaga prywatnej własności w Gminie. 14. Wielofunkcyjny charakter ośrodka gminnego. 15. Wzrost ilości podmiotów gospodarczych. 16. Korzystna prognoza demograficzna na lata 2000 – 2020 wzrost liczby ludności w 2020 roku do 10 tys. mieszkańców. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak struktur instytucjonalnych i mechanizmów społecznych stymulujących rozwój Gminy. 2. Brak grup producenckich rolników i zakładów przetwórczych. 3. Brak doświadczeń podmiotów gospodarczych w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych na realizację przedsięwzięć. 4. Brak instytucji wspierania przedsiębiorczości. 5. Zły stan techniczny części komunalnych zasobów mieszkaniowych. 6. Brak lokali socjalnych. 7. Niskie nakłady na pomoc społeczną. 8. Słabo rozwinięta baza dystrybucji i przechowalnictwa płodów rolnych. 9. Niedoinwestowanie w zakresie infrastruktury społecznej. 10. Niedoinwestowanie w zakresie przetwórstwa płodów rolnych oraz obsługi rolnictwa. 11. Brak ogólnodostępnych obiektów sportowych. 12. Brak gospodarstw produkujących metodami ekologicznymi. 13. Brak większych możliwości realizacji bazy turystycznej niesezonowej. 14. Wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym - sytuacja taka stwarzać może istotny problem z zapewnieniem zatrudnienia. 15. Uboga oferta szkolnictwa ponadgimnazjalnego. 16. Brak terenów inwestycyjnych – gminnych. 17. Brak specjalistycznych usług medycznych.

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> Pozyskanie funduszy na realizację projektów w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, kultury, edukacji, infrastruktury, ochrony środowiska. Uzbrajanie terenów pod zabudowę mieszkaniową i pod inwestycje. Wzrost popularności aktywnych form wypoczynku. Tworzenie obszarów zorganizowanej aktywności gospodarczej. Rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego i zakładów produkcyjnych. Promocja Gminy jako miejsca atrakcyjnego dla inwestowania, zamieszkania i rozwoju. Rozwój przedsiębiorczości i aktywności społecznej. Napływ kapitału zagranicznego i inwestorów. Zwiększanie powierzchni gospodarstw i ich konkurencyjności. Możliwość wykorzystania istniejących obiektów i terenów szkolnych na cele sezonowej obsługi kolonii itp. Zainteresowanie lokalnej społeczności rozwojem agroturystyki. Następują korzystne zmiany prawne (uwarunkowania zewnętrzne) dotyczące finansów gmin, wzrosnie udział gminy w podatkach od osób fizycznych i prawnych, możliwość uczestniczenia Gminy w działalności gospodarczej. 	<ol style="list-style-type: none"> Pauperyzacja społeczeństwa. Odływ wykwalifikowanych kadr do ośrodków o większej atrakcyjności rynku pracy. Emigracja osób w wieku produkcyjnym, z wyższym wykształceniem. Spadek przyrostu naturalnego, starzenie się społeczeństwa. Niedostatecznie rozwinięta świadomość regionalna i poczucie lokalnych więzi. Spadek konkurencyjności miejscowych przedsiębiorstw, zawężenie rynków zbytu. Brak absorpcji środków unijnych. Brak zdecydowanej promocji gminy na zewnątrz. Niskie tempo zmian strukturalnych w rolnictwie. Brak instrumentów wspierania przedsiębiorczości i redukcji bezrobocia. Niska dochodowość pracy w rolnictwie brak alternatywnych źródeł dochodu spoza rolnictwa. Niestabilny i niespójny system prawny. Nieadekwatny podział środków finansowych w stosunku do ilości zadań przekazanych gminom.

Komunikacja

SIŁY	SŁABOŚCI
<ol style="list-style-type: none"> Korzystne położenie Gminy względem regionalnej i ogólnopolskiej sieci komunikacyjnej. Dobrze rozwinięta sieć dróg o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym. Powiązanie terytorium Gminy komunikacją zbiorową – autobusową - z większymi ośrodkami regionalnymi. 	<ol style="list-style-type: none"> Niska wydolność systemu transportowego (niewystarczająca przepustowość sieci, zły stan techniczny dróg). Wysokie obciążenie niedostatecznie przystosowanych dróg ruchem tranzytowym. Brak obwodnic w ciągu dróg krajowych terenów najbardziej zurbanizowanych, szczególnie miasta Drobin. Wysoki poziom emisji hałasu generowany przez ruch samochodowy. Parametry techniczne dróg niedostosowane do rangi dróg. Zły stan techniczny lub brak chodników dla pieszych Brak ścieżek rowerowych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> Rozbudowa i modernizacja dróg przy wsparciu funduszami zewnętrznymi (realizacja zadań wskazanych w Planie zagospodarowania woj. mazowieckiego). 	<ol style="list-style-type: none"> Wzrost natężenia ruchu. Brak działań w zakresie modernizacji układu komunikacyjnego. Brak wsparcia finansowego dla działań związanych z realizacją dróg. Wystąpienie katastrof komunikacyjnych i technicznych.

Infrastruktura techniczna

SIŁY	SŁABOŚCI
<ol style="list-style-type: none"> Rozwinięty i sprawny system zaopatrzenia w energię elektryczną, zaspakajający w pełni potrzeby Gminy. 	<ol style="list-style-type: none"> Brak magistralnych systemów przesyłowych gazu oraz sieć paliw płynnych Brak sieci gazowej rozdzielczej.

<p>2. Dobrze rozwinięta sieć wodociągowa.</p> <p>3. Funkcjonowanie oczyszczalni ścieków, jej rozbudowa pozwala na rozwój sieci kanalizacyjnej.</p> <p>4. Funkcjonowanie w obszarze Gminy obiektów energetyki o dużej skali i wydajności.</p>	<p>3. Brak promocji proekologicznych źródeł ciepła i energii.</p> <p>4. Brak sieci kanalizacji deszczowej.</p> <p>5. Nieuporządkowana gospodarka wodno-ściekowa na terenach wiejskich. Niski stopień wyposażenia w infrastrukturę techniczną polegający na realizacji sieci wodociągowej bez równoczesnej realizacji zbiorowych i indywidualnych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków.</p> <p>6. Niski poziom skanalizowania Gminy.</p> <p>7. Chaotyczna i rozproszona zabudowa zagrodowa utrudniająca i znacznie zwiększająca koszty realizacji zbiorowych systemów infrastruktury technicznej i dróg dojazdowych.</p> <p>8. Niski stopień obsługi w zakresie gromadzenia i wywozu odpadów komunalnych.</p> <p>9. Słaby poziom oświetlenia głównych ciągów komunikacyjnych we wsiach.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>1. Rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnych przy wsparciu funduszami zewnętrznymi.</p> <p>2. Wykorzystanie nowych technologii budowy oczyszczalni przydomowych we wsiach o luźnej zabudowie.</p>	<p>1. Intensywny rozwój zainwestowania na terenach wymagających rozbudowy systemów infrastruktury.</p> <p>2. Brak wsparcia środkami zewnętrznymi rozbudowy sieci.</p> <p>3. Wysokie koszty utrzymania i rozbudowy sieci.</p> <p>4. Zagrożenie spowodowane awarią sieci wysokiego napięcia 110kV.</p>

Zaznaczyć należy, że *Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Drobin do 2020 roku* zakłada, iż w 2020 r.:

- 1) liczba ludności wzrośnie do ok. 10 tys. mieszkańców (8594 mieszkańców, koniec 2009 r. wg GUS), nastąpi wzrost wykształcenia z dominującym średnim, nastąpi wzrost aktywności społecznej przy jednoczesnym utrwaleniu się odsetka ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym;
- 2) nastąpi znaczna poprawa stanu świadomości ekologicznej mieszkańców, przedstawiona zostanie bogata oferta małej architektury z odrestaurowanym śródmieściem miasta. Na terenie całej gminy wykonana będzie pełna infrastruktura w zakresie dostaw wody, odprowadzania ścieków i gospodarki odpadami. Wprowadzany będzie system ogrzewania ekologicznego;
- 3) liczba gospodarstw rolnych ulegnie zmniejszeniu przy jednoczesnym wzroście areалу i produktywności. Nastąpi rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego oraz usług na rzecz rolnictwa. Grunty słabsze zostaną zalesione. Wiele osób znajdzie pracę poza rolnictwem np. w prywatnych przedsiębiorstwach. Zachowany zostanie dobry stan gleb. Zwiększy się poziom wykształcenia rolników;
- 4) nastąpi poprawa jakości nauczania i rozbudowa bazy oświatowej, pojawi się zróżnicowana oferta w zakresie szkolnictwa średniego na terenie gminy. Centrum miasta zostanie odrestaurowane i oferować będzie pełną gamę usług dla turystów, mieszkańców i osób przejeżdżających tranzytem z ofertą usług kulturalnych (kino, dom kultury, itp.) oraz halą sportowo – rekreacyjną wraz z basenem. Pojawi się wiele ofert spędzania czasu wolnego dla młodzieży. Bezrobocie utrzyma się znacznie poniżej 10%;
- 5) gmina Drobin będzie w dobrej kondycji finansowej dzięki znacznemu zwiększeniu ilości podmiotów gospodarczych oraz osób wolnych zawodów. Główna podaż miejsc pracy pokaże się w sferze usługowo – przemysłowej i pozarolniczej. Ważnym czynnikiem rozwoju będzie akwizycja środków Unii Europejskiej;
- 6) dochody mieszkańców oscylować będą wokół średnich w Polsce. Mieszkańcy znajdować będą pracę w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw w rolnictwie oraz w usługach związanych z obsługą ruchu tranzytowego;
- 7) problemy infrastrukturalne zostaną w pełni rozwiązane szczególnie w obszarze skanalizowania gminy. Wszystkie drogi zostaną utwardzone z przewagą dróg

asfaltowych. Wokół miasta wybudowane zostaną obwodnice. Odrestaurowane centrum miasta spełniać będzie funkcje handlowe, usługowe i administracyjne. Znacznej poprawie ulegnie mała architektura;

- 8) gmina Drobin rozwijać się będzie w kierunku nowoczesnej gminy przemysłowo-rolniczej z dobrze rozwiniętym sektorem małych i średnich przedsiębiorstw. Miasto będzie ośrodkiem gospodarczo-turystyczno-administracyjnym nastawionym na obsługę ruchu tranzytowego i okolicznych gmin.

CZĘŚĆ III

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Założenia i cele rozwoju Gminy

Podstawowe i szczegółowe cele rozwoju gminy Drobin zostały zdefiniowane w *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Drobin do roku 2020*, przyjętej uchwałą Nr 108/XXIV/08 Rady Miejskiej w Drobinie z dnia 24 kwietnia 2008 r.

Głównym celem jest wszechstronny rozwój gminy Drobin jako ekologicznej, nowoczesnej gminy o dogodnym położeniu komunikacyjnym, wykorzystującej ruch tranzytowy, umiejętnie przystosowującej rolnictwo do standardów Unii Europejskiej oraz jako atrakcyjnego miejsca do zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej.

Główne działania rozwojowe koncentrować winny się wokół następujących obszarów:

- 1) jakość życia mieszkańców;
- 2) przemian w rolnictwie;
- 3) wizerunek i promocja Gminy;
- 4) rozwój przedsiębiorczości;
- 5) położenie komunikacyjne;
- 6) rozwój potencjału ludzkiego.

Realizacja poszczególnych celów w ramach każdego z obszarów przyczynić się ma do trwałego, zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy i pośrednio do osiągnięcia celu nadrzędnego, jakim jest zrównoważony rozwój powiatu plockiego, a tym samym, województwa mazowieckiego.

W świetle przeprowadzonych analiz dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Drobin oraz w oparciu o zdefiniowane w *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Drobin do roku 2020* cele rozwoju zakłada się w zakresie przekształceń funkcjonalno - przestrzennych:

- 1) poprawę warunków życia mieszkańców poprzez rozbudowę infrastruktury społecznej oraz funkcji kulturalnych, poprzez:
 - a) kontynuację rozbudowy ośrodka sportu i rekreacji w Drobinie,
 - b) stwarzanie warunków do aktywnego wypoczynku i rekreacji mieszkańcom Gminy i przyjezdnym,
 - c) stworzenie warunków dla rozwoju i poprawy jakości usług służących zaspokajaniu potrzeb społeczeństwa,
 - d) rozwój zabudowy mieszkaniowej, w tym zasobów komunalnych,
 - e) poprawę stanu zagospodarowania przestrzeni publicznych;
- 2) wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich, poprzez:
 - a) stwarzanie warunków do rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego na terenie Gminy,
 - b) umożliwienie rozwoju funkcji obsługi rolnictwa oraz działalności pozarolniczej,
 - c) stwarzanie warunków do rozwoju funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych, w tym gospodarstw agroturystycznych;
- 3) wykreowanie i promocję wizerunku Gminy kierującej się w działaniach zasadą zrównoważonego rozwoju, poprzez:
 - a) poprawę stanu środowiska naturalnego – dalszą, systematyczną rozbudowę sieci kanalizacyjnej, uporządkowanie gospodarki ściekowej w obszarach nieprzewidywalnych do objęcia siecią kanalizacyjną, kompleksowy rozwój systemu zbiórki i segregacji odpadów, likwidację dzikich wysypisk śmieci oraz dążenie do minimalizacji zanieczyszczeń komunikacyjnych,
 - b) ochronę terenów leśnych i udostępnienie turystyczne lasów,
 - c) opracowanie i wdrożenie programu rozwoju szlaków pieszych i rowerowych itp.;

- 4) pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości, szczególnie w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw oraz turystyki, poprzez:
 - a) stworzenie oferty dla lokalizacji nowych inwestycji produkcyjno-usługowych, wyznaczenie nowych terenów inwestycyjnych,
 - b) rozwój układów drogowych oraz sieci infrastruktury technicznej dla obsługi istniejących i projektowanych terenów inwestycyjnych,
 - c) utworzenie Gminnej Strefy Gospodarczej,
 - d) opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - e) wyznaczenie na terenie Gminy miejsc pod rekreację i turystykę, i rozwój bazy turystyczno-rekreacyjnej,
 - f) stwarzanie warunków do rozwoju infrastruktury turystycznej w tym zaplecza hotelowo-gastronomicznego,
 - g) opracowanie nowych produktów turystycznych m. in. opartych o zachowane zespoły dworsko-pałacowe i historię Gminy;
- 5) wykorzystanie dogodnego położenia komunikacyjnego dla rozwoju Gminy, poprzez:
 - a) stworzenie oferty gospodarczej dla inwestorów zewnętrznych,
 - b) budowę obwodnic miasta Drobin dla ruchu tranzytowego,
 - c) stworzenie racjonalnych powiązań dróg lokalnych z drogami krajowymi,
 - d) budowę nowych dróg w Mieście oraz poprawę stanu nawierzchni dróg gminnych,
 - e) wprowadzenie przyjaznych mieszkańcom połączeń komunikacyjnych z okolicznymi gminami i miastami.

2. Kierunki zmian w strukturze funkcjonalno – przestrzennej Gminy

W celu określenia kierunków rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy, przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju jako generalny kierunek działań.

Realizacja celów rozwoju gminy Drobin wiąże się z przekształceniem jakościowym i ilościowym istniejącego zagospodarowania. Wskazując kierunki rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej, przyjęto jako zasadę kontynuację cech istniejącego zainwestowania w zakresie funkcji oraz parametrów kształtowania zabudowy uwzględniając zidentyfikowane tendencje rozwojowe oraz potrzeby transformacji funkcjonalnych obszarów.

W zakresie rozwoju procesów urbanizacyjnych zakłada się:

- 1) utrzymanie dotychczasowej funkcji i wzrost znaczenia miasta Drobin jako centrum Gminy – wielofunkcyjnego ośrodka o znaczeniu ponadlokalnym o cechach miejskich z współistniejącymi funkcjami: mieszkaniową, usługową, handlu, oświaty, opieki zdrowotnej i administracji. Planowane jest wzmocnienie pozycji Miasta jako ośrodka usługowego oraz rozwój funkcji przemysłowych i mieszkaniowych;
- 2) rozwój obszarów wiejskich jako obszarów wielofunkcyjnych z dominującymi funkcjami rolnymi i przyrodniczymi;
- 3) rozwój skoncentrowanych terenów zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i usług w miejscowościach: Łęg Probostwo, Rogotwórk, Nagórki Dobrskie, Cieszewo, Setropie;
- 4) zachowanie oraz rozwój istniejących terenów zabudowy przydrożnej;
- 5) rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, szczególnie w mieście Drobin oraz w miejscowościach Łęg Probostwo i Setropie;
- 6) rozwój terenów zabudowy rekreacyjnej i turystycznej w miejscowości Kuchary;
- 7) rozwój terenów produkcyjno-usługowych w sąsiedztwie dróg krajowych nr 10 i nr 60 w mieście Drobin oraz w miejscowościach Rogotwórk, Warszewka, Nagórki Dobrskie, Psary, Kozłowo i Świerczynek;
- 8) zachowanie i rozwój mniejszych terenów produkcyjno – usługowych zlokalizowanych w pasmach zabudowy.

Dla zdefiniowania polityki przestrzennej w zakresie procesów urbanizacyjnych oraz ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

1) wyznaczono obszary:

- a) urbanizacji obejmujące tereny zabudowy i tereny zieleni:
 - kontynuacji urbanizacji – obszary o ukształtowanej strukturze przestrzennej, zdefiniowanych cechach zabudowy, w których procesy urbanizacyjne ograniczone są do utrwalenia cech istniejącej zabudowy i ich kontynuacji na terenach niezainwestowanych oraz rozwoju systemów infrastruktury technicznej ograniczonej do uzupełnienia braków w wyposażeniu,
 - rozwoju urbanizacji – obszary o kształtującej się lub nieukształtowanej strukturze przestrzennej wymagające zdefiniowania zasad rozwoju zainwestowania w tym określenia struktury komunikacyjnej obszaru, cech zabudowy oraz wymagające kompleksowego rozwoju systemów infrastruktury technicznej;
- b) obszary chronione ze względów przyrodniczych i krajobrazowych:
 - tereny potencjalnych zalesień,
 - tereny rolnicze – grunty orne oraz łąki i pastwiska,
 - wody powierzchniowe,
 - korytarze ekologiczne oraz miejsca powiązań ekologicznych;
- c) obszary związane z ochroną gruntów rolnych i leśnych:
 - obszary planowane do zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze,
 - obszary gleb o wysokiej przydatności rolniczej – gleby klasy III;
- d) obszary chronione ze względów kulturowych:
 - strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej obejmująca historyczny układ urbanistyczny miasta Drobin,
 - strefa ochrony konserwatorskiej otoczenia historycznego układu urbanistycznego,
 - strefa ochrony ekspozycji,
 - strefa ochrony stanowisk archeologicznych;
- e) obszary szczegółowych polityk w zakresie kształtowania ładu przestrzennego:
 - obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji,
 - obszar przestrzeni publicznej;
- f) obszary, dla których Gmina zamierza sporządzić plan miejscowy;
- g) obszary, dla których sporządzenie planu miejscowego jest obowiązkowe:
 - na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - obszar przestrzeni publicznej – obszar centralny miasta Drobin,
 - na podstawie przepisów odrębnych - teren górniczy, tereny lokalizacji cmentarzy.

2) uwzględniono:

- a) obszary chronione ze względów przyrodniczych i krajobrazowych:
 - użytki ekologiczne w miejscowościach Dziewanowo i Kuchary,
 - pomniki przyrody,
 - tereny dolin rzecznych,
 - lasy – prywatne i państwowe,
 - grunty rolne zadrzewione i zakrzewione – do zalesienia.

Dla wymienionych wyżej terenów zdefiniowano szczegółowe polityki zawarte w dalszych zapisach Studium.

3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy

3.1. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Wyznacza się:

- 1) obszary wymagające rewitalizacji i rehabilitacji, oznaczone na rysunku Studium:
 - a) obszar historycznego centrum miasta Drobin – celem działań winno być zahamowanie procesów degradacji struktury zabytkowej oraz kształtowanie układu przestrzennego Miasta poprzez rewaloryzację istniejących zasobów,
 - b) obszary zabytkowych parków i pozostałości zespołów dworsko-parkowych w miejscowościach: Biskupice, Dobrosielice I, Karsy, Kowalewo, Kozłowo, Kuchary, Łęg Kościelny, Milice-Kostery, Mogielnica i Setropie oraz Chudzyno, Dziewanowo, Krajkowo, Mokrzek, Nagórki Dobrskie, Psary, Świerczynek i Tupadły – zakłada się dbałość o ład przestrzenny oraz odtworzenie historycznych kompozycji i założeń dworsko-parkowych z jednoczesnym wykorzystaniem dla rozwoju funkcji turystycznych, sportowo-rekreacyjnych, ew. mieszkaniowych;
- 2) obszary wymagające rekultywacji:
 - a) obszary związane z eksploatacją kopalni (tereny poeksploatacyjne, objęte i mogące być objęte eksploatacją). Obszary po zakończeniu eksploatacji powinny zostać zrehabilitowane. Wskazane jest w ramach procesu rewaloryzacji obszaru wykorzystanie terenów poeksploatacyjnych dla wzmocnienia funkcji przyrodniczej terenu (wprowadzenie zalesień lub zbiorników wodnych),
 - b) składowisko odpadów komunalnych, we wsi Cieszewo. Po zakończeniu eksploatacji tereny związane ze składowaniem odpadów winny być zrehabilitowane. Teren może być zagospodarowany na cele związane z gospodarką odpadami i ich unieszkodliwianiem.

3.2. Obszary wyłączone spod zabudowy

Wskazuje się obszary wyłączone z zabudowy pozostające w dotychczasowym użytkowaniu:

- 1) lasy, wymagające prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- 2) tereny użytków zielonych (łąk i pastwisk) - obszar o wysokim poziomie wód gruntowych, zabezpieczający naturalne równowagę stosunków wodnych strefa oczyszczania wód;
- 3) wody powierzchniowe - dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń związanych z gospodarką wodną (urządzenia małej retencji);
- 4) pasy terenu dla projektowanych i modernizowanych odcinków dróg krajowych, stanowiące zabezpieczenie niezbędnych terenów dla realizacji obejścia miasta Drobin drogami krajowymi Nr 60 i Nr 10. Przyjęto wyłączenie terenu przeznaczonego dla dróg z zabudowy i trwałego zagospodarowania np. zalesiania.

3.3. Przeznaczenie terenów. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Wyodrębniono tereny o różnych typach podstawowego przeznaczenia. Dla każdego z rodzajów terenu określono warunki zagospodarowania, wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu. Wyznaczone przeznaczenie terenów nie wyklucza możliwości dopuszczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego możliwości zachowania istniejącego sposobu zagospodarowania terenów oraz rozbudowy istniejących obiektów o funkcji innej niż wyznaczone przeznaczenie.

Zasięg terenów przeznaczonych pod rozwój zainwestowania w północnej i wschodniej części miasta Drobin oparto na perspektywicznym przebiegu drogi krajowej nr 10. Może podlegać zmianie w uzależnieniu od lokalizacji drogi.

3.3.1. Tereny wielofunkcyjne centrum – CUM

Obszar o dominacji funkcji mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej wraz z funkcjami usługowymi, skupiający usługi „centrotwórcze” (administracja, kultura, usługi finansowe, usługi noclegowe, gastronomiczne, handel) z preferencją dla lokalizacji obiektów użyteczności publicznej. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wydzielenie poszczególnych funkcji.

Funkcje towarzyszące: tereny zieleni urządzonej, parkingi, garaże, tereny infrastruktury technicznej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) intensyfikacji zainwestowania;
- 2) porządkowania układów urbanistycznych poprzez racjonalne ukształtowanie sieci dróg;
- 3) porządkowania i rewitalizacji historycznego układu urbanistycznego i form zabudowy, z uwzględnieniem ograniczeń i wytycznych konserwatorskich;
- 4) kształtowania estetycznych przestrzeni publicznych o znaczeniu ogólnomiejskim (ulic, placów, parkingów, terenów zieleni itp.);
- 5) dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez właściwe kształtowanie zabudowy;
- 6) wykluczenia możliwości rozwoju zabudowy naruszającej zabytkowy układ urbanistyczny, gabaryty i charakter przestrzenny;
- 7) wykorzystania istniejących zasobów (zwłaszcza zabytkowych) dla lokalizacji usług o charakterze „centrotwórczym” (zróżnicowany w profilu handel, gastronomia, usługi noclegowe, finansowe, administracja, kultura, oświata);
- 8) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania działek:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki - co najmniej 10%, wyjątkowo 0%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki: 0,1 - 0,7, wyjątkowo do 1,0;
- 3) wysokość zabudowy mieszkaniowej i usługowej – nie większa niż 13,0 m,
- 4) wysokość budynków usług administracji publicznej, kultury – nie większa niż 15,0 m
- 5) ograniczenie wysokości nie dotyczy elementów architektonicznych typu wieże, wieżyczki oraz budynków kultu religijnego.

3.3.2. Tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i usług – MNR

Obszar o dominacji funkcji zabudowy zagrodowej, współfunkcjonującej z zabudową mieszkaniową jednorodziną i usługami. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wydzielenie poszczególnych funkcji, szczególnie w sytuacji kiedy wynika to z utrwalania istniejącego sposobu zagospodarowania. Dopuszczalne funkcje towarzyszące: tereny infrastruktury technicznej, obiekty produkcji i obsługi produkcji rolnej, z wyłączeniem przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) intensyfikacji zainwestowania;
- 2) dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez kształtowanie form zabudowy z poszanowaniem cech tradycyjnej zabudowy wiejskiej;

- 3) dopuszczenia lokalizacji usług o uciążliwościach zamykających się w granicach terenów, do którego inwestor posiada tytuł prawny, nie stwarzających zagrożeń w zakresie emisji zanieczyszczeń, hałasu i wibracji;
- 4) dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez właściwe kształtowanie zabudowy;
- 5) uzupełnienia i rozwoju wyposażenia terenów w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania działek:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki – nie mniejszy niż 20%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki – nie większy niż 0,4;
- 3) minimalna powierzchnia nowej działki :
 - a) przeznaczonej pod zabudowę z możliwością realizacji zabudowy zagrodowej – nie mniejsza niż 2 000 m,
 - b) przeznaczonej pod zabudowę mieszkaniową i/lub usługową – nie mniejsza niż 1 000 m;
- 4) wysokość budynków mieszkalnych i usługowych – nie większa niż 10,0 m;
- 5) wysokość obiektów związanych z produkcją rolną – nie większa niż 12,0 m;
- 6) wysokość pozostałych obiektów budowlanych związanych z działalnością rolniczą – dostosowana do potrzeb.

3.3.3. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług – MNU

Obszar o dominacji funkcji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i towarzyszących im usług. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wydzielenie poszczególnych funkcji.

Inne dopuszczalne funkcje towarzyszące: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna o skali odpowiadającej zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny zieleni urządzonej i sportu, tereny infrastruktury technicznej, parkingi, garaże.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) intensyfikacji i realizacji zainwestowania;
- 2) ograniczenie dopuszczenia lokalizacji usług do usług o uciążliwościach zamykających się w granicach terenów, do którego inwestor posiada tytuł prawny, nie stwarzających zagrożeń w zakresie emisji zanieczyszczeń, hałasu i wibracji;
- 3) dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez właściwe kształtowanie zabudowy;
- 4) porządkowania układów urbanistycznych poprzez racjonalne ukształtowanie sieci dróg;
- 5) kształtowania lokalnych estetycznych przestrzeni publicznych;
- 6) rozwoju wyposażenia terenów w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania działek:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki - nie mniejszy niż
 - a) dla działek o powierzchni poniżej 800 m – 20%,
 - b) dla działek o powierzchni 800 – 1500 m – 30%,
 - c) dla działek o powierzchni powyżej 1500 m – 40%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki – nie większy niż:
 - a) dla działek o powierzchni poniżej 800 m – 0,4,
 - b) dla działek o powierzchni 800 – 1500 m – 0,3,
 - c) dla działek o powierzchni powyżej 1500 m – 0,2;
- 3) minimalna powierzchnia nowej działki – nie mniejsza niż 600 m;
- 4) wysokość zabudowy – nie większa niż 10,0 m.

3.3.4. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej i usług – MWU

Obszar o dominacji funkcji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej i towarzyszących im usług. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wydzielenie poszczególnych funkcji.

Inne dopuszczalne funkcje towarzyszące: tereny zieleni urządzonej i sportu, tereny infrastruktury technicznej, parkingi, garaże.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) intensyfikacji i realizacji zainwestowania;
- 2) ograniczenie dopuszczenia lokalizacji usług do usług o uciążliwościach zamykających się w granicach terenów, do którego inwestor posiada tytuł prawny, nie stwarzających zagrożeń w zakresie emisji zanieczyszczeń, hałasu i wibracji;
- 3) dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez właściwe kształtowanie zabudowy;
- 4) porządkowania układów urbanistycznych poprzez racjonalne ukształtowanie sieci dróg;
- 5) kształtowania lokalnych estetycznych przestrzeni publicznych;
- 6) rozwoju wyposażenia terenów w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania działek:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki - nie mniejszy niż 30%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki – nie większy niż 0,4;
- 3) minimalna powierzchnia nowej działki – nie mniejsza niż 600 m²;
- 4) wysokość zabudowy – nie większa niż 12,0 m.

3.3.5. Tereny zabudowy usługowej – U

Obszar o dominacji funkcji usługowej.

Funkcje towarzyszące: tereny zieleni urządzonej, tereny infrastruktury technicznej, parkingi, garaże.

Dopuszczalna lokalizacja funkcji mieszkaniowej w granicach działek dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych właściciela obiektu usługowego.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) porządkowania istniejącej zabudowy;
- 2) intensyfikacji zainwestowania;
- 3) dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez właściwe kształtowanie zabudowy;
- 4) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania działek:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki – nie mniejszy niż 20%, wyjątkowo 10%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki – nie większy niż 0,5;
- 3) wysokość zabudowy – nie większa niż 13,0 m.

3.3.6. Tereny sportu i rekreacji – US

Obszar o funkcji usług sportu i rekreacji wraz z towarzyszącymi im obiektami i urządzeniami.

Dopuszczalna lokalizacja usług związanych z obsługą sportu, rekreacji i wypoczynku tj.: gastronomia, hotelarstwo, pensjonaty, usługi kultury.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) modernizacji i rozbudowy istniejących obiektów i urządzeń sportowych;

- 2) lokalizacji nowych obiektów i urządzeń z poszanowaniem wymogów ochrony walorów przyrodniczych terenu;
- 3) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania działek:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki – nie mniejszy niż:
 - a) 30% dla terenów o charakterze sportowym (boiska utwardzone)
 - b) 80% dla terenów rekreacyjnych;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki – nie większy niż :
 - a) 0,5 dla terenów o charakterze sportowym (boiska utwardzone),
 - b) 0,2 dla terenów rekreacyjnych;
- 3) wysokość zabudowy – nie większa niż 10,0 m. Ograniczenie nie dotyczy instalacji, urządzeń i obiektów sportowo-rekreacyjnych – forma obiektów winna być kształtowana indywidualnie stosownie do potrzeb.

3.3.7. Tereny usług turystyki i rekreacji – UTR

Obszar o funkcji usług turystyki i rekreacji wraz z towarzyszącymi im obiektami i urządzeniami.

Dopuszczalna lokalizacja usług związanych z obsługą turystyki i rekreacji tj.: gastronomia, hotelarstwo, pensjonaty oraz usługi kultury, oświaty, opieki zdrowotnej.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) intensyfikacji i realizacji zainwestowania;
- 2) dbałości o ład i kompozycję przestrzenną poprzez właściwe kształtowanie zabudowy;
- 3) systematycznego rozwoju wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania działek:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki – nie mniejszy niż 50%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni terenu działki – nie większy niż 0,3;
- 3) wysokość budynków – nie większa niż 10,0 m.

3.3.8. Tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług – PU

Obszar o dominacji funkcji produkcyjnej, składów, magazynów i usług.

Funkcje towarzyszące: tereny zieleni urządzonej, parkingi, garaże, tereny infrastruktury technicznej.

Dopuszczalna lokalizacja funkcji mieszkaniowej w granicach działek dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych właściciela obiektu produkcyjnego lub usługowego nie zaliczonego do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska. Nie należy lokalizować obiektów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnych awarii w sąsiedztwie zwartej zabudowy mieszkaniowej. W przypadku lokalizacji takich obiektów w odległości nie zapewniającej w pełni bezpieczeństwa ludności zamieszkującej w sąsiedztwie należy zastosować wszelkie możliwe rozwiązania techniczne i technologiczne służące ograniczeniu ryzyka wystąpienia poważnych awarii i ich wpływu na otoczenie.

Kształtowanie przestrzeni na tych terenach wymaga:

- 1) rozwoju i intensyfikacji zainwestowania;
- 2) porządkowania istniejącej zabudowy;
- 3) rozwoju wyposażenia terenu w niezbędne urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej;

- 4) ograniczenia uciążliwości prowadzonej działalności w zakresie emisji zanieczyszczeń, zapachów, hałasu i wibracji do granic własnego terenu;
- 5) realizacji zabezpieczeń w postaci m.in. pasów zieleni izolacyjnej od granic terenów przeznaczonych pod lokalizację zabudowy mieszkaniowej.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania działek:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki – nie mniejszy niż:
 - a) 10% dla terenów istniejących zakładów oraz dla terenów w mieście Drobin
 - b) 20% dla wyznaczonych terenów w pozostałych miejscowościach, z czego minimum 50% powinny zajmować nasadzenia zielenią wysoką;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki – nie przekraczający :
 - b) 0,6 - dla terenów istniejących zakładów oraz terenów w mieście Drobin;
 - c) 0,5 – dla wyznaczonych terenów w pozostałych miejscowościach;
- 3) wysokość budynków – nie większa niż 14,0 m. Dopuszcza się przekroczenie wysokości w sytuacji uwarunkowanej potrzebami technologicznymi prowadzonej działalności;
- 4) wysokość pozostałych obiektów budowlanych związanych z prowadzoną działalnością – dostosowana do potrzeb.

Wyznacza się **perspektywiczne kierunki rozwoju terenów obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług** w obszarze Miasta, stanowiących powiększenie zasięgu tych terenów wyznaczonych w obowiązującym planie miejscowym. Zasięg terenów przeznaczonych pod rozwój zainwestowania ograniczony będzie przebiegiem projektowanej obwodnicy Drobiną w przebiegu drogi krajowej nr 60.

3.3.9. Tereny obiektów produkcyjnych w gospodarstwach rolnych – PR

Obszar lokalizacji obiektów produkcyjnych w gospodarstwach rolnych – obiektów produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Funkcje towarzyszące: obiekty administracyjno-socjalne, parkingi, garaże, tereny infrastruktury technicznej, mieszkaniowe dla właściciela zakładu.

Dopuszcza się powadzenie działalności gospodarczej związanej bezpośrednio z rolnictwem oraz działalności gospodarczej w zakresie szeroko rozumianej podstawowej produkcji i usług dla potrzeb społeczności lokalnej. Realizacja działalności z zachowaniem warunków określonych przepisami prawa oraz w Studium. Nie dotyczy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

Wyznaczone tereny obejmują lokalizacje istniejących obiektów. Dopuszcza się lokalizację nowych obiektów produkcyjnych w gospodarstwach rolnych na terenach rolniczych w granicach gruntów ornych, zgodnie z zapisami dla tych terenów.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania działek:

- 1) udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki - nie mniejsza niż 30%;
- 2) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni działki – nie większy niż 0,5;
- 3) wysokość budynków – nie większa niż 12,0 m;
- 4) wysokość pozostałych obiektów budowlanych związanych z prowadzoną działalnością – dostosowana do potrzeb.

3.3.10. Tereny infrastruktury technicznej – I

Wyznaczone tereny obejmują istniejące i projektowane lokalizacje urządzeń związanych z gospodarką wodno-ściekową oraz zaopatrzeniem w energię elektryczną.

Dopuszcza się modernizację i rozbudowę istniejących oraz budowę nowych urządzeń i obiektów związanych z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania elementów infrastruktury

technicznej. Wskazuje się sposób kształtowania zainwestowania ściśle dostosowany do wymogów technologicznych.

Dopuszcza się dokonanie korekty lokalizacji i zasięgu terenów oraz wskazanie nowych lokalizacji w oparciu o koncepcje rozbudowy sieci i obiektów na etapie sporządzenia planu miejscowego.

Dopuszcza się realizację lokalnych oczyszczalni ścieków dla obsługi dużych zespołów zabudowy.

Wskaźniki zagospodarowania terenu oraz forma zabudowy winny być dostosowane do potrzeb i wynikać z technologii prowadzonej działalności.

3.3.11. Tereny eksploatacji powierzchniowej – PG

W granicach Gminy ustanowiony jest jeden obszar i teren górniczy „Cieszewo”. Na rysunku Studium arkusz 1/2 Kierunki zagospodarowania przestrzennego oznaczono granice obszaru i terenu górniczego. Granice te pokrywają się ze sobą.

Gospodarowanie na terenie górniczym winno odbywać się zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi geologii i górnictwa, w zgodzie z warunkami określonymi w wydanych koncesjach.

Prowadzenie eksploatacji oraz zagospodarowanie terenu górniczego i jego sąsiedztwa powinno uwzględniać:

- 1) zachowanie bezpieczeństwa powszechnego w szczególności poprzez zachowanie pasów ochronnych wzdłuż obrzeża wyrobiska odkrywkowego, zabezpieczającego obiekty stałe lub tereny położone w pobliżu wyrobisk odkrywkowych przed zagrożeniami związanymi z działalnością eksploatacyjną lub poeksploatacyjną oraz zabezpieczającego wyrobiska przed zagrożeniami związanymi z użytkowaniem obiektów stałych. Szerokości pasów ochronnych określono w Polskiej Normie PN-G-02100:1996 Górnictwo odkrywkowe - Szerokość pasów ochronnych wyrobisk odkrywkowych;
- 2) spełnienie wymogów dotyczących ochrony środowiska. Gospodarka złożem powinna być prowadzona w sposób optymalny minimalizujący jej wpływ na środowisko, nie może powodować przedostawania się zanieczyszczeń do wód podziemnych;
- 3) grunty po działalności górniczej powinny być poddane sukcesywnej rekultywacji. Jako najbardziej pożądanym kierunkiem wskazuje się kierunek wodny lub leśny. W ramach działań rekultywacyjnych dopuszcza się wykorzystanie terenu dla realizacji obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług. Sposób realizacji zabudowy winien być oparty o wyniki badań geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych. Ostateczny kierunek rekultywacji do ustalenia zgodnie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących geologii i górnictwa;

W sąsiedztwie terenu górniczego „Cieszewo” nie przewiduje się możliwości lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, zgodnie z dyspozycjami funkcjonalno – przestrzennymi przedstawionymi na rysunku Studium.

W granicach terenu górniczego dopuszcza się wyłącznie lokalizację obiektów budowlanych związanych z eksploatacją i przetwarzaniem kopalin, przy czym obiekty te po zakończeniu eksploatacji powinny zostać zlikwidowane. Sposób zagospodarowania terenu powinien być dostosowany do potrzeb prowadzonej działalności i nie może powodować zagrożenia bezpieczeństwa na terenach sąsiednich.

W granicach terenu górniczego „Cieszewo” nie wyznacza się filarów ochronnych – potrzeby w tym zakresie nie występują.

3.3.15. Tereny rolnicze

Tereny rolnicze obejmują:

- 1) obszary gruntów rolnych z rozproszoną zabudową zagrodową;
- 2) obszary łąk i pastwisk;
- 3) obszary potencjalnych zalesień.

W granicach terenów rolniczych zakłada się zachowanie rolniczego sposobu użytkowania terenu z ewentualną rezygnacją na rzecz wprowadzenia zalesień w granicach gruntów o niskiej przydatności rolniczej.

Dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, komunikacji, obiektów i urządzeń służących retencjonowaniu wód, obiektów i urządzeń związanych z pozyskiwaniem energii ze źródeł odnawialnych, w tym elektrowni wiatrowych. Szczegółowe warunki dopuszczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych zgodnie z zapisami dotyczącymi odnawialnych źródeł energii.

Dopuszcza się lokalizację nowych obiektów produkcyjnych w gospodarstwach rolnych na terenach rolniczych w granicach gruntów ornych, zgodnie z zapisami dla tych terenów.

Kształtowanie przestrzeni na terenach rolniczych wymaga:

- 1) zachowania otwartego rolniczego charakteru przestrzeni;
- 2) prowadzenia działalności rolniczej zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej.

Obszary **gruntów rolnych z rozproszoną zabudową zagrodową (R)** wskazuje się jako obszary łączące funkcje rolne, leśne, rozproszonej zabudowy zagrodowej, zbiorniki wodne małej retencji. Zabudowę należy lokalizować na terenach gruntów rolnych o niskiej przydatności rolniczej. Lokalizacja na terenach gruntów o wysokiej przydatności rolniczej dopuszczalna jest w przypadku gdy brak jest możliwości innej lokalizacji w ramach gospodarstwa rolnego.

Obszar jest preferowany do rozwoju funkcji przyrodniczych – realizacji zalesień, oraz rozwoju funkcji rekreacyjnych w ramach gospodarstw agroturystycznych.

Działalność rolnicza winna być prowadzona zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej.

Granice terenów do zalesienia, granice rolno – leśne, lokalizacja terenów przewidzianych pod zabudowę winny być wyznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W obszarze dopuszczalna jest rozbudowa istniejących siedlisk z ewentualną zmianą przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową z dopuszczeniem nieuciążliwych usług w przypadku rezygnacji z działalności rolniczej.

Lokalizacja zabudowy zagrodowej dopuszczalna przy spełnieniu warunków obowiązujących przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy.

Dopuszcza się realizację zabudowy zagrodowej, w tym obiektów związanych z agroturystyką w obszarach rolnych poza istniejącymi obszarami zabudowy pod warunkiem lokalizacji na działce o powierzchni minimum 1,0 ha.

Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania terenów:

- 1) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni terenu działki – nie przekraczający 0,2,
- 2) wysokość budynków – nie większa niż 12,0 m.

Dopuszcza się prowadzenie działalności gospodarczej związanej bezpośrednio z rolnictwem oraz działalności gospodarczej w zakresie szeroko rozumianej podstawowej produkcji i usług dla potrzeb społeczności lokalnej. Realizacja działalności z zachowaniem warunków określonych przepisami prawa oraz w Studium. Nie dotyczy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

Dopuszcza się lokalizację nowych obiektów produkcyjnych w gospodarstwach rolnych. Lokalizacja obiektów produkcyjnych chowu lub hodowli zwierząt oraz zastosowane w nich rozwiązania techniczne powinny służyć ograniczeniu ich oddziaływania na środowisko, w szczególności emisji odorów na tereny, na których przewiduje się lokalizację zabudowy mieszkaniowej.

W granicach terenów przeznaczonych pod zainwestowanie należy zachować wskaźniki kształtowania zabudowy jak dla terenów zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i usług.

W granicach **łąk i pastwisk (PS)** nie przewiduje się możliwość realizacji nowej zabudowy (lokalizacji nowych siedlisk) z wyjątkiem obiektów i urządzeń związanych z retencjonowaniem wód powierzchniowych oraz pozyskiwaniem energii ze źródeł odnawialnych. Działalność rolnicza powinna być ograniczona do utrzymania terenów jako użytków zielonych. Niedopuszczalne jest wykorzystywanie gruntu jako ornego oraz jego intensywne nawożenie.

Obszary **potencjalnych zalesień (RL)** obejmują tereny gruntów rolnych o niskiej przydatności rolniczej predysponowane do rezygnacji z funkcji rolniczej na rzecz funkcji leśnych. Wskazuje się realizację zalesień jako uzupełnienie istniejących kompleksów leśnych oraz tworzenie między nimi elementów łącznikowych. Nie przewiduje się możliwości realizacji nowej zabudowy. Dopuszcza się realizację urządzeń i obiektów gospodarki leśnej. Realizacja zainwestowania w granicach obszaru nie może powodować ograniczenia jego funkcji łącznikowej w systemie przyrodniczym.

Zalesienia mogą być wprowadzane również na terenach o niskiej przydatności rolniczej, niewskazanych w Studium, z ograniczeniem na terenach łąk i pastwisk oraz obniżeń dolinnych.

Na terenach łąk i pastwisk, obszarów podmokłych dopuszcza się możliwość prowadzenia upraw roślin energetycznych.

3.3.16. Lasy

W obszarach **lasów** wyróżniono **lasy prywatne – ZL** oraz tereny **lasów państwowych – ZLP**. Dla terenów lasów prywatnych i państwowych obowiązuje prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej zgodnie z wymogami określonymi w przepisach odrębnych, w szczególności w zakresie zachowania funkcji przyrodniczych lasów. Wskazuje się zakaz realizacji zabudowy innej niż obiekty i urządzenia gospodarki leśnej. Dopuszcza się realizację nowych urządzeń związanych z infrastrukturą techniczną w tym ochroną przeciwpożarową, gospodarką wodną, komunikacją oraz obsługą ruchu turystycznego (zadaszenia, pola biwakowe, itp.). Postulowany standard zabudowy i zagospodarowania terenów:

- 1) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni terenu działki – dostosowany do potrzeb,
- 2) wysokość budynków – nie większa niż 10,0 m.

3.3.17. Grunty rolne zadrzewione i zakrzewione – do zalesienia (RZL)

Dla terenów gruntów rolnych zadrzewionych i zakrzewionych – do zalesienia wskazuje się:

- 1) docelowe przekształcenie terenów na tereny leśne;
- 2) prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej zgodnie z wymogami określonymi w przepisach odrębnych, w szczególności w zakresie zachowania funkcji przyrodniczych lasów;
- 3) zakaz realizacji zabudowy innej niż obiekty i urządzenia gospodarki leśnej;
- 4) dopuszczenie realizacji nowych urządzeń związanych z infrastrukturą techniczną w tym ochroną przeciwpożarową, gospodarką wodną, komunikacją oraz obsługą ruchu turystycznego (zadaszenia, pola biwakowe, itp.);
- 5) postulowany standard zabudowy i zagospodarowania terenów:
 - 3) stosunek powierzchni zabudowy do powierzchni terenu działki – dostosowany do potrzeb,
 - 4) wysokość budynków – nie większa niż 10,0 m.

3.3.18. Tereny zieleni urządzonej i place

W ramach **terenów zieleni urządzonej** w Studium wyróżniono:

- 1) tereny zieleni parkowej;
- 2) czynne i nieczynne cmentarze;
- 3) strefę zieleni urządzonej w granicach terenów zurbanizowanych.

Niezależnie od wskazań przeznaczenia terenu na cele związane z realizacją terenów zieleni urządzonej powinny one być lokalizowane, jeśli tylko warunki terenowe na to pozwalają, w granicach terenów:

- 1) przeznaczonych pod zabudowę – związaną zarówno z zabudową mieszkaniową, usługami lub produkcją;
- 2) rolniczych w sąsiedztwie terenów zainwestowanych.

Decyzja o lokalizacji terenu zieleni urządzonej niewskazanej w Studium do ustalenia w ramach opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Dla **terenów zieleni parkowej – ZP** wskazuje się:

- 1) zachowanie istniejących budynków usługowych (szkoły), mieszkaniowych wielorodzinnych i jednorodzinnych;
- 2) obowiązek ochrony istniejącego drzewostanu i jego pielęgnacji;
- 3) lokalizację obiektów i urządzeń związanych z rekreacją i wypoczynkiem, opieką zdrowotną, gastronomią i inne zachowujące charakter parkowy terenu;
- 4) 80% terenu należy zachować jako powierzchnie biologicznie czynną.

Jako tereny zieleni parkowej (ZP) wskazano teren nieczynnego cmentarza wojennego oraz teren nieczynnego cmentarza żydowskiego w mieście Drobín.

Dla **czynnych cmentarzy – ZC** w Drobínie, Łęgu Probstwie i Rogotwórsku wskazuje się:

- 1) jako podstawowy kierunek działań - zachowanie, porządkowanie i rewaloryzację;
- 2) zachowanie: historycznego rozplanowania, istniejącej zabytkowej sztuki sepulkralnej, ogrodzeń i istniejącego starodrzewu;
- 3) zachowanie rezerw terenów dla ich rozbudowy;
- 4) zagospodarowanie terenów przyległych do granic cmentarzy w sposób zapewniający ich właściwą ekspozycję;
- 5) konieczność opracowania projektów zagospodarowania;
- 6) zachowanie strefy ochrony sanitarnej zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
- 7) lokalizację kaplic (domów pogrzebowych) o formie indywidualnej, nawiązującej do lokalnej tradycji budowlanej. Wielkość obiektów i forma zabudowy do ustalenia w planie miejscowym;
- 8) należy wprowadzić szpalerowe nasadzenia drzew oraz minimum 10% terenu należy urządzić jako teren zielony z nasadzeniami zielenią wysoką.

Dla **nieczynnego cmentarza – ZCn** w Biskupicach wskazuje się:

- 1) jako podstawowy kierunek działań - zachowanie, porządkowanie i rewaloryzację;
- 2) dopuszcza się urządzenie terenu jako parkowego;
- 3) obowiązek uzgadniania wszelkich działań z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Wyznacza się **strefę zieleni urządzonej w granicach terenów zurbanizowanych** w granicach terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną i usługi, zabudowę zagrodową, mieszkaniową jednorodziną i usługi oraz zabudowę produkcyjno – usługową zlokalizowanych w mieście Drobín oraz w miejscowościach Łęg Probstwo i Psary – zlokalizowane w obniżeniach dolinnych cieków - predysponowane dla zachowania funkcji przyrodniczej.

Szczegółowy zasięg strefy oraz ograniczenia w zakresie zagospodarowania do ustalenia w planie miejscowym.

W granicach strefy należy dążyć do maksymalnego zachowania funkcji przyrodniczych terenu:

- 1) urządzenie/pozostawienie terenu jako zielonego;
- 2) ograniczenie lokalizacji zabudowy – wykluczenie lokalizacji lub pozostawienie możliwie jak najwyższego udziału powierzchni biologicznie czynnej;
- 3) zachowanie naturalnych kierunków przepływu wód powierzchniowych.

Dla **placów – PL** (wyznaczono place w Drobinie) wskazuje się:

- 1) zintegrowaną przestrzeń ogólnodostępną, obejmującą rozwiązania komunikacji pieszej, parkingi, zielen, przystanki komunikacji zbiorowej i taxi;
- 2) jako podstawowy kierunek działań - zachowanie, porządkowanie i rewaloryzację;
- 3) uporządkowanie zieleni, dostosowanie jej do podstawowej funkcji terenu - placu;
- 4) urządzenie terenu w sposób umożliwiający organizację imprez masowych;
- 5) urządzenie nawierzchni w sposób umożliwiający poruszanie się osobom niepełnosprawnym ruchowo.

3.3.19. Tereny wód powierzchniowych

Dla terenów wód powierzchniowych wskazuje się:

- 1) jako podstawowy kierunek działań – zachowanie i ochronę przed zanieczyszczeniem;
- 2) dopuszcza się wykorzystanie dla celów: związanych z retencjonowaniem wód, rekreacyjnych, hodowlanych;
- 3) dopuszcza się na terenach rzek i cieków lokalizację obiektów i urządzeń związanych z piętrzeniem wód oraz pozyskiwaniem energii, szczegółowe warunki realizacji zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.3.20. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Na terenie gminy Drobin nie przewiduje się możliwości lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

3.4. Obszary przestrzeni publicznych

Jednym z najważniejszych elementów kształtowania strefy centrum miasta Drobin jest wykreowanie atrakcyjnej, wielofunkcyjnej i bezpiecznej przestrzeni publicznej, stanowiącej wizytówkę Gminy. Właściwie ukształtowana przestrzeń publiczna może sprzyjać interakcji pomiędzy jednostkami, grupami społecznymi, definiuje tożsamość i przynależność do Gminy. Zakorzeniona w świadomości mieszkańców wartość przestrzeni zlokalizowanej w Mieście warunkuje mentalną przynależność oraz chęć i potrzebę uczestniczenia w życiu Gminy.

Biorąc pod uwagę w/w kryteria wyznaczono obszar przestrzeni publicznej w centrum miasta Drobin, obejmujący Rynek wraz z najbliższym otoczeniem. Kształtowanie przestrzeni publicznej wymaga:

- 1) przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych;
- 2) podniesienia standardu zagospodarowania terenów publicznych oraz otaczającej ich zabudowy;
- 3) ukształtowania nawierzchni w sposób umożliwiający poruszanie się osobom niepełnosprawnym ruchowo;
- 4) wprowadzenie spójnego systemu oznaczeń i elementów małej architektury z dostosowaniem ich do skali i charakteru Miasta, poprzez:
 - a) stosowania reklam ujednoczonych pod względem formy, przytwierdzonych do elewacji budynków, latarni lub wolnostojących mieszczących reklamę kilku podmiotów. Nie dopuszcza się lokalizacji indywidualnych wolnostojących reklam niezwiązanych

- z działalnością prowadzoną na terenach działek w granicach obszaru. Zakaz nie dotyczy informacji gminnych,
- b) lokalizacji obiektów małej architektury tj.: ławek, fontann, koszy, obudowy drzew, pachołków, balustrad schodów i balkonów oraz ogrodzeń o spójnej formie pod względem stylu i zastosowanych materiałów;
 - 5) zaakcentowanie i wyeksponowanie przedpola obiektów o szczególnym znaczeniu przestrzennym (m.in. zabytkowego kościoła) pozostających w relacji wzrokowej z przestrzenią publiczną;
 - 6) organizację przestrzeni poprzez wprowadzanie subdominant przestrzennych i akcentów (np. fontanny, rzeźby, obiekty przestrzenne);
 - 7) realizacji spójnego systemu oświetlenia z uwzględnieniem twórczej roli światła w kształtowaniu atmosfery miejsca;
 - 8) zakaz lokalizacji tymczasowych obiektów handlowo-usługowych, z wyjątkiem związanych z organizacją imprez plenerowych;
 - 9) uporządkowania systemu parkowania oraz rozdzielenia ruchu kołowego od ruchu pieszego;
 - 10) wprowadzenia nasadzeń szpalerowych drzew wzdłuż ulic;
 - 11) zagospodarowanie części terenu dla umożliwienia organizacji imprez masowych oraz funkcji handlowo – wystawienniczych;
 - 12) stałej troski o estetykę i ład przestrzenny.

3.5. Kształtowanie wielofunkcyjnego rozwoju wsi

Kształtowanie wielofunkcyjnego rozwoju wsi winno polegać na wzbogaceniu przestrzeni poprzez:

- 1) kształtowanie wielofunkcyjnych centrów wsi, szczególnie gęsto zaludnionych o zwartej zabudowie – Łęg Probstowo, Kozłowo, Rogotwórk, jako przestrzeni publicznych służących integracji społeczności lokalnej z koncentracją zabudowy usługowej;
- 2) podkreślenie walorów historycznych miejscowości, poprzez rewitalizację obiektów i obszarów zabytkowych;
- 3) podniesienie jakości przestrzeni publicznych, poprzez m.in. modernizację dróg i nawierzchni placów, budowę chodników i ścieżek rowerowych oraz oświetlenia ulicznego;
- 4) rozwój infrastruktury technicznej (szczególnie sieci kanalizacyjnej) i społecznej;
- 5) realizacja ogólnodostępnych terenów zieleni urządzonej oraz obiektów sportowo-rekreacyjnych;
- 6) rozwój i zachowanie funkcji pozarolniczych, poprzez ochronę środowiska na obszarach wiejskich, zachowanie różnorodności biologicznej i krajobrazu;
- 7) pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz organizacja imprez plenerowych integrujących społeczność lokalną.

3.6. Wytyczne określania przeznaczenia terenów oraz wskaźników intensywności wykorzystania terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Wskazane w „Studium..” przeznaczenie terenów jest przeznaczeniem „kierunkowym”. Przeznaczenie terenów w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego winno zapewniać rozwój wiodącej funkcji terenu wskazanej w Studium. Inne funkcje towarzyszące funkcji wiodącej mogą być dopuszczone na zasadzie „współistnienia” na jednym terenie lub na terenie wydzielonym na ten cel. Dopuszcza się zachowanie istniejących elementów zagospodarowania z możliwością ich rozwoju, innym niż wskazane przeznaczenie, o ile nie powoduje to konfliktów przestrzennych – uciążliwości lub ograniczeń w możliwości rozwoju funkcji „wiodącej”.

Wskaźniki kształtowania zabudowy zawarte w Studium stanowią zgeneralizowane ramy ustalania wskaźników w planie miejscowym. Dopuszcza się przyjęcie innych wskaźników, jeśli uzasadnia to istniejący stan zagospodarowania i potrzeba przekształceń istniejącej zabudowy oraz, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, względy funkcjonalne realizacji planowanych inwestycji.

We wszystkich terenach dopuszcza się lokalizację infrastruktury technicznej związanej z obsługą terenu, terenów komunikacji, terenów zieleni urządzonej.

4. Kierunki oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i uzdrowisk

4.1. Kierunki oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów

Kierunki ochrony środowiska i jego zasobów określone w Studium są podporządkowane realizacji celów polityki ekologicznej państwa w zakresie ochrony środowiska, zasadzie zrównoważonego rozwoju, wynikają także z celu nadrzędnego Strategii rozwoju powiatu plockiego.

Naczelną zasadą przyjętą w *Programie Ochrony Środowiska dla Związku Gmin Regionu Płockiego Miasto i Gmina Drobin na lata 2004–2011* jest zasada zrównoważonego rozwoju w celu umożliwienia lepszego zagospodarowania istniejącego potencjału Gminy. Celem nadrzędnym jest osiągnięcie trwałego rozwoju Drobiną i zwiększenie atrakcyjności Gminy poprzez poprawę środowiska przyrodniczego i ochronę jego zasobów. Jako cel uzupełniający wskazano przeciwdziałanie zagrożeniom pochodzenia antropogenicznego. Realizacja celu nadrzędnego powinna następować poprzez:

- 1) poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, poprzez:
 - a) osiągnięcie wysokiej jakości wód powierzchniowych i ochrona zasobów wodnych,
 - b) poprawę gospodarki odpadami komunalnymi poprzez budowę kompleksowego systemu,
 - c) ochronę przed hałasem,
 - d) przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska z tytułu klęsk żywiołowych i poważnych awarii;
- 2) ochronę dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowania zasobów przyrody, poprzez ochronę i rozwój środowiska przyrodniczego (w tym zasobów leśnych) i krajobrazu;
- 3) zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii, poprzez:
 - a) oszczędne gospodarowanie zasobami wody,
 - b) wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- 4) realizację zadań o charakterze systemowym, poprzez rozwój edukacji ekologicznej.

W zakresie kształtowania systemu przyrodniczego Gminy zakłada się:

- 4) wykształcenie prawidłowo funkcjonującego systemu przyrodniczego Gminy w zakresie trzech zasadniczych podsystemów:
 - a) biologicznego,
 - b) hydrologicznego,
 - c) klimatycznego;
- 5) zachowanie i wzmocnienie powiązań systemu z regionalnym systemem przyrodniczym;
- 6) zachowanie, ochronę i rozwój podstawowych elementów strukturalnych systemu przyrodniczego Gminy.

Kształtowanie podsystemu biologicznego

W ramach podsystemu biologicznego zakłada się:

- 1) zachowanie, ochronę i rozwój podstawowych elementów strukturalnych systemu:
 - a) terenów leśnych,
 - b) wód powierzchniowych i podziemnych,

- c) obszarów dolin rzecznych,
- d) terenów rolnych;
- 2) ochronę terenów i obiektów objętych ochroną – użytki ekologiczne, pomniki przyrody;
- 3) rozszerzenie prawnej ochrony obiektów i obszarów cennych przyrodniczo;
- 4) zapewnienie ciągłości przestrzennej elementów składowych podsystemu;
- 5) zachowanie i przywrócenie ciągłości podsystemu w obszarach zurbanizowanych i podlegających urbanizacji – wytworzenie elementów łącznikowych (korytarzy ekologicznych, miejsc powiązań);
- 6) zachowanie powiązań zewnętrznych.

Tworzenie systemu ciągów i węzłów zieleni w obszarze Gminy

Dla utrzymania ciągłości systemu przyrodniczego Gminy i obszarów sąsiednich wskazuje się szczególną ochronę naturalnych korytarzy i powiązań ekologicznych przed zmianą sposobu użytkowania. Funkcję korytarzy i powiązań ekologicznych na terenie gminy Drobin pełnią przede wszystkim doliny rzek: Sierpienicy i Karsówki, kompleksy leśne, strefy zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz inne elementy przyrodnicze (oznaczone na rysunku Studium), które gwarantują intensywny przepływ materii i energii oraz informacji genetycznej. Priorytetem winno być zachowanie ich drożności, poprzez wykluczenie rozwoju zainwestowania, w tym realizacji elektrowni wiatrowych, umożliwienie bezpiecznego przemieszczania się zwierząt przez tereny dróg. Tereny leśne, zieleni śródpolnej i dolinnej winny być chronione przed wycinką i zmianą sposobu użytkowania.

Planowane jest wyłączenie z użytkowania rolno – wprowadzenie zalesień – rozwój istniejących kompleksów leśnych oraz realizacja zespołów leśnych w obszarach rolnych. Należy właściwie kształtować granice rolno-leśne jako strefy przejściowe. Ich przebieg powinien być określony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Realizacja nowego zainwestowania nie może powodować pogorszenia warunków funkcjonowania istniejących terenów zieleni oraz korytarzy ekologicznych. Ze względu na istotne znaczenie dla funkcjonowania lokalnych populacji, przed przekształceniami należy chronić doliny rzek, lasy i zadrzewienia śródpolne oraz roślinność wzdłuż dróg.

Ochrona zasobów wód. Kształtowanie podsystemu hydrologicznego

Jako główne kierunki działań w zakresie ochrony zasobów wodnych wskazuje się:

- 1) ochronę zasobów wodnych i racjonalizację zużycia wody we wszystkich dziedzinach gospodarki, tj przemyśle, rolnictwie, gospodarce komunalnej, poprzez:
 - a) poprawę procesów uzdatniania wody,
 - b) modernizację sieci oraz wprowadzenie systemu pomiaru zużycia wody dla wszystkich odbiorców,
 - c) inwentaryzację i likwidację nieczynnych i nie nadających się do eksploatacji studni wierconych i kopanych,
 - d) rozbudowę sieci wodociągowej na bieżąco, równoległe z rozwojem nowych terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych,
 - e) wykorzystanie w zakładach przemysłowych wody dla celów technologicznych w układach zamkniętych;
- 2) poprawę czystości wód powierzchniowych poprzez:
 - a) zachowanie pasa wolnego od zabudowy od rzek, cieków i rowów melioracyjnych oraz ograniczenie możliwości zainwestowania na cele niezwiązane z ochroną i korzystaniem z wód,
 - b) ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł punktowych, poprzez:
 - uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach zwartej zabudowy poprzez budowę zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej,
 - budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach rozproszonej zabudowy, nieprzewidzianej do objęcia zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej,

- uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach z zabudową rozproszoną poprzez inwentaryzację źródeł zanieczyszczeń, zbiorników na nieczystości ciekłe, zbiorników gnilnych i przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się ścieków i osadów ściekowych,
- c) ograniczenie ładunku zanieczyszczeń ze źródeł przestrzennych poprzez:
 - ograniczenie spływu zanieczyszczeń ze źródeł rolniczych, realizację zbiorników buforowych na ciekach prowadzących wody do rzek,
 - ograniczenie ładunku zanieczyszczeń pochodzących ze spływu wód deszczowych,
 - zewidencjonowanie i zabezpieczenie miejsc wywożenia ścieków z terenów nie objętych systemem kanalizacji zbiorczej,
 - realizację systemu kanalizacji deszczowej dla terenów o utwardzonej powierzchni,
 - zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i gruntu;
- 3) poprawę bilansu hydrologicznego (zwiększenie zasobów wód w zlewni) poprzez:
 - a) utrzymanie i odbudowę urządzeń melioracyjnych podstawowych i szczegółowych,
 - b) wykorzystanie stawów wiejskich, oczek wodnych, istniejących wyrobisk oraz terenów podmokłych jako miejsc i zbiorników retencji wód,
 - c) realizację zbiorników retencyjnych,
 - d) ograniczenie spływu wód opadowych i roztopowych z terenów zurbanizowanych,
 - e) ochronę obszarów dolin rzecznych obejmującą:
 - ograniczenie zmiany sposobu użytkowania terenów,
 - niszczenia zieleni,
 - wykonywania melioracji lub odwodnień;
- 4) zachowanie drożności cieków oraz możliwości spływu wód opadowych i roztopowych zgodnie z naturalnym ukształtowaniem terenu. Zmiana ukształtowania terenu lub zmiana przebiegu cieków może być dokonana jedynie w sytuacji zapewnienia odpływu wód w sposób nie zakłócający stosunków wodnych na terenach i działkach sąsiednich. W celu zachowania swobodnego odpływu wód zabronione jest niszczenie i uszkodzanie istniejących urządzeń wodnych.

Ochrona powietrza oraz ochrona przed hałasem. Kształtowanie podsystemu klimatycznego

Jako główne kierunki działań w zakresie ochrony zasobów powietrza atmosferycznego wskazuje się:

- 1) zmniejszenie energochłonności gospodarki;
- 2) zmniejszenie zużycia energii, poprzez wykonanie termomodernizacji budynków;
- 3) ograniczenie niskiej emisji poprzez:
 - a) wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (w tym biomasy) dla potrzeb zaopatrzenia w ciepło,
 - b) wspieranie inwestycji polegających na modernizacji systemów grzewczych szczególnie związanych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii,
 - c) rozwój monitoringu niskiej emisji zanieczyszczeń z gospodarstw domowych,
 - d) budowę sieci gazowej w miejscowościach o zwartej zabudowie, z dostosowaniem do potrzeb zaopatrzenia obiektów w gaz do celów grzewczych.

Działania w zakresie ochrony przed hałasem winny zapewniać zachowanie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku zgodnie z wymogami przepisów o ochronie środowiska (ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku). Obejmują one:

- 1) ograniczenia uciążliwości prowadzonej działalności;
- 2) przebudowę i modernizację dróg;

- 3) wprowadzenie zabezpieczeń akustycznych w postaci ekranów i osłon dźwiękoszczelnych lub poprawę izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych w budynkach narażonych na hałas przekraczający wartości dopuszczalne.

Ochronę akustyczną terenów uwzględnia się przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Proponuje się klasyfikację akustyczną terenów wyodrębnionych w Studium w zakresie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony środowiska:

- 1) tereny wielofunkcyjne centrum – jako tereny mieszkaniowo – usługowe;
- 2) tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i usług - jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 3) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług - jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 4) tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, jednorodzinnej i usług – jako tereny mieszkaniowo – usługowe;
- 5) tereny zabudowy zagrodowej – jako tereny zabudowy zagrodowej;
- 6) tereny zabudowy usługowej, w przypadku lokalizacji obiektów usług oświaty - jako tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;
- 7) tereny zabudowy usług turystyki i rekreacji – jako tereny rekreacyjno – wypoczynkowe;
- 8) tereny usług sportu i rekreacji – jako tereny rekreacyjno-wypoczynkowe;
- 9) tereny usług – jako tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży lub tereny domów opieki społecznej w przypadku przeznaczenia terenu na ten cel.

Ochrona powierzchni ziemi i gleb

Jako główne kierunki działań w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb wskazuje się:

- 1) identyfikację zagrożeń zanieczyszczenia gleb;
- 2) rekultywację terenów zdegradowanych, w tym poeksploatacyjnych i przemysłowych poprzez zalesienia, zakrzewienia, zadarnienia i uprawę;
- 3) ochronę najcenniejszych arealów gleb najwyższych klas bonitacyjnych przed zmianą sposobu użytkowania;
- 4) ochronę gleb przed erozją i stepowaniem poprzez wprowadzenie zalesień i pasów zadrzewień śródpolnych;
- 5) podnoszenie poziomu wiedzy użytkowników gleb w zakresie kodeksu dobrych praktyk rolniczych i zasad rolnictwa ekologicznego;
- 6) wprowadzenie nasadzeń roślinności ochronnej wzdłuż ciągów komunikacyjnych w celu minimalizacji zanieczyszczeń pokrywy glebowej wzdłuż dróg;
- 7) koncentrację zabudowy w obszarze istniejących jednostek osadniczych.

4.2. System obszarów chronionych. Propozycje rozszerzenia ochrony prawnej

Dla prawidłowego funkcjonowania systemu przyrodniczego gminy Drobin konieczne jest zapewnienie ciągłości przestrzennej układów przyrodniczych, realizację działań ochronnych i inwestycyjnych wskazanych dla kształtowania podsystemu biologicznego oraz tworzenia ciągów i węzłów zieleni np.: wprowadzenie zalesień uzupełniających istniejące kompleksy leśne, zapewnienie odpowiedniego funkcjonowania istniejących terenów zieleni oraz korytarzy ekologicznych tj. rzek Karsówki i Sierpienicy i ich dopływów.

Ochrona obiektów i obszarów objętych ochroną prawną odbywać się winna poprzez respektowanie w pełni przepisów ustaw i aktów wykonawczych dotyczących:

- 1) ochrony przyrody oraz zasad ochrony ustalonych dla poszczególnych obiektów i obszarów objętych ochroną prawną;
- 2) lasów i gospodarki leśnej;

- 3) zasad ochrony poszczególnych obiektów i obszarów, ustalonych w aktach prawnych je ustanawiających i określających zasady ich ochrony.

Dla pomników przyrody wskazuje się konieczność: prowadzenia regularnych zabiegów konserwacyjno – pielęgnacyjnych wynikających z potrzeb bieżących, konieczność ich odpowiedniego oznakowania oraz zakaz realizacji zabudowy w obrębie korony drzewa. Pozostałe ograniczenia obowiązują zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

W przypadku ustanowienia nowych form ochrony przyrody wymogi ochronne powinny zostać uwzględnione w planach i programach gminnych bez potrzeby dokonywania każdorazowo aktualizacji Studium.

Natura 2000

Na terenie gminy Drobin nie występują ustanowione oraz obszary predysponowane i proponowane do objęcia ochroną w ramach sieci Natura 2000. Najbliżej położone obszary Natura 2000 to:

- 1) Specjalny Obszar Ochrony Ptaków „Dolina Środkowej Wisły” położony w odległości około 30 km na południe i południowy-zachód od granic Gminy;
- 2) Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk „Kampinoska Dolina Wisły” położony w odległości około 30 km na południe i południowy-zachód od granic Gminy;
- 3) Specjalny Obszar Ochrony Ptaków „Dolina Wkry i Mławki” położony w odległości około 25 km na północ od granic Gminy.

4.3. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji ze względów przyrodniczych

W ramach poprawy jakości środowiska w obszarze Gminy zakłada się:

- 1) poddanie przekształceniom terenów poeksploatacyjnych oraz terenu eksploatacji powierzchniowej - przekształcenie w teren aktywny przyrodniczo – przeprowadzenie rekultywacji i rehabilitacji obszaru górniczego z przeznaczeniem na cele wodne, rolne lub leśne;
- 2) rezygnacji z użytkowania rolniczego obszarów gleb o niskiej przydatności rolniczej na rzecz rozwoju obszarów leśnych.

4.4. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Jako podstawowe kierunki kształtowania **rolniczej przestrzeni produkcyjnej** wskazuje się:

- 1) utrzymanie i rozwój rolniczych funkcji Gminy poprzez prowadzenie produkcji rolnej zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej, rozwój rolnictwa ekologicznego;
- 2) ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów wysokiej przydatności rolniczej na cele nierolnicze;
- 3) ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów zmeliorowanych na cele nierolne oraz systematyczną konserwację urządzeń melioracyjnych;
- 4) zachowanie istniejącej sieci rowów;
- 5) ochronę istniejących oraz zwiększanie terenów zakrzewień i zadrzewień śródpolnych;
- 6) sukcesywne przeznaczenie części terenów rolnych najslabszych gleb pod zalesienia;
- 7) przekształcenie istniejącej zabudowy zagrodowej w tereny wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodziną i usługami, likwidację części gospodarstw rolnych i zapewnienie ludności dotychczas rolniczej miejsc pracy (w sektorze usług lub przemysłu);
- 8) rozwój agroturystyki - funkcji związanych z wypoczynkiem i rekreacją;

- 9) rozwój produkcji roślinnej w kierunku specjalizacji w uprawach pracochłonnych na niewielkich powierzchniach: warzywnictwo, sadownictwo, uprawy szklarniowe, szkółkarstwo;
- 10) rozwój produkcji zwierzęcej z rozwojem hodowli rodzimych gatunków zwierząt. Lokalizacja ferm hodowlanych oraz zastosowane w nich rozwiązania techniczne powinny ograniczać ich oddziaływanie na środowisko w tym ograniczać uciążliwości powodowane emisją odorów na tereny z zabudową mieszkaniową;
- 11) nie dopuszcza się lokalizacji obiektów, w których prowadzony jest chów lub hodowla zwierząt zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych, w granicach terenów, na których przewiduje się lokalizację zabudowy mieszkaniowej;
- 12) rozwój usług komplementarnych dla rolnictwa;
- 13) zakłada się rozwój produkcji roślinnej w kierunku upraw wykorzystywanych do produkcji biopaliw na terenach rolniczych, w tym również terenach łąk i pastwisk;
- 14) dopuszcza się lokalizację urządzeń wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych w tym elektrowni wiatrowych, zgodnie z warunkami zawartymi w podrozdziale „Odnawialne źródła energii”.

Zakłada się, iż areale istniejących gospodarstw będą podlegały komasacji. Obsługa rolnictwa winna być realizowana w ramach istniejącej zabudowy z możliwością rozwoju. Realizacja nowej zabudowy na terenach wskazanych do utrzymania funkcji rolniczej dopuszczalna jest jedynie w sytuacji, gdy właściciel gospodarstwa nie ma możliwości zaspokojenia potrzeb inwestycyjnych w terenach przeznaczonych pod zabudowę.

W granicach gruntów zmeliorowanych nie należy lokalizować zabudowy. Teren powinien pozostać w rolniczym użytkowaniu. W przypadku realizacji zabudowy oraz w przypadku dokonywania podziału terenu na działki budowlane należy wyprzedzająco wystąpić z wnioskiem do Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych o wyłączenie części gruntów zdrenowanych z ewidencji urządzeń wodno – melioracyjnych i przebudować urządzenia melioracyjne w sposób zapewniający prawidłowe funkcjonowanie systemu, w uzgodnieniu z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych. W razie uszkodzenia urządzeń melioracyjnych, również tych, które nie występują w ewidencji, osoba, która spowodowała szkodę powinna ją we własnym zakresie i na własny koszt niezwłocznie usunąć.

Obszary, dla których planowana jest zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze

Obszary, dla których planowana jest zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze oznaczono na rysunku Studium. Obejmują one wszystkie tereny ujęte w ewidencji gruntów jako użytki rolne oraz grunty zadrzewione i zakrzewione zarówno zabudowane obiektami związanymi z rolnictwem jak i wolne od zabudowy, nie przeznaczone w obowiązującym planie miejscowym na cele nierolnicze, dla których Studium wskazuje lub choćby dopuszcza wykorzystanie terenu na cele nie związane z rolnictwem.

Jako podstawowe kierunki kształtowania **leśnej przestrzeni produkcyjnej** wskazuje się:

- 1) użytkowanie i ochronę lasów mające na celu prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej zgodnie z zasadami określonymi w Planach Urządzeniowych Lasów;
- 2) zachowanie i tworzenie powiązań istniejących kompleksów leśnych;
- 3) zwiększenie różnorodności biologicznej z jednoczesnym rozwijaniem wodochronnych, klimatotwórczych i środowiskotwórczych funkcji lasów;
- 4) dążenie do tworzenia drzewostanów wielogatunkowych i wielowiekowych o charakterze lasu naturalnego. Skład drzew winien odpowiadać roślinności potencjalnej siedlisk leśnych;

- 5) głównym sposobem odnawiania lasu, winno być odnowienie naturalne. Istniejące drzewostany pochodzenia sztucznego, które nie są dostosowane do warunków glebowo-siedliskowych powinny być przebudowywane w długim cyklu hodowlanym na drzewostany mieszane;
- 6) realizacja zalesień winna uwzględniać zachowanie bioróżnorodności i nie może powodować niszczenia istniejących żerowisk. Istniejące łąki śródleśne winny być zachowane;
- 7) właściwe kształtowanie stosunków wodnych poprzez:
 - rozbudowę sieci zbiorników retencjonujących wodę,
 - objęcie ochroną oczek wodnych, śródleśnych łąk i bagien, łąk wzdłuż cieków wodnych,
 - zachowanie istniejących stref ekotonowych na granicy las-woda, las-bagno, zaś tam gdzie jest to uzasadnione tworzyć je w celu ochrony czystości wód i stabilizacji stosunków wodnych;
- 8) odpowiednie kształtowanie granicy rolno-leśnej poprzez wprowadzanie zalesień na gruntach:
 - a) położonych w enklawach i półenklawach leśnych, przylegających bezpośrednio do kompleksów leśnych lub znajdujących się w szachownicy z użytkami leśnymi, narażonych na znaczne szkody wyrządzone przez zwierzynę leśną,
 - b) nieprzydatnych do produkcji rolniczej i nieużytkowanych rolniczo klas: V, VI, w uzasadnionych przypadkach IV oraz nieużytkach rolniczych;
- 9) zakaz na terenach lasów realizacji zabudowy innej niż związanej z prowadzeniem gospodarki leśnej;
- 10) realizację zbiorników wodnych i urządzeń służących ochronie p. pożarowej.

Planuje się zwiększenie powierzchni obszarów leśnych na terenie Gminy. Wskazuje się pod zalesienia obszary na glebach klas V i VI. Szczegółowe ustalenie lokalizacji obszaru zalesień winno nastąpić w planie miejscowym.

Należy dążyć do rozwoju istniejących kompleksów leśnych, tworzenia, możliwie dużych, zwartych obszarów leśnych wśród terenów rolnych oraz realizacji zalesień na terenach nie przeznaczonych pod produkcję rolną a graniczące z kompleksami leśnymi. Granicę rolno-leśną należy ukształtować pozostawiając pas terenu dla rozwoju strefy przejściowej.

Zabudowy nie należy lokalizować w odległości od lasów mniejszej niż wysokość drzewostanu i mniejszej niż to wynika z przepisów odrębnych. Do terenów leśnych należy zapewnić dojazd w celu umożliwienia reagowania w sytuacjach zagrożeń, szczególnie w przypadku powstania pożaru.

Realizacja nowego zainwestowania nie może powodować pogorszenia warunków funkcjonowania istniejących terenów leśnych oraz korzyści ekologicznych.

4.5. Eksploatacja zasobów naturalnych. Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Zakłada się dalszą eksploatację złóż kopaliny w obrębie istniejącego obszaru górniczego „Cieszewo”.

Dopuszcza się prowadzenie badań rozpoznawczych i ustanowienie obszarów i terenów górniczych na obszarach nie wskazanych w Studium, zlokalizowanych na glebach klas V i VI, w uzasadnionych przypadkach we fragmentach IV klasy, z wyłączeniem terenów wyznaczonych korytarzy ekologicznych oraz terenów łąk i pastwisk. Eksploatacja na terenach objętych ochroną przyrody wymaga respektowania zasad ochrony wprowadzonych na w/w obszarach.

Wszelkie działania prowadzone w granicach ustanowionego terenu górniczego powinny zapewniać:

- 1) wykonanie działalności określonych w koncesji;
- 2) bezpieczeństwo powszechne;

- 3) ochronę środowiska, w tym obiektów budowlanych, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony wód podziemnych.

Warunki prowadzenia eksploatacji, ograniczenia w użytkowaniu terenów górniczych oraz zagospodarowania terenów sąsiednich dla ustanowionego terenu górniczego zawarto w pkt 3.3.11. Tereny eksploatacji powierzchniowej. Dla nowo ustanawianych terenów górniczych warunki te należy zastosować odpowiednio w zależności miejsca oraz skali planowanego wydobycia.

W granicach obszaru górniczego „Cieszewo” nie wyznacza się filarów ochronnych – potrzeby w tym zakresie nie występują.

4.6. Kierunki i zasady zagospodarowania obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

Rzeki przepływające przez teren gminy Drobin nie stanowią zagrożenia powodziowego dla terenów do nich przylegających.

Na wystąpienie okresowych podtopień narażone są tereny położone wzdłuż rzeki Karsówki i Sierpienicy. Obszary wzdłuż mniejszych cieków oraz lokalne obniżenia terenu są miejscami występowania wód hipodermicznych, narażone są na występowanie okresowych podtopień.

Celem ograniczenia niebezpieczeństwa zalań i podtopień postuluje się:

- 1) ograniczenie realizacji wszelkiego zainwestowania na obszarach okresowych podtopień – pozostawienie w dotychczasowym rolniczym lub leśnym sposobie użytkowania;
- 2) ograniczenie lokalizacji zabudowy na obszarach łąk i pastwisk w obniżeniach dolinnych, zagrożonych lokalnymi podtopieniami;
- 3) utrzymanie przyrodniczej funkcji terenów łąk i pastwisk;
- 4) zwiększenie retencji zbiornikowej.

Dla ograniczenia zagrożeń związanych z podtopieniami powodowanymi przez wody opadowe i roztopowe należy zachować drożności istniejących cieków oraz możliwości spływu wód opadowych i roztopowych zgodnie z naturalnym ukształtowaniem terenu. Zmiana ukształtowania terenu lub zmiana przebiegu cieków może być dokonana jedynie w sytuacji zapewnienia odpływu wód w sposób niezakłócający stosunków wodnych na terenach i działkach sąsiednich.

W granicach gminy Drobin nie występują naturalne zagrożenia geologiczne ani obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.

4.7. Obszary uzdrowisk

Obszar gminy Drobin nie posiada statutu uzdrowiska ani statusu obszaru ochrony uzdrowiskowej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 167, poz. 1399).

4.8. Środowiskowe uwarunkowania realizacji inwestycji

Realizując wszelkiego rodzaju inwestycje należy dążyć do zminimalizowania ich szkodliwego oddziaływania na środowisko przyrodnicze poprzez zastosowanie odpowiednich środków i urządzeń zarówno na etapie budowy jak i późniejszej eksploatacji.

W zakresie lokalnych uwarunkowań środowiskowych winny być respektowane ograniczenia związane z:

- 1) lokalizacją inwestycji w granicach obszarów i obiektów chronionych oraz planowanych do objęcia ochroną;
- 2) wymogami ochrony obszarów leśnych, gruntów rolnych i obszarów dolinnych;

- 3) wymogiem zachowania drożności naturalnych korytarzy ekologicznych i powiązań ekologicznych.

4.9. Wytyczne określania ustaleń zasad ochrony środowiska i jego zasobów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W planach miejscowych należy zapewnić rewaloryzację, ochronę i rozwój istniejących zasobów środowiska przyrodniczego oraz niwelowanie niekorzystnego wpływu działalności człowieka na środowisko zgodnie z kierunkami zawartymi w Studium. Należy przede wszystkim:

- 1) wprowadzić ograniczenia w zakresie wykorzystania powierzchni ziemi – ustalić wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej dostosowanej do specyfiki lokalizacji;
- 2) zgodnie z kierunkami zawartymi w Studium określić zasady gospodarowania wodami, odprowadzania ścieków oraz gospodarki odpadami;
- 3) wprowadzić obowiązek stosowania w indywidualnych źródłach ciepła technologii i paliw ekologicznych oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- 4) poszczególne typy terenów wyznaczone w planie miejscowym winny być sklasyfikowane pod względem dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku;
- 5) istniejące zespoły zieleni, lasy winny być chronione przed niszczeniem poprzez m.in. ustalenie stref ochronnych, o ograniczonych możliwościach rozwoju zabudowy;
- 6) na terenach zabudowy w sąsiedztwie terenów leśnych należy wprowadzić obowiązek kształtowania stref zieleni;
- 7) istniejące cieki objąć ochroną przed zasypywaniem i zabudowywaniem poprzez ustalenie stref ochronnych i zakazu niwelowania terenu;
- 8) na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powinna zostać wyznaczona orientacyjna strefa płytkiego występowania wód oraz wyznaczony zasięg terenów narażonych na niebezpieczeństwo podtopień, a także określone ograniczenia i warunki realizacji zainwestowania w ich obrębie;
- 9) przewidzieć wprowadzenie rozwiązań technicznych umożliwiających przemieszczanie się zwierząt w poprzek liniowych elementów infrastruktury technicznej oraz drogowej (tunele, przepusty, mosty, kładki itp.), podczas budowy nowych oraz modernizacji istniejących;
- 10) bezwzględnie uwzględnić zasady ochrony obszarów i obiektów objętych ochroną prawną na podstawie przepisów odrębnych;
- 11) przy określaniu zasad gospodarowania na terenach projektowanych do objęcia ochroną jako obszary chronionego krajobrazu należy wyprzedzająco uwzględnić ograniczenia w zakresie kształtowania zainwestowania dla obszarów tego typu wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ochrony przyrody;
- 12) szczegółowo określić lokalizację obszarów potencjalnych zalesień;
- 13) zapewnić realizację powiązań przyrodniczych poprzez rozdzielenie ciągłych pasm zabudowy, wskazanie w nich przerw. Wskazane w Studium miejsca powiązań systemu przyrodniczego mają charakter orientacyjny, powinny być uściślone w planie miejscowym.

5. Kierunki oraz zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

5.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego. Potrzeby ochrony i rozwoju wartości kulturowych

Ochrona dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej jest istotnym elementem budowania tożsamości Gminy i integracji jej mieszkańców oraz tworzenia korzystnego wizerunku Gminy wykorzystującej i szanującej swoje dziedzictwo. Zasoby dziedzictwa kulturowego stanowią trwałe i istotny element struktury funkcjonalno – przestrzennej Gminy. Stanowią ważny element jej tożsamości świadczący o ciągłości działalności i dorobku społeczeństwa.

Zasady ochrony i opieki nad zabytkami określają przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków (ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162 poz. 1568 z późn. zm.)). Zgodnie z jej przepisami ochronie prawnej podlegają dobra kultury wpisane do rejestru zabytków, pomniki historii i parki kulturowe. Ponadto ochrona dóbr kultury realizowana jest w procesie planowania przestrzennego poprzez wyznaczenie stref ochronnych (konserwatorskiej, ekspozycji, itp.).

Na terenie Gminy dziedzictwo kulturowe obejmuje zabytki nieruchome i stanowiska archeologiczne, które podlegają ochronie konserwatorskiej. Obejmuje ona ochronę substancji, należytą ekspozycję historycznych świadectw rozwoju Gminy, zapewnienie warunków dla pełnego wykorzystania walorów estetycznych, artystycznych oraz historycznych poprzez, poszukiwanie nowych funkcji, adaptacji umożliwiających funkcjonowanie zabytków w nowych możliwościach ekonomicznych Gminy.

Organy administracji publicznej zobowiązane są do ochrony zabytków, w szczególności, do podejmowania działań mających na celu m.in.:

- 1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- 2) rewaloryzacja istniejących zasobów oraz tworzenie nowych wartości kulturowych w obrębie przestrzeni publicznych Gminy;
- 3) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- 4) zapobieganie niszczeniu i niewłaściwemu korzystaniu z zabytków;
- 5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- 6) uwzględnienie zasad ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz kształtowaniu środowiska;
- 7) zwiększenie świadomości wśród mieszkańców wartości kulturowej istniejących obiektów i obszarów zabytkowych.

Wskazane jest podjęcie przez Gminę działań organizacyjnych oraz promocyjnych wspomagających właścicieli w utrzymaniu obiektów zabytkowych oraz prowadzonych przy nich pracach konserwatorskich.

5.2. Obszary wymagające przekształceń, rewitalizacji i rehabilitacji

Na terenie gminy Drobin jako obszary wymagające przekształceń, rewitalizacji i rehabilitacji wskazano:

- 1) obszar historycznego centrum miasta Drobin;
- 2) tereny zabytkowych parków i zespołów dworskich, w miejscowościach: Biskupice, Dobrosielice I, Karsy, Kowalewo, Kozłowo, Kuchary, Łęg Kościelny, Milice-Kostery, Mogielnica i Setropie;
- 3) pozostałości po zespołach dworsko-parkowych nie objęte żadną z form ochrony konserwatorskiej, w miejscowościach: Chudzyno, Dziewanowo, Krajkowo, Mokrz, Nagórki Dobrskie, Psary, Świerczynek i Tupadły.

Konieczne jest przywrócenie ładu przestrzennego, wyeksponowanie wartości zabytkowych i krajobrazowych powyższych obiektów. Należy również zrealizować zasadę podnoszenia standardu środowiska kulturowego, poprzez zachowanie, właściwą eksploatację, a także odbudowę obiektów zabytkowych. Obiekty budowlane i związane z nimi urządzenia należy projektować w sposób zapewniający formę architektoniczną dostosowaną do krajobrazu i otaczającej zabudowy. Celem działań winno być zahamowanie procesów degradacji struktury zabytkowej oraz kształtowanie ładu przestrzennego poprzez rewitalizację i rehabilitację istniejących zasobów.

5.3. Ochrona konserwatorska

Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków realizowana będzie poprzez respektowanie zasad ich ochrony zgodnie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków.

Obiekty wpisane do wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków winny być objęte ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Gminna ewidencja zabytków, po dokonaniu ewentualnej weryfikacji listy obiektów wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków, jest podstawą do sporządzenia gminnego programu opieki nad zabytkami oraz ewentualnie gminnego programu rewitalizacji – koniecznych dla realizacji spójnej polityki ochrony zabytków.

Dla właściwej **ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej** ustalono kierunki i zasady w zakresie ochrony:

- 1) obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- 2) historycznego układu urbanistycznego, w granicach którego wyznaczono strefę ścisłej ochrony konserwatorskiej;
- 3) parków i zespołów dworskich oraz ich najbliższego otoczenia, dla których wyznaczono strefę ścisłej ochrony konserwatorskiej;
- 4) otoczenia historycznego układu urbanistycznego, w granicach którego wyznacza się strefę ochrony konserwatorskiej;
- 5) stanowisk archeologicznych, dla których wyznacza się strefy ochrony;
- 6) ekspozycji obiektów i obszarów wartościowych kulturowo, dla których wyznaczono strefy ochrony ekspozycji i powiązań widokowych.

Niezależnie od stanu technicznego i wysokości ponoszonych nakładów finansowych na ich utrzymanie obiekty zabytkowe (zarówno te wpisane do rejestru zabytków jak i do ewidencji zabytków) podlegają ochronie, przy czym:

- 1) obiekty w bardzo złym stanie technicznym, których stan nie pozwala na przeprowadzenie remontu bądź też koszt remontu znacznie przekraczałby wartość obiektów, zakwalifikowane na podstawie szczegółowych ekspertyz konstrukcyjno-budowlanych do rozbiórki, podlegają ochronie poprzez obowiązek sporządzenia szczegółowej dokumentacji inwentaryzacyjnej konserwatorsko – budowlanej przed dokonaniem rozbiórki;
- 2) obiekty realizowane w miejscu rozebranego budynku winny respektować proporcje, formę dachów, relacje z sąsiednimi budynkami, odpowiadające charakterowi obiektów zabytkowych;
- 3) realizacja nowych obiektów w otoczeniu obiektów zabytkowych nie może powodować pomniejszenia wartości kulturowej i funkcjonalnej obiektu zabytkowego oraz jego ekspozycji;
- 4) wykorzystanie zabytkowego obiektu lub zespołu na cele użytkowe, prowadzenie jakichkolwiek prac remontowych oraz dokonywanie zmian dotyczących zabytku oraz jego otoczenia, może odbywać się wyłącznie w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości z uwzględnieniem historycznej funkcji, a wszelkie działania przy zabytku i jego otoczeniu związane z naruszeniem substancji lub mogące mieć wpływ na stan zachowania lub zmiany w wyglądzie wymagają uzgodnienia z właściwym organem ochrony zabytków, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych.

Dla obiektów i obszarów wpisanych do rejestru zabytków wskazuje się utrzymanie substancji zabytkowej we właściwym stanie poprzez prowadzone działania ochronne i pielęgnacyjne zabezpieczające przed zniszczeniem, uszkodzeniem i dewastacją. Wszelkie prace budowlane związane z odnawianiem, rekonstrukcją, konserwacją, przebudową,

odbudową, rozbudową, zmianami w otoczeniu zabytków, zmianami funkcji i przeznaczenia obiektu wymagają zgody WKZ.

Strefy ochrony konserwatorskiej

W celu ujęcia systemowego ochrony zabytków ustala się w Studium strefy ochrony konserwatorskiej, dla których określa się ograniczenia w możliwościach zagospodarowania terenów, realizacji inwestycji oraz kształtowania zabudowy - do uwzględnienia przy sporządzaniu planu miejscowego:

- 1) strefę ścisłej ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta Drobin,
- 2) strefę ochrony konserwatorskiej otoczenia historycznego układu urbanistycznego miasta Drobin;
- 3) strefę ochrony ekspozycji i powiązań widokowych, obejmującą wglądy widokowe na cmentarz i kościół w Drobinie oraz dwór Piwnickich przy ul. Przyszłość i Rynek;
- 4) strefę ścisłej ochrony konserwatorskiej parków i zespołów dworskich, obejmującą:
 - a) park dworski w Biskupicach (100 m od granic parku),
 - b) park dworski w Karsach (150 m od granic parku),
 - c) zespół dworski w Kowalewie (100 m od granic parku),
 - d) zespół dworski w Kucharach (150 m od granic parku),
 - e) park dworski w Mogielnicy (100 m od granic parku),
 - f) park dworski w Setropiu (150 m od granic parku);
- 5) strefy ochrony archeologicznej:
 - a) strefę stanowisk archeologicznych o szczególnych wartościach naukowo-badawczych,
 - b) strefę ochrony stanowisk archeologicznych.

Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej w granicach historycznego układu urbanistycznego miasta Drobin to obszar szczególnie wartościowy ze względu na zachowaną historyczną strukturę przestrzenną Miasta. W granicach strefy ochronie podlega:

- 1) historyczny układ przestrzenny zespołu staromiejskiego Drobin obejmujący: rozplanowanie placów, przebiegi ulic, układów bloków zabudowy, historyczne linie regulacyjne i linie zabudowy oraz granice podziałów własnościowych w obrębie historycznych kwartałów zabudowy;
- 2) oś widokowa (ul. Przyszłość) łącząca plac rynkowy z dawnym zespołem dworskim;
- 3) historyczna zabudowa miejska, w szczególności objęta ochroną w formie wpisu do rejestru zabytków oraz wpisana do wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- 4) kompozycja układów zabytkowej zieleni, zgrupowania starodrzewu.

W granicach strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej w granicach historycznego układu urbanistycznego miasta Drobin wskazuje się:

- 1) priorytet wymagań konserwatorskich nad względami wynikającymi z prowadzonej działalności inwestycyjnej, gospodarczej i usługowej. Działania konserwatorskie powinny zmierzać do zachowania i wyeksponowania głównych elementów historycznego układu przestrzennego Miasta;
- 2) obowiązek zachowania istniejących obiektów o wartościach kulturowych i kompozycyjnych, zlokalizowanych w obrębie strefy i ich docelową adaptację do współczesnych potrzeb z zakazem wprowadzania programu funkcjonalnego sprzecznego z charakterem obiektów zabytkowych;
- 3) obowiązek uporządkowania i zagospodarowania zgodnie z historyczną funkcją wnętrza kwartałów zabudowy, w razie potrzeby - wprowadzenia, nowej zabudowy uzupełniającej;
- 4) zakaz zabudowy obszaru rynku;

- 5) dostosowanie nowej, uzupełniającej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali i ukształtowania brył budynków, funkcji, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej;
- 6) uwzględnienie, przy budowie nowych obiektów w pierzejach rynkowych, szczegółowych wytycznych WKZ w zakresie kształtu i formy budynku, spadków dachów, kierunku kalenicy itp.;
- 7) obowiązek dążenia do maksymalnego zachowania i konserwacji istniejącego drzewostanu. Dopuszcza się wycinanie pojedynczych drzew, jeżeli wymaga tego ich stan zdrowotny;
- 8) zakaz lokalizowania funkcji naruszających zabytkowy układ brył budynków i ich elewacji;
- 9) docelowo likwidację obiektów zdekapitalizowanych i dysharmonijnych;
- 10) zakaz wprowadzania nasadzeń zielenią wysoką oraz lokalizacji wolnostojących reklam wielkoformatowych o powierzchni przekraczającej 0,5 m² w obrębie osi widokowej (ul. Przyszłość);
- 11) obowiązek uzgadniania z WKZ wszelkich działań inwestycyjnych, związanych z budową nowych oraz przebudową, rozbudową i nadbudową istniejących obiektów a także ich ewentualnej rozbiórki, z wyłączeniem budowy podziemnej sieci infrastruktury technicznej.

Strefa ochrony konserwatorskiej otoczenia historycznego układu urbanistycznego, obejmuje obszar o stosunkowo dobrze zachowanych głównych elementach historycznej struktury przestrzennej miasta Drobin. W granicach strefy wskazuje się:

- 1) priorytet wymagań konserwatorskich nad względami wynikającymi z prowadzonej działalności inwestycyjnej, gospodarczej i usługowej. Działania konserwatorskie zmierzają do zachowania i wyeksponowania głównych elementów historycznego układu przestrzennego: rozplanowania i przebiegu głównych ciągów komunikacyjnych, kompozycji wewnątrz urbanistycznych, historycznych linii zabudowy, kompozycji układów zieleni zabytkowej;
- 2) zachowanie i podkreślenie funkcji nawiązujących do pierwotnego przeznaczenia;
- 3) dostosowanie nowej, uzupełniającej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie skali i ukształtowania brył budynków, przy założeniu harmonijnego współistnienia elementów kompozycji historycznej i współczesnej;
- 4) ustala się obowiązek dążenia do maksymalnego zachowania, konserwacji i rekultywacji istniejącego drzewostanu. Dopuszcza się wycinanie pojedynczych drzew, jeżeli wymaga tego ich stan zdrowotny;
- 5) obowiązek zachowania elementów zagospodarowania terenu i istniejącej zabudowy o wartościach zabytkowych i konserwatorskich, ich konserwacji lub rekonstrukcji i adaptacji do współczesnych potrzeb, z zakazem wprowadzania programu sprzecznego z charakterem obiektu;
- 6) obowiązek uporządkowania i zagospodarowania zgodnie z historyczną funkcją wnętrza kwartałów zabudowy, w razie potrzeby wprowadzenia nowej zabudowy uzupełniającej;
- 7) zakaz lokalizowania funkcji mogących naruszać zabytkowy układ brył i elewacji;
- 8) obowiązek uzgadniania z właściwymi służbami ochrony zabytków (WKZ) wszelkich działań inwestycyjnych, związanych z budową nowych oraz przebudową, rozbudową i nadbudową istniejących obiektów, z wyłączeniem budowy podziemnej sieci infrastruktury technicznej.

Strefa ochrony ekspozycji i powiązań widokowych, oznaczona na rysunku Studium, obejmuje przedpola wartościowych kulturowo obiektów i obszarów. W granicach strefy wskazuje się:

- 1) zachowanie powiązań i wglądów widokowych na cmentarz i kościół w Drobinie oraz pomiędzy dworem Piwnickich przy ul. Przyszłość i Rynkiem;
- 2) ograniczenie wysokości zabudowy;
- 3) ogrodzenia ażurowe w minimum 80% powyżej 0,3 m od poziomu gruntu;

- 4) zakaz budowy ogrodzeń z betonowych elementów prefabrykowanych;
- 5) zakaz lokalizacji wolnostojących masztów, obiektów (instalacji) telekomunikacyjnych, sieci energetycznych o wysokości przekraczającej 10 m;
- 6) zakaz nasadzeń zwartej zieleni wysokiej.

W granicach **strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej parków i zespołów dworskich w miejscowościach Biskupice, Karsy, Kowalewo, Kuchary, Mogielnica, Setropie** wskazuje się:

- 1) priorytet wymagań konserwatorskich nad względami wynikającymi z prowadzonej działalności inwestycyjnej, gospodarczej i usługowej. Działania konserwatorskie powinny zmierzać do zachowania i wyeksponowania wartości kulturowych i kompozycyjnych obszarów;
- 2) zachowanie i podkreślenie funkcji nawiązujących do pierwotnego przeznaczenia;
- 3) uporządkowanie terenów w granicach parków i zespołów dworskich oraz urządzenie ich jako tereny zieleni parkowej z poszanowaniem pierwotnej funkcji;
- 4) dopuszcza się lokalizację obiektów związanych z handlem, gastronomią, turystyką, kulturą, sportem, rekreacją i spędzaniem wolnego czasu oraz budynków mieszkalnych o charakterze rezydencjonalnym;
- 5) zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub naruszających zabytkowy charakter parków i zespołów dworskich;
- 6) dążenie do maksymalnego zachowania i pielęgnacji pozostałego drzewostanu. Dopuszcza się wycinanie pojedynczych drzew, jeśli wymaga tego ich stan zdrowotny;
- 7) obowiązek uzgadniania z WKZ wszelkich działań inwestycyjnych, związanych z budową nowych oraz przebudową, rozbudową i nadbudową istniejących obiektów, z wyłączeniem budowy podziemnej sieci infrastruktury technicznej.

Strefy ochrony archeologicznej

Wyznacza się **strefy ochrony stanowisk archeologicznych:**

- 1) strefę stanowisk archeologicznych o szczególnych wartościach naukowo-badawczych, dla której ustala się obowiązek przeprowadzenia wyprzedzających, rozpoznawczych, archeologicznych badań powierzchniowo – sondażowych przed przystąpieniem do zabudowy i zagospodarowania terenów położonych w ich obrębie. Wyniki badań będą podstawą do wydania szczegółowych wytycznych konserwatorskich dla zabudowy lub uwolnienia terenu od dalszych warunków ze strony służb konserwatorskich;
- 2) strefę ochrony zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych, dla której wskazuje się obowiązek uzgodnienia z WKZ wszelkich działań związanych z zabudową i zagospodarowaniem terenów stanowisk archeologicznych.

Obiekty i obszary wskazane do objęcia ochroną konserwatorską

Wskazuje się objęcie ochroną konserwatorską znajdujących się na terenie gminy Drobin zdegradowanych terenów po dawnych zespołach dworsko-parkowych, nie objętych dotychczas żadną z form ochrony konserwatorskiej. Są to pozostałości parków w miejscowościach: Krajkowo, Łęg Kasztelański, Nagórki Dobrskie, Mokrzek, Psary, Tupadły, Dziewanowo, Świerczynek i Chudzyno.

Zalecane jest objęcie Gminną Ewidencją Zabytków oraz ochronę w planie miejscowym. W przypadku objęcia ich ochroną należy stosować wymogi analogiczne jak dla stref ścisłej ochrony konserwatorskiej parków i zespołów dworskich.

5.4. Miejsca pamięci narodowej

Ochroną winny być objęte miejsca pamięci narodowej oraz ich najbliższe otoczenie.

W odległości 50 m od istniejących miejsc pamięci należy wykluczyć możliwość zaśmiecania, gromadzenia odpadów, gromadzenia mas ziemnych.

W odległości mniejszej niż 20,0 m należy zakazać lokalizacji wolnostojących form reklamowych.

5.5. Ochrona dóbr kultury współczesnej

Nie wprowadza się wymogów w zakresie ochrony dóbr kultury współczesnej ze względu na niewystępowanie ich w obszarze.

W przypadku uznania obiektu przez radę gminy za dobro kultury współczesnej, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić jego ochronę.

Ochrona dóbr kultury współczesnej nie wymaga zmiany Studium – wskazania obiektów i ich stref ochronnych – może i powinna być, realizowana w ramach dostępnych narzędzi przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

5.6. Wytyczne określenia ustaleń zasad ochrony zabytków i dóbr kultury współczesnej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W ustaleniach planów miejscowych należy zagwarantować ochronę krajobrazu kulturowego oraz dóbr kultury współczesnej zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych. Ustalenia planów winny respektować wskazane kierunki działań w zakresie ochrony obiektów zabytkowych i krajobrazu kulturowego.

Zasady ochrony, zakres dopuszczalnych przekształceń przy obiektach zabytkowych oraz ich otoczeniu winny zostać określone indywidualnie dla poszczególnych obiektów w mpzp zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi i ogólnymi kierunkami zawartymi w Studium.

6. Kierunki oraz zasady rozwoju systemów komunikacji

6.1. Kształtowanie powiązań zewnętrznych

W rozwoju systemu komunikacyjnego Gminy, w zakresie kształtowania powiązań zewnętrznych, zakłada się:

- 1) utrzymanie istniejącej drogi krajowej nr 10 Szczecin–Płońsk z perspektywicznym dostosowaniem do obowiązujących przepisów w zakresie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne dla drogi ekspresowej „S” (w tym budowę obwodnicy miasta Drobin) o szerokości nie mniejszej niż 40,0 m w granicach terenów zabudowanych oraz minimum 30,0 m poza terenami zabudowy. Rozwój terenów zabudowy w jej otoczeniu wymaga budowy dróg zapewniających im obsługę komunikacyjną z ograniczeniem bezpośredniej z niej obsługi, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
- 2) utrzymanie i modernizację istniejącej drogi krajowej nr 60 Płock–Ostrów Mazowiecka z dostosowaniem do obowiązujących przepisów w zakresie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne dla drogi głównej ruchu przyspieszonego „GP” (w tym budowę obwodnicy miasta Drobin) o szerokości nie mniejszej niż 30,0 m w granicach terenów zabudowanych oraz minimum 25,0 m poza terenami zabudowy. Rozwój terenów zabudowy w jej otoczeniu wymaga budowy dróg zapewniających im obsługę komunikacyjną z ograniczeniem bezpośredniej z niej obsługi, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
- 3) utrzymanie i modernizację istniejącej sieci dróg powiatowych z dostosowaniem do obowiązujących przepisów w zakresie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne. Drogi powiatowe powinny być projektowane jako drogi zbiorcze „Z” o szerokości nie mniejszej niż 20,0 m;

- 4) przebudowa istniejącej sieci dróg powiatowych z dostosowaniem do planów modernizacji dróg krajowych;
- 5) obniżenie kategorii odcinków dróg krajowych nr 10 i nr 60 oraz dróg powiatowych po wybudowaniu obwodnic;
- 6) lokalizację Miejsc Obsługi Podróżnych (MOP) o funkcji wypoczynkowo-usługowej, z możliwością lokalizacji obiektów tj. urządzenia sanitarne, stacje paliw, stanowiska obsługi podróżnych, obiekty gastronomiczno-handlowe, informacji turystycznej;
- 7) budowę chodników i ścieżek rowerowych w istniejących przebiegach dróg krajowych.

6.2. Kształtowanie wewnętrznego układu komunikacyjnego

W rozwoju wewnętrznego systemu drogowego Gminy zakłada się:

- 1) budowę nowych połączeń dróg gminnych z układem dróg o znaczeniu regionalnym;
- 2) utrzymanie, modernizację i przebudowę istniejącej sieci dróg gminnych z dostosowaniem do obowiązujących przepisów w zakresie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne;
- 3) przejęcie odcinków dróg krajowych nr 10 i 60 po wybudowaniu obwodnic dla potrzeb obsługi ruchu lokalnego;
- 4) przebudowa istniejącej sieci dróg gminnych z dostosowaniem do planów modernizacji dróg krajowych;
- 5) budowę chodników, ścieżek rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych;
- 6) urządzenie dróg, posiadających nieurządzone nawierzchnie;
- 7) budowę i rozbudowę układu komunikacyjnego na terenach przewidzianych dla rozwoju urbanizacji.

6.3. Komunikacja zbiorowa

Zakłada się rozwój ilościowy i jakościowy przewozów realizowanych przez komunikację autobusową na dotychczasowych zasadach. Komunikacja zbiorowa i powiązania z obszarami sąsiednimi może być realizowana przez niewielkich, prywatnych przewoźników.

6.4. Ścieżki rowerowe

W pasach drogowych dróg krajowych nr 10 i nr 60 oraz dróg powiatowych, o ile warunki terenowe na to pozwalają, należy przewidzieć pobocza lub ścieżki rowerowe i chodniki umożliwiające bezpieczne poruszanie się rowerzystom i pieszym. W pozostałych drogach ruch rowerowy może pozostać nie oddzielony od samochodowego.

Dla wyznaczonych szlaków rowerowych ustala się konieczność oznakowania oraz zapewnienia możliwości bezpiecznego poruszania się rowerzystom, w miarę możliwości separację ruchu rowerowego od samochodowego.

6.5. Wytyczne określania ustaleń zasad korzystania i rozwoju systemów komunikacji w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W planach miejscowych należy zapewnić docelową możliwość realizacji układu komunikacyjnego w parametrach określonych w Studium poprzez zabezpieczenie pasa terenu przewidzianego pod budowę nowych ciągów komunikacyjnych (poprzez zakaz realizacji zabudowy lub poprzez wskazanie lokalizacji) oraz odsunięcie linii zabudowy od dróg, które wymagają modernizacji.

Parametry techniczne dróg należy przyjąć zgodnie z klasami technicznymi odpowiednimi dla danych dróg zgodnie z wymogami przepisów odrębnych oraz wskazaniem Studium z uwzględnieniem istniejącego zainwestowania. W przypadku, gdy istniejące zainwestowanie uniemożliwia realizację drogi w parametrach określonych w Studium, dopuszczalne

jest odstępstwo od nich. Jednocześnie dopuszcza się zwiększenie parametrów drogi, jeśli będzie to wynikać ze zmian natężenia ruchu.

Szczegółowe ustalenie przebiegu i parametrów winno być dokonane w planie miejscowym lub w odpowiedniej decyzji administracyjnej.

Przy przebudowie dróg krajowych należy przewidzieć wprowadzenie rozwiązań technicznych umożliwiających przemieszczanie się zwierząt w poprzek korytarzy transportowych (tunele, przepusty, mosty, kładki itp.).

7. Kierunki oraz zasady rozwoju infrastruktury technicznej

Ustalenie właściwych kierunków rozwoju systemów infrastruktury technicznej wynikać powinno z potrzeb zwiększenia atrakcyjności gminy Drobin dla ewentualnych nowych inwestorów, wymogów ochrony środowiska oraz ograniczenia uciążliwości dla mieszkańców. Przy ustalaniu potrzeb i priorytetów odnoszących się do poszczególnych systemów oraz wynikających z nich wzajemnych zależności, należy uwzględnić:

- 1) powiązania systemów infrastruktury technicznej funkcjonujących na obszarze Gminy z otoczeniem;
- 2) powiązania lokalnych programów rozwoju infrastruktury technicznej z programami ponadlokalnymi;
- 3) uwarunkowania wynikające z potrzeb ochrony środowiska.

W zakresie rozwoju systemów infrastruktury technicznej wskazuje się lokalizację terenów infrastruktury technicznej obejmujących istniejące i projektowane obiekty infrastruktury technicznej związane z gospodarką wodną, ściekową, gospodarką odpadami oraz urządzenia elektroenergetyczne i gazownicze. W granicach terenów infrastruktury obowiązuje:

- 1) utrzymanie, modernizacja i rozbudowa istniejących oraz budowa nowych urządzeń i obiektów związanych z funkcjonowaniem infrastruktury technicznej;
- 2) sposób zainwestowania dostosowany do wymogów technologicznych i bezpieczeństwa użytkowania.

Dopuszcza się lokalizację sieci infrastruktury technicznej w pasach drogowych z zachowaniem wymogów przepisów odrębnych.

7.1. Gospodarka wodno – ściekowa

7.1.1. Zaopatrzenie w wodę

Wskazuje się kontynuację rozbudowy sieci wodociągowej w dostosowaniu do potrzeb rozwojowych, w układach zamkniętych, pierścieniowych, pozwalających na wielokierunkowe zasilanie istniejących i planowanych rejonów urbanizacji. Standard wyposażenia powinien zapewniać możliwość korzystania z sieci wodociągowej dla mieszkańców i usług w 100% oraz, z ograniczeniami, dla przemysłu.

Wodochłonne zakłady produkcyjne mogą korzystać z własnych ujęć wody. Obieg wody wykorzystywanej dla celów technologicznych powinien być prowadzony w systemie zamkniętym.

Istniejąca sieć wodociągowa winna podlegać modernizacji. Prace modernizacyjne powinny uwzględniać dostosowanie sieci do funkcjonowania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń oraz wymianę elementów sieci zdekapitalizowanych, które mogą stanowić zagrożenie dla stanu czystości dostarczanej wody.

7.1.2. Odprowadzanie ścieków komunalnych i ich oczyszczanie

W zakresie budowy systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków jako priorytetowe działania wskazuje się:

- 1) modernizację i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Drobinie;
- 2) objęcie zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej obszarów najsilniej zurbanizowanych (częściowo miasto Drobin oraz miejscowości: Cieszewo, Łęg Kościelny, Łęg Probostwo, Rogotwórk), wskazanych na rysunku Studium;
- 3) zwiększenie dowozu ścieków z terenów nieskanalizowanych do punktu zlewnego oczyszczalni ścieków w Drobinie;
- 4) likwidację nieuszczelnionych zbiorników na nieczystości ciekłe;
- 5) budowę oczyszczalni ścieków w miejscowościach Łęg Probostwo i Rogotwórk. Dopuszcza się realizację lokalnych oczyszczalni ścieków dla obsługi dużych zespołów zabudowy;
- 6) budowę przydomowych oczyszczalni ścieków dla zabudowy rozproszonej;
- 7) weryfikację granic obszarów wskazanych do objęcia zbiorczym systemem kanalizacji sanitarnej w dostosowaniu do polityki przestrzennej zawartej w Studium oraz postępujących procesów urbanizacyjnych.

Na obszarach wiejskich, poza zasięgiem sieci kanalizacyjnej odprowadzanie ścieków komunalnych winno się odbywać na zasadach dotychczasowych - dopuszczalne jest stosowanie szczelnych zbiorników na nieczystości ciekłe i, jeśli pozwalają na to warunki gruntowo-wodne, indywidualnych oczyszczalni ścieków.

Obiekty, z których ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, po wybudowaniu kanalizacji sanitarnej winny być do niej podłączone.

Nieczystości pochodzenia zwierzęcego z budynków inwentarskich powinny być gromadzone w dostosowanych do tego zbiornikach oraz zagospodarowane w rolnictwie zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej.

Ponad to, wskazuje się konieczność prowadzenia racjonalnej gospodarki wodno – ściekowej w zakładach przemysłowych poprzez:

- 1) rezygnację z wodochłonnych technologii przemysłowych;
- 2) korzystanie z zamkniętych obiegów wody.

7.1.3. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych

W zakresie odprowadzania wód opadowych zakłada się:

- 1) odprowadzanie wód z obszarów zwartej zabudowy, szczególnie w mieście Drobin do systemu kanalizacji deszczowej;
- 2) odprowadzanie wód z terenów ekstensywnie zainwestowanych do ziemi;
- 3) odprowadzanie wód opadowych z dróg do rowów przydrożnych;
- 4) wody z placów i parkingów po odpowiednim podczyszczeniu zgodnie z obowiązującymi z przepisami mogą być odprowadzane do wód powierzchniowych;
- 5) należy dążyć do zagospodarowania wód opadowych w granicach działek. W terenach zurbanizowanych należy wprowadzić rozwiązania służące retencjonowaniu wód na działce.

7.2. Systemy energetyczne

7.2.1. Zaopatrzenie w ciepło

Zakłada się utrzymanie dotychczasowego sposobu zaopatrzenia w ciepło, tj. z kotłowni indywidualnych. Nowowznoszone obiekty powinny być wyposażone w wysokosprawne systemy grzewcze stosujące technologie i paliwa ekologiczne, spełniające wymagania w zakresie emisji spalin.

Wskazane jest wykorzystanie w indywidualnych systemach grzewczych odnawialnych źródeł energii – pompy ciepła, energia słoneczna, biomasa.

Należy dążyć do stopniowego zastępowania przestarzałych systemów grzewczych nowymi, bezpiecznymi ekologicznie.

Należy promować stosowanie odnawialnych źródeł energii. Działania promocyjne i edukacyjne powinny wpływać na podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

7.2.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Zakłada się utrzymanie istniejącej sieci elektroenergetycznej oraz jej sukcesywną rozbudowę na obszarach wskazanych do realizacji zainwestowania.

Dopuszcza się lokalizację na terenie Gminy urządzeń wytwarzających energię elektryczną wykorzystującą energię ze źródeł odnawialnych wraz z infrastrukturą im towarzyszącą.

Dopuszcza się budowę linii elektroenergetycznych 15kV i wysokich napięć oraz stacji transformatorowych niezbędnych dla funkcjonowania energetyki odnawialnej oraz włączenia jej do systemu energetycznego. Stacje transformatorowe należy lokalizować w miejscu lokalizacji turbin, na terenach rolnych lub na terenach produkcyjno-usługowych w miejscach wynikających z koncepcji budowy elektrowni z zachowaniem wymogów przepisów odrębnych.

W zakresie rozwoju elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej wskazuje się:

- 1) utrzymanie i modernizację istniejących linii 110kV, 15kV napowietrznych i kablowych;
- 2) rozbudowę sieci w sposób umożliwiający zasilanie nowych odbiorców z terenów wskazanych do urbanizacji;
- 3) dopuszcza się rozbudowę sieci energetycznych 110kV i budowę nowych stacji transformatorowych w przypadku konieczności zapewnienia odbiorcom odpowiednich standardów zaopatrzenia w energię;
- 4) sieci powinny umożliwiać włączenie do systemu generatorów prądu wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych;
- 5) zachowanie wzdłuż linii 110kV stref bezpieczeństwa o szerokości 36 m (po 18 m od osi linii w obu kierunkach), w obrębie których obowiązują ograniczenia zagospodarowania:
 - a) zakaz lokalizacji budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi zgodnie z wymogami przepisów odrębnych,
 - b) konieczność uzgodnienia warunków lokalizacji wszelkich obiektów i prowadzenia robót budowlanych z właścicielem linii,
 - c) zakaz sadzenia roślinności wysokiej pod linią,
 - d) konieczność uzgodnienia z właścicielem linii ewentualnych zalesień terenów rolnych,
 - e) teren w pasie technologicznym linii nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową,
 - f) konieczność uzyskania opinii i uzgodnień właściciela linii w przypadku jakichkolwiek zmian w kwalifikacji terenu w obrębie strefy i w jej bezpośrednim sąsiedztwie.

Rozwiązywanie kolizji linii napowietrznych z istniejącą i projektowaną zabudową należy uzyskiwać poprzez:

- 1) zachowanie dopuszczalnych odległości projektowanej zabudowy obiektów elektroenergetycznych;
- 2) ewentualną zmianę dotychczasowej trasy linii (przebudowa może być zrealizowana wyłącznie przez właściciela sieci na wniosek podmiotu, który tę zmianę powoduje);
- 3) skablowanie linii napowietrznej 15kV.

Ze względów ekonomicznych jako zasadę w zakresie rozbudowy sieci elektroenergetycznej należy uznać:

- 1) na terenach o wysokim stopniu zurbanizowania – sieć kablową;
- 2) na terenach o niskim stopniu zurbanizowania - sieć napowietrzną.

Dla odbiorców wymagających zwiększonej pewności zasilania należy uwzględnić możliwość dwukierunkowego zasilania.

Wskazuje się utrzymanie i modernizację istniejącego oświetlenia ulicznego oraz jego sukcesywną rozbudowę na obszarach wskazanych do realizacji zainwestowania.

7.2.3. Zaopatrzenie w gaz

Wskazuje się utrzymanie dotychczasowego sposobu zaopatrzenia mieszkańców Gminy w gaz, tj. z wykorzystaniem butli gazowych dla celów bytowych oraz zbiorników na gaz dla celów bytowych i grzewczych.

Najbliższy gazociąg wysokiego ciśnienia, od którego będzie możliwe odejście do stacji redukcyjno pomiarowej I stopnia dla zasilenia Gminy, to gazociąg wysokiego ciśnienia DN500 Rembelszczyzna – Włocławek. Zakłada się perspektywicznie budowę sieci gazowej, poprzez budowę sieci gazowej wysokiego ciśnienia i sieci rozdzielczej oraz budowę stacji redukcyjno-pomiarowej I stopnia w mieście Drobin.

7.2.4. Rozwój odnawialnych źródeł energii

Zakłada się lokalizację w granicach Gminy urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej służących pozyskiwaniu energii ze źródeł odnawialnych, w tym m.in. energii wiatru, biomasy, wód powierzchniowych, wód geotermalnych, ciepła ziemi i słońca.

W rozwiązaniach indywidualnych w zakresie zaopatrzenie w ciepło, szczególnie w obiektach usługowych i produkcyjnych, należy przewidzieć pokrycie części zapotrzebowania na ciepło ze źródeł ciepła wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych.

Lokalizację elektrowni wiatrowych dopuszcza się na terenach rolniczych, w tym na terenach potencjalnych zalesień oraz na terenach obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług na terenie całej Gminy, przy czym duże farmy wiatrowe (grupy turbin) winny być lokalizowane w wyznaczonych **strefach potencjalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych**.

Wskazuje się strefy potencjalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych w obrębie wsi Biskupice, Cieszewo, Cieśle, Chudzynek, Chudzyno, Chudzyno Kolonia, Dobrosielice II, Nagórki Dobrskie, Niemczewo, Nowa Wieś, Karsy i Setropie, w związku z złożonymi wnioskami o dopuszczenie ich lokalizacji. W strefie zakłada się lokalizację elektrowni wiatrowych i jednocześnie ograniczenie lokalizacji funkcji podlegających ochronie akustycznej na podstawie przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska. Negatywne oddziaływanie na środowisko w zakresie dopuszczalnego poziomu hałasu nie może wykraczać poza granice strefy - na granicy strefy nie może przekraczać wartości dopuszczalnych dla terenów podlegających ochronie akustycznej na podstawie przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska. Wyznaczone strefy nie stanowią przesądzenia o możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych, których realizacja winna być przeprowadzona z uwzględnieniem ograniczeń i zakazów wskazanych poniżej oraz w zgodzie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

Dopuszcza się wyznaczenie innych lokalizacji w ramach opracowania planu miejscowego z jednoczesnym wyznaczeniem strefy oddziaływania, w której zostaną wprowadzone ograniczenia w możliwości lokalizacji funkcji podlegających ochronie akustycznej.

Lokalizacja elektrowni (turbiny wiatrowej) powinna uwzględniać następujące ograniczenia i zakazy:

- 1) z zachowaniem odległości zapewniającej właściwy klimat akustyczny na terenach przeznaczonych pod zabudowę czy rekreację;
- 2) ochrona akustyczna powinna obejmować ograniczenie ekspozycji na hałas oraz dźwięki niesłyszalne przez człowieka (infradźwięki o częstotliwości poniżej 20Hz);

- 3) konstrukcja i powierzchnia rotacji wirnika nie może powodować ograniczenia dostępu do światła dziennego w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi w rozumieniu przepisów odrębnych;
- 4) odległość turbiny od terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową powinna uwzględniać ograniczenie oddziaływania na te tereny tzw. efektu światłocienia powodowanego przez obracające się łopaty wirnika;
- 5) niezależnie od usytuowania względem obszarów chronionych, lokalizacja turbin wiatrowych winna być poprzedzona wykonaniem badań dotyczących migracji ptaków i nietoperzy, występowania niektórych gatunków ptaków, tzw. „kolizyjnych”, (np. ptaków drapieżnych, ptaków migrujących nocą, gatunków wykonujących w powietrzu pokazy godowe) oraz opracowaniem raportu/analizy skutków oddziaływania planowanej inwestycji na populację w/w zwierząt oraz środowisko przyrodnicze;
- 6) wyklucza się możliwość lokalizacji na obszarach znajdujących się na trasie przelotów migracyjnych oraz obszarach lęgowych;
- 7) wyklucza się możliwość lokalizacji na terenach pełniących funkcje korytarzy i węzłów ekologicznych;
- 8) lokalizacja farm wiatrowych w bezpośrednim sąsiedztwie stref ochronnych napowietrznych linii elektroenergetycznych wymaga uzgodnienia z właścicielem linii;
- 9) lokalizacja turbin o wysokości powyżej 50 m npt winna być prowadzona w uzgodnieniu z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego, a o wysokości powyżej 100 m npt z Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego, w celu uzgodnienia lokalizacji i ustalenia sposobu oznakowania przeszkodowego, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
- 10) lokalizacje elektrowni wiatrowych powinny uwzględniać zachowanie powszechnego bezpieczeństwa w zakresie ochrony życia i zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia i środowiska w sytuacjach: uszkodzenia lub awarii turbiny, powstania katastrofy budowlanej czy oblodzenia łopat wirnika;
- 11) należy zastosować rozwiązania zapobiegające powstawaniu zagrożeń związanych z oblodzeniem wirnika (zranienie osób lub zniszczenie mienia spowodowane odpadaniem lodu).

7.3. Telekomunikacja, informatyzacja. Rozwój społeczeństwa informacyjnego

Zakłada się:

- 1) pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych;
- 2) rozwój sieci telekomunikacyjnych i teleinformatycznych;
- 3) możliwość lokalizacji urządzeń łączności publicznej o nieznacznym oddziaływaniu w rozumieniu przepisów odrębnych na terenach przeznaczonych dla lokalizacji zabudowy mieszkaniowej. Pozostałych urządzeń na terenach, na których nie przewiduje się lokalizacji zabudowy mieszkaniowej.

Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej, rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się:

- 1) rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu;
- 2) urządzenie ogólnodostępnych kawiarenek internetowych;
- 3) rozwój sieci bezprzewodowych – budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu – np. za pomocą sieci Hot Spot –ów.

7.4. Gospodarka odpadami

Wskazuje się kontynuację istniejących zasad gospodarowania odpadami, zgodnie z ustaleniami zawartymi w „Planie Gospodarki Odpadami Miasta i Gminy Drobin na lata 2008-2015”. Gospodarka odpadami powinna być prowadzona w sposób zapewniający wyeliminowanie zagrożeń mieszkańców i środowiska, w szczególności odpadami niebezpiecznymi znajdującymi się w strumieniu odpadów komunalnych.

W zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy Drobin należy dążyć do:

- 1) objęcia zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców Gminy;
- 2) zapewnienie bezpiecznego dla środowiska kontrolowanego procesu unieszkodliwiania odpadów poprzez:
 - a) wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów „u źródeł”,
 - b) zwiększenie ilości pojemników na terenie Gminy i usprawnienie transportu odpadów na wysypisko,
 - c) monitoring i likwidację powstających na terenie Gminy "dzikich" wysypisk odpadów;
- 3) wspierania rozwoju lokalnych kompostowni wykorzystujących selektywne zbieranie odpadów we własnym zakresie (odpady kuchenne, odpady zielone);
- 4) popularyzacja gospodarki małoodpadowej;
- 5) zmniejszenia ilości wszystkich rodzajów odpadów kierowanych na składowiska, a szczególnie ulegających biodegradacji zgodnie z zapisami ustawy o odpadach;
- 6) rozbudowy systemu selektywnego zbierania odpadów budowlanych z remontów do odzysku;
- 7) sukcesywnego usuwania azbestu ze środowiska;
- 8) stworzenie systemu zbierania zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych oraz zorganizowanie w Gminie punktu zbierania i transportu odpadów do miejsca odzysku;
- 9) osiągnięcia założonych poziomów odzysku i recyklingu określonych w ustawie o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej;
- 10) edukacji społeczeństwa - wykształcenie świadomości ekologicznej społeczeństwa (dzieci, młodzieży oraz dorosłych), przekonanie ludzi o konieczności myślenia i działania według zasad ekorozwoju.

Szczegółowy wykaz planowanych przedsięwzięć w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy Drobin oraz harmonogram ich realizacji zawarto w „Planie Gospodarki Odpadami Miasta i Gminy Drobin na lata 2008 – 2015.”

Rozwiązania wymaga problem utylizacji zwłok zwierzęcych w sytuacjach epidemii. Konieczne jest wyznaczenie obszaru dla lokalizacji grzebowiska zwłok zwierzęcych na terenie Gminy lub w drodze porozumienia na terenie gminy sąsiedniej. Może ono być zlokalizowane na gruntach rolnych z zachowaniem wymogów przepisów odrębnych.

7.5. Wytyczne określania ustaleń zasad korzystania i rozwoju systemów infrastruktury technicznej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W planach miejscowych należy zapewnić możliwości rozwoju sieci jak i ich eksploatację. Sieci w miarę możliwości powinny być prowadzone w terenach ogólnodostępnych. W przypadku braku takiej możliwości możliwe jest prowadzenie sieci po terenach działek prywatnych. W takiej sytuacji należy zapewnić dostęp do sieci w ramach umów cywilno-prawnych.

Ustalenia planu miejscowego powinny zapewniać docelowy rozwój sieci zgodnie z przyjętymi założeniami rozwoju sieci z ewentualnym wprowadzeniem rozwiązań tymczasowych.

8. Kierunki rozwoju i przekształceń infrastruktury społecznej

8.1. Zaspakajanie potrzeb mieszkaniowych. Polityka mieszkaniowa Gminy

W skład mieszkaniowego zasobu gminy Drobin wchodzi lokale mieszkalne i lokale socjalne będące wyłączną własnością Gminy. Zakłada się, że Gmina będzie prowadziła aktywną politykę

w zakresie gospodarki mieniem komunalnym. Istniejące zasoby będą uzupełniane poprzez nabywanie nowych gruntów. Przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami zapewniają warunki do tworzenia zasobów nieruchomości. Wprowadzają wiele instrumentów prawnych umożliwiających wzbogacenie tych zasobów. Zawierają również zasady stosowania prawa pierwokupu i wywłaszczenia nieruchomości na cele publiczne.

W ramach poprawy warunków mieszkaniowych:

- 1) wskazuje się utrzymanie, modernizację i termomodernizację istniejących budynków gminnych oraz prywatnych;
- 2) stwierdza się potrzebę realizacji budynków z lokalami socjalnymi – decyzja do podjęcia na poziomie programów społecznych;
- 3) dopuszcza się możliwość rozwoju budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego w mieście Drobin;
- 4) wyznacza się nowe tereny zabudowy mieszkaniowej.

8.2. Rozwój infrastruktury oświatowej

W zakresie rozwoju infrastruktury oświatowej wskazuje się zachowanie istniejących placówek szkolnych, przedszkolnych i gimnazjalnych w mieście Drobin oraz w miejscowościach: Łęg Probstwo, Rogotwórk i Cieszewo. Obiekty skupiające funkcje oświaty winny być poddawane modernizacji i regularnym przeglądom technicznym w celu zapewnienia bezpieczeństwa korzystania. Wskazuje się rozbudowę i wyposażenie istniejących placówek w obiekty i urządzenia służące realizacji funkcji oświatowych, w tym sal gimnastycznych, boisk itp. W zależności od rozwijających się potrzeb.

Konieczne jest monitorowanie zapotrzebowania na usługi przedszkolne oraz dostosowanie sieci placówek do zmieniających się potrzeb.

Realizacja innych nowych obiektów możliwa jest w obszarach wskazanych na zabudowę usługową lub mieszkaniowo – usługową.

8.3. Rozwój infrastruktury i oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej i turystycznej

Istniejąca sieć placówek kultury oraz obiektów i urzędzeń sportowych zapewnia w stopniu podstawowym zaspokojenie potrzeb mieszkańców Gminy.

Celem poprawy standardu świadczonych usług w zakresie kultury, turystyki, sportu i rekreacji oraz rozszerzenia ich wachlarza wskazuje się:

- 1) reaktywowanie Gminnego Ośrodka Kultury;
- 2) odnowę / rewitalizację centrum miasta Drobin;
- 3) rozbudowę placówek kulturalnych w mieście Drobin oraz pozostałych miejscowościach;
- 4) rozwój infrastruktury usług sportu – budowa hal sportowych, boisk, trybun i pomieszczeń socjalnych;
- 5) utworzenie punktu informacji i promocji turystycznej;
- 6) wytyczenie szlaków rowerowych;
- 7) rozwój bazy noclegowej – hotele, campingi, pola namiotowe, gospodarstwa agroturystyczne;
- 8) rozwój współpracy z innymi gminami w zakresie organizacji wydarzeń kulturalnych i zawodów sportowych o charakterze ponadlokalnym;
- 9) lokalizację i rozwój terenów przeznaczonych dla uprawiania sportu i rekreacji z wykorzystaniem walorów przyrodniczych Gminy;
- 10) poprawę jakości terenów zieleni – rewitalizację zabytkowych parków, kształtowanie nowych zespołów zieleni parkowej, ochronę terenów dolinnych;
- 11) nawiązanie współpracy z innymi gminami w zakresie organizacji wydarzeń kulturalnych i sportowych o charakterze ponadlokalnym.

8.4. Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia i opieki społecznej

Istniejącą na terenie gminy Drobin sieć placówek świadczących usługi z zakresu opieki zdrowotnej zaspokaja potrzeby mieszkańców wyłącznie w zakresie opieki podstawowej.

Dla poprawy standardów świadczonych usług proponuje się:

- 1) modernizację i ew. rozbudowę istniejących obiektów;
- 2) doposażenie istniejących obiektów w specjalistyczny sprzęt medyczny;
- 3) zwiększenie dostępności dla usług specjalistycznych;
- 4) likwidację barier architektonicznych – dostosowanie obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych.

W celu rozszerzenia zakresu świadczonych usług wskazuje się

- 13) umożliwienie lokalizacji nowych, prywatnych, niepublicznych ośrodków opieki zdrowotnej;
- 14) rozwój specjalistycznych usług medycznych;
- 15) rozważenie lokalizacji obiektów stałego pobytu dla ludzi starszych;
- 16) rozszerzenie zakresu opieki nad dziećmi z ubogich rodzin i rodzin patologicznych;
- 17) rozważenie lokalizacji żłobka – jako placówki publicznej lub prywatnej.

8.5. Targowiska

Przewiduje się lokalizację targowiska na terenie miasta Drobin. Targowisko może być zlokalizowane w granicach wyznaczonych terenów usługowych lub na terenach obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług.

Właściwym dla wzmocnienia funkcji centrów wsi jest wyznaczenie miejsc dla handlu obwoźnego. Zakłada się, iż po zakończeniu handlu miejsca te pełnić będą funkcje ogólnodostępnych placów. Szczegółowa lokalizacja i sposób organizacji miejsc handlu do ustalenia w planie miejscowym.

8.6. Cmentarze

Wszystkie istniejące na terenie Gminy cmentarze, jako w pełni zaspokajające potrzeby grzebalne Gminy wskazuje się do zachowania.

Wskazuje się zachowanie rezerw terenów dla rozbudowy czynnego cmentarza w mieście Drobin. Ewentualne powiększenie powierzchni grzebalnych pozostałych cmentarzy może się odbyć kosztem terenów rolnych z nimi sąsiadujących.

Jako podstawowy kierunek działań wskazuje się zachowanie, porządkowanie i rewaloryzację istniejących cmentarzy oraz zachowanie: historycznej parcelacji i historycznego rozplanowania, istniejącej zabytkowej sztuki sepulkralnej, ogrodzeń jak i istniejącego starodrzewu.

Wskazuje się zagospodarowanie terenów przyległych do granic cmentarza w Drobinie w sposób zapewniających ich właściwą ekspozycję. Dopuszcza się lokalizowanie kaplic (domów pogrzebowych) o formie indywidualnej, nawiązującej do lokalnej tradycji budowlanej, wielkość i forma obiektów winny być określone w planie miejscowym.

Wokół cmentarzy należy zachować strefy sanitarne zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

9. Kierunki zabezpieczenia wymogów obronności i bezpieczeństwa państwa

Celem zapewnienia wymogów obronności i bezpieczeństwa państwa wskazuje się:

- 1) lokalizacja obiektów o wysokości powyżej 50 m n.p.t. winna być prowadzona w uzgodnieniu z Szefostwem Służby Ruchu Lotniczego w celu uzgodnienia lokalizacji i ustalenia sposobu oznakowania przeszkodowego, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;

- 2) lokalizacja obiektów o wysokości powyżej 100 m n.p.t. winna być zgłoszona Prezesowi Urzędu Lotnictwa Cywilnego oraz powinny być oznakowane jako przeszkody lotnicze, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
- 3) lokalizacje elektrowni wiatrowych powinny uwzględniać zachowania powszechnego bezpieczeństwa w przypadku powstania awarii oraz minimalizację oddziaływania akustycznego na tereny zabudowy do wartości poniżej poziomów dopuszczalnych;
- 4) zapewnienie zaopatrzenia w wodę w warunkach kryzysowych oraz budowę sieci wodociągowych o parametrach umożliwiających wykorzystanie sieci dla potrzeb gaśniczych;
- 5) konieczność zapewnienia ochrony sanitarnej wody pitnej w strefach ujęć głębinowych oraz studni kopanych z zabezpieczeniem ich hermetyczności i osłony przed skażeniami chemicznymi, a także niezawodności technicznej i monitoringu;
- 6) racjonalną i oszczędną eksploatację wód głębinowych z uwzględnieniem zaistnienia sytuacji zagrożenia, w bilansie potrzeb istniejących ujęć wody;
- 7) wprowadzenie rozwiązań systemowych odprowadzania ścieków sanitarnych z terenów zabudowanych;
- 8) integrację rozwoju zabudowy z budową systemów infrastruktury technicznej;
- 9) uwzględnienie, w podpiwniczeniach (lub odpowiednich pomieszczeniach parterowych) nowej zabudowy, zwłaszcza obiektów użyteczności publicznej, realizacji pomieszczeń o konstrukcji odpornej na zagruzowanie, z możliwością bezkolizyjnej i szybkiej adaptacji dla celów ochrony ludności w sytuacji zagrożenia, lub zapewnienie rezerwy terenów pod objekty ochronne;
- 10) uwzględnienie potrzeby realizacji sieci elektroenergetycznych oraz stacji transformatorowych dla nowych inwestycji;
- 11) odsunięcie linii zabudowy od krawędzi dróg dla utworzenia pasów zieleni z możliwością wykorzystania tych obszarów dla lokalizacji infrastruktury podziemnej;
- 12) zachowanie strefy bezpieczeństwa wzdłuż linii wysokiego napięcia 110 kV;
- 13) zakaz lokalizacji zabudowy w terenach dolinnych, narażonych na niebezpieczeństwo powodzi z dopuszczeniem lokalizacji obiektów i urządzeń służących ochronie przed powodzią, zbiorników wodnych możliwych do wykorzystania dla celów p.-poż. oraz konieczność zapewnienia odpowiednich dojazdów do rzeki w sytuacji zagrożenia;
- 14) zachowanie pasa wolnego od zabudowy o szerokości minimum 40 m od rzek i 10 m od cieków i rowów melioracyjnych;
- 15) zachowanie drożności cieków oraz możliwości spływu wód opadowych i roztopowych zgodnie z naturalnym ukształtowaniem terenu. Zmiana ukształtowania terenu lub zmiana przebiegu cieków może być dokonana jedynie w sytuacji zapewnienia odpływu wód w sposób niezakłócający stosunków wodnych na działkach sąsiednich;
- 16) przebudowę układu drogowego i modernizację istniejących dróg, dostosowanie ich parametrów do wymaganych w przepisach odrębnych;
- 17) zapewnienie przy drogach krajowych miejsc postojowych (parkingów) dla pojazdów przewożących materiały niebezpieczne;
- 18) zapewnienie terenom i działkom budowlanym dostępu do dróg zgodnie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących dróg pożarowych;
- 19) konieczność uzgodnienia lokalizacji farm wiatrowych w bezpośrednim sąsiedztwie stref ochronnych napowietrznych linii elektroenergetycznych 110kV z właścicielem linii.

10. Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego

10.1 Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym lokalizuje się w terenach dróg gminnych, terenach infrastruktury, terenach usług sportu i rekreacji, terenach zabudowy usługowej, terenach obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług, terenach zabudowy zagrodowej,

mieszkańcowej jednorodzinnej i usług, terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług, terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej oraz terenach zieleni urządzonej.

Szczegółowe ustalenie lokalizacji inwestycji powinno nastąpić w planie miejscowym lub decyzji administracyjnej.

10.2 Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym obejmują na terenie gminy Drobin inwestycje w zakresie dróg (powiatowych, krajowych i ekspresowych), sieci infrastruktury technicznej oraz zadań z zakresu ochrony środowiska.

W obowiązującym, zatwierdzonym uchwałą Uchwała Nr 65/2004 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 czerwca 2004r. *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego*, na terenie gminy Drobin nie wskazano zadań rządowych (objętych rejestrem zadań rządowych lub samorządowych szczebla wojewódzkiego), służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, wskazano rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym do realizacji na terenie gminy Drobin. Wskazano inwestycje w zakresie komunikacji i transportu:

- 1) budowę (przebudowę) drogi krajowej nr 10 Płońsk-Toruń i dostosowanie jej parametrów technicznych dla drogi ekspresowej,
- 2) dostosowanie do standardu klasy GP (droga główna ruchu przyśpieszonego) drogi krajowej nr 60, tworzącej fragment Wielkiej Obwodnicy Mazowsza.

11. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne

Tereny zamknięte w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 1989 Nr 30, poz. 163 z późn. zm.) na terenie gminy Drobin nie występują.

12. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne

W granicach Gminy nie są zlokalizowane Pomniki Zagłady, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 1999 r. Nr 41, poz. 412 z późn. zm.).

13. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości

Nie wskazuje się w obszarze Gminy obszarów wymagających przeprowadzenia scalenia i podziału nieruchomości. Scalenie i podział mogą być dokonane w obszarach rozwoju urbanizacji w zgodzie z przepisami odrębnymi dotyczącymi gospodarki nieruchomościami.

14. Zamierzenia i obowiązki planistyczne Gminy

14.1. Tereny, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Tereny, dla których sporządzenie planu miejscowego jest obowiązkowe na podstawie przepisów odrębnych.

Na podstawie przepisów odrębnych, sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe dla:

- 1) terenów górniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi geologii i górnictwa, o ile rada gminy, zgodnie z obowiązującymi przepisami, indywidualnie nie postanowi inaczej;
- 2) terenów lokalizacji cmentarzy, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi cmentarzy.

Tereny, dla których sporządzenie planu miejscowego jest obowiązkowe na podstawie art. 10 ust. 2 pkt. 8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym sporządzenie planu miejscowego jest obowiązkowe dla:

- 1) obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości – nie wskazuje się;
- 2) obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² – nie wskazuje się;
- 3) obszaru przestrzeni publicznej – wyznaczono obszar przestrzeni publicznej obejmujący centrum miasta Drobín, oznaczony na rysunku Studium. Obszar posiada obowiązujący plan miejscowy.

14.2. Obszary, dla których Gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Wskazane jest sporządzenie miejscowego planów zagospodarowania przestrzennego dla następujących terenów:

- 1) obszarów rozwoju zabudowy – wskazane do rozwoju i intensyfikacji procesów urbanizacyjnych, nie będących kontynuacją pasm istniejącej przyulicznej zabudowy, dla których należy ustalić zasady ochrony i kształtowania przestrzeni;
- 2) terenów, dla których planuje się zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze;
- 3) terenów w granicach stref ścisłej ochrony konserwatorskiej;
- 4) obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
- 5) terenów planowanych zalesień – o ile zalesienie ma uzyskać wsparcie finansowe, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
- 6) stref potencjalnej lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Dla terenów Gminy, które nie zostały objęte przez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i nie podlegają obowiązkowi ich sporządzania, stosownie do przepisów ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym zmiana zagospodarowania terenu, a w szczególności jego zabudowa wymaga ustalenia w drodze decyzji warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu podejmuje się w trybie wymaganych przepisów.

14.3. Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze

Obszary, dla których planowana jest zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze to tereny wskazane w Studium pod rozwój urbanizacji, niezabudowane lub zabudowane obiektami związanymi z działalnością rolniczą.

Nie wyznaczono w Studium terenów dla których planowana jest zmiana przeznaczenia z gruntów leśnych na cele nieleśne.

15. Wnioski do polityki przestrzennej sąsiednich gmin i województwa

W zakresie współpracy z sąsiednimi gminami najważniejsze są następujące zagadnienia:

- 1) tworzenie powiązań w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego - w szczególności krajobrazu, lasów i wód;

- 2) tworzenie powiązań w zakresie realizacji infrastruktury technicznej, infrastruktury drogowej, komunikacji publicznej;
- 3) wypracowanie wspólnej polityki w zakresie gospodarki odpadami;
- 4) współpraca w zakresie infrastruktury sportu i rekreacji, rozwój systemu terenów rekreacyjnych, infrastruktury służącej wypoczynkowi, wspólna organizacja imprez kulturalno-społecznych.